

รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อ
สร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

นายสมเกียรติ ผ่องจิต
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

โรงเรียนวัดนवलนรดิศ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อ
สร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

นายสมเกียรติ ผ่องจิต
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ผลงานทางวิชาการ
เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
โรงเรียนวัดนवलนรดิศ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจากท่านผู้มีพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านที่ผู้จัดทำไม่สามารถเอ่ยนามได้ต้องกราบขออภัยเป็นอย่างสูง ผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณผู้มีพระคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมาและเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขรายงานการวิจัยให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นจนสำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร. ชนะศึก นิชานนท์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์ ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นายพูลศักดิ์ จิตสว่าง ผู้อำนวยการโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย นายสมพงษ์ เตชรัตนวรกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพมงคลรังสีและนายอภิชาติ พุทธเจริญ ศึกษานิเทศก์ ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษาและเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองทุกท่านและขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยในครั้งนี้ให้เสร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของรายงานการวิจัยฉบับนี้ผู้จัดทำขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดาและคณาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานการวิจัยในครั้งนี้

นายสมเกียรติ ผ่องจิต

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

บทคัดย่อ

ชื่อวิจัย	รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียน สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ
ผู้วิจัย	นายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวัดนवलนรดิศ
สังกัด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
ปีการศึกษา	2563-2564

รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน 3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 126 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,410 คน ด้านของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน 2) ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน 3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานจำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 13 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 ทุกคน (ยกเว้นผู้แทนครู และผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนักเรียนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปฏิบัติหน้าที่ตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 ห้องเรียน ๆ ละ 10 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 230 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ใน

การรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามและแบบทดสอบสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t - test Dependent ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศก่อนการใช้รูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามียุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ

2. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานของรูปแบบ ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งในแต่ละส่วนมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามียุทธศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ส่วนคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ พบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 2) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยรวมและด้านหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) คุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ พบว่า ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการ

สถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

โดยสรุปรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศเป็นวิจัยที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ทั้งในด้านของการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียน บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสร้างกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน และนักเรียนเป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ มีคุณธรรม นำความรู้ ดำรงชีวิตอยู่ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ยังสร้างความพึงพอใจต่อผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนจึงสมควรให้ดำเนินโครงการต่อไป

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	6
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
ข้อจำกัดงานวิจัย	14
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
การพัฒนาารูปแบบ	15
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา	24
แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	71
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์	81
คุณภาพการศึกษา	85
หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดนवलนรดิศ.....	93
วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน..	95
โครงการสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงโรงเรียนวัดนवलนรดิศ.....	96
รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	101
กรอบแนวคิดวิจัย	119

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	120
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ	
พอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ (R1)	120
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	120
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	121
- ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	121
- วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	122
- การวิเคราะห์ข้อมูล	123
ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ	
พอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ (D1).....	124
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	125
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	126
- ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	126
- วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	127
- การวิเคราะห์ข้อมูล	128
ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่	
ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ (R2)	129
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	129
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	132
- ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	132
- วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	133
- การวิเคราะห์ข้อมูล	134

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ พอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ (D2)	136
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	136
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	137
- ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	137
- วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	141
- การวิเคราะห์ข้อมูล	142
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	144
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	147
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ พอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ.....	147
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ พอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ.....	167
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ.....	207
ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ พอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ.....	227
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	236
สรุปผล	236
อภิปรายผล	237
ข้อเสนอแนะ	250
บรรณานุกรม	251

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาพผนวก	260
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ	261
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	263
ภาคผนวก ค ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	347
ภาคผนวก ง หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง	362
ประวัติผู้วิจัย	377

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบโดยรวม และรายด้าน.....	148
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบด้าน นโยบายการจัดการศึกษาสถานศึกษาพอเพียง.....	149
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบด้านการ บริหารงานวิชาการ.....	151
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบด้านการ บริหารงานงบประมาณ.....	154
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศก่อนการใช้รูปแบบด้านการ บริหารงานบุคคล.....	156
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบด้านการ บริหารทั่วไป.....	158
ตารางที่ 4.7 แสดงจุดเน้น และตัวชี้วัดความสำเร็จวิธีดำเนินงานของรูปแบบการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ.....	177
ตารางที่ 4.8 แสดงรายละเอียดโครงการตามกลยุทธ์ในวิธีดำเนินงานของรูปแบบการบริหาร จัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ.....	178
ตารางที่ 4.9 การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง.....	182

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.10 แสดงกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ด้านการบริหารงานวิชาการ.....	184
ตารางที่ 4.11 แสดงกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ด้านการบริหารงานงบประมาณ.....	186
ตารางที่ 4.12 แสดงกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ด้านการบริหารงานบุคคล.....	188
ตารางที่ 4.13 แสดงกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ด้านการบริหารทั่วไป.....	189
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิโดยรวมและรายด้าน.....	198
ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ.....	199
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านโครงสร้างการบริหารของรูปแบบ.....	200
ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิธีดำเนินงานของรูปแบบ.....	201

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเงื่อนไขความสำเร็จ.....	202
ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยรวมและรายด้าน.....	203
ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ด้านรูปเล่มของคู่มือ.....	204
ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ด้านเนื้อหาของคู่มือ.....	205
ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ด้านการนำไปใช้.....	206
ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ หลังการใช้รูปแบบโดยรวมและรายด้าน.....	207
ตารางที่ 4.24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศหลังการใช้รูปแบบ ด้านนโยบายการจัดการศึกษาสถานศึกษาพอเพียง.....	208

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ หลังการใช้รูปแบบด้านการ บริหารงานวิชาการ.....	210
ตารางที่ 4.26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ หลังการใช้รูปแบบด้านการ บริหารงานงบประมาณ.....	213
ตารางที่ 4.27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ หลังการใช้รูปแบบด้านการ บริหารงานบุคคล.....	216
ตารางที่ 4.28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ หลังการใช้รูปแบบด้านการ บริหารทั่วไป.....	218
ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียน สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศโดยรวมและราย ด้าน.....	220
ตารางที่ 4.30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียน หลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของ โรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยรวมและรายด้าน.....	221
ตารางที่ 4.31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียน หลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของ โรงเรียนวัดนवलนรดิศ ด้านพอประมาณ.....	222

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียน หลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านความมีเหตุผล.....	223
ตารางที่ 4.33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียน หลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ พอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศด้านภูมิคุ้มกันในตนเอง.....	224
ตารางที่ 4.34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียน หลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ พอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านความรู้.....	225
ตารางที่ 4.35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียน หลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ พอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศด้านคุณธรรม.....	226
ตารางที่ 4.36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อ รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัด นวลนรดิศ โดยรวมและรายข้อ.....	228
ตารางที่ 4.37 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของครูและบุคลากร ทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ พอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ.....	228
ตารางที่ 4.38 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ.....	231
ตารางที่ 4.39 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียง ของโรงเรียนวัด นวลนรดิศ.....	233

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.40 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนความพอเพียง ของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ.....	234
--	-----

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 การบริหารงานคุณภาพแบบ PDCA หรือการหมุนวัฏจักร PDCA.....	36
ภาพที่ 2.2 กระบวนการ PDCA.....	39
ภาพที่ 2.3 กระบวนการของการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์.....	52
ภาพที่ 2.4 กระบวนการวัดผลการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์.....	54
ภาพที่ 2.5 กรอบการวัดผลการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์.....	55
ภาพที่ 2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	119
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	142
ภาพที่ 4.1 ร่างรูปการณ์บริหารการจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนพอเพียง โรงเรียนวัดนवलนรดิศ.....	168
ภาพที่ 4.2 รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียง ของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ.....	171
ภาพที่ 4.3 โครงสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ พอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่ปรับปรุงแล้ว.....	174
ภาพที่ 4.4 การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง.....	181
ภาพที่ 4.5 แสดงรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ พอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศด้านการบริหารงานวิชาการ.....	183
ภาพที่ 4.6 แสดงรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ พอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศด้านการบริหารงานงบประมาณ.....	185
ภาพที่ 4.7 แสดงรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ พอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศด้านการบริหารงานบุคคล.....	187

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย โดยทรงเน้นการพึ่งพาตนเอง ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุข ทรงชี้แนะแนวทางในการดำรงชีวิตอยู่บนทางสายกลาง พอมี พอกินสร้างความสมดุลมั่นคง และยั่งยืนให้กับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ดังพระราชดำรัสที่ทรงพระราชทานเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 4 ธันวาคม 2540 (อภิชัย พันธเสน, 2549 : 2) ความว่า "ความจริงเคยพูดเสมอในที่ประชุมอย่างนี้ว่า การจะเป็นเสือนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้น หมายความว่า "อุ้มชูตัวเองได้" ให้มีเพียงพอกับตัวเอง อันนี้ก็เคยบอกว่าความพอเพียงไม่ได้หมายความว่า ทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัวเอง จะต้องทอผ้าใส่เอง อย่างนั้นมันก็เกินไปแต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความพอเพียง พอสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก อย่างนี้ท่านนักเศรษฐศาสตร์ก็มาบอกว่าล้าสมัยคนอื่นเขาต้องการเศรษฐกิจที่ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียกว่าเป็นเศรษฐกิจการค้าไม่ใช่เศรษฐกิจความพอเพียง เลย์รู้สึกว่ามันไม่ไหว แต่เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญอยู่ว่าผลิตให้พอเพียงได้"

จากพระราชดำรัสข้างต้นชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองในระดับครอบครัว ชุมชน ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขพระองค์ทรงห่วงใยราษฎรจึงทรงพระราชทานแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวข้างต้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้เกิดความสมดุล มั่นคง และ ยั่งยืน นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี เพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และ ยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และเพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมไทยดำรงอยู่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้เสนอให้มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อขยายต่อความคิด และเชื่อมโยงขยายผลที่เกิดขึ้นจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้อย่างหลากหลายและเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน (ลาภรณ์ บัวสาย และคณะ, 2549 : 5) นอกจากนี้ยังได้อัญเชิญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นปรัชญานำทางในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 จนถึงฉบับปัจจุบัน (ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564) การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงจะประสบความสำเร็จต้องอาศัยการทำงานร่วมกันในลักษณะเครือข่าย และการระดมพลังจากทุกภาคส่วนของสังคม

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เป็นระยะเวลาเกือบ 30 ปี แต่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ยังไม่ทั่วถึงรวมทั้ง การนำแนวคิด

เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาก็เช่นกัน จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือการเกษตรแบบผสมผสาน มีเพียงสถานศึกษาเครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียงที่เข้าใจ และ นำไปใช้ในการจัดการเรียน การสอนได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (เทวิล ศรีสองเมือง, 2551 : 2) ซึ่งคำว่า พอเพียง สามารถ ดำเนินการได้ใน 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการบริหารสถานศึกษาเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียงเห็นคุณค่าของทรัพยากร ต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักสิ่งแวดลอม และเห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ความเป็นไทย การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ และส่วนที่ สองเป็นการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย การสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตร และสาระเรียนรู้ในห้องเรียน การประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนอกห้องเรียนการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษานั้นต้องเริ่มที่แต่ละบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และ ครูจะต้องเห็นคุณค่า มีความศรัทธาที่จะใช้ชีวิตอย่างพอเพียง และมีแรงจูงใจทำงานอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การศึกษาในโรงเรียนเป็นเพียงส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาโดยรวม ความยั่งยืนของการพัฒนาบนพื้นฐานปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นจริงได้ต้องมีการปลูกจิตสำนึกพอเพียงให้กลายเป็นส่วนสำคัญในวัฒนธรรมการพัฒนา ของประเทศ (ปริยานุช พิบุสรารุช, 2550 : 3) กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในการพัฒนาคน และสร้าง เยาวชนให้มีคุณภาพของประเทศ ได้ตระหนัก และเห็นคุณค่าในภารกิจดังกล่าว จึงมีนโยบายที่จะเรียนรู้ตามรอยพระ ยุคบาท เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยอัญเชิญมาเป็นหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสามารถพึ่งตนเองได้ เกิดความ พอกิน พอมี พอใช้ โดยหลักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และมีคุณธรรมเป็น กรอบในการดำรงชีวิต และเป็นพลเมืองดีของชาติ ด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม และปลูกฝังปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการ ดำรงชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนนำไปสู่การปรับแนวทางในการพัฒนาให้อยู่บนพื้นฐานของ เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งกำหนดนโยบายด้านการศึกษา โดยนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการ พัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความ ร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา ให้มีส่วนร่วมในการจัด การศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสมดุล และยั่งยืน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงจัดทำโครงการขับเคลื่อนปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือมุ่งพัฒนาสถานศึกษาในการนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลสู่การดำเนินชีวิตตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยได้กำหนดเป้าหมาย ในการขับเคลื่อนเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ปี 2550 กำหนดให้มีสถานศึกษาที่สามารถเป็นแบบอย่างในการ จัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต่ำกว่า 80 แห่ง ซึ่งผลจากการคัดเลือกมีสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 135 โรงเรียน (รวมทุกระดับและทุกสังกัดที่มีการจัด

การศึกษาทั่วประเทศ) ระยะที่ 2 ปี 2551 - 2552 พัฒนาและขยายผลเครือข่ายสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกจังหวัดไม่ต่ำกว่า 800 แห่ง และระยะที่ 3 ปี 2553 - 2554 พัฒนาให้สถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้ครบทุกแห่งทั่วประเทศ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผล เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนการบริหารจัดการพัฒนาเครือข่ายด้วยวิธีการสำคัญดังนี้ คือ 1) จัดให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผลระดับกระทรวง ระดับภูมิภาคและระดับสถานศึกษาโดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตามประเมินและรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมระดับภูมิภาคและสถานศึกษา 2) กำหนดรูปแบบ แนวทาง เครื่องมือและคู่มือในการติดตามและประเมินผล และ 3) ดำเนินการติดตามประเมินผลและรายงานผล ซึ่งมีตัวชี้วัดความสำเร็จ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรและด้านผลลัพธ์ ภาพความสำเร็จของสถานศึกษา(กระทรวงศึกษาธิการ 2553 : 5) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553) ที่ได้กำหนดความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า "การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง" และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นเพื่อความ เป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557 : 2)

กระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 5 ประการ คือ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต 3) มีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ 5) มีจิตสำนึกในการ

อนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ สร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ทั้งนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทย และพลโลกไว้ 8 ประการ คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต (3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 3 - 5) โรงเรียนวัดนवलนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมถึงการพัฒนาโรงเรียนตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดไว้และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ว่า "วิชาการล้ำเลิศ เชิดชูคุณธรรม ดำรงความเป็นไทย ก้าวไกลด้วยเทคโนโลยี สร้างสรรค์สิ่งที่ดีสู่สังคมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง" (โรงเรียนวัดนवलนรดิศ, 2563 : 4) ซึ่งในส่วนของการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการนั้น โรงเรียนวัดนवलนรดิศได้พัฒนาโรงเรียนให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทอย่างต่อเนื่อง และเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และจากผลการประเมินสรุปได้ว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการด้านการพัฒนาบุคลากร ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผลลัพธ์ ภาวะความสำเร็จของสถานศึกษา (โรงเรียนวัดนवलนรดิศ, 2563 : 10 - 14) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพิชญาดา สิงห์เลิศ (2560 : 85-87) ที่ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ใน 4 ด้านโดยรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ ผลการวิจัยของ วิภารัตน์ นาคี (2560 : 103-104) ที่ได้วิจัย เรื่องสภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา-เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู โดยรวม และ รายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับดีมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านผลลัพธ์ ภาวะความสำเร็จ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ จากผลการประเมินสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและ การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี 2563 ของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่สรุปข้างต้น การบริหาร

จัดการสถานศึกษาพอเพียงให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลถือว่าเป็นกระบวนการที่เป็นหัวใจหลักในการพัฒนาโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จเกิดประโยชน์สูงสุด ในการสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของด้านผลลัพธ์ ดังที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทาง ดังนี้ คือ 1) ทบทวน ปรับปรุงพัฒนาโครงสร้าง และ กระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องหรือรองรับการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง 2) กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การปรับปรุงเพิ่มเติมหรือจัดทำแผนกลยุทธ์ และ แผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมการพัฒนา การศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา มีการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบ มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 3) พัฒนาบุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครู และ กรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลง และการจัดการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามแนวทางในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา 5) การให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองและ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอนตั้งแต่ร่วมกำหนดแนวนโยบาย และการวางแผน ร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพ และบรรยากาศภายใน สถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้และการปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาที่บ้าน และสถานที่อื่น ๆ ร่วมติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา 6) การติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรจัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้ คือ ติดตามและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ติดตาม และประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการในกระบวนการ ขั้นตอน และกิจกรรมการดำเนินการในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัด บรรยากาศ และสภาพแวดล้อมการจัดระบบบริหารจัดการ การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และจัดให้ระบบการรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะ ๆ ทั้งการรายงานภายในสถานศึกษาการรายงานต่อสาธารณชน และการรายงานหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 1 - 8)

ดังนั้นในปีการศึกษา 2563 เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โรงเรียนวัดนวลนรดิศจึงได้มีการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงภายใต้ "รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา

พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยมีเป้าหมายความสำเร็จ คือ 1) นักเรียน ครูและชุมชนได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจของพอเพียงและสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียง 2) โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3) พัฒนาโรงเรียนให้เป็นสถานศึกษาต้นแบบการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ 4) พัฒนาโรงเรียนให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศของกระทรวงศึกษาธิการ และ 5) พัฒนาด้านผลลัพธ์ด้านคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งผลการทดลอง พบว่า การดำเนินการตามรูปแบบยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะด้านคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนกำหนดเป้าหมายไว้ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขั้นตอนการปฏิบัติงานยังขาดความชัดเจน การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการค่อนข้างน้อย การบริหารจัดการยังไม่เป็นระบบ ไม่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยเฉพาะด้านการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร การตัดสินใจ และพัฒนางานการสร้างหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการบริหารและการจัดการศึกษา การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอกการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงอย่างต่อเนื่อง (โรงเรียนวัดนवलนรดิศ, 2563 : 115 - 119)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนवलนรดิศ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนา และผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศในปีการศึกษา 2563 เพื่อเป็นนวัตกรรมสำหรับใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียง พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดนवलนรดิศให้สูงขึ้น และเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา สำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน และสร้างความพึงพอใจต่อผู้ปกครองนักเรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ เป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ มีองค์ประกอบอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบมีลักษณะ และความสัมพันธ์อย่างไร
3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ เป็นอย่างไร

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียง โรงเรียนวัดนवलนรดิศเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเป็น 4 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งกำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
- 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน
- 3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 126 คน

1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 คน

1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,410 คน

1.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,400 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

2.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน

2) ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน

3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานจำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 ทุกคน (ยกเว้นผู้แทนครูและผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน) รวมทั้งสิ้น จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนักเรียนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปฏิบัติหน้าที่ตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 ห้องเรียน ๆ ละ 10 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 230 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง
2. ด้านการบริหารงานวิชาการ
3. ด้านการบริหารงานงบประมาณ
4. ด้านการบริหารงานบุคคล
5. ด้านการบริหารทั่วไป

2. ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 9 ท่าน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ คือ 1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาพอเพียงอย่างน้อย 10 ปี และโรงเรียนเคยได้รับรางวัลสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือรางวัลสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบในการจัดกระบวนการเรียน

การสอน และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือสถานศึกษาที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือ 2) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก สาขาวิชา การบริหารศึกษาหรือการจัดการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง หรือ 3) มีตำแหน่งทางวิชาการ หรือ วิทยฐานะไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ หรือ วิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป และ มีความยินดี เต็มใจให้ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของร่างรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. องค์ประกอบหลักของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

- 1.1 ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ
- 1.2 ส่วนที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานของรูปแบบ
- 1.3 ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินงานของรูปแบบ
- 1.4 ส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ

2. คุณภาพของร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความเหมาะสม
2. ด้านความเป็นไปได้
3. ด้านความเป็นประโยชน์

3. ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
- 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน
- 3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 126 คน

1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 คน

1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,410 คน

1.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563

จำนวน 2,400 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน

2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน

3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานจำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 ทุกคน (ยกเว้นผู้แทนครู และผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน) รวมทั้งสิ้น จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนักเรียนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ปฏิบัติหน้าที่ตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 10 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 230 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ประกอบด้วย สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ หลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ และคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนวัดนवलนรดิศ หลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ หลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง

- 1.2 ด้านการบริหารงานวิชาการ
- 1.3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ
- 1.4 ด้านการบริหารงานบุคคล
- 1.5 ด้านการบริหารทั่วไป

2. คุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนวัดนवलนรดิศ หลังการใช้รูปแบบ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านความพอประมาณ
- 2.2 ด้านความมีเหตุผล
- 2.3 ด้านภูมิคุ้มกันตนเอง
- 2.4 ด้านความรู้
- 2.5 ด้านคุณธรรม

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ไปทดลองใช้ในปีการศึกษา 2563

4. ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

- 1.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย
 - 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
 - 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน
 - 3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 126 คน
- 1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 คน
- 1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,410 คน
- 1.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,400 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
- 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน

3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานจำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 13 คน ซึ่งได้มา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 ทุกคน(ยกเว้น ผู้แทนครู และผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน) รวมทั้งสิ้น จำนวน 13 คน ซึ่งได้มา โดยการเลือกแบบ เจาะจง (Purposive Sampling)

1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนักเรียนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ปฏิบัติหน้าที่ตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 ห้องเรียน ๆ ละ 10 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 230 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือก แบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ ความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียน สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านองค์ประกอบของรูปแบบ
2. ด้านการบริหารจัดการ
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานตามรูปแบบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง หมายถึง โครงสร้างแสดงความสัมพันธ์ การดำเนินงานของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัด นวลนรดิศ อย่างเป็นระบบส่งผลให้การปฏิบัติงานตามภารกิจสถานศึกษาพอเพียงของ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ในปี การศึกษา 2563 ที่มีความเป็นเลิศ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่ง ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 โครงสร้าง การบริหารงานของรูปแบบ ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และ ส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ

2. สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง หมายถึง ระดับการดำเนินงานตามภารกิจ

สถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ก่อน และ หลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ครอบคลุมงาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

3. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง หมายถึง กระบวนการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ และ ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

4. การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการ หมายถึง การตัดสินคุณค่าของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

5. คุณลักษณะความพอเพียง หมายถึง การดำรงชีวิตและปฏิบัติงานโดยยึดหลักทางสายกลาง มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียงตามฐานะและสภาพของนักเรียน โดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีการแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรัก ความสามัคคีในสังคม ใช้ความรู้อย่างถูกหลักวิชาการด้วยความรอบคอบ ความระมัดระวัง มีการวางแผน และ ดำเนินงานเป็นขั้นตอนอย่างรอบคอบ และระมัดระวังควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม ความพอเพียง จะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ และ เงื่อนไข 2 ประการพร้อม ๆ กัน รวมเป็น 5 ส่วน คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันตนเอง ความรู้ และ คุณธรรม

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบ พอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ของผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ครู และ บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในปีการศึกษา 2563

7. ครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครู พนักงานราชการและครูอัตราจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในปีการศึกษา 2563

8. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในปีการศึกษา 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สารสนเทศที่ได้จากการศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น
2. ได้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนวัดนวลนรดิศให้มีประสิทธิผลสูงขึ้น
3. ปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศได้รับการแก้ไขให้ลดลงหลังจากใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงแล้ว
4. ผลการวิจัยครั้งนี้ นำไปใช้เป็นสารสนเทศเพื่อการพัฒนาพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
5. ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นซึ่งจะเป็นประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ข้อจำกัดงานวิจัย

การวัดคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนยังมีความไม่สมบูรณ์ เนื่องจากในด้านการวัดคุณลักษณะของผู้เรียนมีการวัดในเชิงพฤติกรรม ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านภูมิคุ้มกันตนเอง ด้านความรู้ และด้านคุณธรรม ซึ่งแบบวัดคือแบบสอบถามจากการสอบถาม กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษา และกลุ่มนักเรียน ซึ่งการวัดพฤติกรรมอาจจะมีความคลาดเคลื่อนไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง หรือมีความเป็นจริงบางส่วนเท่านั้น เนื่องจากการพัฒนาคุณลักษณะไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง ต้องอาศัยการวัดให้มีความสัมพันธ์กับการแสดงออก และต้องมีการปลูกฝังให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าวให้มีความต่อเนื่อง คุณครูผู้สอนอาจจะต้องมีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลก่อนการพัฒนา เนื่องจากมีจำนวนนักเรียนค่อนข้างมาก เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมนักเรียน ควรมีการประเมินผู้เรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. คุณภาพการศึกษา
6. หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงและโครงการสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงโดยประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ประจำปีการศึกษา 2563
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนารูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Model" ขณะเดียวกันคำนี้แปลเป็นภาษาไทยและนำมาใช้ในวงวิชาการอยู่หลายคำนอกเหนือจากคำว่า "รูปแบบ" เช่น ตัวแบบ ต้นแบบหรือแบบจำลอง เป็นต้นแต่ทั้งหมดจะหมายถึงสิ่งจำลองจากของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง ตัวแบบในการออกแบบรถยนต์รุ่นใหม่แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการคำนวณผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือรูปแบบการบริหารการศึกษา เป็นต้นซึ่งจากการศึกษาความหมายของรูปแบบที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน(2541 : 21 - 23) ให้ความหมาย “รูปแบบ” หมายถึง โครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ดังนั้นโมเดล จึงมีมากกว่า 1 มิติ หลายตัวแปร และตัวแปรดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน

ศุภลักษณ์ เศษธิพานิช (2544 : 15) กล่าวว่า “รูปแบบ” หมายถึงแบบจำลองอย่างง่ายของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เสนอได้ศึกษาและพัฒนาขึ้น เพื่ออธิบายปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งและควรแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันด้วย เมตตา นกเกตู (2546 : 11) ได้ให้คำจำกัดความ "รูปแบบ" ว่า เป็นภาพจำลองอย่างง่ายหรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เสนอรูปแบบดังกล่าวได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นมา เพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจง่ายขึ้น และควรแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรใดอย่างหนึ่งต่อไป

Willer,D. (1986 : 15) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า หมายถึง ชุดของทฤษฎีที่ผ่านการทดสอบ

ความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) แล้วสามารถระบุและพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยวิธีทางคณิตศาสตร์หรือทางสถิติได้ด้วย

สมาน อัครภูมิ (2537 : 13) กรรณิกา เจิมเทียนชัย (2539 : 82) พูลสุข หิงคานนท์ (2540 : 50) Bardo and Hartman (1982 :70- 71) Tosi and Carroll (1982 : 163) สามารถจัดกลุ่มความหมายของรูปแบบได้ใน 4 ลักษณะ คือ 1) รูปแบบที่เหมือนจริง แต่มีขนาดเล็กลงหรือย่อส่วนเพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการต่อไป 2) สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างชุดของปัจจัย หรือองค์ประกอบสำคัญในเชิงเหตุผลเพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอาจมีลักษณะ เชิงกายภาพหรือเชิงคุณลักษณะก็ได้ 3) แบบอย่างหรือแนวทางในการกระทำหรือดำเนินการใด ๆ โดยแสดงหรืออธิบายให้เห็นถึงโครงสร้างทางความคิด หรือความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญ และ 4) สิ่งที่พัฒนาขึ้นเพื่ออธิบายคุณลักษณะที่สำคัญของปรากฏการณ์ ที่จะทำให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ โดยรายละเอียดและองค์ประกอบของรูปแบบที่เหมาะสมไม่ได้มีการกำหนดไว้ตายตัว แต่ขึ้นกับลักษณะของปรากฏการณ์และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างหรือพัฒนารูปแบบ ดังนั้น รูปแบบอาจเป็นแบบง่ายหรือซับซ้อนก็ได้

Good V.Cater (1973 : 79) เป็นบรรณาธิการได้รวบรวมความหมายของรูปแบบไว้ 4 ความหมาย คือ 1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ 2) เป็นตัวอย่างเพื่อการเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ เป็นต้น 3) เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติ ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลักการ หรือแนวคิดและเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งรวมกันเป็นตัวประกอบ และเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจเขียนออกมาเป็นสูตร ทางคณิตศาสตร์หรือบรรยายเป็นภาษาก็ได้

Keeves (1988 : 559) นิยามความหมายรูปแบบว่า สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ของระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริง หรือปรากฏการณ์ในเรื่องใด เรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึงแบบอย่างหรือตัวอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง หรือลอกเลียนในอนาคตที่แสดง หรืออธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ และควรแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน ตลอดจนสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยอาจเป็นรูปแบบเชิงกายภาพหรือเชิงคุณลักษณะก็ได้ รวมทั้งอาจเป็นแบบอย่างง่ายหรือซับซ้อนก็ได้เช่นกัน สำหรับรายละเอียดและองค์ประกอบของรูปแบบจะขึ้นกับลักษณะปรากฏการณ์ และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างและพัฒนารูปแบบ

ประเภทของรูปแบบ

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับประเภทของรูปแบบหลายท่าน พบว่า การแบ่งประเภทของรูปแบบไม่มีหลักเกณฑ์ตายตัวว่า ควรมีรายละเอียดขององค์ประกอบอย่างไรรูปแบบจึงจะเหมาะสม เนื่องจากรายละเอียดและองค์ประกอบที่เหมาะสมของรูปแบบจะขึ้นกับลักษณะเฉพาะของปรากฏการณ์ที่ศึกษาและวัตถุประสงค์ในการสร้างของรูปแบบนั้น ๆ ดังเช่น

กรรณิกา เจริญเทียนชัย (2539 : 82), Brown and Moberg (1980 : 16 - 17) และ Keeves (1988 : 561) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบไว้เป็น 5 รูปแบบตรงกัน ได้แก่ 1) รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Models) เป็นรูปแบบที่แสดงความคิดออกมาเปรียบเทียบกับระหว่างองค์ประกอบของรูปแบบกับองค์ประกอบที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาที่กำลังศึกษาอยู่ รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านวิทยาศาสตร์ กายภาพ สังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์ 2) รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Models) เป็นรูปแบบที่แสดงความคิดออกมาผ่านทางภาษาพูดและเขียน รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์ 3) รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic Models) เป็นรูปแบบที่แสดงความคิดเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับโลกของความเป็นจริงผ่านทางแผนผัง แผนภาพไดอะแกรม กราฟ เป็นต้น 4) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Models) เป็นรูปแบบที่แสดงความคิดผ่านออกทางสูตรคณิตศาสตร์ หรือสมการ ซึ่งส่วนมากจะเกิดขึ้นหลังจากใช้รูปแบบเชิงภาษา และ 5) รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Models) เป็นรูปแบบที่แสดงความคิดผ่านออกทางความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่าง ตัวแปรต่าง ๆ ของสภาพการณ์ปัญหาใด ๆ รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากด้านศึกษาศาสตร์

สมาน อัครภูมิ (2537 : 15) ได้ศึกษาและจัดแบ่งประเภทของรูปแบบตามแนวคิดหลักการ หรือทฤษฎี ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น 1) และได้แบ่งกลุ่มรูปแบบเอาไว้ 4 รูปแบบ คือ 1) Information - Processing Models เป็นรูปแบบที่ยึดหลักความสามารถในกระบวนการประมวลข้อมูลของผู้เรียนและแนวทางในการปรับปรุงวิธีการจัดการกับข้อมูลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 2) Personal Models รูปแบบที่จัดไว้ในกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลและการพัฒนาบุคคลเฉพาะราย โดยมุ่งเน้นกระบวนการที่แต่ละบุคคลจัดระบบและปฏิบัติต่อสรรพสิ่ง (Realty) ทั้งหลาย 3) Social Interaction Model เป็นรูปแบบที่ให้ ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและบุคคลต่อสังคม และ 4) Behavior Models เป็นกลุ่มของรูปแบบที่ใช้องค์ความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนารูปแบบ จุดเน้นที่สำคัญ คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สังเกตได้ของผู้เรียนมากกว่าการพัฒนาโครงสร้างทางจิตวิทยาและพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตได้

Joyce, Weil and Calhoun (2011 : 25 - 37) ได้จัดกลุ่มรูปแบบการเรียนรู้ออกเป็น 4 กลุ่มตามพื้นฐานของการเริ่มต้นเรียนรู้ของมนุษย์และวิธีการเรียนรู้ประกอบด้วย 1) กลุ่มรูปแบบที่เน้นกระบวนการจัดการข้อมูล (The Information Processing Family) ธรรมชาติของมนุษย์เริ่มต้นจากการรับรู้ การแสวงหา และจัดการข้อมูลสามารถรับรู้ปัญหาและรวบรวมวิธีการแก้ไขปัญหา พัฒนาหลักการและภาษาเพื่อการสื่อสาร ในกลุ่มนี้จึงออกแบบการเรียนรู้เพื่อจัดเตรียมผู้เรียนให้เรียนรู้ผ่านข้อมูลและหลักการ หรือให้ความสำคัญ

หลักการสารสนเทศและการทดสอบสมมติฐาน การคิดสร้างสรรค์ ความสามารถทางสติปัญญา ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งผลสัมฤทธิ์ของบุคคลและเป้าหมายของสังคม 2) กลุ่มรูปแบบที่เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (The Social Family) รูปแบบการสอนนี้ได้ประโยชน์จากการสร้างสังคมการเรียนรู้ หรือเมื่อทำงานร่วมกัน วิธีการหลัก คือ การจัดการห้องเรียนเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ของการร่วมมือ (Cooperative) 3) กลุ่มรูปแบบที่มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล (The personal Family) รูปแบบนี้เริ่มจากการรับรู้ตนเอง เข้าใจตนเองพัฒนาตนเองให้มีชีวิตที่มีคุณภาพเพื่อให้เป็นคนที่มีความตระหนักรู้ในการรับรู้อารมณ์ของตนเอง (SelfAwareness) เพิ่มมากขึ้นและรับผิดชอบในการเดินทางไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางชีวิตของตนเอง และ 4) กลุ่มรูปแบบที่มุ่งพัฒนาพฤติกรรม (The Behavioral Systems Family) มนุษย์เริ่มมีการพัฒนาตนเองและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จากการรับรู้ข้อมูล วิธีการที่ต่อกับงานและผลของการทำงานนักจิตวิทยาได้เรียนรู้วิธีการจัดการงานและโครงสร้างการสะท้อนผลกลับอย่างง่าย ๆ โปรแกรมนี้ ช่วยลดความกลัว เรียนรู้การอ่านและการคำนวณพัฒนาทักษะทางสังคมและกีฬาสร้างความผ่อนคลายแทนอาการวิตกกังวลเรียนรู้ความซับซ้อนของสติปัญญา สังคมและทักษะทางกายภาพ รูปแบบนี้สนใจการสังเกตพฤติกรรมและความชัดเจนของภาระงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายประเภทได้แก่รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ รูปแบบเชิงภาษา รูปแบบเชิงแผนผัง รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ รูปแบบเชิงสาเหตุ รูปแบบที่เน้นกระบวนการจัดการข้อมูล รูปแบบที่เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม รูปแบบที่มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล และรูปแบบที่มุ่งพัฒนาพฤติกรรม

คุณลักษณะที่ดีของรูปแบบ

พูลสุข หิงคานนท์ (2540 : 53) และ Keeves (1988 : 560) มีความเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของรูปแบบไว้มีความสอดคล้องกันอย่างมาก โดยรูปแบบที่ดีควรมีคุณลักษณะ 5 ประการคือ 1) ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์ของตัวแปรแบบมีโครงสร้าง 2) มีลักษณะที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลและสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) มีโครงสร้างหรือกลไกเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ในเชิงเหตุผลได้อย่างชัดเจนและ 4) นำไปสู่การสร้างแนวความคิดใหม่หรือความสัมพันธ์ใหม่ของปรากฏการณ์ที่ศึกษา และ 5) ความสอดคล้องระหว่างรูปแบบและทฤษฎีของเรื่องหรือปรากฏการณ์ที่จะนำรูปแบบดังกล่าวไปอธิบายด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบที่ดีควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงธรรมดา รูปแบบควรนำไปสู่การทำนายผล โดยผลที่ตามมาซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน เป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอดใหม่และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรใหม่ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ในเรื่องที่กำลังศึกษา และรูปแบบในเรื่องใดจะเป็นเช่นไร ควรขึ้นอยู่กับกรอบของทฤษฎีในเรื่องนั้น ๆ

องค์ประกอบของรูปแบบ

มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้หลายท่าน ดังนี้

Bardo and Hartman (1982 : 64) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่าการที่จะระบุว่ารูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสมและรูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดที่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น ๆ ตัวอย่างเช่นรูปแบบระบบที่มีลักษณะบางประการของระบบเปิดเป็นรูปแบบที่แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม

ทิตนา แชมณี และคนอื่น ๆ (2547:16) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) วัตถุประสงค์ แนวคิด 2) บริบทและเงื่อนไข 3) ยุทธศาสตร์กระบวนการดำเนินงาน และ 4) ผลที่ได้รับจากการนำรูปแบบไปใช้

เพลินใจ พงกษชาติรัตน์ (2549 : 141) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบไม่มีองค์ประกอบที่แน่นอนขึ้นอยู่กับกรอบลักษณะแนวคิดที่เป็นพื้นฐานแต่องค์ประกอบที่สำคัญโดยทั่วไป คือ 1) ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ 2) หลักการพื้นฐานของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) รูปแบบหรือวิธีการพัฒนา และ 5) การนำรูปแบบไปใช้

ธีระ รุญเจริญ (2550 : 12) กล่าวว่า รูปแบบ มีองค์ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินการของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ

นอกจากนี้ สมาน อัสวภูมิ (2550 : 10) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบที่ดีควรจะประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ในการพัฒนารูปแบบใด ๆ ผู้ออกแบบรูปแบบต้องรู้ว่าจะออกแบบรูปแบบการดำเนินงานนี้ขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ใด ซึ่งโดยทั่วไปก็มักจะพัฒนารูปแบบขึ้นมา เพื่อแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขึ้นมาเพื่อให้การดำเนินงานในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นต้น 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ เพื่อให้การดำเนินงานของรูปแบบเป็นไปตามที่วัตถุประสงค์กำหนดไว้ ผู้ออกแบบรูปแบบต้องกำหนดว่า จะออกแบบรูปแบบนั้น ๆ บนฐานของทฤษฎีและหลักการใดบ้าง เช่น หลักการประการหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ ต้องร่วมกันรับผิดชอบ หมายความว่า คุณภาพภายในสถานศึกษาจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องร่วมกันรับผิดชอบ เป็นต้น 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักการและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ผู้พัฒนารูปแบบต้องออกแบบระบบงานของรูปแบบ เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงานของรูปแบบ เช่น การจัดโครงสร้างองค์กร การตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ และที่จำเป็นพร้อมกับการกำหนดบทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์ของการทำงานร่วมกันของระบบเหล่านั้นเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ โดยกำหนดภารกิจหลัก กระบวนการ วิธีการ กิจกรรมอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุ

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินรูปแบบ หมายถึง การกำหนดแนวทางและเครื่องมือในการประเมินผลรูปแบบ ตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ และการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบว่าเป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่เพียงใด เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบรูปแบบ 6) คำอธิบายประกอบรูปแบบ หมายถึง อธิบายคำศัพท์เฉพาะที่นำมาใช้ออกแบบ รูปแบบเพื่อสื่อความให้ตรงกัน ในการนำรูปแบบไปใช้ และ 7) ระบุเงื่อนไขการนำไปใช้ เนื่องจากรูปแบบทุกรูปแบบมีข้อจำกัด ดังนั้น ผู้ออกแบบรูปแบบควรได้ระบุเงื่อนไข ที่จะทำให้การนำรูปแบบไปใช้ประสบผลสำเร็จและข้อควรระมัดระวัง เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น เป็นต้น

ทิตินา แคมมณี (2552 : 21) กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบในทฤษฎีการเรียนรู้และการพัฒนา รูปแบบว่า ควรมีรายละเอียดอย่างน้อย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ แนวคิด ทฤษฎี หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐาน ซึ่งผ่านกระบวนการทดลองตรวจสอบ ด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้ 2) มีกระบวนการที่มีลักษณะบรรยาย หรืออธิบายสภาพของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกันแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่อ้างอิง 3) มีการจัดระบบขององค์ประกอบและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นหรือเชื่อมโยงองค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายระบบ หรือกระบวนการนั้น ๆ และ 4) เงื่อนไขการใช้ระบบ โดยมีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอน หรือเทคนิคการสอนต่าง ๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

พิสนุ พงศ์ศรี (2553 : 29 - 30) กล่าวว่า รูปแบบควรมีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ตัวแปรหรือสาระสำคัญของรูปแบบ และ 3) ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างตัวแปรอย่างเป็นระบบ

Joyce, Bruce, Marsha Weil and Emily Calhoun (2011 : 100 - 101) ได้นำเสนอองค์ประกอบรูปแบบ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ คือ 1) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ (Syntax) 4) หลักของการปฏิสัมพันธ์ (Social System) 5) หลักการตอบสนอง (Pinciple of Reaction) และ 6) ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ (Support System)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบประกอบด้วย 1) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 2) หลักการของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์/จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 4) ระบบกลไกของรูปแบบ 5) กระบวนการ วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 6) แนวทางการวัดและประเมินรูปแบบ 7) ระบบสนับสนุน และ 8) เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ ซึ่งรูปแบบที่สร้างขึ้นจะมีองค์ประกอบใดบ้างไม่มีการกำหนดที่แน่นอนขึ้นอยู่กับรูปแบบที่สร้างขึ้น

การพัฒนาารูปแบบ

มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบไว้หลายท่าน ดังนี้

สมาน อัครภูมิ (2537 : 66) อำนาจ บัวศิริ (2539 : 147) พูลสุข หิงคานนท์ (2540 : 87) และ Wiler, D. (1986 - 83) ได้สรุปการพัฒนาารูปแบบได้คล้ายคลึงกันว่า เป็นกระบวนการในการสร้างหรือพัฒนาแบบจำลองนอกจากนี้ การวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบพบว่าไม่สามารถกำหนดแน่นอนตายตัวได้แต่ขึ้นกับรายละเอียดของปรากฏการณ์หรือสิ่งที่เราจะพัฒนารูปแบบนั้น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่

ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักการและข้อมูลพื้นฐาน (รวมถึงองค์ประกอบและสภาพจริงโดยอาจใช้วิธีการสัมมนาก็ได้) และระบุปัญหาและความต้องการจำเป็น เพื่อการสร้างรูปแบบเบื้องต้น (อาจเป็นลักษณะทางเลือกก็ได้) 2) การตรวจสอบ/ทดสอบรูปแบบ ความเหมาะสมความตรงของรูปแบบและการยอมรับ) ประมวลผลความคิดเห็นจากการตรวจสอบ (ซึ่งอาจใช้วิธีการสัมมนาก็ได้) และเปรียบเทียบรูปแบบกับองค์ประกอบและภารกิจจริงหรือทดสอบ 3 ทบทวนและปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาให้สมบูรณ์

บุญชม ศรีสะอาด (2541 : 147 ได้เสนอแนะการพัฒนาแบบไว้ว่า มี 2 วิธี คือ ขั้นตอนแรกเป็นการพัฒนารูปแบบความคิด ขั้นตอนที่ 2 เป็นการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบความคิด ในขั้นแรกจะต้องสร้างรูปแบบขึ้นมา โดยศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด หลักการของรูปแบบที่ผู้คิดค้นไว้แล้วพิจารณาว่า การที่จะสามารถจัดการสอนให้บรรลุผลอย่างดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพจะต้องดำเนินการเช่นไรบ้าง มีขั้นตอนอย่างไร มีองค์ประกอบหรือกิจกรรมใดเขียนรูปแบบออกมา องค์ประกอบหรือกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านั้นจะต้องผ่านการพิจารณากลับกรองเลือกด้วยความมั่นใจว่า มีความจำเป็นต่อการบรรลุผลอย่างมากควรมิทฤษฎีแนวความคิดหรือผลการวิจัยยืนยันในผลขององค์ประกอบหรือกิจกรรมดังกล่าวใน ขั้นที่ 2 หลังจากที่เขียนรูปแบบออกมาแล้ว เพื่อตรวจสอบว่ารูปแบบดังกล่าวให้ผลอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ควรนำไปทดลองใช้สอนตรวจสอบดูผลที่เกิดขึ้น อาจปรับปรุงองค์ประกอบหรือกิจกรรมที่มีปัญหา ซึ่งก็จะทำให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์ขึ้น

ทิตินา แคมมณี (2552. : 84) สรุปขั้นตอนสำคัญในการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษานแนวคิด ทฤษฎี ข้อค้นพบจากการวิจัย ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เอกสาร การสังเกต การสอบถามจากผู้เกี่ยวข้อง 2) การกำหนดหลักการ เป้าหมาย และองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน และสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 3) การกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อประสิทธิภาพในการใช้รูปแบบ 4) การประเมินรูปแบบเป็นการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปมี 2 วิธี ได้แก่ 1) ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีโดยคณะผู้เชี่ยวชาญจึงจะประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ และ 2) ประเมินความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติด้วยการนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงด้วยการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง และ 5) การปรับปรุงรูปแบบแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้ 1) ระยะก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้ โดยผลจากการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และ 2) ระยะหลังนำรูปแบบไปทดลองใช้โดยนำข้อมูลจากการทดลองมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีคุณภาพสูงสุด

นอกจากนี้ Joyce and Weil (2009 : 13 - 15) กล่าวว่าในการพัฒนารูปแบบนั้นเป็นการพัฒนาที่ต้องมีทฤษฎีมารองรับ และต้องมีการทดสอบและตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปเผยแพร่การออกแบบรูปแบบ อาจทำได้ทั้งในแนวกว้างและวัตถุประสงค์เฉพาะ โดยมีแนวทางการปฏิบัติในการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วยขั้นตอนของการดำเนินการ 3 ระยะได้แก่ การศึกษาความต้องการพัฒนารูปแบบการพัฒนารูปแบบ (การนำไป

ทดลองใช้นำร่องการศึกษาประสิทธิภาพและการประเมิน) การศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งมีรายละเอียดการปฏิบัติ ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยการวิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาพทั่วไปที่เป็นปัญหา ความต้องการพัฒนา การวิเคราะห์ผู้เรียนและความต้องการที่จำเป็นของผู้เรียน บริบทแวดล้อมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ และข้อค้นพบจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดทางการศึกษาตลอดจนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาจากเอกสาร หรือผลการวิจัย หรือการสังเกตและการสอบถามผู้เกี่ยวข้อง 2) กำหนดกรอบแนวคิด หลักการเป้าหมาย และองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานและทฤษฎีการเรียนรู้และสัมพันธ์องค์ประกอบต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบระเบียบสอดคล้องกัน ทั้งนี้การกำหนดเป้าหมายของรูปแบบจะช่วยให้ผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบไปใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุผลสูงสุด 3) กำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ประกอบด้วยรายละเอียดเงื่อนไขต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้เรียนรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและผู้สอนจะต้องเตรียมงานหรือจัดสภาพการเรียนการสอนอย่างไรเพื่อให้การใช้รูปแบบการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้นโดยทั่วไปจะใช้วิธีการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎี โดยคณะผู้เชี่ยวชาญซึ่งจะประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ และประเมินความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการโดยการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง โดยใช้การวิจัยเชิงทดลอง 5) ปรับปรุงรูปแบบโดยดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้โดยการปรับปรุงรูปแบบในระยะนี้ ใช้ผลจากการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและขั้นตอนหลังนำรูปแบบไปทดลองใช้โดยการปรับปรุงรูปแบบในระยะนี้อาศัยข้อมูลจากการทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายกลุ่มตัวอย่าง โดยการทดลองนำร่องเพื่อศึกษาความเหมาะสมความเป็นไปได้และระยะเวลาเป็นตัวชี้้นำในการปรับปรุง และ 6) การนำรูปแบบที่สมบูรณ์แล้วไปใช้อีกครั้งหนึ่ง เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบในลักษณะของการวิจัยเชิงทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 กลุ่ม โดยเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติ ทั้ง 3 ระยะแล้วจะได้รูปแบบที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะนำไปใช้ได้จริง รวมทั้งมีประสิทธิผลต่อการพัฒนาได้จริงและพร้อมสำหรับการนำเสนอรูปแบบได้ต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ คือ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในเรื่องที่จะศึกษาและการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง 2) การพัฒนารูปแบบในเรื่องที่ศึกษา 3) การตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบซึ่งอาจจะตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญหรือนำรูปแบบไปทดลองใช้ 4) การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในสภาพจริง 5) การประเมินรูปแบบและนำเสนอรูปแบบในเรื่องที่จะศึกษา

การตรวจสอบรูปแบบ

แนวคิดในการตรวจสอบหรือการทดสอบรูปแบบของ พลสุข หิงคานนท์ (2540 : 53 - 55) ได้อธิบายไว้สอดคล้องกับ อุทุมพร จามรมาน (2541 : 23) ว่าจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบก็เพื่อทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธี ซึ่งอาจใช้การวิเคราะห์จาก

หลักฐานเชิงคุณลักษณะ (qualitative) และเชิงปริมาณ (quantitative) โดยที่การตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ ซึ่งการตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ 2 อย่าง คือการตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์ ความเกี่ยวข้องเหตุผล ระหว่างตัวแปรและการประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งการประมาณค่านี้สามารถประมาณข้ามกาลเวลา กลุ่มตัวอย่างหรือสถานที่ได้ (Across Time, Samples, Sttes) หรืออ้างอิงจากกลุ่มตัวอย่างไปหาประชากรก็ได้ โดยผลการตรวจสอบนำไปสู่คำตอบ 2 ข้อ คือ การสร้างรูปแบบใหม่หรือการปรับปรุงหรือพัฒนารูปแบบเดิม

Eisner E. (1976 : 192 - 193) และ Keeves (1 988 : 589 - 560) ได้เสนอแนวความคิดการตรวจสอบรูปแบบไว้สอดคล้องกัน คือ การตรวจสอบรูปแบบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้น เป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ และได้อธิบายแนวความคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้ 1) การประเมินโดยแนวทางนี้ มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (goal-based mode) การตอบสนองปัญหา และความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (responsive model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (decision making model) แต่อย่างไรก็ตาม การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจรรณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน 2) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (specialization) ในเรื่องที่จะประเมิน โดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (art criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้นิพนธ์ เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่า ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องมือวัดใด ๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง ต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาระดับสูงในวงการอุดมศึกษามากขึ้นในสาขาเฉพาะที่ต้องอาศัยผู้รู้ในเรื่องนั้นจริง ๆ มาเป็นผู้ประเมินผล ทั้งนี้ เพราะองค์ความรู้เฉพาะสาขานั้นผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง 3) เป็นรูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือไว้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิที่เที่ยงธรรมและมีดุลพินิจที่ดี ทั้งนี้ มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง และ 4) เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่น ในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัย และความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ ทั้งนี้ การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่เชื่อถือ (high credit) ของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

สมาน อัครภูมิ (2550 : 9) ได้เสนอแนวทางในการตรวจสอบรูปแบบที่เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัยและพัฒนารูปแบบไว้ อาจใช้วิธีใด วิธีหนึ่ง จาก 3 วิธี ดังนี้ คือ 1) การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิโดยผู้วิจัยจะนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้นต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 15 - 20 คน พร้อมกับแบบประเมินความเหมาะสมและความ

เป็นไปได้ของรูปแบบตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่าง ๆ 2) ตรวจสอบโดยการประชุมสัมมนาโดยผู้วิจัยจัดประชุมสัมมนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งแล้วนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้น เสร็จแล้วให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา วิพากษ์ ประเมินรูปแบบทั้งในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และให้ข้อเสนอแนะต่อไป และ 3) ตรวจสอบโดยการทดลองโดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในสภาพจริงหรือเหตุการณ์จำลองตามแบบแผนที่ออกแบบไว้เพื่อสังเกต รวบรวมข้อมูล และความเห็นต่อผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงรูปแบบต่อไป หลังจากได้ข้อมูลจากการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยควรได้ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบเพิ่มเติมพร้อมกับสรุปข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เห็นว่าสำคัญต่อรูปแบบ และการนำรูปแบบไปใช้ต่อไป

จากการตรวจสอบรูปแบบที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้พัฒนารูปแบบสามารถตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบได้หลายวิธีตามความเหมาะสมของกระบวนการพัฒนาแต่ละเรื่อง เช่น การทดสอบโดยการพิสูจน์หรือตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งมักจะใช้ในการทดสอบรูปแบบทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ การทดสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์โดยวิธีการทางสถิติหรือตรวจสอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญเรื่องที่ศึกษา โดยเป็นการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่าง ๆ โดยการตรวจสอบรูปแบบสามารถทำได้โดย 1) การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 2) ตรวจสอบโดยการประชุมสัมมนา และ 3) ตรวจสอบโดยการทดลองโดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในสภาพจริงหรือเหตุการณ์จำลองตามแบบแผนที่ออกแบบไว้เพื่อสังเกต รวบรวมข้อมูล และความเห็นต่อผู้เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารจัดการ

คำว่า "การจัดการ" หรือ "Management" หมายถึง การใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และยังมีอีกคำ คือคำว่า การบริหาร หรือ "Administration" หมายถึงการกำหนดนโยบาย หรือแนวทาง การสั่งการ การอำนวยการ การสนับสนุน และตรวจสอบให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ นักวิชาการหลายคน กล่าวว่า การจัดการ(Management) และการบริหาร (Administration) 2 คำนี้ สามารถใช้แทนกันได้ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการ ดังนี้

พยอม วงศ์สารศรี (2544 : 8) ให้ความหมายว่าการบริหาร คือ กระบวนการที่ผู้จัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในองค์การการตระหนักถึงความสามารถ ความถนัด ความต้องการ และความมุ่งหวัง ด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์การควบคู่ไปด้วย องค์การจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สมยศ นาวิการ (2544 : 18) ได้แสดงทรรศนะว่าการบริหารนั้นเป็นกระบวนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันอย่างมีระบบโดยการใช้ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์

สमान รังสิโยภุชฌ์ และสุธี สุทธิสมบุรณ์ (2544 : 10) ให้คำนิยามว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ อันได้แก่ คน เงิน วัสดุ สิ่งของ และวิธีการปฏิบัติงาน

สัญญา เศรษฐพิทยานุกูล (2546 : 2) กล่าวว่า การบริหาร คือ การตั้งเป้าหมายและพยายามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้นตลอดเวลา

สุรชาติ ไร่รัชตพาณิชย์ (2546 : 4) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงานโดยใช้สมอง ความคิดและปฏิภาณ เพื่อบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม การดำเนินการเป็นกระบวนการ คือ มีการกระทำอย่าง ต่อเนื่องในหลาย ๆ กิจกรรมเป็นการดำเนินการของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป การดำเนินการ ที่มีเป้าหมาย มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยกระบวนการของการแสวงหา และ การผสมผสานของทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกิจกรรมที่ผู้จัดการปฏิบัติการในองค์กรของตนเอง โดยมีการประสานงานระหว่างบุคคลร่วมกัน เพื่อให้งาน บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์

ปราณี กองทิพย์ (2546 : 2) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการใช้ศาสตร์และศิลป์ ของผู้นำ เพื่อตัดสินใจใช้ทรัพยากรทั้งหมดให้เหมาะสมกับการดำเนินงานจนประสบความสำเร็จตาม วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิรัช สงวนวงศ์วาน (2546 : 5) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการในการ ประสานงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยประสิทธิภาพ วัดจาก ทรัพยากรที่ใช้กับผลผลิตที่ได้ ถ้าได้ผลผลิตมากโดยใช้ทรัพยากรน้อย หรือประหยัดที่สุดก็ถือว่ามีประสิทธิภาพ ส่วนประสิทธิผลวัดจากความสามารถในการบรรลุ เป้าหมายขององค์กรซึ่งมักใช้เวลาระยะยาว บางครั้งการ ปฏิบัติงานอาจมีประสิทธิภาพแต่ไม่มีประสิทธิผลหากองค์กรใดสามารถบรรลุทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล แสดงว่าองค์กรนั้นมีประสิทธิภาพสูง

ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์ (2546 : 13) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง ศิลป์ในการดำเนินงาน ร่วมกันของคณะบุคคลซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริหารองค์กร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การจัดองค์กร การจัด คนเข้าทำงาน การสั่งการ และการควบคุมกิจการให้ดำเนินไปตามนโยบาย จนบรรลุนโยบายจนบรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กรที่วางไว้ได้อย่างประหยัดและมีประสิทธิผลสูงสุด

อำนาจ ธีระวนิช (2547 : 9) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการ คือ กระบวนการที่ผู้จัดการ ทำงานร่วมกันและโดยอาศัยบุคลากรและทรัพยากรอื่น โดยการวางแผนการจัดองค์กร การนำ ควบคุม เพื่อให้ การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขององค์กรภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

พันทพร หาญวิทย์สกุล (2548 : 2) ให้ความหมายของการบริหารจัดการไว้ คือ 1) การบริหาร จัดการเป็นศาสตร์และศิลป์ ในแง่ของศาสตร์นั้น เนื่องจากการบริหารจัดการเป็นความรู้ที่สามารถถ่ายทอดมี หลักเกณฑ์ สามารถพิสูจน์ความจริงได้ ตลอดจนได้รับการศึกษาค้นคว้ากันอย่างต่อเนื่อง ส่วนในแง่หนึ่งของการ เป็นศิลป์ซึ่งหมายถึง การประยุกต์เอาความรู้มาใช้ในการเกิดประโยชน์ เพราะการบริหารจัดการในองค์กร แต่ละองค์กรมีปัจจัยที่แตกต่างกัน ดังนั้นศาสตร์หรือความรู้ในด้านการบริหารจัดการเพียงอย่างเดียวจึงไม่

สามารถจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กรได้ จึงจำเป็นต้องประยุกต์ความรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับองค์กรแต่ละองค์กรเมื่อเป็นเช่นนี้ การบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ผู้จัดการจำเป็นต้องมีความรู้ และหลักเกณฑ์ในเชิงของศาสตร์ในขณะเดียวกันต้องมีทักษะที่จะประยุกต์ศาสตร์นั้นให้เหมาะสมกับองค์กร หรือสภาพแวดล้อมขององค์กรด้วย 2) การบริหารจัดการเป็นกระบวนการ มีลักษณะเป็นขั้นตอนที่มีความเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมาย มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ แต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน อันประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุมและ 3) การบริหารจัดการเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้มีการออกแบบงานต่างๆ ขององค์กรเพื่อสนับสนุน และชี้แนวทางในการทำงานของบุคคลและกลุ่มบุคคลในองค์กรให้สนองต่อ เป้าหมายขององค์กร การบริหารจัดการในความหมายนี้ จึงให้ความสำคัญกับบุคคลและคุณภาพชีวิต

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548 : 5) กล่าวว่า การบริหารจัดการ (management administration) การบริหารการพัฒนา (development administration) แม้กระทั่งการบริหารการบริการ (service administration) แต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันที่เห็นได้ อย่างชัดเจนมีอย่างน้อย 3 ส่วน คือ 1) ส่วนเป็นแนวทางหรือวิธีการบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ นำมาใช้ในการปฏิบัติราชการเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ 2) มีกระบวนการบริหารงานที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ การคิด (thinking หรือการวางแผน (planning) การดำเนินงาน (acting) และการประเมินผล (evaluating) และ สาม มีจุดหมายปลายทาง คือ การพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นรวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงเพิ่มขึ้น สำหรับส่วนที่แตกต่างกัน คือ แต่ละคำมีจุดเน้น

ต่างกัน กล่าวคือ การบริหารจัดการเน้นเรื่อง การนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวังผลกำไร การแข่งขัน ความรวดเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอน และการลดพิธีการ เป็นต้น ในขณะที่การบริหาร การพัฒนาให้ความสำคัญเรื่องการบริหาร รวมทั้งการพัฒนานโยบาย แผน แผนงาน โครงการ (policy, plan, program, project) หรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐ ส่วนการบริหารการบริการเน้นเรื่องการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ประชาชน

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ และ เขาวลิต ประภวานนท์ (2548 : 15) ได้ให้ความหมายของการบริหารและการจัดการว่า คำว่า การบริหารและการจัดการใช้แทนกันได้ ความหมายของคำทั้งสองคำนี้ โดยสรุปแล้วไม่แตกต่างกัน หมายถึง กิจกรรมในการบริหารทรัพยากร และกิจการงานอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สมคิด บางโม (2553 : 61) กล่าวว่า การบริหารจัดการ หมายถึง ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ขององค์กร และนอกองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการและเทคนิคต่าง ๆ ที่นำไปใช้ในการดำเนินงานในองค์กร เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดโดยจำเป็นต้องใช้ "ศาสตร์" และ "ศิลป์" ในการดำเนินงานร่วมกับคณะบุคคล

ความสำคัญของการบริหารจัดการ

ความสำคัญของการบริหารจัดการมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ทัศนะไว้ ดังนี้

ธงชัย สันติวงษ์ (2542 : 15) กล่าวว่าไว้ในอดีตที่ผ่านมา นั้น ถ้าพูดถึงความสำคัญของการบริหารจัดการ คนส่วนมากมักจะเห็นตรงกันว่า การบริหารจัดการนั้นเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญสำหรับองค์กรต่าง ๆ แต่แม้กระนั้นก็ตาม คนจำนวนไม่น้อยยังคงเข้าใจกันผิด ๆ ว่า การบริหารจัดการเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องศึกษามากนัก ทั้งนี้เพราะมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องนักว่าการบริหารจัดการคงไม่มีอะไรมากไปกว่าสิ่งที่เป็นสามัญสำนึกธรรมดา แต่ต่อมาทุกฝ่าย ต่างยอมรับกันว่าสิ่งที่สังคมเศรษฐกิจของประเทศจะเจริญรุ่งเรืองไปได้ไกล ดีเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิผลขององค์กรต่าง ๆ เป็นสำคัญ ซึ่งประสิทธิผลขององค์กรเหล่านี้ จะมีมากน้อยเพียงใดนั้น แท้จริงแล้วต่างก็ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการว่า มีประสิทธิผลดีเพียงใดเป็นสำคัญ การบริหารจัดการจะเป็นปัจจัยกำหนดประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรโดยตรง โดยจะคอยชี้แนะและกำกับให้องค์กรต่าง ๆ ทำงานโดยมีประสิทธิผล สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มต่าง ๆ และสังคมได้ การบริหารจัดการ ถือได้ว่าเป็นงานที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จได้ โดยมีส่วนร่วม ทั้งนี้เพราะแม้ว่าผู้ปฏิบัติงานในจุดต่าง ๆ จะทำงานในหน้าที่การงานที่เป็นงานด้านเทคนิคได้ดีก็ตาม ถ้าหากไม่ประสานหรือสอดคล้องกับงานที่กระทำโดยฝ่ายอื่น ๆ หรือไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ภายนอกที่อยู่ไกลออกไป ก็ย่อมจะทำให้งานต่าง ๆ ล้มเหลวไม่สามารถก่อให้เกิดผลสำเร็จให้กับกิจการได้

มัลลิกา ต้นสอน (2544 : 9) กล่าวว่าไว้ใน การบริหารจัดการเป็นงานสำคัญที่ผู้บริหารทุกคนต้องทำให้ได้ตามเป้าหมายอย่างชาญฉลาด ในอดีตสภาพสิ่งแวดล้อมและการแข่งขันไม่รุนแรง องค์กรต่าง ๆ เพียงแต่ดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายก็เพียงพอ แต่ความรุนแรงของการแข่งขัน และสภาพแวดล้อมในปัจจุบันและจะทวีความซับซ้อนขึ้นในอนาคต ทำให้การดำเนินการทุกอย่างต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีทิศทางที่ชัดเจน การบริหารจัดการจึงเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา และการสร้างความก้าวหน้าและการดำเนินการโดยที่ประสิทธิผล หมายถึง การทำงานให้ได้ผลลัพธ์ โดยการให้ทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้าให้คุ้มค่าที่สุด ซึ่งจะให้ความสำคัญกับวิธีการหรือกระบวนการในการทำงาน โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ และปัจจัยนำเข้าที่ได้จากการแปรรูปให้มีอัตราส่วนสูงที่สุด ขณะที่ประสิทธิผล หมายถึง การทำงานให้ความสำเร็จเพียงอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร

พันทพร หาญวิทย์สกุล (2548 : 4 - 5) ให้ความสำคัญของการบริหารจัดการไว้ ดังนี้ 1) การบริหารจัดการมีผลต่อความสำเร็จขององค์กร แม้ว่าการบริหารจัดการเป็นสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้แต่ผลจากการบริหารจัดการเป็นสิ่งที่วัดผลและประเมินผลได้ เนื่องจากมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการเอาไว้ อย่างชัดเจน องค์กรใดก็ตามที่มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กร ไม่ว่าจะบริหารทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางการเงินและวัตถุดิบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วองค์กรที่จัดตั้งขึ้นนั้น

ยอมประสบผลสำเร็จสามารถดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างแน่นอน 2) การบริหารจัดการทำให้การใช้ทรัพยากรมีความคุ้มค่า เนื่องจากการบริหารจัดการเป็นกระบวนการที่มีระบบ มีขั้นตอนในการดำเนินการ มีการวางแผนในการดำเนินการทำให้การใช้ทรัพยากรขององค์การมีประสิทธิภาพในการใช้ยิ่งขึ้น เพราะก่อนที่จะใช้ทรัพยากรขององค์การ ต้องมีการวางแผนการใช้ไว้ล่วงหน้า มีการควบคุมการใช้ และมีการประเมินผลการใช้ทรัพยากรด้วยว่าคุ้มค่าตามไปด้วย 3) การบริหารจัดการทำให้เกิดประสิทธิผลในการผลิตเพราะการบริหารจัดการเป็นกิจกรรมที่มีการออกแบบงานด้านต่าง ๆ ขององค์การทำให้การทำงานของบุคลากรในองค์การมีความชัดเจน มีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานของบุคลากร มุ่งเน้นที่จะส่งเสริมคุณภาพชีวิตของบุคลากร จึงมีผลต่อประสิทธิผลในการผลิตผลผลิตขององค์การนั้น ๆ ให้มีประสิทธิภาพตามไปด้วย 4) การบริหารจัดการทำให้คุณภาพชีวิตของบุคลากรดีขึ้น เนื่องจากการบริหารจัดการจะเกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกและการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ซึ่งจะเน้นในการสร้างขวัญและกำลังใจ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของบุคลากร เช่น การอบรม การศึกษาต่อส่งผลทำให้คุณภาพชีวิตของพนักงานที่ทำงานในองค์การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 5) การบริหารจัดการเป็นการแสวงหาวิธีการทำงานที่ดีที่สุด การบริหารจัดการที่ดี ต้องมีการคิดค้นวิธีการในการทำงานที่ดีที่สุดให้กับองค์การ เช่น การลดขั้นตอนในการทำงาน การทำงานไม่ซ้ำซ้อน การทำงานไม่ผิดพลาดและสามารถตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของการทำงานได้ในทุกขั้นตอนว่ามีปัญหาอุปสรรคอะไรในการทำงานนั้น ๆ และ 6) การบริหารจัดการก่อให้เกิดการจ้างงาน เพราะองค์การทุกองค์การจะเกิดบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ได้ต้องมีทรัพยากรมนุษย์มาเกี่ยวข้องด้วย องค์การจึงจะดำเนินกิจการ ขององค์การได้ ดังนั้นองค์การต่าง ๆ จึงต้องมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ เช่น การสรรหา การจ้างงาน การกำหนดและมอบหมายหน้าที่การทำงานจากที่กล่าวมาแล้ว สรุปความสำคัญของการบริหารจัดการได้ว่า การบริหารจัดการเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญสำหรับองค์การต่าง ๆ เป็นปัจจัยกำหนดประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ เป็นศิลปะในการใช้คนใช้เงิน วัสดุอุปกรณ์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ การบริหาร จัดการทำให้การใช้ทรัพยากรมีความคุ้มค่า ทำให้คุณภาพชีวิตของบุคลากรที่เกี่ยวข้องดีขึ้น เป็นการแสวงหาวิธีการทำงานที่ดีที่สุด การบริหารจัดการยังก่อให้เกิดการจ้างงานและความเจริญก้าวหน้าขึ้นตามลำดับและเรื่องการบริหารจัดการจำเป็นต้องใช้หลักวิชาการช่วยไม่ใช่ใช้ประสบการณ์แต่เพียงอย่างเดียว

สมคิด บางโม (2553 : 63 - 64) กล่าวว่า การบริหารจัดการนั้นมิใช่เป็นการทำงานเพื่อให้งานเสร็จสิ้นไปแต่เพียงอย่างเดียว ในภาวะปัจจุบันซึ่งวิทยาการก้าวหน้า ประชากรเพิ่มขึ้น การแข่งขันมีมากขึ้นเรื่องการบริหารจัดการจึงจำเป็นต้องใช้หลักวิชาการช่วย มิใช่ประสบการณ์แต่เพียงอย่างเดียว การศึกษาวิชาการบริหารจัดการและการบริหารงาน โดยใช้หลักวิชาการมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับงานย่อมจะเกิดคุณค่าและความสำคัญหลายประการ ดังนี้ 1) ในด้านการประหยัด หมายถึง จะทำให้การใช้เงินทุนเกิดประโยชน์สูงสุด ได้ผลตอบแทนสูงสุด ประหยัดทั้งคน เงิน วัสดุ สิ่งของ และเวลา 2) ในด้านประสิทธิผลการทำงาน ให้สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือที่คาดหวังไว้ เรียกว่า การบริหารจัดการงานนั้นมีประสิทธิผล แต่ผลสำเร็จของงาน ดังกล่าวนี้อาจไม่ประหยัดหรือไม่มีประสิทธิผลได้หากไม่ใช้หลักวิชาการเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ 3) ในด้านประสิทธิผล หมายถึง การทำงานได้สำเร็จไปตามเป้าหมายที่วางไว้ และให้ได้รับ

ประโยชน์สูงสุดโดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด นักวิชาการบางท่านให้ข้อคิดว่างานที่สำเร็จและถือว่ามีประสิทธิผลนั้นจะต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในผลงานที่ออกมาของบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย และได้เสนอในเชิงสมการคณิตศาสตร์ 4) ด้านความเป็นธรรม การบริหารจัดการงานหากปฏิบัติตามความพอใจของผู้จัดการ โดยไม่ได้ยึดหลักเกณฑ์และทฤษฎีต่าง ๆ เป็นหลัก ย่อมจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นโดยมิได้ตั้งใจ ทำให้ขวัญในการทำงานของคนในหน่วยงานไม่ดี ซึ่งจะส่งผลไปถึงคุณภาพของงานที่ปฏิบัติด้วย และ 5) ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ผู้จัดการที่ดีมีประสิทธิผลในทุกสาขางานและในทุกระดับ ย่อมจะเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องสรรเสริญตรงการข้ามกับผู้จัดการที่บริหารงานตามใจตัวเอง ปราศจาก หลักเกณฑ์ เล่นพวกเล่นพ้อง การศึกษาวิชาการบริหารจะช่วยให้ มีความเข้าใจลึกซึ้งขึ้น มองเห็นลู่ทางที่จะบริหารงานให้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารจัดการมีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์การบริหารจัดการที่ดีจะนำองค์การไปสู่เป้าหมาย อีกทั้งเป็นแนวทางให้สมาชิก เกิดความตั้งใจและเกิดความร่วมมือ เป็นการลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อนของการทำงาน เพราะได้กำหนดขอบเขตการทำงานของสมาชิกแต่ละบุคคลไว้อย่างละเอียดชัดเจน ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

หลักการการจัดการ

Taylor (1947 : 21) ผู้ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นบิดาของการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ ได้เสนอหลักการ "จัดการในองค์การ" เพื่อเพิ่มผลผลิตในองค์การให้สูงขึ้น ว่าจะต้องเน้นที่การกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้ชัดเจนเพื่อให้มีการใช้บุคลากรและทรัพยากรอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เขากล่าวว่าผู้บริหารต้องทราบเสียก่อนว่าต้องการให้บุคลากรทำอะไร จากนั้นก็ต้องติดตามดู เพื่อให้บุคลากรได้ทำงานนั้นด้วยวิธีการที่ดีที่สุดและประหยัดที่สุดด้วยจากแนวคิดหลัก ดังกล่าว Taylor (1947 : 63 - 64) ได้เสนอหลักการสำคัญของการบริหารจัดการ 5 ประการด้วยกันคือ 1) การแบ่งงานที่เหมาะสม (A Large Daily Task) คือการให้บุคลากรแต่ละคนได้รับทราบงานที่เขาต้องรับผิดชอบว่าเขาจะต้องทำงานอะไร มากน้อยแค่ไหนที่สำคัญคืองานที่มอบหมายให้บุคลากรแต่ละคนทำนั้นจะต้องไม่มาก หรือน้อยเกินไปแต่ให้พอเหมาะพอควรที่เขาสามารถจะทำได้สำเร็จในแต่ละวัน เมื่อได้ใช้ความพยายาม เต็มความสามารถแล้ว 2) กำหนดมาตรฐานของงานให้ชัดเจน (Standard Condition) คืองานแต่ละอย่างจะต้องกำหนดให้แน่นอน ชัดเจนว่าจะต้องให้ได้มาตรฐานเพียงใด ไม่ว่าจะเป็นด้านปริมาณหรือคุณภาพก็ตาม และต้องให้บุคลากรทุกคนได้รับทราบมาตรฐานของงานในความรับผิดชอบของตนอย่างดี เพื่อทุกคนจะได้ ทำงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนด 3) การจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรม (High Pay for Success) คือเมื่อบุคลากรได้ทำงานให้กับองค์การแล้วทางองค์การก็ต้องจ่ายค่าตอบแทนให้แก่บุคลากรผู้นั้นอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมมากที่สุด กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ จ่ายค่าตอบแทนตามเนื้องานที่ทำได้ ถ้าบุคลากรทำงานได้มากก็ต้องจ่ายค่าตอบแทนให้มาก หรือถ้าผลงานมีคุณภาพสูงก็ต้องจ่ายค่าตอบแทน ให้สูงด้วยอย่างนี้เป็นต้น 4) การลงโทษ กรณีทำงานล้มเหลว (Loss in Case of Failure) คือ เมื่อบุคลากรคนใดทำงานไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กล่าวไว้ในข้อ 1 และข้อ 2 เช่น ปริมาณของผลงานที่บุคลากรทำได้แต่ละวันไม่เป็นไปตามจำนวนที่ต้องการหรือผลงานที่ออกมามีคุณภาพไม่เพียงพอก็ต้องลงโทษตามความเหมาะสม โดยการลดค่าตอบแทนลงตามส่วน

เป็นต้น และ 5) การให้มีฝ่ายชำนาญการสำหรับองค์กรใหญ่ ๆ (Expertise in Large Organization) คือ องค์กรที่มีขนาดใหญ่มีความสลับซับซ้อนมาก ๆ ก็จะต้องให้มีบุคลากรที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลวางแผนการดำเนินงาน ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาให้แก่ฝ่ายปฏิบัติด้วย สำหรับบุคลากรที่ทำงานด้านนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและเข้าใจงานขององค์กรเป็นอย่างดี การบริหารตามแนวของ เทย์เลอร์ทั้งห้าประการนี้ เป็นการบริหารที่ใช้เงื่อนไข ทางกายภาพและการควบคุมเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นให้บุคลากรทำงานมากขึ้นเพื่อเพิ่มผลผลิตหรือประสิทธิผลของงานให้สูงขึ้น

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไทวณะบุตร (2542 : 17) สรุปลักษณะที่สำคัญ ๆ ตามแนวคิดของ Fayol ไว้ 7 ประการดังนี้ 1) หลักการทำงานเฉพาะทาง (Specialization) คือ การแบ่งงานให้เกิดความชำนาญเฉพาะทาง 2) หลักสายบังคับบัญชา เริ่มจากบังคับบัญชาสูงสุดสู่ระดับต่ำสุด 3) หลักเอกภาพของบังคับบัญชา (Unity of Command) 4) หลักขอบข่ายของการควบคุมดูแล (Span of Control ผู้ดูแล 1 คนต่อ 6 คนที่จะอยู่ใต้การดูแลจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิผลที่สุด 5) การสื่อสารแนวตั้ง (Vertical Communication) การสื่อสารโดยตรงจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง 6) หลักการแบ่งระดับการบังคับบัญชาให้น้อยที่สุด คือ ไม่ควรมีสายบังคับบัญชา ยืดยาว หลายระดับมากเกินไป และ 7) หลักการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างสายบังคับบัญชา และสายเสนาธิการ (Line and Staff Division) นอกจากนี้ ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไทวณะบุตร (2542 : 10) ได้ศึกษางานวิจัยของ กุลิก (Gulick) และได้วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารเพื่อค้นหาว่าผู้บริหารระดับสูงขององค์กร จะต้องทำอะไรบ้าง ในที่สุดเขาได้สรุปว่า ผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องทำและรับผิดชอบอยู่ 7 ประการคือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organization) การบริหารบุคคล (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การเสนอรายงาน (Reporting) และการบริหารงบประมาณ (Budgeting) บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารทั้ง 7 ประการนี้เรียกสั้น ๆ ว่า "พอสคอร์บ" (POSDCORB) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ 1) การวางแผน คือ การกำหนด สิ่งที่จะทำในอนาคตไว้กว้าง ๆ ว่าจะทำอะไรบ้าง ทำอะไรก่อนหลัง รวมถึงการกำหนดวิธีการและงบประมาณที่จะทำให้งานนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายขององค์กรไว้ล่วงหน้าด้วย 2) การจัดองค์กร คือ การจัดระบบต่าง ๆ ในองค์กรให้เหมาะสมเช่น จัดระบบโครงสร้างของงานในองค์กรว่าจะแบ่งงานกันอย่างไร มีกี่ฝ่าย อะไรบ้าง หรือจัดระบบการใช้อำนาจในองค์กรกันอย่างไรเหล่านี้ เป็นต้น 3) การบริหารบุคคล คือ การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบุคลากรนับตั้งแต่การจัดหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่เหมาะสมกับงานเข้ามาทำงาน การพัฒนาบุคลากรในระบบเพื่อเพิ่มสมรรถภาพการทำงานให้สูงขึ้น การดูแลควบคุมนิเทศงาน การจ่ายค่าตอบแทนรวมถึงการพิจารณาให้บุคลากรออกจากระบบงานด้วย 4) การอำนวยการ คือการพิจารณาตัดสินใจเลือกวิธีการ แนวทางที่เหมาะสมในการ ดำเนินงาน และสั่งการให้บุคลากรปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ 5) การประสานงาน คือการดำเนินการเพื่อให้บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ได้ปฏิบัติงานอย่างประสานสอดคล้องไม่ทำงานซ้ำซ้อนกันหรือขัดแย้งกัน ทั้งนี้เพื่อให้งานดำเนินไปด้วย ความเรียบร้อยและราบรื่น 6) การเสนอรายงาน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ โดยให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานเสนอ รายงานความก้าวหน้าและอุปสรรคในการทำงานเป็นระยะ ๆ เพื่อผู้บริหารจะได้ทราบ ตลอดจนหาแนวทางช่วยเหลือแก้ไขต่อไป และ 7) การบริหาร

งบประมาณ คือ การบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณ นับแต่การจัดหางบประมาณ จัดสรรงบประมาณ ตลอดจนควบคุมงบประมาณ เพื่อให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างรัดกุม ประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากหน้าที่ของผู้บริหาร ทั้ง 7 ประการดังกล่าวแล้ว กูลิค ได้เน้นในเรื่อง การจัดโครงสร้างขององค์การที่เหมาะสมอีกด้วย โดยชี้ให้เห็นว่าองค์การที่มีผลผลิตหรือประสิทธิผลของงานสูงนั้นจะมีการแบ่งงานและบุคลากรออกเป็นฝ่าย ๆ (Division of Labor) อย่างชัดเจนและการกำหนดช่วงการควบคุมบุคลากร (Span of Control) ที่เหมาะสมด้วย จากแนวคิดของการแบ่งงานในองค์การออกเป็นฝ่าย ๆ และแต่ละฝ่ายดูแลบังคับผู้ใต้บังคับบัญชาไม่เกิน 10 คนนี้เอง เป็นที่มาของโครงสร้างการบริหารแบบปิรามิด หรือแบบเจดีย์ในระบบราชการเป็นปัจจุบัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า หลักการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรมียึดหลักสำคัญ ๆ ดังนี้ คือ ต้องมีการวางแผน การจัดองค์การ การบริหารบุคคล การอำนวยการ การบริหารงบประมาณ การประสานงาน การกำกับติดตาม และรายงานผลการดำเนินงาน

ความหมายของการบริหารจัดการศึกษา

เมื่อกล่าวถึงคำว่า "การบริหารจัดการศึกษา" มีคำที่เราควรพิจารณาอยู่ 2 คำ คือ คำว่า "การบริหารการศึกษา" และคำว่า "การจัดการศึกษา" ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ชาญชัย อาจินสมมาตร (2540: 6) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาว่า หมายถึงความพยายามที่จะสั่ง ณะ และผสมผสานความพยายามของมนุษย์ ซึ่งมีจุดรวมอยู่ที่จุดหมายปลายทาง หรือเป้าหมายบางอย่าง การบริการเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในองค์การ ซึ่งมีหน้าที่สั่ง ให้ความสะดวกในการทำงานของกลุ่มคนที่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน

สมาน อัครภูมิ (2541 : 1) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การควบคุมและการจัดการด้านบริหารโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน งานธุรการที่เกี่ยวกับตัวครูและนักเรียน ตลอดจนบุคลากรอื่น ๆ การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การปฏิบัติตามหลักสูตร การจัดวิธีสอน การจัดบริหารวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และการแนะแนว การบริหารการศึกษาเป็นศาสตร์ในการปฏิบัติและสาขาวิชาในการศึกษาที่มีขอบเขตกว้างขวาง

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ โตวณะบุตร (2542 : 6) ได้ให้ความหมายของ การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคม ในทุก ๆ ด้าน นับแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินอยู่

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2543 : 36) ได้ให้ความหมายของ การบริหารการศึกษา หมายถึง การทำงานร่วมกันของคณะบุคคลในการให้บริการด้านการศึกษาแก่นักเรียน โดยการทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง นักเรียนและประชาชนทั่วไป เพื่อพัฒนาสมาชิกในสังคมในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ

และตัดสินใจหาวิธีการที่ดีที่สุดที่ทำให้เป้าหมายนั้นบรรลุผลสำเร็จ 2) การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง กระบวนการในการจัดตั้งและจัดวางทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรที่ไม่ใช่บุคคล โดยวางแผนให้สามารถบรรลุผลสำเร็จขององค์การ 3) การนำและสั่งการ (Leading and Directing) หมายถึงกระบวนการของการมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นในการที่จะให้บุคคลอื่นมีพฤติกรรมในการทำงานที่ต้องการและทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ 4) การควบคุม (Controlling) หมายถึง กระบวนการในการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่องค์การคาดหวังและกำหนดไว้

ธีระ รุญเจริญ (2550 : 42) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารการศึกษาว่า การบริหารการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูง (Professional) อาชีพหนึ่งของการบริหารการศึกษา ดำเนินตามเกณฑ์ วิชาชีพชั้นสูงอื่น กล่าวคือ มีลักษณะการบริหารเฉพาะทางของตนแตกต่างจากวิชาชีพอื่น มีความอิสระในการบริหาร ใช้วิถีแห่งปัญญาวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง มีการศึกษามากพอ คือ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีองค์ความรู้ที่ควบคุมดูแลและตรวจสอบ มีจรรยาบรรณวิชาชีพเฉพาะ นอกจากนี้ ยังมี การเลือกสรรและกลั่นกรองคุณสมบัติและเกณฑ์มาตรฐานอื่นเป็นอย่างดี ผู้ที่จะเข้าสู่อาชีพการบริหารการศึกษาจึงเหมาะสมกับการเป็นผู้บริหารการศึกษามีอาชีพอย่างแท้จริง

การบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบัน มีความสำคัญคือ มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ได้กำหนดแนวทางและหลักการสำคัญการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) สรุปลสาระสำคัญได้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1 - 5)

1. เป้าหมายภายในปี 2563 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยเน้นประเด็นหลัก 3 ประการ คือ

1.1 คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย โอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตรและเนื้อหา พัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดคนเก่งและมีใจรักมาเป็นครูคนจรรยาบรรณได้อย่างยั่งยืนภายใต้ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

1.2 เพิ่มโอกาสการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกวัยมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

1.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา โดยเพิ่มบทบาทของผู้ที่อยู่ภายนอกระบบการศึกษาด้วย

2. กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา มีการปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้อย่างเป็นระบบประกอบด้วย

2.1 พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ที่มิมีสัญใจไม่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2.2 พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี มีใจรักในวิชาชีพครูมาเป็นครู

2.3 พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับประเภทให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่น 1 สำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและเรียนรู้อื่นในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.4 พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ที่มีนัยสำคัญการกระจายอำนาจสู่ สถานศึกษา เขตพื้นที่ การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ปกครอง ชุมชนภาคเอกชนและทุกภาคส่วน มีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

2.5 เป้าหมายยุทธศาสตร์และตัวบ่งชี้การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561)

3. เป้าหมายยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ประกอบด้วย 4 เป้าหมาย ดังนี้

เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 1 คนไทยและการศึกษาไทยมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล

เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 2 คนไทยใฝ่รู้ : สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 3 คนไทยใฝ่ดี : มีคุณธรรมพื้นฐานมีจิตสำนึกและค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีจิตสาธารณะ มีวัฒนธรรมประชาธิปไตย

เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 4 คนไทยคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ : มีทักษะในการคิดและปฏิบัติมีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสารผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้นำ จะต้องใช้ภาวะผู้นำ ทำความเข้าใจและใช้หลักการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ บริหารจัดการศึกษาให้เกิดผลดี ซึ่ง สมโภชน์ นพคุณ (2541 : 19 - 22) ได้ทำการศึกษาสถานศึกษาที่มีคุณภาพจะมีรูปแบบกระบวนการบริหารจัดการศึกษาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วยหน้าที่หลัก 9 ประการ คือ

1. การบริหาร - ผู้นำ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะเป็นผู้นำองค์กรเพื่อสร้างระบบการบริการที่ดีแก่ลูกค้า (นักเรียน ชุมชน) และเพื่อการพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารคน เป็นระบบการจัดการทรัพยากรบุคคลในสถานศึกษาเพื่อส่งให้ผู้ปฏิบัติงาน (ครู อาจารย์) ได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย

3. นโยบายและกลยุทธ์การบริหาร เป็นการกำหนด และพัฒนาวิสัยทัศน์จุดประสงค์ของการดำเนินธุรกิจขององค์กรและนโยบายกลยุทธ์ในการดำเนินงานให้บรรลุผล

4. การจัดการทรัพยากรในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา จัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้บังเกิดประสิทธิภาพและคุ้มค่า ลดการสูญเสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์ มีระบบวิธีจัดการข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด

5. กระบวนการปฏิบัติงาน สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างสะท้อนถึงลักษณะงานที่ปฏิบัติและมีกระบวนการที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกันเป็นระบบโครงสร้างรูปแบบใหม่ ที่ส่งผลต่อกระบวนการทำงานจะมุ่งในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการแก่ลูกค้า ประชาชน ผู้ซึ่งมีความต้องการที่หลากหลาย

6. ความพึงพอใจของครู เป็นผลจาก 5 ประการข้างต้น ก่อให้เกิดผลงาน เกิดสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย
7. ความพึงพอใจของลูกค้ำ ประชาชน ซึ่งหมายถึง ผู้ปกครองปกครองประชาชน ชุมชนเป็นผลกระทบที่เกิดจากการปฏิบัติ หรือการบริการของสถานศึกษา
8. ผลกระทบต่อสังคม ท้องถิ่น วิเคราะห์จากท้องถิ่น สังคม มองสถานศึกษาเป็นอย่างไร ต่อระบบบริหารจัดการและผลผลิตที่ส่งผลกระทบต่อสังคมนั้น ๆ
9. ผลลัพธ์จากการบริหารจัดการ เป็นผลรวมทั้งหมดขององค์ประกอบทั้ง 8 และเป็นไปตามที่คาดหวัง บรรลุผลสัมฤทธิ์โดยการตรวจสอบ

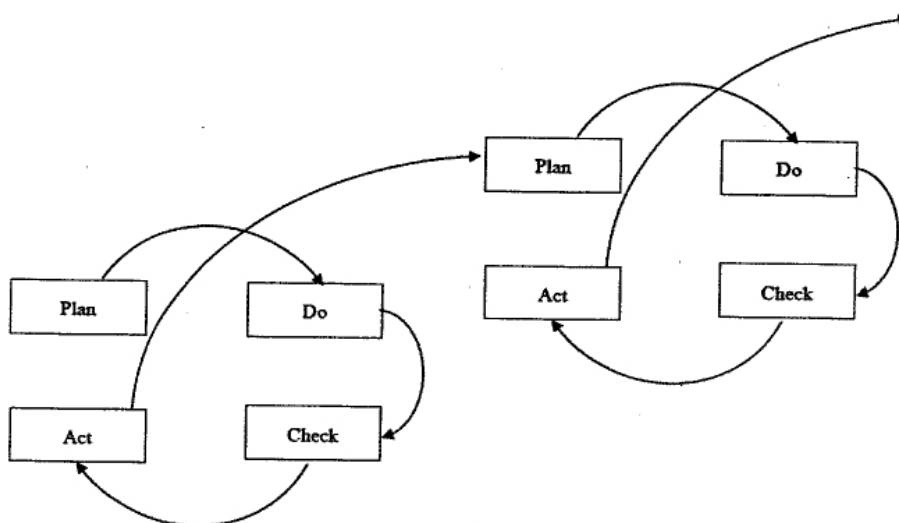
จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในส่วนของผู้เรียน ครู ให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสร้างความ พึงพอใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน โดยผู้บริหารการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาจะต้องมีความรู้ ความสามารถมีวิสัยทัศน์ในการบริหาร การศึกษาที่ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำ มีการประสานงาน การกำกับติดตาม และประเมินอย่างมี ประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผล

การบริหารจัดการเป็นการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์กระบวนการบริหารจะเริ่มจากการบุคลากร กระบวนการ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เทคโนโลยีและระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อทำงานได้สำเร็จรวดเร็วยิ่งขึ้นซึ่งต้องอาศัยหลักการ แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เรียกว่าเป็นศาสตร์ (Science) และจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์การบริหารที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายโดยการประยุกต์ความรู้จากหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานที่เรียกว่าเป็นศิลป์ (Arts) มาเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้การบริหารงานให้มีประสิทธิผลโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารระบบ การจัดการสถานศึกษา (School system) ให้ดำเนินงานไปตามนโยบายของการจัดการศึกษาโดยมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ผู้วิจัยจึงเสนอแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผล เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ประกอบด้วย แนวคิดการบริหารคุณภาพ ด้วยวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) การบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์(Results Based Management และการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) ตามลำดับ ดังนี้

แนวคิดการบริหารคุณภาพด้วยวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle)

การบริหารคุณภาพด้วย วงจรเดมมิง (Deming Cycle) หรือ (Deming Circle) หรือวงจรเดมมิงหรือ วงจร PDCA มาจากคำว่า "Plan - DO - Check- Act" หมายถึง "วางแผน – ปฏิบัติ – ดำเนินการต่อ ปรับปรุง" ซึ่งต้องดำเนินการอย่างมีวินัยให้ครบวงจรและหมุนเวียนไปไม่หยุด ซึ่งแนวคิดของวงจรนี้ วอลท์เตอร์ ชิวฮาร์ท เป็นผู้พัฒนาขึ้นเป็นคนแรก ในปี ค.ศ. 1939 และเอ็ดวาร์ด เดมมิง (Edward Deming) เป็นผู้นำมาเผยแพร่ในประเทศญี่ปุ่นเป็นคนแรกในปี ค.ศ. 1950 จนรู้จักกันแพร่หลายทำให้นิยมเรียกตามชื่อผู้นำมาเผยแพร่ว่า วงจรเดมมิง (Deming cycle) นอกจากนี้ โนริอาทิจิ คะโน ยังได้กล่าวถึงวงจรนี้ว่า เป็นวงจรแห่งการบริหาร อันเป็นกิจกรรมพื้นฐานแห่งการบริหาร ส่วนฮิโตะชิ คุเม กล่าวไว้ว่า มุ่งหมายของ PDCA ที่แท้จริงไม่ใช่เพียงแค่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกจากเกณฑ์ให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่มีการปรับปรุงด้วยการป้องกันมิให้เกิดของเสียซ้ำซ้อน เร็วรั้งพร้อมกับการยกระดับมาตรฐานให้สูงขึ้นในแต่ละรอบของ PDCA อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบและอย่างมีแบบแผน PDCA มิใช่เป็นแค่วงแหวนที่แบนราบหากแต่เป็นขดลวดที่ม้วนต่อสูงขึ้น

เรื่อย ๆ (วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล 2540 : 212) ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 การบริหารงานคุณภาพแบบ PDCA หรือการหมุนวัฏจักร PDCA

ที่มา : วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล (2540 : 212)

วัฏจักรคุณภาพของเดมมิง (PDCAV หมายถึง ระบบการบริหารที่มีคุณภาพเป็นที่รู้จักแพร่หลายระบบหนึ่ง ประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) การนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action) การใช้วัฏจักรคุณภาพของเดมมิงต้องดำเนินการอย่างมีวินัยให้ครบวงจรหมุนเวียนไปไม่มีหยุดหย่อน มีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้ (วรภัทร์ ภูเจริญ 2542 : 27)

P = Plan (วางแผน)

กำหนดวัตถุประสงค์และตั้งเป้าหมายการวางแผนยุทธศาสตร์ว่าจะทำอะไร ที่ไหน โดยใคร เมื่อไรและด้วยวิธีใด หมายความรวมถึงการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีการและขั้นตอนที่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ในการวางแผนจะต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร การวางแผนในบางด้านอาจจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงาน หรือเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ไปพร้อมกันด้วยข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานนี้จะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบได้ว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้ระบุไว้ในแผนหรือไม่

D = Do (ปฏิบัติ)

ทำความเข้าใจและลงมือปฏิบัติตามแผน หมายถึง การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ซึ่งก่อนที่จะปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสภาพงานที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ในกรณีที่เป็นงานประจำที่เคยปฏิบัติหรือเป็นงานเล็กอาจใช้วิธีการเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นงานใหม่หรืองานใหญ่ที่ต้องใช้บุคลากรจำนวนมาก อาจต้องจัดให้มีการฝึกอบรมก่อนที่จะปฏิบัติจริง การปฏิบัติจะต้องดำเนินการไปตามแผน วิธีการ และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ และจะต้องเก็บรวบรวม และบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป

C = Check (ตรวจสอบ)

ตรวจสอบและยืนยันความก้าวหน้าหรือผลการปฏิบัติ โดยเปรียบเทียบกับแผนทบทวนยุทธศาสตร์ที่วางไว้ เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผนหรือไม่มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการทำงานหรือไม่ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เนื่องจากในการดำเนินงานใด ๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิผลและคุณภาพของการทำงาน การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงานเพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงานต่อไปในการตรวจสอบ และการประเมินการปฏิบัติงาน จะต้องตรวจสอบ ด้วยว่าการปฏิบัตินั้นเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน

A = Act (แก้ไข)

จัดทำมาตรฐานในส่วนที่การปฏิบัติได้ผลดี และหาช่องทางในการปรับปรุง เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า หรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานที่ต่างจากเดิม เมื่อมีการดำเนินงานตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้ด้วย

ขั้นตอนการบริหารงานคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle)

วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2541 : 84) ได้แบ่ง วัฏจักร PDCA ให้ละเอียดแยกย่อยออกเป็น 8 ขั้นตอน ซึ่งรู้จักกันในนาม “QC Story” ดังนี้ คือ 1) กำหนดหัวข้อเป้าหมายและค่าเป้าหมาย (Plan) 2) กำหนดวิธีการและขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อการบรรลุเป้าหมาย (Plan) 3) ศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้อง (Do) 4) ดำเนินการ (Do) 5) ติดตามประเมินผล (Check) ถ้าไม่มีปัญหาย้อนกลับไปขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการต่อ 6) แก้ไขอาการของปัญหาเป็นการเร่งด่วนเฉพาะหน้า (Act) 7) ค้นหาสาเหตุของปัญหาและแก้ไขที่สาเหตุเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาซ้ำ (Act) และ 8) ตรวจสอบว่าแก้ปัญหาได้ผลชัดหรือไม่ (Act)

นอกจากนี้ วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2541 : 84), อ้างอิงมาจาก Edwards Deming (1950 : 57) ได้เสนอขั้นตอนการบริหารคุณภาพ “วงจรเดมมิง” (Deming Cycle) ไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดทำและวางแผน (Plan)

- 1.1 ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน แล้วกำหนดหัวข้อควบคุม
- 1.2 กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ
- 1.3 กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การปฏิบัติตามแผน (Do)

- 2.1 หาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้นด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือศึกษาด้วยตนเอง
- 2.2 ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนด
- 2.3 เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม

3. การติดตามประเมินผล (Check)

- 3.1 ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานตามมาตรฐานหรือไม่
- 3.2 ตรวจสอบว่าค่าที่วัดได้ (ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่
- 3.3 ตรวจสอบว่า หัวข้อควบคุม ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

4. การกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน (Act)

- 4.1 ถ้าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานก็ให้หามาตรฐานแก้ไข
- 4.2 ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอ เพื่อมิให้เกิดปัญหาซ้ำ

ขั้นอีก

- 4.3 ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานมาตรฐาน

การนำวงจรคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle) ไปใช้

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542 : 189) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนำวงจรคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle) สรุไปได้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน การวางแผนงานจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาในรายละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ แผนที่ดีควรมีลักษณะ 5 ประการ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้ อยู่

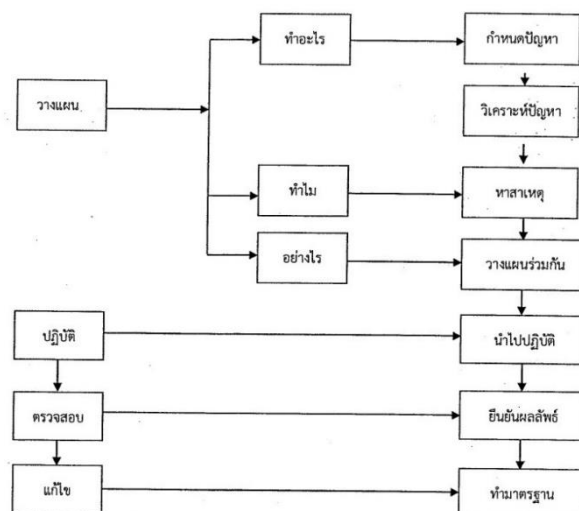
บนพื้นฐานของความเป็นจริง สามารถเข้าใจได้ สามารถวัดได้ สามารถปฏิบัติได้ และสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ การวางแผนที่ดีควรมีองค์ประกอบดังนี้ กำหนดขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย กำหนดวิธีการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจน และถูกต้องแม่นยำที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

ขั้นตอนที่ 2 การลงมือปฏิบัติ ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะ คือ 1) การวางแผนกำหนดการควรรำคาญการตั้งนี้ แยกกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการกระทำ กำหนดเวลาที่คาดว่าจะต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่างและการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ 2) การจัดการแบบเมตริกซ์ (matrix management) การจัดการแบบนี้สามารถช่วยดึงเอาผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่าง ๆ มาได้ และเป็นวิธีช่วยประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ และ 3) การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน โดยดำเนินการตั้งนี้ ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมดและทราบเหตุผลที่ต้องกระทำให้ผู้ร่วมงานพร้อมในการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสมและพัฒนาจิตใจให้รักการร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ การตรวจสอบทำให้รับรู้สภาพการณ์ของงานที่เป็นอยู่ เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผน ซึ่งมีกระบวนการ ดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ 2) รวบรวมข้อมูล 3) การทำงานเป็นตอน ๆ เพื่อแสดงจำนวนและคุณภาพของผลงานที่ได้รับในแต่ละขั้นตอนเปรียบเทียบกับที่ได้วางแผนไว้ และ 4) การรายงานจะเสนอผลการประเมินรวมทั้งมาตรการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลว

ขั้นตอนที่ 4 การแก้ไขปัญหา ผลการตรวจสอบหากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ได้ ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหตามลักษณะปัญหาที่ค้นพบ คือ ถ้าผลงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ ถ้าพบความผิดปกติใด ๆ ให้สอบสวนค้นหาสาเหตุแล้วทำการป้องกัน เพื่อมิให้ความผิดปกตินั้นเกิดขึ้นซ้ำอีก

ในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้ผลงานได้มาตรฐานอาจใช้มาตรการดังต่อไปนี้ การย้ายนโยบายการปรับปรุงระบบหรือวิธีการทำงาน และการประชุมเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน โดยนำเสนอกระบวนการ PDCA ไว้ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 กระบวนการ PDCA ที่มา : สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542 : 189)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารงานคุณภาพของเดมมิ่ง (Dering Cycle) เป็นกระบวนการบริหารงานที่เหมาะสมในการบริหารจัดการอย่างหนึ่งสำหรับใช้ในการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพในการทำงานอย่างเป็นระบบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติการ ตรวจสอบ และการปรับ แก้ไข ซึ่งการนำวงจรคุณภาพมาปฏิบัติให้ครบ ทุกขั้นตอนจะทำองค์กรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้เป็นที่ยอมรับและพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง

แนวคิดการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM)

แนวทางการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาเพื่อกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา กระจายไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้ชุมชนมีบทบาท และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา โดยมุ่งหวังให้การกระจายอำนาจการบริหารมีบทบาท และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา โดยมุ่งหวังให้การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ปราบกฏชัดเจนตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) ที่ระบุให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (อุทัย บุญประเสริฐ, 2545 : 1)

สำหรับประเทศไทย ความพยายามในการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารการศึกษาจากการรวมศูนย์อำนาจมาสู่การบริหารที่มีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้มีมาอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ในครั้งนั้นได้เสนอให้มีการจัดการและการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ให้กับท้องถิ่นและสถานศึกษา ซึ่งกระทำไม่สำเร็จด้วยเหตุผลทางการเมือง วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ และเฉลิมชัย หาญกล้า, (2546 : 17) ต่อมาความคิดเรื่องการกระจายอำนาจการศึกษาได้มาปรากฏอย่างชัดเจนอีกครั้งหนึ่งในแนวนโยบายการศึกษาของรัฐตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 - 2540 ซึ่งสาระสำคัญอยู่ในแนวนโยบายข้อที่ 17 กล่าวว่าการปรับปรุงระบบบริหารการศึกษาให้มีเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งให้กระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการภายในของสถานศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้บุคคลในองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการจัดการศึกษาของชุมชน

ต่อมาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดเรื่องการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (มาตรา 39) และได้กำหนดให้มีการศึกษาทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริม สนับสนุน กิจการของสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจาก

ตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (มาตรา 40) ข้อกำหนดเหล่านี้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานแสดงให้เห็นว่าแนวความคิดที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็น ฐานมีต่อเนื่องมาเป็นลำดับ การบริหารการศึกษาไทยนั้น เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วในปัจจุบันมีหลายกระทรวง ทบวง กรม รับผิดชอบการบริหารการศึกษาในส่วนต่าง ๆ ระบบการบริหาร ส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเป็นการรวม อำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง การจัดการศึกษามีทั้งที่จัดโดย 1) ราชการบริหารส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ เป็นหน่วยกำหนดนโยบาย บริหารและจัดการสนับสนุน ส่งเสริม และประเมินผล โดยการจัดตั้ง หน่วยงาน สถานศึกษาเป็นหน่วยบริหารรองลงไป และมีในภูมิภาค 2) ราชการบริหารส่วนภูมิภาค โดยรวมเอา แนวนโยบายจากส่วนกลางนำไปสู่การปฏิบัติแต่อำนาจการตัดสินใจยังขึ้นอยู่กับส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ และ 3) ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เทศบาลและเมืองพัทยา ซึ่งถึงแม้จะเป็นรูปแบบการ กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นที่มีผู้แทนประชาชนเป็นคณะบริหารก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติการจัดการของหน่วยงาน ก็ยังไม่มีอิสระเท่าที่ควร เนื่องจากการกำหนดหลักสูตร แผนงาน การบริหารบุคลากร และการบริหาร งบประมาณ ยังคงถูกกำหนดจากส่วนกลางคือ กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย (พิณสุตา สิริธ รังสี, 2544 : 11)

การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) ได้ มีนักวิชาการ หลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2545 : 13, อ้างอิงมาจาก David. 1989 : 45 - 53) กล่าวว่า การบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นแนวทางหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาโดยการกระจายอำนาจ ในการจัดการศึกษา ไปยังสถานศึกษาให้มีอำนาจมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ประสิทธิผลและผลิตผลของโรงเรียนดีขึ้น ผู้มีอำนาจในการ ตัดสินใจไม่ได้มีแต่ผู้บริหาร แต่ยังมีตัวแทนครู ผู้ปกครองร่วมกันพิจารณาและมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับ หลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน งานบุคลากร และงบประมาณ

อุทัย บุญประเสริฐ (2545 : 14, อ้างอิงมาจาก Edley J. 1992 : 114 - 117) กล่าวว่า การบริหาร จัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น ผู้มีอำนาจตัดสินใจใน ระดับโรงเรียนไม่ใช่มีแต่เพียงผู้บริหารเท่านั้น ยังมีตัวแทนคณะครูและผู้ปกครองร่วมอยู่ด้วย คณะบุคคลเหล่านี้ มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน กำหนดการ และตารางเวลาต่าง ๆ การควบคุมวินัยนักเรียน งานบุคลากรและงบประมาณ

อุทัย บุญประเสริฐ (2545 : 14, อ้างอิงมาจาก Cheng. 1996 : 44) กล่าวถึง การบริหารจัดการโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานว่า คือการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนคณะครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จสูง

ถวิล มาตรฐาน (2544 : 41, อ้างอิงมาจาก Calcwell. 1988 : 292) ได้ให้ความหมายของการบริหาร จัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานว่า เป็นการกระจายอำนาจไปยังโรงเรียนให้ตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากร

ได้แก่ ความรู้ เทคโนโลยี อำนาจหน้าที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ บุคลากร เวลา และงบประมาณเป็นการกระจายอำนาจทางการบริหารจัดการมากกว่าจะเป็นอำนาจการเมืองและให้เกิดการตัดสินใจในระดับโรงเรียนภายใต้นโยบายของท้องถิ่นและของรัฐ ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนยังมีความรับผิดชอบที่จะตรวจสอบได้ในการใช้ทรัพยากรที่จัดสรรให้"

ถวิล มาตรการเยี่ยม (2544 : 41) กล่าวโดยสรุปว่าโรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ : S8M หมายถึง การบริหารและจัดการโรงเรียนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะและความต้องการของโรงเรียน นั่นคือสมาชิกโรงเรียนอื่น ได้แก่ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ พ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนสมาชิกชุมชนและองค์กรอื่น ๆ มารวมพลังกันอย่างเต็มที่ รับผิดชอบต่อการใช้ทรัพยากรและแก้ปัญหาตลอดจนดำเนินการเพื่อพัฒนากิจกรรม ด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนในระยะสั้นและระยะยาว

เสาวนิตย์ ชัยมุสิก (2544 : 2) ให้ความหมายว่า การบริหารจัดการสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หมายถึง การบริหารโดยเน้นการกระจายอำนาจการบริหารการมีส่วนร่วม การบริหารตนเองคืนอำนาจ และการตรวจสอบและถ่วงดุลของสถานศึกษาในด้านวิชาการ งบประมาณ บุคคลและบริหารทั่วไป เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการจัดการศึกษาและส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียนมากที่สุด

อุทัย บุญประเสริฐ (2545 : 9) ได้สรุปความหมาย การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ไว้ว่า การใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นยุทธศาสตร์ในการปรับปรุงการศึกษาโดยเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ ส่วนกลางไปยังแต่ละโรงเรียนโดยให้คณะกรรมการโรงเรียน (School Council หรือ Sc) ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครอง ครู สมาชิกในชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่า และผู้บริหารโรงเรียนให้มีอำนาจการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนมีหน้าที่และรับผิดชอบในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ บุคลากร และวิชาการ โดยให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

รุ่ง แก้วแดง (2546 : 33) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารจัดการฐานโรงเรียน หมายถึง ยุทธศาสตร์ที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยโอนอำนาจจากหน่วยงานของรัฐและท้องถิ่นไปยังโรงเรียนซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน สามารถควบคุมการจัดการศึกษา รับผิดชอบการตัดสินใจเกี่ยวกับงบประมาณ บุคลากร และหลักสูตรด้วยตนเอง เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2546 : 33) ได้สรุปว่า การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หมายถึง การบริหารโรงเรียนและสถานศึกษาที่ยึดหลักการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง (Central Authority) ที่มุ่งให้มีการตัดสินใจร่วมกันในระดับหน่วยปฏิบัติ (School Site) ระหว่างกลุ่มผู้ให้บริการการศึกษา ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนแทนครู บุคลากรทางการศึกษา และกลุ่มผู้รับบริการการศึกษา ซึ่งได้แก่ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน องค์กรประเภทต่าง ๆ ทั้งนี้ ให้มีการตัดสินใจอย่างอิสระ (Autonomy) สูงขึ้น และมีความรับผิดชอบต่อบทบาทและภารกิจของโรงเรียนที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณและวิชาการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นแนวคิดการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาโดยตรง ให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและมีอิสระ มีอำนาจตัดสินใจสั่งการในการบริหารโรงเรียน ทั้งด้านงานวิชาการ การบริหารบุคคล งบประมาณ และการบริหารทั่วไป โดยมีคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครอง องค์กรและชุมชน ร่วมกันบริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานทางราชการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ปัญญา แก้วกียูร และ สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล (2545 : 5 – 6) ได้อธิบายถึงหลักการสำคัญในการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไว้ ดังนี้ คือ 1) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นการกระจายอำนาจทางการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา ให้สามารถตัดสินใจดำเนินการได้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงสุด 2) หลักการใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง (School Center) โรงเรียนจะเป็นหน่วยงานบริหารไม่ใช่ผู้ถูกบริหารโรงเรียนเป็นหน่วยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาศักยภาพของเด็ก สามารถกำหนดจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ทิศทางการวางแผนการจัดการศึกษาด้วยตนเองที่สอดคล้องกันทั้งในระดับส่วนกลางเขตพื้นที่การศึกษา ท้องถิ่นและชุมชน 3) หลักการมีส่วนร่วม (Participation Collaboration) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการบริหารการตัดสินใจ และจัดการศึกษา ทำให้เกิดความตระหนักและความรู้สึกเป็นเจ้าของ 4) หลักการพึ่งตนเอง (Self-Management) เน้นให้โรงเรียนมีระบบการบริหารตนเองอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบการดำเนินงานตามความพร้อมและสถานการณ์โรงเรียนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมองเห็นจุดหมาย เป้าหมายของโรงเรียนตรงกัน สามารถบูรณาการสภาพการณ์ของท้องถิ่นกับโรงเรียนมาส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ด้วยคามภูมิใจ 5) หลักการประสานงาน (Coordination) สามารถประสานงานกันได้ทุกระดับทั้งแนวตั้งและแนวนอนเป็นกิจกรรมที่ต้องเน้นความเข้มแข็งทั้งการสร้างความสำเร็จระหว่างบุคลากรในโรงเรียนและบุคคลภายนอก รวมทั้งการประสานงานแสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือ ทั้งทรัพยากรและเทคนิค วิธีการใหม่ ๆ 6) หลักความต่อเนื่องและหลากหลาย (Continuity and Diversity) การบริหารจำเป็นต้องมีความต่อเนื่อง ใช้เวลารวมทั้งการใช้เทคนิคการบริหารจะต้องมีความหลากหลายและสอดคล้องกัน มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันสามารถปรับใช้การบริหารตามสถานการณ์ที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ 7) การพัฒนาตนเอง (Self-improvement) โรงเรียนต้องพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) พัฒนาการตนเองอยู่เสมอเพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งการพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กร พัฒนาวิชาชีพ พัฒนาบุคคล พัฒนาทีมงาน โดยนำองค์ประกอบเหล่านี้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์สำหรับการศึกษานั้น ๆ 8) หลักการตรวจสอบ และถ่วงดุล (Check and Balance) ส่วนกลางพื้นที่การศึกษาจะกำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐาน จะมีองค์กรตรวจสอบคุณภาพ ทั้งนี้จะเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด 9) หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน การจัดการศึกษาจากส่วนกลางเริ่มมีข้อจำกัดเกิดความล่าช้าและไม่สนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างแท้จริงจึงต้องมีการคืนอำนาจให้ท้องถิ่น และประชาชนได้จัดการศึกษาเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 8) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดังนี้

- 1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) ในการตัดสินใจด้านวิชาการ (หลักสูตรและการเรียนการสอน) งานบุคลากร การบริหารงบประมาณและการบริหารทั่วไป
- 2) การพัฒนาระบบสารสนเทศโดยการกระจายสารสนเทศจากส่วนกลางสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษา รวมทั้งจากผู้บริหารสู่ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน
- 3) การพัฒนาความรู้ทักษะในการวางแผน ภาวะผู้นำ และเทคนิควิธีการทำงานอื่น ๆ
- 4) การสร้างแรงจูงใจให้สถานศึกษามีอิสระในการสร้างแรงจูงใจให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- 5) การมีส่วนร่วม (Participation) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย (เขตพื้นที่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการบริหารและจัดการศึกษา
- 6) การตรวจสอบและความโปร่งใส (Accountability & Transparency) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารและการจัดการศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า หลักการพื้นฐานที่สำคัญของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือ หลักการกระจายอำนาจและหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย หลักการบริหารตนเอง หลักการสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ในขณะที่เดียวกันต้องมีการพัฒนาระบบสารสนเทศ การมีความรู้และทักษะการสร้างแรงจูงใจซึ่งจากหลักการดังกล่าว ทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจะเป็นการบริหารงานที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่ารูปแบบการจัดการศึกษาที่คอยรับคำสั่งจากส่วนกลางอย่างที่ผ่านมา

รูปแบบการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เน้นความพร้อมลักษณะเฉพาะและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา การบริหารจัดการจะอยู่ภายใต้การตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี 4 รูปแบบ ดังนี้ (อุทัย บุญประเสริฐ, 2545 : 65 - 66)

1. รูปแบบที่มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก (Administrator Central SBM) ผู้บริหารเป็นประธานกรรมการโดยตำแหน่ง ส่วนคณะกรรมการอื่น ๆ ได้มาจากการเลือกตั้งหรือคัดเลือกจากกลุ่มบุคคล ประเภท เช่น ผู้ปกครอง ครูและชุมชน ในการกำหนดนโยบายและวางแผนในการหาแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินการของโรงเรียน คณะกรรมการจะมีบทบาทในการร่วมเสนอความคิดเห็นผู้บริหารใช้วิธีขอคำปรึกษาอย่างไม่เป็นทางการจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน หรือผู้แทนชุมชนอยู่เสมอ แต่อำนาจในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายยังคงอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน

2. รูปแบบที่มีครูเป็นหลัก (Professional Central SBM) การบริหารตามแนวนี้ตัวแทนคณะครูจะมีสัดส่วนมากที่สุด เกิดจากแนวคิดที่ว่าครูเป็นผู้ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด ย่อมรู้ปัญหาได้ดีกว่าและถ้ามีโอกาสตัดสินใจก็จะสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดมากที่สุด

3. รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทเป็นหลัก (Community Central SBM) จุดประสงค์ของรูปแบบการบริหารที่ควบคุมโดยชุมชน คือ การเพิ่มความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่ ชุมชนและผู้ปกครองเพื่อให้ผู้รับบริการการศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาให้มากที่สุดแนวคิดหลักก็คือ หลักสูตรของโรงเรียน

ควรตอบสนองความต้องการและค่านิยมของผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นมากที่สุดคณะกรรมการโรงเรียนจึงมีสัดส่วนจำนวนตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด

4. รูปแบบที่ครูและชุมชนมีบทบาทเป็นหลัก (Professional Community Central SBM)แนวคิดเรื่องนี้เชื่อว่า ทั้งครูและผู้ปกครองต่างมีความสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก ครูจะรับรู้ค่านิยมและความต้องการของผู้ปกครอง ในขณะที่เดียวกันผู้ปกครองก็มีโอกาสช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครูด้วย สัดส่วนของผู้แทนครูและผู้ปกครองและชุมชนจะมีเท่า ๆ กัน ในคณะกรรมการโรงเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประกอบด้วยรูปแบบที่มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก รูปแบบที่มีครูเป็นหลัก รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทเป็นหลัก และรูปแบบที่ครูและชุมชนมีบทบาทเป็นหลัก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโรงเรียนจะนำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละแห่ง

สำหรับการนำการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถนำ SBM เข้าสู่สถานศึกษา โดยใช้เทคนิคและขั้นตอน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 : 37) 1) สร้างความตระหนักและความเข้าใจของตนเองผู้บริหารสถานศึกษาต้องยอมรับว่าโรงเรียนเป็นของประชาชนทุกคน ฉะนั้นต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติงาน และการประเมินตรวจสอบ ผู้บริหารต้องเชื่อมั่นในความรู้ ความสามารถของครูและบุคลากรในชุมชน สนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากขึ้น 2) พัฒนาค้น พัฒนางานและพัฒนาองค์กร เพื่อให้ทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และภารกิจอย่างชัดเจน 3) วิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียนโดยใช้ SWOT Analysis ได้แก่ การวิเคราะห์ปัจจัยภายในว่านักเรียน ผู้ปกครอง ครู เป็นบุคลากรกลุ่มใด มีปัญหาอะไร มีจุดอ่อน จุดแข็งในด้านใด วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ทั้งที่เป็นโอกาส และอุปสรรค 4) เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่วางแผนปฏิบัติ การประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง 5) กำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนมีส่วนร่วมและเผยแพร่ให้เป็นที่รับรู้โดยทั่วไป 6) กำหนดเป้าหมายของการศึกษา/ผลผลิตทางการศึกษาซึ่งเป็นผลลัพธ์ขั้นสุดท้ายของระบบการศึกษาเพื่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Customer's Satisfaction) เน้นคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะพึงประสงค์ โดยศึกษาจากมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ 7) จัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพสถานศึกษาตามบทบาทที่กำหนด 8) กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยนำระบบสารสนเทศมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมตัดสินใจในการดำเนินงาน

นอกจากนี้ อุทัย บุญประเสริฐ (2545 : 67) ได้เสนอยุทธศาสตร์และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญสำหรับการทำให้การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประสบความสำเร็จ ดังนี้ 1) การกระจายอำนาจ (Osperse Power) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่มีประสิทธิผล ต้องเป็นการกระจายอำนาจไปสู่ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการโรงเรียน และ คณะอนุกรรมการได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากที่สุด และต้องเป็นเรื่องที่ส่งผลต่อการเรียนการสอน 2) การเน้นที่ การพัฒนาวิชาชีพครู (Stress Professional

Development) การพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จนั้น จะเป็นการพัฒนาภาพรวมของโรงเรียน และเป็นการพัฒนาระบบปฏิบัติงาน โดยมีแผนการพัฒนาต่อเนื่อง เป็นแผนระยะยาว มีการติดตามผลรูปแบบการพัฒนาระหว่าง การปฏิบัติงาน อาจเป็นการส่งครูกลุ่มหนึ่งไปรับการอบรมจากภายนอกแล้วมาขยายผลให้ครูทั้งโรงเรียน มีการนิเทศและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกัน หรือโครงการเชิญวิทยากรจากภายนอกพัฒนาครูให้มีทักษะในการบริหารและการตัดสินใจ ภาวะผู้นำให้การอบรมหรือพัฒนา คณะกรรมการโรงเรียน ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ผู้แทนนักเรียน 3) การเผยแพร่สารสนเทศ (Disseminate Information) การเผยแพร่สารสนเทศควรเป็นการดำเนินการเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับรู้เรื่องเกี่ยวกับโรงเรียนให้มากที่สุด เพราะในอดีตสารสนเทศมักจะมาจากหน่วยงานส่วนกลางตรงไปยังโรงเรียนแล้วย้อนกลับไปหน่วยงานส่วนกลางอีก โดยที่ครู โรงเรียน หรือผู้ปกครองไม่มีโอกาสได้รับรู้เลย การเผยแพร่สารสนเทศในโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เน้นการที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องและชุมชนต้องได้รับรู้ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้มากที่สุด เพื่อให้เป็นข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อการบริหารและการเรียนการสอน 4) การเลือกผู้บริหารโรงเรียนที่เหมาะสม (Select the Right Principal) โรงเรียนที่จะประสบผลสำเร็จมักจะมีผู้บริหารที่มีความสามารถในการเป็นผู้นำและรู้จักการมอบหมายงาน ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญมากในการกระจายอำนาจ สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น และจงใจให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในงานของโรงเรียนและให้รางวัลอย่างเหมาะสมแก่ครูและเจ้าหน้าที่ บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการอำนวยความสะดวก (Facilitator) การเป็นผู้นำ (Leader) และผู้สนับสนุน (Supporter) เป็นผู้นำนวัตกรรม (Innovations) เข้าสู่โรงเรียน และการเป็นผู้ผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้ก้าวหน้า ผู้บริหารมักเป็นผู้ริเริ่มบุกเบิกหรือเป็นหัวหอก (Spearheaded) ในการพัฒนางานตามพันธกิจ (Mission) ของโรงเรียนการมอบหมายงาน (Delegate) ให้ บุคลากรในโรงเรียน 5) การมีวิสัยทัศน์ (Have a Vision) โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานได้ผลดี จะมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับพันธกิจ (Mission) ค่านิยม (Values) และเป้าหมาย (Goals) ที่เกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนเป็นวิสัยทัศน์ที่สัมพันธ์กับแนวทางการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน รวมทั้งตัดสินใจต่าง ๆ วิสัยทัศน์ที่สัมพันธ์กับแนวทางการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน รวมทั้งการตัดสินใจต่าง ๆ วิสัยทัศน์นั้นเกิดจากกระบวนการสร้างฉันทามติ หรือความเห็นของครู บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีการยอมรับร่วมกัน 6) การให้รางวัล (Reward Accomplishment) การให้รางวัลแก่บุคคล และกลุ่มต่าง ๆ ในโรงเรียนอย่างเหมาะสมซึ่งอาจจัดได้หลากหลาย เช่น การให้รางวัลเป็นตัวเงิน การให้เป็นค่าตอบแทน การให้เงินเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากร บางโรงเรียนให้ค่าตอบแทนแก่คณะกรรมการโรงเรียน รางวัลเงินที่อาจจัดให้ เช่น การให้ค่าปรึกษา การเลี้ยงอาหารเป็นกรณีพิเศษ และการให้โลรางวัล เป็นต้น

ทั้งนี้ได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไว้ 3 ประการ คือ 1) สถานศึกษาควรใช้หลักการบริหาร 2 ประการ คือ หลักการบริหารตนเอง (Self Management) ให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการ และหลักธรรมาภิบาลให้มีการบริหารจัดการที่ดี ยึดคุณธรรม โปร่งใสและสนองประโยชน์ต่อองค์การชุมชนและประเทศชาติ 2) ควรเตรียมความพร้อมด้านระบบและบุคลากรมีการจัดระบบบริหารที่มีประสิทธิภาพมีการ

เตรียมความพร้อมแก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู และประชาชนให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการก่อนทำหน้าทีคณะกรรมการสถานศึกษา 3) ควรดำเนินโครงการนำร่องการบริหารจัดการในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจการศึกษาและการบริหารแบบ SBM ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ระเบียบและแนวปฏิบัติต่าง ๆ โดยละเอียดในกฎกระทรวงและกฎหมายที่เกี่ยวข้องก่อนที่สถานศึกษาต่าง ๆ จะนำรูปแบบการบริหาร แบบ SBM ไปใช้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ ทั้งการเตรียมคน งบประมาณ เทคนิค กระบวนการในการบริหาร และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง จึงจะส่งผลให้โรงเรียนประสบความสำเร็จมีคุณภาพและมาตรฐานตามเกณฑ์

แนวคิดการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management)

การปฏิรูปราชการเป็นเรื่องที่รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ให้ความสนใจมาก เนื่องจากการรับรู้ข่าวสารของประชาชนทั่วโลกเป็นไปอย่างกว้างขวางจึงทำให้ความต้องการในการบริการของประชาชนได้รับการยกระดับสูงขึ้น เป็นปัญหาที่รัฐบาลทุกประเทศกำลังเร่งปรับปรุงอย่างเร่งด่วน ประเด็นปัญหาที่จำเป็นต้องได้รับการปฏิรูป ได้แก่ การบริการของรัฐที่ยังไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างทันการณ์ ล่าช้า ซ้ำซ้อน ไม่มีประสิทธิผล โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับบริการให้บริการของภาคธุรกิจเอกชน มีกฎระเบียบรุงรัง ไม่ยืดหยุ่น ระบบการทำงานไม่โปร่งใสและไม่สามารถแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมได้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันสูง

ในประเทศที่พัฒนาทั้งในทวีปยุโรป อเมริกาเหนือและออสเตรเลียในช่วงทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมาได้เร่งปฏิรูปราชการอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะประเทศเหล่านี้ประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจอย่างมาก ทั้งในเรื่องการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ การใช้จ่ายของรัฐที่มีสัดส่วนสูงเมื่อเทียบกับรายจ่ายรวมทั้งประเทศ ปัญหาการขาดดุลของงบประมาณภาครัฐและปัญหาเรื่องความล่าช้าในการบริการประชาชน ซึ่งเหตุผลหลักของรัฐบาลประเทศเหล่านี้ในการปฏิรูปราชการ คือ ความพยายามเรียกความเชื่อมั่นจากประชาชนคืนมา ให้ความสำคัญและเชื่อมั่นต่อภาคราชการ ซึ่งเทคนิคหนึ่งที่ประเทศเหล่านั้น ได้นำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูป ราชการคือ Results - Oriented Management หรือ Results Based Management การบริหารที่เน้นผล (ทิพาวดี เมฆสุวรรณ, 2544 : 3)

สำหรับประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับการทำงานของราชการที่จำเป็นต้องปฏิรูป เช่นเดียวกันในอดีตการบริหารของรัฐจะเน้นที่การบริหาร ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ซึ่งได้แก่ ทรัพยากรต่าง ๆ ที่รัฐนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน คือ เงิน คน วัสดุ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ โดยเน้นการทำงาน ตามกฎ ระเบียบ ความถูกต้องตามกฎหมายและมาตรฐาน แต่การบริหารงานมุ่งผลสัมฤทธิ์จะเน้นที่ผลลัพธ์ (Outcomes) ของงาน โดยจะให้ความสำคัญที่การกำหนดพันธกิจและวัตถุประสงค์ของโครงการ งานเป้าหมายที่ชัดเจน การกำหนดผลผลิตและผลลัพธ์ที่ต้องการของทุกโครงการในองค์กรนั้นให้สอดคล้องกันไปในทางเดียวกัน ภารกิจ และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีการกำหนดตัวชี้วัดผลการทำงานหลัก (Key Performance Indicator KP) ไว้

อย่างชัดเจน เป็นที่เข้าใจของทุกคนในองค์กร การวัดความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานโดยใช้ตัวชี้วัดดังกล่าว การยืดหยุ่นในการบริหารและสนับสนุนทรัพยากรแก่ผู้บริหารระดับล่างอย่างเหมาะสม การประเมินผลการปฏิบัติงาน และให้ค่าตอบแทนตามผลงาน ตลอดจนการปรับปรุงพัฒนางานให้มี ประสิทธิภาพสูงขึ้น และตรงตามความต้องการของลูกค้า คือ ประชาชน

ดังที่กล่าวมาข้างต้นการปฏิรูประบบราชการกำลังเป็นเรื่องที่รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ให้ความสนใจ รวมถึงประเทศไทยเมื่อมองถึงการบริการแก่ประชาชนภาครัฐยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างทันการณ์ งานล่าช้า ช้าช้อน ไม่มีประสิทธิผล ระบบการทำงานไม่โปร่งใส ขาดความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) รัฐบาลจึงพยายามเรียกความเชื่อมั่นจากประชาชนโดยนำเทคนิควิธีการบริหารแนวใหม่มาใช้ที่เรียกว่า การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management) ไว้ ดังนี้

ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2543 : 146) กล่าวว่า การบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นการบริหารวางแผนการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมแต่ละระดับขององค์กร ต้องยอมรับและคำนึงถึงผลงาน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการจัดวางระบบการตรวจสอบผลงานและการให้รางวัลตอบแทนผลงาน

ศิริพร วัชวิวัฒน์ (2543 : 61 - 65) กล่าวว่า การบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นการมุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์ เพื่อผลักดันให้เกิดความรับผิดชอบและพร้อมรับการตรวจสอบ สัมฤทธิ์ผลประกอบด้วยผลผลิต และผลลัพธ์ของการปฏิบัติงาน การทำงานจะมีผลสัมฤทธิ์เพียงใดพิจารณาจากการเปรียบเทียบผลผลิต และผลลัพธ์ ที่เกิดขึ้นจริงของเป้าหมายที่กำหนด

ทิพาวดี เมฆสุวรรณ (2544 : 3) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ว่าเป็นการบริหารโดยมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ หรือความสัมฤทธิ์ผลเป็นหลัก ใช้ระบบการประเมินผลงานที่อาศัยตัวบ่งชี้เป็นตัวสะท้อนผลงานให้ออกมาเป็นรูปธรรม เพื่อการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดียิ่งขึ้นและใช้แสดงความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

เฉลิมพงศ์ มีสมนัย (2547 : 131 - 132) กล่าวว่า การบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานและมุ่งเน้นที่ผลงาน อันได้แก่ ผลผลิต (Outputs) กับผลลัพธ์ (Outcomes) และความพึงพอใจของประชาชน หรือหน่วยงานที่ทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะทำงานโดยมุ่งเน้นทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการ หรือปัจจัยนำเข้า (Inputs) และกระบวนการ (Process)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management) หมายถึง การบริหารที่เน้นผลสัมฤทธิ์ (Results) ของงานเป็นหลักการปฏิบัติงานขององค์กร มีผลสัมฤทธิ์เพียงใด พิจารณาได้จากการเปรียบเทียบผลผลิต และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

ลักษณะขององค์กรที่บริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management)ทิพาวดี เมฆสุวรรณ (2544 : 20 - 21) ได้กล่าวถึงองค์กรที่ใช้ระบบการบริหารจัดการแบบ มุ่งผลสัมฤทธิ์จะมีลักษณะที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้ 1) มีพันธกิจ วัตถุประสงค์ขององค์กรที่ชัดเจน และมีเป้าหมายที่ เป็นรูปธรรม โดยเน้นที่

ผลผลิตและผลลัพธ์ ไม่เน้นกิจกรรมหรือการทำงานตามกฎหมาย 2) ผู้บริหารทุกระดับในองค์กรต่าง ๆ มีเป้าหมายของการทำงานที่ชัดเจน และเป้าหมายเหล่านั้นจะสั้นกระชับ ไม่คลุมเครือ และเป้าหมายที่มีฐานมาจากพันธกิจขององค์กรนั้น 3) เป้าหมายจะวัดได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีตัวชี้วัดที่สามารถวัดได้เพื่อให้สามารถติดตามผลการปฏิบัติงานได้ และสามารถเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับองค์กรอื่นที่มีลักษณะงานที่เทียบเคียงกันได้ การตัดสินใจในการจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานหรือโครงการจะพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับการให้ค่าตอบแทน สวัสดิการ และรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ที่จะประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก 5) เจ้าหน้าที่ทุกคนรู้ว่างานที่องค์กรคาดหวังคืออะไรทุกคนในองค์กรจะคิดเสมอว่างานที่ตนทำนั้นเพื่อให้เกิดผลอย่างไร ผลที่เกิดขึ้นจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายของโครงการและองค์กรอย่างไร และทุกคนรู้สึกรับผิดชอบต่อผลงานที่ได้กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับกำลังความสามารถของแต่ละคน 6) มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจ การบริหารการเงิน การบริหารคนสู่หน่วยงานระดับล่าง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างเหมาะสม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารระดับต้น ระดับกลาง ซึ่งเข้าใจปัญหาเป็นอย่างดีได้เป็นผู้แก้ไขปัญหา และสะสมประสบการณ์เพื่อก้าวสู่ผู้บริหารระดับที่สูงขึ้นต่อไป ซึ่งนอกจาก จะช่วยลดปัญหาข้อขัดข้องที่ทำให้การทำงานล่าช้า ลดขั้นตอนการทำงานแล้วยังเพิ่มความยืดหยุ่น และประสิทธิผลในการทำงานด้วย 7) มีระบบการสนับสนุนการทำงานในเรื่องระเบียบการทำงาน สถานที่ อุปกรณ์ ในการทำงาน เช่น มีระเบียบที่สั้นกระชับในเรื่องที่จำเป็นเท่านั้น มีสถานที่ทำงานที่สะอาด เป็นระเบียบและเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สนับสนุนให้สามารถตัดสินใจบนฐานข้อมูลที่ถูกต้อง และให้บริการได้อย่างรวดเร็ว 3) มีวัฒนธรรมและอุดมการณ์ร่วมกันในการงานที่สร้างสรรค์เป็นองค์กรที่มุ่งมั่นทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นองค์กรที่เรียนรู้ เปิดกว้างต่อความคิดเห็นใหม่ ๆ และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม เป็นองค์กรที่ให้อภัยต่อความผิดพลาดที่เกิดขึ้นเมื่อต้องจัดการกับความไม่แน่นอนเป็นองค์กรที่มีการติดต่อประสานข้อมูล และร่วมกันทำงานกับองค์กรภายนอกเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ร่วมกันได้ และ 9) เจ้าหน้าที่มีขวัญกำลังใจดี เนื่องจากได้มีโอกาสปรับปรุงงาน และใช้ดุลพินิจในการทำงานที่กว้างขวางขึ้น ทำให้ผู้รับบริการได้รับความพอใจลดการต่อว่าต่อขาน หรือการแสดงความไม่พอใจส่วนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเองก็จะได้รับการตอบแทนตามผลการประเมินจากผลสัมฤทธิ์ของงาน

สำหรับประโยชน์ ที่ได้รับจากการนำการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management) มาใช้ในภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนได้สรุปไว้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2546 : 48)

ด้านองค์กร

1. สามารถอธิบายวัตถุประสงค์ และความสำเร็จของหน่วยงานต่อรัฐบาล ผู้กำหนดนโยบาย สาธารณชน และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน
2. มีเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารงาน การติดตามงาน และมีข้อมูลที่แสดงถึงระดับความสำเร็จของงาน สำหรับการปรับปรุงงาน การวางแผน การจัดสรรทรัพยากรและสร้างระบบการให้ผลตอบแทนที่ผลสำเร็จของงาน เป็นต้น

3. มีระบบการเทียบงานภายในหน่วยงาน (Internal Benchmarking) เกิดเป็นองค์การ แห่งการเรียนรู้จากการวัดผลการปฏิบัติงานในระบบการบริหาร โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์จะทำให้ทราบว่าหน่วยงานใดมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดี (Best Practice) เป็นหน่วยงานตัวอย่างสำหรับหน่วยงานที่มีผลการปฏิบัติงานแย่กว่าในการเรียนรู้วิธีการทำงานที่ดีกว่าจากหน่วยงานที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดีกว่านั้นในการที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานซึ่งจะทำให้ผลการปฏิบัติงานโดยรวมดีขึ้นและเป็นการพัฒนาให้ทุกหน่วยงานมีมาตรฐานการทำงานและให้บริการในระดับเดียวกัน

4. เป็นการสนับสนุนและก่อให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานอย่างต่อเนื่องของหน่วยงาน ทั้งในส่วนของพฤติกรรมการทำงาน และกระบวนการทำงาน

5. เป็นหน่วยงานที่มีการทำงานที่ยืดหยุ่นมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ของงานมากกว่ากฎระเบียบ วิธีการทำงานสนับสนุน ให้มีการมอบอำนาจและกระจายอำนาจมากขึ้น

ด้านประชาชน

1. ผู้มารับบริการจะได้รับบริการที่มีคุณภาพ สะดวกรวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลให้สังคมประชาชน มีความเป็นอยู่ดีขึ้น เพราะไม่ต้องเสียเวลาเกินความจำเป็นในการใช้บริการของรัฐ

2. ผู้รับบริการประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการให้บริการของหน่วยงานได้โดยตรงและจากความคิดเห็นนั้นหน่วยงานสามารถนำมาปรับปรุงการบริการให้เป็นที่พึงพอใจของ ผู้มาใช้บริการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับคำสั่งจากผู้บริหาร ประชาชนจึงได้รับบริการและการตอบรับจากหน่วยงานอย่างรวดเร็วและตรงกับความต้องการ

3. ประชาชนในฐานะของผู้เสียภาษี ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานสามารถตรวจสอบ ความรับผิดชอบของหน่วยงานได้ (Accountability) ถึงความคุ้มค่าของเงินงบประมาณที่หน่วยงาน ใช้ไปกับผลการปฏิบัติงานที่ทำได้

ด้านรัฐบาล

1. รัฐบาลในฐานะผู้กำหนดนโยบาย และควบคุมดูแลผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานจะมีความชัดเจนในการติดตามประเมินผลการทำงานของหน่วยงานโดยดูจากผลงานในแต่ละตัวชี้วัดถึงระดับของการบรรลุเป้าหมาย เมื่อเทียบกับงบประมาณที่จัดสรรให้

2. รัฐบาลในฐานะของผู้บริหารประเทศจะมีหน่วยงานราชการที่มีประสิทธิภาพมีเป้าหมาย การทำงานที่ชัดเจนซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานของรัฐบาลมีความชัดเจนเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

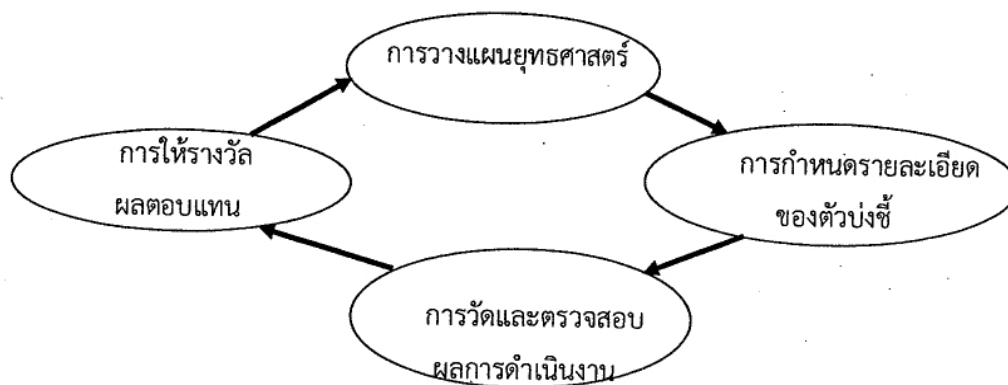
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

1. เจ้าหน้าที่จะมีเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการทำงาน และเข้าใจว่าทำอย่างไรจึงจะช่วยให้หน่วยงานของตนประสบความสำเร็จ

2. เจ้าหน้าที่จะสามารถทราบได้ถึงผลการปฏิบัติงานของตนเองเมื่อเทียบกับเป้าหมายของหน่วยงานที่ตั้งไว้ ทำให้มีการปรับปรุงการทำงาน พัฒนาตนเองส่งผลให้เป็นข้าราชการที่มีคุณภาพ

3. ก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในการปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อให้หน่วยงานของตนเป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิผลเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บริการ การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นนวัตกรรมทางการบริหารที่ประเทศต่าง ๆ ที่พัฒนาแล้วนำมาใช้ในการปฏิรูประบบราชการให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ การพัฒนาการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในองค์การให้ประสบความสำเร็จนั้น จะต้องทำการวิเคราะห์และศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นด้านบุคคล ด้านกลุ่ม และด้านองค์การ ปัจจัยทุกด้านเป็นตัวขับเคลื่อนการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์การได้ แทนที่จะศึกษากระบวนการบริหารเพียงด้านเดียวจะบริหารปัจจัยด้านตัวบุคคล ด้านกลุ่ม และด้านองค์การอย่างไร จึงจะเหมาะสมในการที่จะบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้ประสบความสำเร็จ

การบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์จะประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 14 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2543 : 151) 1) การวางแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร ซึ่งองค์กรจะต้องทำการกำหนดทิศทางโดยรวมว่าต้องการที่จะทำอะไร อย่างไร ซึ่งเป็นเรื่องของการวางแผนยุทธศาสตร์ เพื่อทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในภายนอกองค์กร (SWOT Analysis) และให้ได้มาซึ่งเป้าประสงค์สุดท้ายที่ต้องการขององค์กรหรือวิสัยทัศน์ (Vision) อันจะนำไปสู่การกำหนดพันธกิจ (Mission) วัตถุประสงค์ (Objective) เป้าหมาย (Target) และยุทธศาสตร์การดำเนินงาน (Strategy) รวมทั้งพิจารณาถึงปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จขององค์กร (Critical Success Factors) และสร้างตัวบ่งชี้วัดผลการดำเนินงาน (Key performance Indicators) ในด้านต่าง ๆ 2) การกำหนดรายละเอียดของตัวบ่งชี้วัดผลการดำเนินงาน เมื่อผู้บริหารขององค์กรได้ทำการตกลงร่วมกันเกี่ยวกับตัวบ่งชี้วัดผลการดำเนินงานแล้ว จะเริ่มดำเนินการสำรวจเพื่อหาข้อมูลหลักฐานเกี่ยวกับ สภาพในปัจจุบัน (Baseline Data) เพื่อนำมาช่วยในการกำหนดความชัดเจนของตัวบ่งชี้ดังกล่าว ทั้งในเชิงปริมาณ (Quantity) คุณภาพ (Quality) เวลา (Time) และสถานที่หรือความครอบคลุม (Place) อันเป็นเป้าหมายที่ต้องการของแต่ละตัวบ่งชี้ 3) การวัดและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีการตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงานของแต่ละตัวบ่งชี้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ เช่น รายเดือน รายไตรมาส รายปี เป็นต้น เพื่อแสดงความก้าวหน้าและสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ในบางกรณีอาจจะจัดให้มีคณะบุคคลเพื่อทำการตรวจสอบผลการดำเนินงานเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้ 4) การให้รางวัลตอบแทน หลังจากที่ได้พิจารณาผลการดำเนินงานแล้ว ผู้บริหารจะต้องมีการให้รางวัลตอบแทนตามระดับของผลงานที่ได้ตกลงกันไว้ นอกจากนี้ อาจจะมีการให้ข้อเสนอแนะหรือกำหนดมาตรการบางประการ เพื่อให้มีการปรับปรุงผลงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจากที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 กระบวนการของการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

ที่มา : ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2543 : 151)

ขั้นตอนการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนได้เสนอขั้นตอนไว้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน 2546 : 51)

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์วิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร เพื่อให้ทราบทิศทางขององค์กร ในอนาคต และวัตถุประสงค์ขององค์กร ความมุ่งหมายที่แท้จริงหรือทิศทางที่ต้องการมุ่งไป

วิสัยทัศน์ (Vision) เป็นการแสดงทิศทางและสถานะขององค์กรในอนาคตว่าต้องการอยู่ที่ไหน อยากรบรรลุถึงอะไร ภาพของจุดมุ่งหมายเป็นอย่างไรและชี้ให้เห็นว่าองค์กรต้องการเป็นอะไรในอนาคต

พันธกิจ (Mission) หรือภารกิจหลัก เป็นการแสดงให้เห็นหลักการพื้นฐาน จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งองค์กร และขอบข่ายการดำเนินงานขององค์กร พันธกิจมีกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา หรือมติคณะรัฐมนตรีที่ประกาศตั้งองค์กร

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ (Critical Success Factors - CSFs) ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ (CSF) คือ ปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการบรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่สามารถแสดงถึงหลักที่จะทำให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ ช่วยชี้ทางในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติที่มีความชัดเจน ทั้งในระดับองค์กรและระดับปฏิบัติการ อีกทั้งยังช่วยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในระดับปฏิบัติการให้มีความชัดเจน มีความเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ และสามารถลำดับความสำคัญได้

ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ (CSF) พิจารณาในมุมมอง 4 ด้าน คือ 1) ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกองค์กร (External Perspective) 2) ด้านองค์ประกอบภายในองค์กร (Internal Perspective) 3) ด้านนวัตกรรม(Innovation Perspective) และ 4) ด้านการเงิน (Financial Perspective) เกณฑ์การกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) มุ่งความสำเร็จไปที่ผลผลิตและผลลัพธ์ 2) มีความเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือวัตถุประสงค์ขององค์กรองค์กรจะไม่บรรลุวิสัยทัศน์ได้ ถ้าขาดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ 3) มีความหมายที่เฉพาะเจาะจงและเข้าใจได้ง่ายไม่คลุมเครือ สื่อความหมายได้กับกลุ่มคนทุกประเภท 4) ผู้บริหารให้การยอมรับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กร และผู้บริหาร มี

พันธะผูกมัด (Commitment) ร่วมกันที่จะทำงานให้ได้ผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้ และ 5) องค์กรสามารถควบคุมผลให้เกิดขึ้นได้ในทางปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก (Key Performance Indicators - KPIs)

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก (KPI) แสดงถึง ค่าที่วัดจากผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง เพื่อแสดงความคืบหน้าของการบรรลุผลตามปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ (CSF) โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ และถือเป็นเครื่องวัดผลงานที่ต้องสัมพันธ์กับ CSF และจะต้องวัดได้ในเชิงตัวเลขวัตถุประสงค์ของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก (KPI) คือ 1) สามารถวัดผลการปฏิบัติงานหลักตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ 2) สามารถแสดงแนวโน้มของข้อมูลสำหรับการพัฒนา และปรับปรุงงานเกณฑ์การกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก (KPI) ต้อง SMART ประกอบด้วย 1) Specific - มีลักษณะเฉพาะเจาะจงชัดเจน 2) Measurable - สามารถวัดได้ 3) Achievable - สามารถบรรลุหรือสำเร็จได้ 4) Realistic - สอดคล้องกับความเป็นจริง และ 5) Timely - วัดได้ตามเวลาที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดแหล่งข้อมูล

คณะทำงานพัฒนาระบบการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ ต้องจัดทำเอกสารประกอบการใช้ CSF และ KPI เพื่อใช้ในการกำหนดแหล่งข้อมูล โดยมีประเด็น ดังนี้ 1) กำหนดรายละเอียด KP โดยมีคำอธิบายน้ำหนัก และสูตรการวัด และ 2) กำหนดรายละเอียดของข้อมูล ได้แก่ วิธีการจัดเก็บข้อมูล ความถี่ในการจัดเก็บและรายงานข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล หน่วยงานรับผิดชอบผลงาน หน่วยงานรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น และหน่วยงานจัดเก็บและประเมินผล แนวโน้มของข้อมูลว่าควรจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง จึงจะสัมฤทธิ์ผล และวันส่งข้อมูล

ขั้นตอนที่ 5 การตั้งเป้าหมาย

เป้าหมาย คือ ระดับหรือมาตรฐานของผลการปฏิบัติงานที่คาดหวังสำหรับใช้เป็นตัวเปรียบเทียบเพื่อวัดความก้าวหน้าความสำเร็จขององค์กร

ปัจจัยที่ควรคำนึงถึงเมื่อจะตั้งเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์หลักขององค์กร 2) กฎหมาย ระเบียบ มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง 3) ระดับผลการปฏิบัติงานปัจจุบันและผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 3 - 5 ปี 4) ทิศทางและนโยบายของผู้บริหาร 5) สถานการณ์ปัจจุบัน หรือสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อระดับการปฏิบัติงาน และ 6) สิ่งจูงใจหรือความท้าทาย

ขั้นตอนที่ 6 การรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล อาจดำเนินการได้ ดังนี้ 1) การเก็บข้อมูลจากฐานข้อมูล เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยให้หน่วยงานเก็บข้อมูลตามแบบฟอร์ม จัดเก็บข้อมูลตามที่กำหนด 2) การสำรวจข้อมูล ได้แก่ ขั้นเตรียมการ การร่างแบบสำรวจ การทดสอบแบบสำรวจ การสำรวจ การวิเคราะห์ผล และการบันทึกข้อมูล 3) การสังเกต เช่น การประเมินด้วยสายตา โดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น และ 4) กลไกอื่น ๆ เช่น การทบทวน การตั้งเกณฑ์เปรียบเทียบ (Benchmarking) การประชุมกลุ่มเป้าหมาย(Focus Group) การนับจำนวนผู้รับบริการ การจัดเวลาการให้บริการ เป็นต้น

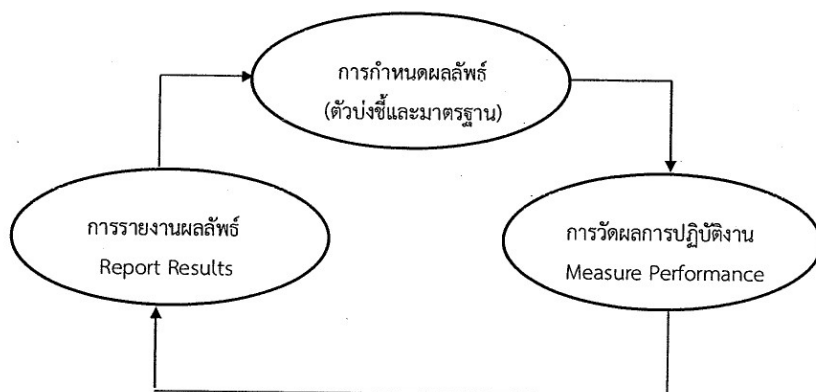
ขั้นตอนที่ 7 การบันทึกข้อมูลและอนุมัติข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมมาได้จะบันทึกเข้าระบบและต้องตรวจสอบความถูกต้องขั้นหนึ่งก่อนอนุมัติให้ข้อมูลเข้าไปสู่การประมวลผล

ขั้นตอนที่ 8 การวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ผล เป็นการพิจารณาผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง เมื่อเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดแล้ว ประเมินย้อนกลับเข้าไปในกระบวนการการทำงานขององค์กร เพื่อคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้า ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น และแนวโน้มการตัดสินใจในเชิงบริหาร

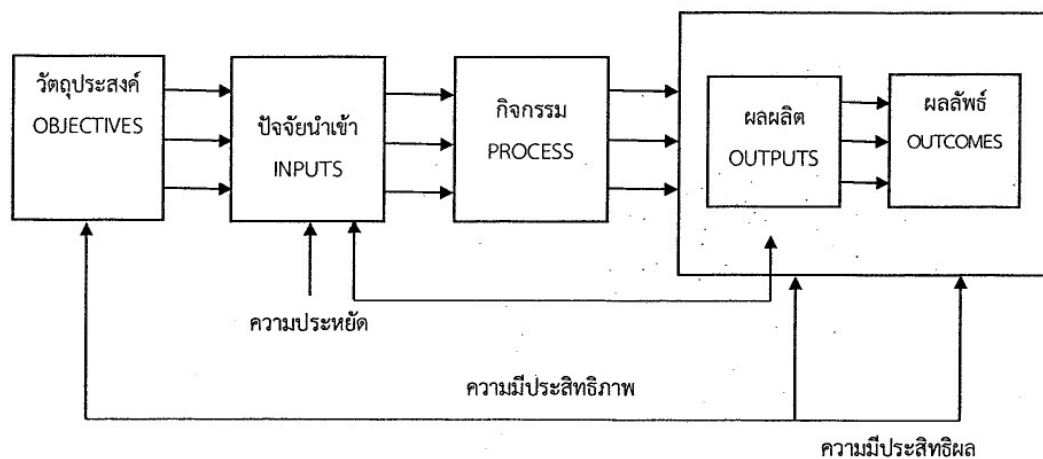
การวัดผลการปฏิบัติงานตามแนวทางบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดผลสำเร็จของกิจกรรม การจัดเก็บข้อมูลและเปรียบเทียบผลงานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า การวัดผลการปฏิบัติงานจะช่วยให้องค์กรได้รับข้อมูลย้อนกลับที่แสดงถึงผลสำเร็จของการดำเนินงาน ปัญหา หรือความผิดพลาดที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการบริหาร การพัฒนาองค์กรรวมทั้งช่วยให้การจัดสรรทรัพยากร เพื่อการสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การวัดผลการปฏิบัติงานที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการผลงาน (ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์ 2544 : 14) สรุปได้ดังภาพที่ 24

ภาพที่ 2.4 กระบวนการวัดผลการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

ที่มา : ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์ (2544 : 14)

การกำหนดผลลัพธ์ (ตัวชี้วัดผลงานและมาตรฐาน) ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของการวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งองค์กรจะต้องระบุหรือจัดเลือกกิจกรรมหลักที่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ และพันธกิจขององค์กรพร้อมทั้งระบุหรือกำหนดตัวชี้วัดผลงานและมาตรฐานที่ต้องการบรรลุถึงของแต่ละกิจกรรม การกำหนดตัวชี้วัดผลงานเพื่อดำเนินการวัดผลการปฏิบัติจะดำเนินการภายใต้กรอบของระบบการดำเนินงานทั่วไป โดยมีจุดเน้นในการดำเนินการ (ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์ 2544 : 15) สรุปได้ตามภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 กรอบการวัดผลการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
ที่มา : ทิพาวัต เมฆสุวรรณ (2544 : 15)

จากภาพที่ 2.5 สามารถอธิบายความหมายของคำที่เกี่ยวข้องเรื่องการวัดผลการปฏิบัติงานในการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ (Objectives) หมายถึง วัตถุประสงค์ของงานและเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ ที่ต้องการ ทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว

ปัจจัยนำเข้า (Inputs) หมายถึง ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้ได้ ผลผลิต หรือบริการที่ต้องการ เช่น เงินทุน บุคลากร อาคาร เทคโนโลยี อุปกรณ์ ทรัพยากรทางปัญญา กฎ ระเบียบ เป็นต้น

กิจกรรม หรือกระบวนการทำงาน (Process) หมายถึง การนำปัจจัยนำเข้ามาผ่านกระบวนการเพื่อทำให้เกิดผลงานตามมาตรฐานคุณภาพการทำงานที่องค์การได้กำหนดไว้

ผลผลิต (Outputs) หมายถึง ผลงานหรือบริการที่จัดทำขึ้นโดยกิจกรรม หรือกระบวนการ ที่อยู่ภายใต้การควบคุมขององค์การ เช่น การออกใบอนุญาตต่าง ๆ เป็นต้น

ผลลัพธ์ (Outcomes) หมายถึง ผลกระทบที่เกิดจากผลผลิตหรือผลงานที่ได้ทำขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อผู้รับบริการอันเนื่องมาจากการดำเนินการ เช่น ผู้รับบริการได้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นผลให้การประกอบอาชีพมั่นคงขึ้น บัตรประชาชนที่ได้รับสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นที่พอใจ คนไข้หายป่วยกลับไปทำงานต่อได้และมีสุขภาพที่แข็งแรง หรือผู้ว่างงานลดลงและได้งานประจำทำมากขึ้น เป็นต้น

ผลสัมฤทธิ์ (Results) หมายถึง ผลรวมของผลผลิตและผลลัพธ์

ความประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดในการผลิต โดยการใช้ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ซึ่งได้แก่ ทรัพยากรในการผลิตด้วยราคาต่ำสุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้า (Inputs) กับผลผลิต (Outputs) ได้แก่ การสร้างผลผลิตในระดับที่สูงกว่าปัจจัยนำเข้า ความมีประสิทธิภาพสามารถวัดได้โดยนำปัจจัยนำเข้าจริงหารด้วยผลผลิตจริง หากได้น้อยแสดงว่ามีผลผลิตเพิ่มมากกว่าการเพิ่มขึ้นของปัจจัย

นำเข้า ซึ่งหมายถึง องค์การนี้มีประสิทธิภาพ สัดส่วนตัวนี้สามารถทำให้เกิดได้โดยปรับปรุงผลิตภาพ (Productivity) คือการทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นในขณะที่ปัจจัยนำเข้าคงที่ หรือการประหยัด (Economizing) คือรักษาระดับผลผลิตให้คงที่แต่จะลดปัจจัยนำเข้า

ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) หมายถึง การเปรียบเทียบระหว่างวัตถุประสงค์กับผลลัพธ์ของงานว่าองค์การสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ล่วงหน้าอย่างน้อยเพียงใดการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นวิธีการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยการสร้างตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมวัดผลการปฏิบัติงานเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด

เงื่อนไขความสำเร็จของการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์กรประกอบด้วย (ทิพาวดี เมฆสุวรรณ, 2544 : 40)

1. ผู้บริหารระดับสูงมีความเข้าใจและสนับสนุนการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์จะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อผู้บริหารระดับสูงทั้งฝ่ายการเมือง ฝ่ายประจำมีความเข้าใจ และให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ คือสนับสนุนในการจัดหาระบบวัดผลการปฏิบัติงาน ใช้ข้อมูลผลการปฏิบัติงานที่วัดได้ในการบริหารงานประจำวัน การจัดสรรงบประมาณ การสร้างสิ่งจูงใจ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทำงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ รวมถึงการมอบอำนาจในการตัดสินใจเพื่อแลกเปลี่ยนกับความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับสิ่งต่อไปนี้

1.1 การกำหนดพันธกิจและแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน ผู้บริหารขององค์การจะต้องให้ความสำคัญและเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดพันธกิจ และแผนยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการเพื่อให้เกิดผล

1.2 การใช้ข้อมูลผลการปฏิบัติงานในการบริหาร ผู้บริหารจะต้องระลึกเสมอว่า การวัดผลไม่ได้ทำให้เกิดผลการปฏิบัติงานดีขึ้นโดยอัตโนมัติ แต่ข้อมูลจากการวัดผลการปฏิบัติงานจะเป็นข้อมูลที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น แก้ปัญหาได้ถูกต้องมากขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องเอาข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์อย่างรอบคอบ เพื่อกำหนดมาตรการที่จะปรับปรุงผลการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นต่อไป

2. การจัดระบบข้อมูลผลการปฏิบัติงาน การจัดทำระบบข้อมูลผลการปฏิบัติงานจะต้องคำนึงถึงเสมอว่า ระบบข้อมูลนั้นสามารถที่จะแสดงถึงระดับการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์สู่เป้าหมายขององค์การได้ ซึ่งจะต้องจัดทำเพิ่มเติมขึ้นจากระบบข้อมูลเดิมที่เน้นปัจจัยนำเข้าและกิจกรรม เพื่อให้ผู้บริหารมีข้อมูลในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น

2.1 การพัฒนาตัวชี้วัด การเลือกตัวชี้วัดที่จำเป็นต่อการให้บริการ และตัดสินใจนั้นจะต้องเลือกตัวชี้วัดที่ครอบคลุมความต้องการของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องพัฒนาโดย ผู้ที่มีประสบการณ์ในงานด้านนั้น ๆ ด้วย โดยตัวชี้วัดจะมีทั้งส่วนของปัจจัยนำเข้า กิจกรรม ผลผลิต และผลลัพธ์ รวมถึงตัวชี้วัดที่แสดงความพึงพอใจของผู้รับบริการ แต่ควรจะมีตัวชี้วัดในจำนวนเท่าที่จำเป็นโดยคำนึงถึงความคุ้มค่าของการจัดทำและรักษาระบบข้อมูลด้วย

2.2 การวางระบบสารสนเทศเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และประมวลผลข้อมูลผู้พัฒนาระบบ จะต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระของโครงการ หรืองานที่จะวัดผลการปฏิบัติงาน โดยต้องคำนึงถึงการจัดทำรายงานผลซึ่งแยกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่จะรายงานเป็นช่วงเวลาตามกำหนดทุกครั้งปีหรือหนึ่งปีเพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและวางแผน หรือการจัดทำงบประมาณประจำปีและส่วนที่เป็นกรรายงานเฉพาะกิจที่สามารถเรียกดูข้อมูลตัวชี้วัดได้ทันทีที่เกิดปัญหาขึ้น ซึ่งความสำเร็จในการจัดทำระบบข้อมูลผลการปฏิบัติงานที่ใช้ประโยชน์ได้ จึงอยู่ที่การจัดทำข้อมูลที่สะท้อนผลงานจริง ทันเวลาและมีปริมาณข้อมูลที่เหมาะสม และมีค่าใช้จ่ายที่ประหยัด

3. การพัฒนาบุคลากรและองค์การ ผู้บริหารทุกระดับถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายภายใต้ระบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ดังนั้น จึงจำเป็นที่ จะต้องให้การพัฒนาผู้บริหารไว้ล่วงหน้า ให้สามารถปฏิบัติงานที่ต้องรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์รวมของงานภายใต้สถานะที่มีความคล่องตัว และมีอำนาจในการบริหารเพิ่มขึ้น ผู้บริหารทุกคนจะต้องมีความรู้ในการวางแผนยุทธศาสตร์ การวัดผลการปฏิบัติงานรวมถึงการใช้ข้อมูลผลการปฏิบัติงานเพื่อการตัดสินใจในการทำงานประจำวัน ในขณะเดียวกันจะต้องมีระบบการพัฒนาและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความชำนาญที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้มีศักยภาพที่จะสับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ได้ในยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เข้าใจเรื่องการวัดและการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานประจำวัน

แนวคิดการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participative Management)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุ มาตราที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้หลายมาตรา ดังเช่น มาตรา 8 (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (6) การมีส่วนร่วม ของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มาตรา 14 บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสิทธิได้รับสิทธิ ประโยชน์ตามควรแก่กรณี มาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการ ของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรร หากการเลือกประธาน กรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่ กำหนด ในกฎกระทรวงให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ สถานศึกษา ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่สถานศึกษาตามมาตรา 18 (1) และ (3) มาตรา 58 (2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชนองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาน

ประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษาและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุนการอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

Robbins (1990 : 356) ให้ความหมายว่าเป็นการที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจกับผู้บริหาร

สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2542 : 127) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม นอกจากจะหมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมทางสมองหรือความคิดในการตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมที่สำคัญมากที่สุด เพราะเมื่อบุคคลมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในโครงการต่าง ๆ ก็จะทำให้เกิดความผูกพันทางจิตวิทยา เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของในเป้าหมายหรือโครงการนั้น ๆ เมื่อถึงภาคปฏิบัติก็จะมีแรงจูงใจ และกระตือรือร้นให้งานบรรลุผลตามที่ได้มีส่วนกำหนดขึ้นมาด้วยแล้ว การให้มีส่วนร่วมนี้ ยังหมายถึง การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในภารกิจต่าง ๆ ขององค์การตอบสนองต่อความต้องการในทางสังคม ความรักใคร่ และความเป็นเจ้าของ ตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow)

ธงชัย สันติวงษ์ (2542 : 138) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม คือ วิธีการที่ผู้บริหารได้เปิดโอกาสและมีอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเองภายใต้เป้าหมายและนโยบายไว้อย่างกว้าง ๆ กระบวนการมีส่วนร่วมจะทำให้ทุกฝ่ายมีแรงจูงใจและแรงขับในการแสดง ออกของตนเองสูงขึ้น ทำให้เกิดความคล่องตัวในการสร้างความสำเร็จในงาน

สมยศ นาวิการ (2545 : 1) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม คือ กระบวนการของการให้บุคคลมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจ ไม่ใช่เพียงสัมผัสหรือแสดงความห่วงใย โดยเน้นการแก้ปัญหาอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจ ไม่ใช่เพียงแนวความคิดของแบ่งอำนาจ

เอกชัย กีสุขพันธ์ (2548 : 237) ให้ความหมายว่า รูปแบบของความเกี่ยวข้องผูกพันร่วมกัน (Involvement) ของสมาชิกในการประชุมหรือเพื่อตัดสินใจและควบคุมการทำงานร่วมกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม คือ กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนในการตัดสินใจ ในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารหน่วยงานอยู่บนพื้นฐานของแนวความคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ จัดให้มีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันและให้ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน

รูปแบบและแนวทางในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเริ่มได้รับความสนใจ ตั้งแต่แนวคิดเชิงมนุษยสัมพันธ์เกิดขึ้น โดยก่อนหน้านั้น แนวคิดการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์มีอิทธิพลต่อการบริหารเป็นอย่างมาก ช่วงนั้นคนงานเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามที่ฝ่ายบริหารสั่งการ โดยฝ่ายบริหารไม่ใส่ใจต่อความรู้สึกนึกคิดของคนงาน และมองคนงานเป็นเสมือนเครื่องจักร แม้ถึงช่วงที่แนวคิดเชิงมนุษยสัมพันธ์เกิดขึ้นอย่างชัดเจน แต่แนวคิดเชิงมนุษยสัมพันธ์ก็เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ฝ่ายบริหารหันมาให้ความสำคัญกับคนงานมากขึ้น ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

Vroom and Deci (1970 : 16) พิจารณาปริมาณการมีส่วนร่วมในเชิงจิตวิทยาว่าเป็นปริมาณของอิทธิพลที่ปัจเจกบุคคลรู้สึกว่าได้เข้าไปร่วมในการตัดสินใจ นอกจากนี้ยังเพิ่มเติมด้วยว่าบุคคลจะได้รับความพึงพอใจจากการทำงานที่มีประสิทธิผลโดยตัวเอง บุคคลจะพัฒนาความผูกพันที่มีต่องาน และจะสามารถทำงานได้ดี ตลอดจนเมื่อเห็นได้ชัดว่าตนเองสามารถขยายเป้าหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นคือ ปรัชญาแนวความคิดในการควบคุมตนเอง (self control or self regulation) มิใช่ควบคุมโดยองค์การ (organization control)

Bryman (1986 : 139) ได้เสนอแนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่จะมีผลต่อทัศนคติการปฏิบัติงานและการกระตุ้นจิตใจผู้ใต้บังคับบัญชาไว้ 4 ประการ คือ 1) บรรยากาศของการมีส่วนร่วมควรจะต้องทำให้แนวทางที่จะไปสู่เป้าหมายมีความชัดเจนยิ่งขึ้นและบรรยากาศจะมีลักษณะของความไม่เป็นทางการมากกว่า 2) จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถเลือกเป้าหมายที่มีคุณค่า ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาควรเพิ่มเป้าหมายส่วนบุคคล (individual goal) กับเป้าหมายขององค์การ (organization goal) ให้เท่าเทียมกัน 3) ผู้มีส่วนร่วมจะเพิ่มการควบคุมงานมากขึ้นถ้ามีแรงจูงใจ และความเป็นอิสระเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความพยายามในการปฏิบัติงานมากขึ้น และ 4) เมื่อบุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจเขาจะมี ego - involved

Ramesh and Rao (1990 : 24 - 25) ได้กล่าวถึงคำอธิบายของลิเคอร์ท (Likert) และเพื่อนร่วมงานของเขาที่สถาบันวิจัยทางสังคมแห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกน ได้เน้นถึงความจำเป็นในการพิจารณาทั้งทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรทุนว่าเป็นทรัพย์สินที่ต้องการจัดที่เหมาะสม ลิเคอร์ท (Likert) ได้ พัฒนารูปแบบความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ แบบมีส่วนร่วมที่รู้จักกันใน System 4) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะขององค์การและผลการปฏิบัติงาน 4 แบบ ดังนี้

ระบบที่ 1 เป็นการใช้อำนาจเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว (exploitative - authority) เป็นการบริหารองค์การที่เน้นหน้าที่และโครงสร้างแบบอำนาจนิยมสูง

ระบบที่ 2 เป็นการใช้อำนาจแบบเมตตา (benevolent - authority) เป็นความสัมพันธ์แบบนายกับบ่าว ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง นายจ้างต้องทำให้ลูกจ้างมีความเชื่อมั่น

ระบบที่ 3 เป็นการให้คำปรึกษา (consultative) ระบบนี้เป็นการบริหารงานแบบมีความมั่นคงแต่ฝ่ายบริหารไม่มีความเชื่อมั่นและความไว้วางใจอย่างเต็มที่ในตัวผู้ใต้บังคับบัญชา

ระบบที่ 4 เป็นการขยายขอบเขตความสัมพันธ์และความเป็นมิตรกันระหว่างนายจ้างและลูกจ้างในระดับสูงจากการมีส่วนร่วมในการทำงานแบบกลุ่ม

พิสิทธิ์ หิริญวรงค์ (2541 : 30 - 31) เสนอแนวคิดไว้โดยสามารถจำแนก ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กระบวนการของการตัดสินใจนั้นประการสำคัญที่จะต้องทำ คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นการตัดสินใจในช่วงนี้ดำเนินการสร้างแผนและการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติงานตามที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นจะ ได้มาจากคำถามที่ว่า ใครทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากรการบริหาร การประสานงานและการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น โรงเรียนสามารถสร้างหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ เพื่อพัฒนาและให้ความรู้กับนักเรียนให้สอดคล้องกับท้องถิ่นได้

ขั้นที่ 3 การคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชน ซึ่งเรื่องดังกล่าวสามารถนำมาให้การศึกษาในโรงเรียนเพื่อปลูกฝังค่านิยมให้มีความรัก ห่วงเห่นและรู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้กับนักเรียน และชุมชนได้

ดวงแก้ว กอแก้ว (2543 : 17) เสนอแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้วยการที่ผู้บังคับบัญชาได้ขอความร่วมมือจากผู้ใต้บังคับบัญชา หรือให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์การมีการเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของงาน 2) การกระจายอำนาจ ในการบริหาร ได้แก่ การใช้คณะกรรมการและกลุ่มงานเฉพาะกิจในการปฏิบัติงาน การให้อิสระกับพนักงานในการดำเนินงานที่รับผิดชอบ 3) การให้อำนาจในการตัดสินใจ ได้แก่ การให้พนักงานมีสิทธิในการตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบโดยไม่ต้องปรึกษาผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุนผู้บริหารทุกคนในการใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และ 4) การไว้วางใจ ซึ่งกันและกันในองค์การ ได้แก่ การมอบหมายงานให้ตรงตามความรู้ความสามารถและมีการมอบหมายให้พนักงานได้ปฏิบัติงานใหม่ ๆ

สุรศักดิ์ นานานุกูล และคณะ (2541 : 15) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การทำงานในองค์กรใด ๆ ก็ตาม หากดำเนินการโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอน คือ ตั้งแต่การหาข้อมูล การหาสาเหตุของปัญหา การทำงานร่วมกัน ติดตามจนถึงขั้นบำรุงรักษาระยะยาวย่อมทำให้การดำเนินงานนั้นประสบผลสำเร็จ บุคลากรในองค์กรได้ทำงานด้วยความเต็มใจ มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน และเกิดความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร จึงจำเป็นต้องช่วยพัฒนาให้ดีขึ้น

รุ่ง แก้วแดง (2542 : 277 - 278) กล่าวถึงแนวคิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และนักวิชาการ ในหนังสือปฏิบัติการศึกษาไทยว่า การจัดการศึกษาเป็นสิทธิและหน้าที่ของผู้ปกครองจึงต้องกระจายความรับผิดชอบไปให้ผู้ปกครอง ต้องส่งเสริมสมาคมผู้ปกครอง (Parent teacher association : PTA) ในทุกสถานศึกษาเพื่อให้บทบาทความร่วมมือทางวิชาการ กิจกรรมนักเรียน สามารถแสดงความคิดเห็นในการประชุมผู้ปกครองและผ่านผู้แทนที่อยู่ในคณะกรรมการโรงเรียน เป็นวิธีที่ให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมกันจัดการศึกษาของโรงเรียนมากขึ้น

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมสรุปได้ว่า เป็นการบริหารที่ระดมความคิด ระดมความรู้ ระดมความต้องการและระดมความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จแห่งความภาคภูมิใจร่วมกัน

ลักษณะและขั้นตอนของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม นั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

Ansteine (1969 : 215 -217) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมมีลักษณะเป็นบันไดการมีส่วนร่วม (Participation ladder) 8 ขั้น ดังนี้ 1) ขั้นถูกจัดกระทำ (Manipulation) 2) ขั้นบำบัดรักษา (Therapy) 3) ขั้นรับฟังข่าวสาร (Informing) 4) ขั้นปรึกษา (Consultation) 5) ขั้นปลอบใจ (Placation) 6) ขั้นเป็นหุ้นส่วน (Partnership) 7) ขั้นใช้อำนาจผ่านตัวแทน (Delegated power) และ 8) ขั้นควบคุมโดยประชาชน (Citizen control) โดยขั้นที่ 1 - 3 รวมเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วมเทียม หรือการไม่มีส่วนร่วม หมายถึง ประชาชนยังไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างแท้จริง ขั้นที่ 4 - 5 รวมเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วมระดับพิธีกรรมหรือการมีส่วนร่วมบางส่วน หมายถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมได้ในบางส่วน บางเรื่องเท่านั้นเพราะบางส่วนผู้อำนาจเต็มสงวนเอาไว้แต่ก็นับว่ายังดีกว่าขั้นที่ 1 - 3 ขั้นที่ 6 - 8 รวมเรียกว่าการมีส่วนร่วมระดับอำนาจเป็นของประชาชน ซึ่งเป็นระดับที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของประชาชน โดยผ่านตัวแทนหรือประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจนั่นเอง

จินตนา สุขจางานันท์ (2547 : 51 - 52) ได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน มีส่วนร่วมช่วยเหลือในการปฏิบัติตามโครงการพัฒนา และการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกขั้นตอนในกระบวนการพัฒนา และได้เสนอระดับการมีส่วนร่วมไว้ 7 ระดับ ดังนี้ 1) การถูกบังคับ การมีส่วนร่วมลักษณะนี้ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเพราะถูกบังคับโดยไม่มีทางเลือกเลย 2) การถูกล่อการมีส่วนร่วมลักษณะนี้ประชาชนจะถูกล่อใจด้วยผลประโยชน์ 3) การถูกชักชวน การมีส่วนร่วมลักษณะนี้ประชาชนถูกชักชวนให้เข้าร่วมโครงการที่ถูกคิดและวางแผนจากราชการ แล้วถึงชักชวนให้ประชาชนร่วมมือโดยประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ว่าเป็นโครงการที่ดีขอให้ประชาชนให้ความร่วมมือ 4) การถูกสัมภาษณ์แล้ววางแผนให้ การมีส่วนร่วมลักษณะนี้ผู้ที่วางแผนโครงการจะสำรวจปัญหาความต้องการของประชาชนโดยการประชุมและสัมภาษณ์แต่การตัดสินใจว่าปัญหาคืออะไรจะวางแผนแก้ปัญหาอย่างไร และปฏิบัติอย่างไร ยังอยู่ที่การตัดสินใจของทางราชการ 5) การมีโอกาสนเสนอความคิดเห็น การมีส่วนร่วมลักษณะนี้ประชาชนเริ่มเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นที่เกี่ยวกับการวางโครงการและการดำเนินการตามโครงการ แต่การตัดสินใจยังเป็นของทาง

ราชการ 6) การมีโอกาสนเสนอโครงการ การมีส่วนร่วมลักษณะนี้ประชาชนมีโอกาสนเสนอโครงการราชการกับประชาชนจะมีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด ประชาชนจะมีโอกาสตัดสินใจว่าปัญหาของตน คืออะไรจะแก้ไขอย่างไร วิธีใดที่ดีที่สุดจนกระทั่งมีสิทธิเสนอโครงการและเข้าร่วมปฏิบัติในโครงการและ 7) การมีโอกาสดตัดสินใจ การมีส่วนร่วมลักษณะนี้ประชาชนจะเป็นผู้ตัดสินใจทุกเรื่องตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินโครงการ

นอกจากนี้ วิโรจน์ สารรัตน์ (2545 : 25 – 40) ได้เสนอขั้นตอนในการบริหารจัดการโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมไว้ 6 ขั้นตอน คือ 1) กำหนดจุดมุ่งหมายและความต้องการ 2) กำหนดนโยบาย 3) กำหนดแผนงาน 4) การอนุมัติงบประมาณ 5) การนำแผนไปปฏิบัติ และ 6) การประเมินผล และกล่าวต่อไปว่า การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ถึงแม้ว่าจะมีประโยชน์ต่อผู้บริหารเป็นอย่างมากก็ตาม มีเงื่อนไขที่ต้องพิจารณาก่อนที่จะนำไปปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1) รู้จักผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาดีพอหรือยัง เช่น ความรับผิดชอบในการทำงาน และพฤติกรรมในการทำงาน

2) ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ชอบที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานหรือไม่

3) มีเวลาเพียงพอหรือไม่สำหรับการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วม

4) จะต้องสร้างบรรยากาศในการทำงานแบบมีส่วนร่วม (Participation Climate) ให้เกิดขึ้น ดังนี้ คือ

4.1) ความเชื่อใจและไว้วางใจในตัวผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา

4.2) จัดให้มีระบบสื่อสารแบบเปิดและมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน

4.3) การแก้ปัญหาและการตัดสินใจโดยกลุ่ม

4.4) ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน

4.5) ผู้บริหารมีความเป็นกันเอง สนใจ และเปิดใจที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน

4.6) การยอมรับซึ่งกันและกันในการทำงาน

เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาไม่สามารถจะปฏิบัติงานได้ตามลำพังคนเดียว กอปรกับในปัจจุบันมีกระแสของการมีส่วนร่วม การตรวจสอบ และความโปร่งใสในการดำเนินงาน ตลอดจนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาในการบริหาร โดยควรให้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความรู้สึกผิดชอบและเป็นเจ้าขององค์กร อันจะก่อให้เกิดความร่วมมือในการบริหาร ทั้งยังเป็นการแบ่งเบาภาระของโรงเรียนได้อีกด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาส ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ไม่ว่าจะร่วมในการตัดสินใจหรือมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ คือ กำหนดจุดมุ่งหมายและความต้องการ กำหนดนโยบาย กำหนดแผนงาน การอนุมัติงบประมาณ การนำแผนไปปฏิบัติ และการประเมินผล

สำหรับรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : 43 - 45) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. ร่วมมือหรือการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนที่มีข้อจำกัด ทำให้การมีส่วนร่วมไม่เต็มที่ คือมีน้อยนั่นเอง ข้อจำกัดนี้อาจเกิดจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมระหว่าง 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งรู้สึกว่าตนเองด้อยอำนาจกว่า หรือมีทรัพยากรเชิงอำนาจ เช่น เป็นผู้มีความรู้ต่ำกว่า จึงทำให้ไม่ปรารถนาเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ นั่นคือ ความเข้มข้นของการมีส่วนร่วมน้อย การมีส่วนร่วมของชุมชนแบบชายขอบ เป็นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนทั่วไปกับโรงเรียน ซึ่งจะเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมโดยการร่วมงาน หรือให้ความร่วมมือหรือร่วมสนับสนุน โดยอาจจะแสดงความคิดเห็นหรือร่วมกิจกรรมบ้าง แต่ไม่มีการตัดสินใจมอบภาระให้เป็นฝ่ายของโรงเรียน ลักษณะของการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนหรือประชาชนทั่วไป มีลักษณะในการมาร่วมงานให้ความร่วมมือในการประชุมและให้ความสนับสนุน โดยการบริจาคเงินและสิ่งของหรือร่วมดำเนินงาน บางครั้งอาจแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานบ้าง แต่ก็ไม่ มีน้ำหนัก เพราะส่วนมากมักจะคล้อยตามการตัดสินใจของกลุ่มที่มีอำนาจในการตัดสินใจมากกว่า เช่น กลุ่มของคณะกรรมการโรงเรียน หรือกลุ่มผู้นำในโรงเรียนที่มีอำนาจในการตัดสินใจมากที่สุด ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมน้อย โดยเฉพาะในเรื่องการออกความคิดเห็น เพื่อเสนอแนะให้โรงเรียนปรับปรุงเรื่องการเรียนการสอนในโรงเรียน เพราะถือว่าหน้าที่ในการจัดการศึกษาเป็นของโรงเรียนและครู หากผู้ปกครองนักเรียนจะแสดงความคิดเห็น หรือเสนอแนะอะไรก็ยิ่งเกรงว่าจะไม่ถูกหลักการของครูหรือโรงเรียน

2. การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนแบบเป็นบางส่วน (Participation) การมีส่วนร่วมแบบบางส่วน เป็นการเข้ามาเกี่ยวข้องของประชาชนในชุมชนหรือกิจกรรมการศึกษาในระดับความเข้มข้นมากกว่าแบบชายขอบ กิจกรรมโดยคณะกรรมการโรงเรียนจึงมีความสำคัญที่รัฐถือว่าเป็นนโยบายสำคัญ ซึ่งสามารถสร้างความชอบธรรมในการจัดการศึกษาของไทย การมีส่วนร่วมแบบเป็นบางส่วนนี้จะมีลักษณะที่มีส่วนร่วมแบบบริเริ่มงาน มาร่วมงาน ร่วมให้การสนับสนุนด้วยการบริจาคหรือร่วมมือในการทำงาน โดยมีบทบาทมากกว่าแบบชายขอบ ได้แก่ กลุ่มของคณะกรรมการโรงเรียนสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจได้บ้าง ซึ่งการตัดสินใจนั้นอาจจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงการดำเนินการได้ทั้งหมดก็ แต่อย่างไรก็ตามการคิดริเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ ยังคงเริ่มต้นจากฝ่ายโรงเรียน และในการร่วมกิจกรรมสามารถมีส่วนร่วมได้ทุกกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

3. การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนแบบสมบูรณ์ (Full participation) เป็นการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยทั้งสองฝ่ายร่วมกันอย่างเข้มข้นและเท่าเทียมกัน ต่างฝ่ายต่างมีอิทธิพลต่อกิจกรรมร่วมกัน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมได้เต็มที่เป็นการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้นำหลักในชุมชน เช่น เจ้าอาวาส ผู้บริหารโรงเรียน ประธานคณะกรรมการโรงเรียน เป็นกลุ่มที่มีบทบาทในการที่จะชี้้นำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชน เป็นแบบแผนของการมีส่วนร่วมมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ กลุ่มผู้นำชุมชนที่เป็นผู้มีอิทธิพล เพราะมีทรัพยากรทางอำนาจ ทำให้มีบทบาทตามหน้าที่ที่เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนจะเป็นผู้นำในการริเริ่ม

งาน ผู้คิดงานร่วมดำเนินการ ร่วมสนับสนุน ร่วมงานและร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างจริงจังทุกขั้นตอนและมีอำนาจในการตัดสินใจได้มากที่สุด

สมนึก ปัญญาสิงห์ (2542 : 27) เสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้ 1) เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหา กล่าวคือ เน้นบทบาท ของประชาชนและชุมชนเป็นศูนย์กลาง ชุมชนเป็นเจ้าของเรื่อง เจ้าของโครงการ เพื่อให้ชุมชนมีบทบาทแก้ไขปัญหาด้วยพลังความรู้ ความสามารถของตนเองมากขึ้น หน่วยงานภายนอกเป็นผู้ให้การสนับสนุน เรื่องเทคนิควิชาการ ความรู้ ตลอดจนงบประมาณสมทบ 2) พัฒนาขีดความสามารถและสร้างพลังกลุ่มชุมชนให้เข้มแข็ง ช่วยให้เขาคิด ไม่ใช่คิดให้เขาทำ และช่วยให้ เขาทำ ไม่ใช่ทำให้เขา ทั้งนี้เพื่อให้กลุ่มหรือองค์กรเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการ และพึ่งตนเองได้ 3) พัฒนาระบบการทำงานแบบมีส่วนร่วมจากชุมชน ได้แก่ การวิเคราะห์ การเสนอแนะ การวิจารณ์ การตรวจสอบอย่างเปิดเผย โปร่งใส ช่วยคิด แนะนำ ปรับปรุง เช่น การมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานของรัฐกับองค์กรประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยกันเอง เป็นต้น 4) การมีหุ้นส่วนในกระบวนการพัฒนาและทำงานร่วมกัน ผนึกกำลังความรู้ ความสามารถและความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ การแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับภาค และระดับท้องถิ่น องค์กรเอกชนและประชาชนผู้ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม 5) การดำเนินโครงการ และจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น การสร้างผลงาน และการติดตาม ตรวจสอบ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของโครงการ เช่น ใช้งบประมาณน้อยแต่ได้ผลงานมาก ไม่มีการสูญเปล่าทำได้อย่างประหยัด ใช้ทรัพยากรบุคคลน้อย คุ่มค่าและที่สำคัญคือการแก้ไขปัญหา ร่วมกับชุมชนในส่วนของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ธีระ รุญเจริญ (2546 : 46 - 48) ได้ศึกษาทางเลือกในรูปแบบและหน้าที่และได้เสนอรูปแบบการบริหารจัดการในรูปของคณะกรรมการไว้ 3 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 การบริหารในรูปคณะกรรมการบริหารโดยที่คณะกรรมการบริหาร มีอำนาจหน้าที่การวินิจฉัยสั่งการหรือการตัดสินใจในภารกิจ ทั้งที่เป็นงานสำคัญ และอาจมีบ้างที่เป็นงานประจำของการบริหารจัดการในสถานศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป

รูปแบบที่ 2 การบริหารในรูปคณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการที่ปรึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ส่งเสริมการบริหารจัดการ แก่ผู้บริหาร และอาจมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจในงานประจำของสถานศึกษาได้ ตลอดจนการดำเนินการ หรือร่วมในการดำเนินการบางเรื่อง คณะกรรมการในรูปแบบนี้ จึงไม่มีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัย สั่งการ หรือการตัดสินใจในภารกิจการบริหารจัดการของสถานศึกษา

รูปแบบที่ 3 การบริหารในรูปคณะกรรมการกึ่งบริหารและที่ปรึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยตัดสินใจในเรื่องสำคัญบางเรื่องหรือหลายเรื่อง หรือมีอำนาจในการตัดสินใจงานประจำของสถานศึกษาในบางเรื่อง หรือหลายเรื่อง นอกนั้น ก็มีอำนาจหน้าที่ในการให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ส่งเสริมการบริหารจัดการแก่ผู้บริหารเท่านั้น การเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการทำงานจะทำให้เกิด

ความรู้สึกเกี่ยวข้องผูกพันกับงาน หรือองค์การความรู้สึกผูกพันเกี่ยวข้องที่ว่านี้ หากมีการตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันแล้ว จะเป็นผลให้เกิดข้อผูกมัดหรือสิ่งที่ตกลงใจร่วมกัน

นอกจากนี้ได้นำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ไว้ 4 รูปแบบ ดังนี้

1. การปรึกษาหารือ (Consultative management) เป็นการบริหารแบบเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในรูปของคณะกรรมการ (Committee) เช่น คณะกรรมการโครงการ คณะกรรมการดำเนินงาน คณะกรรมการเฉพาะกิจ หรือคณะกรรมการที่เรียกชื่ออย่างอื่น รูปแบบนี้เป็น การกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจ ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงาน มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการด้วยระบบการปรึกษาหารือนี้ เหมาะสมสำหรับใช้กับผู้บริหารระดับต้นขึ้นไปโดยการมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะทำงานประธานโครงการ ประธานคณะกรรมการ หรือกรรมการ เป็นต้น

2. กลุ่มคุณภาพ (OC Circles) เป็นการบริหารแบบเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงาน ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในรูปของกลุ่มบุคคล 3 ถึง 10 คน ที่อยู่ในหน่วยงานเดียวกัน รูปแบบกลุ่มคุณภาพนี้เหมาะสำหรับใช้กับผู้ปฏิบัติงานระดับปฏิบัติ หรือระดับหัวหน้างาน เพราะเป็นการฝึกฝน และเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อค้นหาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งมีกระบวนการในการบริหารกลุ่มสร้างคุณภาพ 4 ขั้นตอน P (Plan) การวางแผน, D (Do) การปฏิบัติ, C (Check) การตรวจสอบ และ A (Act) การปรับปรุงแก้ไข หรือ PDCA นั่นเอง อย่างไรก็ตามระบบกลุ่มคุณภาพ จะใช้ได้ผลดีก็ต่อเมื่อมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิคและการใช้กระบวนการกลุ่มให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง และที่สำคัญที่สุด คือ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานต้องอยู่ในเกณฑ์สูง จึงจะสามารถนำระบบกลุ่มคุณภาพนี้ มาใช้ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

3. ระบบข้อเสนอแนะ (Suggestion system) เป็นรูปแบบหนึ่งของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ได้ผลมากในทางปฏิบัติ โดยมีลักษณะที่แตกต่างจากข้อเสนอแนะ ที่มีทุกพบเห็นทั่ว ๆ ไป ที่มีลักษณะเป็นกล่องหรือตู้รับฟังความคิดเห็นเท่านั้น กล่าวคือ รูปแบบนี้จะมีแบบฟอร์มข้อเสนอแนะให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องกรอกตามแบบที่กำหนด เช่น ปัญหาที่พบคืออะไร สาเหตุ ของปัญหามาจากอะไร วิธีการแก้ปัญหามีอะไรบ้าง และผลที่คาดว่าจะได้รับนั้นเป็นอย่างไร สำหรับแบบฟอร์มที่กำหนดนี้อาจแตกต่างกันไปตามความต้องการของแต่ละหน่วยงาน แต่มีหลักการปฏิบัติเดียวกัน คือ จะต้องมีการพิจารณาข้อเสนอแนะ มีหน้าที่ในการประเมินข้อเสนอแนะจากแบบฟอร์มต่าง ๆ นั้นว่าเป็นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพียงใด ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมีมากน้อยแค่ไหน และสมควรดำเนินการตามข้อเสนอแนะหรือไม่ และผู้นำเสนอ ผู้มีอำนาจพิจารณา ดำเนินการต่อไป และถ้าข้อเสนอแนะใด มีการนำไปปฏิบัติ ควรมีการประชาสัมพันธ์และพิจารณาให้ผลตอบแทนเป็นรางวัล หรือผลตอบแทนอื่น ๆ ตามที่หน่วยงานกำหนด ซึ่งรูปแบบนี้ เหมาะสมสำหรับใช้กับผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ อาจเสนอความคิดเห็นคนเดียวหรือมากกว่าก็ได้ รูปแบบนี้จะเกิดผลดีก็ต่อเมื่อ

3.1 นโยบาย เป้าหมายขององค์การต้องชัดเจน

3.2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ต้องอยู่ในระดับสูง

3.3 การกำหนดผลตอบแทนที่จะให้แก่ผู้เสนอความคิด จะต้องสร้างความรู้สึกว่าคุ้มค่าและมีผลทางจิตใจ

3.4 ระบบและขั้นตอนการพิจารณานั้น จะต้องรวดเร็ว มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาแน่นอนชัดเจนตลอดจนการแจ้งผลการพิจารณา ให้ผู้เสนอความคิดได้ทราบอย่างรวดเร็วพร้อมเหตุผล

3.5 ควรมีการประชาสัมพันธ์ หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และการใช้แบบฟอร์มข้อเสนอแนะให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

4. ระบบส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงาน มีส่วนเป็นเจ้าของกิจการ (Employee ownership plan) รูปแบบนี้พบมากในการบริหารกิจการของบริษัท หน่วยงานเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ โดยการส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับมีส่วนเป็นเจ้าของกิจการด้วย การลงทุนซื้อหุ้นของบริษัท หรือบริษัทอาจจ่ายโบนัสส่วนหนึ่งเป็นทุนเรือนหุ้นในแต่ละปี จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการเอง และมีความรู้สึกผูกพันในการปฏิบัติงานเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน ดังนั้น ในรูปแบบนี้ผู้บริหารอาจนำมาประยุกต์ใช้โดยการสร้างบรรยากาศให้เกิดความรู้สึกการเป็นเจ้าของของหน่วยงาน เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายพึงพอใจที่จะมีส่วนร่วมให้มากที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย ขั้นตอนสำคัญ คือ ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการริเริ่มการดำเนินงาน ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผน ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และ ขั้นที่ 5 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานเทคนิคการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

พัชรี สิริธรรส (2546 : 28) ได้แบ่งกลุ่มเทคนิคการมีส่วนร่วมออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. เทคนิคการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแก่ประชาชน เป็นกลุ่มเทคนิคที่เป็นการสื่อสารทางเดียว เพื่อให้ประชาชนรับทราบข้อมูล ประกอบด้วย 13 เทคนิค โดยจำแนกเรื่องสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น การจัดทำเอกสาร ข้อเท็จจริง จดหมายข่าวและรายงานการศึกษา การจัดทำสื่อวีดิทัศน์ การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเทคนิค ในกลุ่มนี้ยังรวมรูปแบบการสื่อสารกับประชาชนผ่านทางสื่อมวลชนรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิทยุการแถลงข่าว การสัมมนาวิชาการให้กับสื่อมวลชน รวมทั้งการจัดทัศนศึกษา เทคนิคการนำเสนอ และการชี้แจงข้อมูลในการประชุมของทางการ

2. เทคนิคการมีส่วนร่วมที่เน้นการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งประกอบด้วย 6 เทคนิค คือ การสัมภาษณ์รายบุคคล การสนทนากลุ่มย่อย การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ การสำรวจความคิดเห็น สายด่วน สายตรง และ ประชาพิจารณ์ หลายเทคนิคในกลุ่มนี้สามารถเป็นการสื่อสารสองทาง มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล และความคิดเห็นได้ แต่จุดเน้นหรือวัตถุประสงค์หลักของเทคนิคอยู่ที่การได้ข้อมูลและความคิดเห็นของประชาชน เช่น ประชาพิจารณ์มีการตอบคำถามหรือข้อสงสัยได้ หากแต่หลักการจริง ๆ ของประชาพิจารณ์เป็นเทคนิคที่เป็นทางการในการรับฟังความคิดเห็นข้อห่วงกังวลของประชาชน การสัมภาษณ์รายบุคคลก็เช่นเดียวกันผู้สัมภาษณ์อาจมีการพูดคุยให้ข้อมูล แต่จุดมุ่งหมายอยู่ที่การรับฟังความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนการแสดง

ความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์เป็นได้ ทั้งการสื่อสารแบบทางเดียว และสองทางได้ ซึ่งการแสดงความคิดเห็นของประชาชนย่อมทำได้ดี เมื่อมีการรับรู้เกี่ยวกับประเด็นปัญหาหรือข้อมูลโครงการ

3. เทคนิคการมีส่วนร่วมแบบปรึกษาหารือซึ่งเป็นรูปแบบที่ เป็นการสื่อสารสองทางมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นในเนื้อหาของเทคนิคอย่างชัดเจน ฉะนั้นเป็นกลุ่มเทคนิคการมีส่วนร่วม คือ เวทีสาธารณะ การพบปะแบบไม่เป็นทางการ การจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนแก่ชุมชน การประชุมเชิงปฏิบัติการ และคณะที่ปรึกษา แต่ละเทคนิคมีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น เวทีสาธารณะเหมาะสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับคนจำนวนมาก ส่วนการพบปะไม่เป็นทางการ มีความเป็นกันเอง และสามารถพูดคุยแบบเป็นส่วนตัว ขณะที่เทคนิคการมีส่วนร่วมแบบคณะ ที่ปรึกษามีความเป็นทางการ และจำกัดบุคคลเข้าร่วมเฉพาะตัวแทนที่ได้รับการแต่งตั้ง หากแต่มีความต่อเนื่องมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ ที่เป็นการจัดเป็นครั้งคราว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553 : 16) ได้เสนอเทคนิคการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้ 1) สร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อชุมชน โดยหมั่นสร้างสรรค์ และชี้ช่องทางภาพส่งงานของโรงเรียนในอนาคต เพื่อช่วยผู้ร่วมเดินทางสู่เป้าหมายด้วยความมุ่งมั่น ผู้บริหารต้องเป็นผู้เสียสละทุกรูปแบบ ใช้ชุมชนและเพื่อนร่วมงานเพื่อพิสูจน์ว่าผู้นำของเขา คือ คนจริงใจ และพร้อมการยกย่องชมเชย และพร้อมร่วมทางด้วยความจริงใจ 2) ฝึกให้เป็นคนใจกว้างจิตสาธารณะ ยอมรับการเปิดเวทีและโอกาสให้ชุมชนเพื่อร่วมงานร่วมออกแบบสร้างสรรค์งาน ผู้บริหารมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ประคับประคองให้มีความคมชัด พร้อมการยกย่องชมเชย ชื่นชมแนวคิด และต้องหมั่นประชาสัมพันธ์งานต่อสาธารณชนอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ตระหนักในสิ่งจำเป็นที่ขาดแคลนไม่วางเฉย หรือรอท่าที่ต้องร่วมกันแสวงหาช่องทางเหลือเพื่อการเข้านำสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นพื้นฐานว่าทุกอย่างทำได้หากตั้งใจจะทำ และ 4) ต้องหมั่นสร้างและปรุงแต่งตนเองให้เป็นบุคคลที่มีเสน่ห์ เป็นที่ชื่นชมศรัทธาของชุมชนและเพื่อนร่วมงาน คำนึงเสมอว่าทุกอย่างก้าว คือ ประสิทธิภาพขององค์กร และผู้บริหาร คือ "สัญลักษณ์ของชุมชน"

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เทคนิคการมีส่วนร่วม คือ การนำเสนอและสร้างความเข้าใจการให้ข้อมูลแก่ประชาชนและการรับฟังความคิดเห็นเพื่อทำให้การมีส่วนร่วมเป็นไปอย่างกว้างขวางและส่งผลให้การตัดสินใจรอบคอบขึ้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เป็นวิธีการทำให้บุคคลมีความพึงพอใจในการทำงานเปิดโอกาสให้บุคคลเติบโต และประสบความสำเร็จในงาน สร้างความรับผิดชอบทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ รวมทั้งเป็นการแก้ไขปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่าง ความต้องการของบุคคลกับองค์กรด้วยจึงมีผลดีต่อการบริหารงาน ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

Swansburg (1996 : 339) ได้ประมวลประโยชน์ของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมจากนักวิชาการหลายท่าน ทั้งด้านธุรกิจ อุตสาหกรรม สาธารณสุข และการพยาบาล สรุปได้ 23 ประการดังนี้

1. พนักงานมีความไว้วางใจกันสูง และสนับสนุนซึ่งกันและกัน
2. ลดตำแหน่งของพนักงานที่มีตำแหน่งเท่ากัน ลดอัตราของพนักงาน ระดับบริหารลง
3. เพิ่มความรับผิดชอบให้กับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานมากขึ้น

4. ลดความสับสนในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานโดยการปรับปรุงการติดต่อสื่อสารให้ดีขึ้น

5. นิเทศงานด้วยตนเองกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานได้วินิจฉัย และแก้ปัญหาให้ผู้ปฏิบัติงาน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเป็นการพัฒนาอาชีพ (Career Development)

6. มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานมากขึ้น

7. เข้าใจกฎระเบียบได้ชัดเจนขึ้น

8. เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ทำให้ผลงานเพิ่มขึ้น

9. ทำให้เกิดทีมงานที่มีความร่วมมือร่วมใจกันมีแรงจูงใจและ มีความสามารถในการตัดสินใจและทำให้เข้าใจองค์การได้ดียิ่งขึ้น

10. ปรับปรุงการติดต่อสื่อสารในองค์การ

11. ลดการขาดงาน

12. เพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตในงาน รวมถึงปรับปรุงคุณภาพของงานเพิ่มการเรียนรู้ในงานให้มากขึ้น

13. เพิ่มขวัญและแรงจูงใจในการทำงาน เพิ่มความกระตือรือร้นในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้ปฏิบัติงาน

14. ได้รับความคิดใหม่ ๆ ในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

15. แสดงให้เห็นถึงผู้นำที่มีความสามารถได้อย่างชัดเจน

16. ช่วยให้คนงานเข้าใจถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของวิชาชีพได้อย่างชัดเจน

17. ลดการหมุนเวียนเปลี่ยนงาน และสร้างความมั่นคงในงาน

18. เพิ่มความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การจากการที่มีทัศนคติต่อองค์การในทางที่ดี

19. การทำงานนอกเวลาลดลง

20. ต้นทุนในการบริหารลดลง

21. เป็นการส่งเสริมทักษะและช่วยให้คนงานได้ค้นพบความสามารถพิเศษของตนเอง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ

22. เพิ่มความพึงพอใจในการทำงาน

23. เกิดการยอมรับที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะว่าการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมจะช่วยทำให้เพิ่มความสามารถของแต่ละบุคคล เพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ขององค์การ การปรับตัวและการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

อนงค์ อนันตริยเวช (2542 : 34 - 35) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. การยอมรับการเปลี่ยนแปลงมีมากขึ้น เมื่อบุคคลมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงทำให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น ถ้าการเปลี่ยนแปลงถูกมองว่าเป็นสิ่งบังคับ ก็จะมีแนวโน้มที่จะเกิดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชารับรู้มากขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้ความไม่พอใจของกลุ่มถูกเปิดเผยออกมาและสามารถยุติได้ โดยการอภิปรายอย่างตรงไปตรงมา

3. ความผูกพันของบุคคลต่อองค์การมีมากขึ้น เพราะสมาชิกรู้สึกถึงความสำคัญ และคุณค่าในองค์การ

4. มีความไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญขององค์การ ทำให้สมาชิกผู้แรงจูงใจและความต้องการของฝ่ายบริหาร ทำให้มีความไว้วางใจกันมากขึ้น อันนำไปสู่ความรับผิดชอบให้เกิดและมีการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา

5. การบริหารจะง่ายขึ้นเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชามีความไว้วางใจในผู้บริหารยอมรับการเปลี่ยนแปลง บริหารจะง่ายขึ้นการควบคุมจะน้อยลง สมาชิกมีความรับผิดชอบมากขึ้น

6. การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพมากขึ้น การรวมความรู้ ความสามารถของผู้รู้ในหลายสาขาที่แตกต่างกันทำให้การตัดสินใจรอบคอบขึ้น

7. การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น อันเป็นการพัฒนาการสื่อสารแบบสองทาง ให้มีประสิทธิภาพผลมากขึ้น

8. เป็นการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิผล

ธงชัย สันติวงษ์ (2543 : 55) กล่าวว่าประโยชน์ของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมมีหลายประการ ดังนี้

1. ได้รับทราบข้อเท็จจริงของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ณ จุดปฏิบัติ จากผู้ปฏิบัติจริงที่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ ทำให้ได้รับทราบรายละเอียดของปัญหาได้เร็วและถูกต้อง โอกาสที่จะแก้ปัญหาหรือตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ จะตรงกับสถานการณ์ที่เป็นจริงมากยิ่งขึ้น

2. ได้รับข้อคิดเห็นใหม่ ๆ เพราะผู้บริหารอาจถูกแวดล้อมด้วยงานประจำที่จำเจ ทำให้การ นึกคิดต่าง ๆ พลอยถูกจำกัดโดยปริยาย ดังนั้น เมื่อเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในขบวนการ ต่าง ๆ ย่อมช่วยให้สามารถได้รับความเห็นใหม่ ๆ เข้ามา ซึ่งจะส่งผลให้เกิดแนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ

3. ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงาน เพราะผู้ที่ทำงานย่อมหวังที่จะให้ตนเอง เป็นที่ยอมรับพร้อม กับอยากให้มีโอกาสก้าวหน้าหรือเติบโต รวมทั้งแสดงออกต่าง ๆ ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของกิจการ ดังนั้นเมื่อเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในความสำเร็จร่วมกัน ย่อมส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญและกำลังใจดี

4. มีการติดต่อสื่อสารที่ดีขึ้น เพราะถ้าพนักงานผู้บริหารไม่ได้มีนโยบายที่จะให้ผู้ร่วมงาน ในกิจการต่าง ๆ แล้ว สภาพและทิศทางการติดต่อมักจะมีเพียงทิศทางเดียวคือ จากบนลงล่างเกือบทั้งหมด ถือเป็นนโยบายปฏิบัติให้มีการบริหารแบบมีส่วนร่วม จึงเท่ากับเป็นวิธีการเชื้อเชิญให้เกิดการสื่อสารติดต่อจากล่างขึ้นบนได้ ทำ

ให้เกิดความเข้าใจกัน ส่งผลให้เกิดความร่วมมือและช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้ดีขึ้นด้วยความสบายใจ

สมยศ นาวิการ (2545 : 101 - 102) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. การตัดสินใจที่ดีกว่าช่วยปรับปรุงคุณภาพของการตัดสินใจในองค์การให้ดีขึ้น การแก้ปัญหาด้วยกลุ่มทำให้การวิเคราะห์ปัญหาและการสร้างทางเลือกแก้ปัญหาได้ดีกว่าความคิดสร้างสรรค์ ในกระบวนการตัดสินใจมีมากขึ้น ความผูกพันของพนักงานต่อการปฏิบัติตามการตัดสินใจ มีมากกว่าเพราะว่าพวกเขามีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจ

2. ประสิทธิภาพการทำงานดีขึ้น ทำให้ประสิทธิผลการทำงานดีขึ้น ผลติดตามมาจาก การปรับปรุงการตัดสินใจให้ดีขึ้น การตัดสินใจที่ดีทำให้ประสิทธิผลการทำงานสูงขึ้น เนื่องจากว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ พวกเขาย่อมมีความผูกพันต่อผลของการตัดสินใจที่ต้องการบรรลุถึงมากขึ้น ความผูกพันนำไปสู่ประสิทธิผลการทำงานที่สูงขึ้น

3. กำลังใจและความพอใจงานที่ทำมีมากขึ้น การตัดสินใจที่ดีและประสิทธิผลการทำงานที่สูงขึ้นที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมทำให้กำลังใจและความพอใจงานที่ทำ ของพนักงานสูงขึ้น สิ่งเหล่านี้ทำให้พวกเขาพอใจงานที่ทำมากขึ้น ทำให้รู้สึกว่าเขาเป็นส่วนสำคัญขององค์การ

4. การออกงาน การขาดงานและความเฉื่อยชาลดลง เนื่องจากพนักงาน มีความรู้สึกที่ได้รับการยอมรับ ความผูกพันต่องานและความพอใจงานที่ทำมีมากขึ้น

5. การติดต่อสื่อสารและการยุติความขัดแย้งดีกว่า องค์การทุกองค์การ ไม่สามารถหลีกเลี่ยงความขัดแย้งได้ ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ดีต่อองค์การถ้าหากว่าความขัดแย้งถูกจัดการอย่างถูกต้อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะช่วยให้มีการติดต่อสื่อสารในการยุติความขัดแย้งอย่างเปิดเผย

นอกจากนี้ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2545 : 1) กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการระดมความคิดและอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลาย ทำให้การปฏิบัติมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดเพียงคนเดียว

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารมีผลในทางจิตวิทยา คือ ทำให้เกิดการต่อต้านน้อยลง ในขณะเดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นวิธีการที่ผู้บริหารสามารถใช้ทดสอบว่าสิ่งที่ตนเองรู้ตรงกับสิ่งที่ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชารู้หรือไม่

3. เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารที่ดีกว่า สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4. เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสได้ใช้ความสามารถและทักษะในการทำงานร่วมกัน เกิดความมีน้ำใจ (team spirit) และความจงรักภักดีต่อหน่วยงานมากขึ้น

5. การมีส่วนร่วมจะทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น การตัดสินใจมีคุณภาพมากขึ้นและส่งเสริมให้มีการปรับปรุงงาน มีความเป็นไปได้สูง ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมมีประโยชน์หลายประการ เป็นกระบวนการที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านการแสดงความคิดเห็นการตัดสินใจ การรับผิดชอบ การวางแผนการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผลโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารงานในองค์การ

แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

"เศรษฐกิจพอเพียง" เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทาง การแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2550 : 6) ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ ดังนี้

สุเมธ ตันติเวชกุล (2543 : 5 – 7) ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงหรือระบบเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองได้ไว้ 2 ความหมาย ดังนี้ เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถของชุมชน เมือง รัฐประเทศหรือภูมิภาคหนึ่ง ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของและเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลนั้นคือความสามารถ ในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน ความเป็นอยู่อย่างประมาทตน ตามฐานะ ตามอัตภาพ และที่สำคัญไม่หลงไหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มีอิสรภาพ ไม่พัวพันการอยู่กับสิ่งใดและได้กล่าวถึงหลักการพึ่งตนเองตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงโดยยึดหลักสำคัญ 5 ประการ คือ 1) ด้านจิตใจ ทำตนให้เป็นที่พึ่งของตนที่มีจิตสำนึกที่ดี สร้างสรรค์ให้ตนเองและชาติโดยรวม มีจิตใจเอื้ออาทร ประนีประนอมเห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง 2) ด้านสังคม แต่ละชุมชนต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายชุมชนที่แข็งแรงเป็นอิสระ 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ใช้และจัดการอย่างฉลาดพร้อมทั้งหาทางเพิ่มมูลค่า โดยให้ยึดอยู่บนหลักการของความยั่งยืน 4) ด้านเทคโนโลยีจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เทคโนโลยีที่เข้ามาใหม่มีทั้งดีและไม่ดี จึงต้องแยกแยะและพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้านและเลือกใช้เฉพาะที่สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อม และควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาของเราเอง 5) ด้านเศรษฐกิจ แต่เดิมนักพัฒนามักมุ่งที่การเพิ่มรายได้และไม่มีการมุ่งที่จะลดรายจ่าย ในเวลาเช่นนี้จะต้องมุ่งลดรายจ่ายก่อนเป็นสำคัญและยึดหลัก พออยู่ พอกิน พอใช้ จากหลักการพึ่งตนเองโดยยึดหลักสายกลางนั้น นอกจากนี้สุเมธ ตันติเวชกุล ยังกล่าวถึงหลักในการปฏิบัติตนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไว้ดังนี้ (สุเมธ ตันติเวชกุล 2543 : 20 - 211) ยึดความประหยัดตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพอย่างจริงจัง ดังพระราชดำรัสที่ว่า “ความเป็นอยู่ที่ดีต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ

ต้องประหยัดไปในทางที่ถูกต้อง” 2) ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพก็ตาม ดังพระราชดำรัสที่ว่า “ความเจริญของคนทั้งหลาย ย่อมเกิดมาจากการประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพเป็นหลักสำคัญ” 3) ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และ แข่งขันกันในทางการค้าขายประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง ดังอดีตมีพระราชดำรัสเรื่องว่า “...ความสุขความเจริญอันแท้จริงนั้นหมายถึงความเจริญที่บุคคลแสวงหามาได้ด้วยความเป็นธรรมในเจตนาและการกระทำ ไม่ใช่ได้มาด้วยความบังเอิญหรือด้วยการแก่งแย่งเบียดบังมาจากผู้เรียน...” 4) ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก โดยต้องขวนขวาย ใฝ่หาความรู้ให้เกิดมีรายได้เพิ่มพูนขึ้นจนถึงขั้นพอเพียงเป็นหมายสำคัญ พระราชดำรัสตอนหนึ่งที่ทำให้ความหมายชัดเจนว่า “...การที่ต้องการให้ทุกคนพยายามที่จะหาความรู้และสร้างตนเองให้มั่นคงนี้ เพื่อตนเองมีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้าที่มีสุข พอมีพอกินเป็นขั้นหนึ่งและขั้นต่อไปก็คือให้มีเกียรติว่ายืนได้ด้วยตนเอง...” และ 5) ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลด ละ สิ่งชั่วให้หมดสิ้นไป ทั้งนี้ ด้วยสังคมไทยที่ล่มสลายลงในครั้งนี้ เพราะยังมีบุคคลอีกจำนวนมากมิใช่น้อยที่ดำเนินการโดยปราศจากความละเอียดอ่อนแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระบรมราโชวาทว่า “...พยายามไม่ก่อความชั่วให้เป็นเครื่องทำลาย ตัวทำลายผู้อื่น พยายามลด พยายามละความชั่วที่ตัวเองมีอยู่ พยายามก่อความดีให้แก่ตัวเองเสมอ พยายามรักษาและเพิ่มพูนความดีที่มีอยู่ให้่องงามสมบูรณ์ขึ้น....”

ปริญานูช พิบุสสรารุช (2549 : 2) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และได้สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีแนวคิดหลักว่าเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี โดยหลักการของความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในซึ่งอยู่บนเงื่อนไขของความรู้จักคุณธรรมจะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน การสร้างจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์ สุจริตและให้มีความรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร ปัญญาและความรอบคอบ

ลีลาภรณ์ บัวสาย (2549 : 5) ได้สรุปแนวคิดหลักของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ มีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวโดยใช้ความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรม

ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน คือ กรอบแนวคิด คุณลักษณะ ค่านิยม เงื่อนไขแนวทางปฏิบัติและผลที่คาดว่าจะได้รับโดยกรอบแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำรงชีวิตและปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น มีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้รอดพ้นจากวิกฤติและเกิดความมั่นคงและความยั่งยืนโดยคุณลักษณะเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติตนได้ทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง ส่วนนิยามความพอเพียงประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กัน คือ ความพอประมาณ หมายถึง ที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นอย่างรอบคอบ และมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เงื่อนไขของการตัดสินใจและการดำเนินการต้องอยู่บนเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ประกอบด้วยความรู้รอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบ เพื่อประกอบการวางแผนอย่างระมัดระวัง เงื่อนไขคุณธรรม ประกอบด้วย ความตระหนักในธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไมโลภและไม่ตระหนี่

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550 : 7 - 9) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่ การปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทิศทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการ มีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรู้รอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนการดำเนินทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียรมีสติปัญญาและความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

จากที่กล่าวมาสรุปแนวคิดหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถสรุปได้ว่า "เศรษฐกิจพอเพียง" เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ซึ่งต้องอาศัยความรู้และมีคุณธรรม

องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนับเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ชีวิตดำเนินไปในทางสายกลางที่เหมาะสม สอดคล้องกับวิถีความเป็นอยู่อันเรียบง่ายของคนไทยซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประชาชน ทุก าระดับ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร และระดับประเทศได้ โดยมีคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550 : 13 - 16)

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเองสังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไปและต้องไม่เบียดเบียน ตนเองและผู้อื่น

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลัก กฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดีงาม คำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถ่วงถ่วงโดยคำนึงถึงผลที่ คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3. ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลง ในด้าน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมเพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันท่วงที

4. เงื่อนไขสำคัญเพื่อให้เกิดความพอเพียง การตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ต้องอาศัยทั้ง เงื่อนไขคุณธรรม หลักวิชา และเงื่อนไขชีวิตเป็นพื้นฐาน

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบ ด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความ ระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

4.2 เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร.ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีองค์ประกอบสำคัญ คือ ความ พอประมาณ ความมีเหตุผล ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และเงื่อนไขสำคัญที่ให้เกิดความพอเพียงประกอบด้วย เงื่อนไข ความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม

การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ

การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในทุกภาคส่วนของสังคมอย่างจริงจัง จะส่งผลให้การพัฒนาประเทศก้าวหน้าไปอย่างสมดุลมั่นคงและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลง ในทุกด้าน ทั้งด้านชีวิตเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี อันจะนำไปสู่ "ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ในสังคมไทย " (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550: 24) ซึ่งทุกคนสามารถ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตได้ ไม่ใช่เฉพาะในหมู่คนจนหรือ เกษตรกรโดยต้อง "ระเบิดจากข้างใน" คือการเกิดจิตสำนึกมีความศรัทธา เชื่อมมั่น เห็นคุณค่าและนำไปปฏิบัติ ด้วยตนเองแล้วจึงขยายไปสู่ครอบครัวชุมชนสังคมและประเทศชาติต่อไป ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กล่าวรายละเอียดไว้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550 : 18 - 21)

ความพอเพียงระดับบุคคลและครอบครัว มุ่งเน้นให้บุคคลและครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ทั้งทางกายและทางใจพึ่งพาตนเองอย่างเต็มความสามารถ ไม่ทำอะไรเกินตัวดำเนินชีวิตโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น รวมทั้งใฝ่รู้และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อความมั่นคงในอนาคตและเป็นที่ยังให้ผู้อื่นได้ในที่สุด เช่น หาปัจจัยสี่มาเลี้ยงตนเองและครอบครัวจากการประกอบสัมมาชีพรู้ข้อมูล รายรับ - รายจ่าย ประหยัดแต่ไม่ใช่ตระหนี่ ลด - ละ - เลิก อบายมุข สอนให้เด็กรู้จักคุณค่า รู้จักใช้และรู้จักออมเงินและสิ่งของเครื่องใช้ ดูแลรักษาสุขภาพ มีการแบ่งปันภายในครอบครัว ชุมชน และสังคมรอบข้าง รวมถึงการรักษาวัฒนธรรม ประเพณีและการอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

ความพอเพียงระดับชุมชน คนในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในชุมชนบนหลักของความรู้ รักสามัคคี สร้างเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกันในชุมชนและนอกชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การรวมกลุ่มอาชีพ องค์กร การเงินสวัสดิการชุมชน การช่วยดูแลรักษาความสงบ ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย รวมทั้งการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนมาสร้างประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมเพื่อสร้างเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งและมีความเป็นอยู่ที่พอเพียง ความพอเพียงในภาคธุรกิจเอกชน เริ่มจากความมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจที่หวังผลประโยชน์หรือกำไรในระยะยาวมากกว่าระยะสั้น แสวงหาผลตอบแทนบนพื้นฐานของการแบ่งปัน มุ่งให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ทั้งลูกค้า คู่ค้า ผู้ถือหุ้นและพนักงานด้านการขยายธุรกิจต้องทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป รวมทั้งต้องมีความรู้และเข้าใจธุรกิจของตนเอง รู้จักลูกค้า ศึกษาคู่แข่งและเรียนรู้การตลาดอย่างถ่องแท้ ผลิดในสิ่งที่ถนัดและทำตามกำลัง สร้างเอกลักษณ์ที่แตกต่างและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง มีการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อสังคมและป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญต้องสร้างเสริมความรู้และจัดสวัสดิการให้แก่พนักงานอย่างเหมาะสม

ความพอเพียงระดับประเทศ เป็นการบริหารจัดการประเทศ โดยเริ่มจากการวางรากฐานให้ประชาชนส่วนใหญ่อยู่อย่างพอมิ พอกินและพึ่งตนเองได้ มีความรู้และคุณธรรมในการดำเนินชีวิต มีการรวมกลุ่มของชุมชนหลาย ๆ แห่ง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ สืบทอดภูมิปัญญาและร่วมกันพัฒนามาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างรู้รักสามัคคี เสริมสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างชุมชนให้เกิดเป็นสังคมแห่งความพอเพียงในที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าทุกคนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตได้ทั้งในระดับบุคคลและครอบครัว ชุมชน ภาคธุรกิจเอกชนและระดับประเทศขึ้นอยู่กับการประยุกต์ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับแนวดำเนินงาน

การจัดการศึกษาตามแนวทางของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในระยะแรกเริ่มต้นจากการค้นหาตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ชัดเจน โดยพิจารณาจากกิจกรรมสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ พอประมาณกับศักยภาพของนักเรียน พอประมาณกับของโรงเรียนและชุมชนที่ตั้ง ฝึกให้เด็กคิดเป็น ทำเป็นอย่างมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันด้านต่าง ๆ โดยการดำเนินกิจกรรมต้องนำไปสู่ความยั่งยืน ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความรู้รอบรอบ ระมัดระวัง ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เอาเปรียบผู้อื่น อดทน มีความเพียร มีวินัยมีสัมมาคารวะ รู้จักทำประโยชน์ให้กับสังคม ร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และสืบสานวัฒนธรรมไทย ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เมื่อเดือนกรกฎาคม 2549 โดยกำหนดเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่น อย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึก รักสิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ ความเป็นไทย ส่วนการดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ได้กำหนดไว้ 2 ส่วน ได้แก่ 1) การบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ 2) การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย การสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรและสาระเรียนรู้ในห้องเรียน และการประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนอกห้องเรียน การบรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น ครูเป็นบุคลากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้และปลูกฝังหลักคิดต่าง ๆ ให้แก่เด็ก โดยครูต้องเข้าใจอย่างถูกต้อง สามารถวิเคราะห์ความพอเพียงไม่พอเพียงของตนเอง และครอบครัวได้ และทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 3)

สำหรับแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้สรุปแนวทางไว้ ดังนี้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 1 - 8)

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาควรมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝังเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1.1 มีความรู้ ความเข้าใจ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1.1.1 มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.2 มีความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและความเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจทั่วไป

1.1.3 เห็นประโยชน์และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิต ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาตนเองพัฒนากลุ่มโรงเรียน ชุมชน และพัฒนาสังคมโดยรวม

1.2 มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1.2.1 มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตและการพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับ ศักยภาพของแต่ละบุคคลและสอดคล้องกับภูมิสังคมต่าง ๆ เช่น การผลิตและจำหน่ายสินค้า การให้บริการ การดำเนินธุรกิจขนาดต่าง ๆ การใช้จ่ายและการออมการเกษตร ฯลฯ เพื่อให้สามารถอุ้มชู ตัวเองและครอบครัวได้

1.2.2 มีทักษะ ค่านิยม และจริยธรรมเบื้องต้น ที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่าง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เกื้อกูล ไม่เบียดเบียน นำไปสู่ความสันติสุข และรู้จักสามัคคี

1.2.3 ใช้และพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์และความสุขอย่างยั่งยืน

1.2.4 สืบสานและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น หวงแหวนทรัพย์สมบัติของชาติ รักและภาคภูมิใจในความเป็นไทย

1.3 ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1.3.1 ปฏิบัติตนให้มีความพอประมาณ รู้จักการประมาณตน รู้จักศักยภาพของตนที่มีอยู่และ รู้จักสภาพแวดล้อมของชุมชน สังคม ที่อาศัยอยู่

1.3.2 ปฏิบัติตนอย่างมีเหตุผลบนพื้นฐานของความถูกต้อง โดยใช้สติปัญญา มีความรอบรู้ และรอบคอบในการคิด พุด ทำ โดยยึดทางสายกลางในการปฏิบัติ

1.3.3 มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอก ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ มีความรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

1.3.4 สามารถคิดวิเคราะห์และปฏิบัติด้วยความ รอบคอบ ระมัดระวัง

1.3.5 ปฏิบัติและดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน ขยันหมั่นเพียร แบ่งปัน มีสติ ปัญญา มีวินัย พึ่งตนเอง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เกื้อกูล มีความ รับผิดชอบและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2. แนวทางในการพัฒนาผู้เรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาควรมีการพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียง เข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 สถานศึกษานำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามแนวทางหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุงหรือเพิ่มเติม วิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษา

2.1.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงหรือเพิ่มเติม มาตรฐานการ เรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของ ผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของหลักสูตรสถานศึกษาที่ปรับปรุง หรือเพิ่มเติม

2.1.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำสาระการ เรียนรู้ หน่วยการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตาม มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น

2.2 การจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร อย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในชีวิตประจำวัน โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด วิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหา ฯลฯ ที่เริ่มจากชีวิตประจำวัน และเชื่อมโยงสู่ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติและสังคมโลก

2.2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริง ทั้งในสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ทั้งในรูปของการจัดทำโครงการ โครงการงานและอื่น ๆ ทั้งการศึกษา รายบุคคลและเป็นกลุ่ม

2.2.3 วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้(Knowledge) 2) ทักษะกระบวนการ (Process) และ3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)

2.3 การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝัง หล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

2.3.1 จัดอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เน้นความร่มรื่น ประโยชน์ใช้สอยเป็นแหล่งเรียนรู้ และอนุรักษ์สืบสานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมของท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย

2.3.2 กำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย เคารพ ธรรมเนียมปฏิบัติ กฎกติกาของสังคมส่วนรวม เช่น การมีวินัย การเข้าคิว การรับประทานอาหาร การแต่งกาย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ฯลฯ

2.3.3 ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรม เช่น การทำบุญ การบริจาค การปฏิบัติกิจการศาสนา การฝึกอบรมจิต การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา การยกย่องส่งเสริม ผู้กระทำความดี การส่งเสริมการแบ่งปัน การช่วยเหลือกันและกัน ฯลฯ

2.3.4 ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดการประกวดรูปแบบต่าง ๆ การหาความรู้ผ่าน สื่อเทคโนโลยีและอื่น ๆ

2.3.5 ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา

2.3.6 จัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4 การจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา

สถานศึกษาควรมีการจัดระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาตามแนวปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงที่เอื้อต่อการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทาง ดังนี้

2.4.1 ทบทวน ปรับปรุง พัฒนาโครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการ ให้สอดคล้องหรือรองรับการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความพอประมาณ มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

2.4.2 กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรม และการปรับปรุง เพิ่มเติมหรือจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมการพัฒนา การศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา มีการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบ และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2.4.3 พัฒนาบุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครูและกรรมการสถานศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลงและการจัดการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.4 จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ และกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามแนวทางในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา

2.5 การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน ดังนี้

2.5.1 ร่วมกำหนดแนวนโยบายและการวางแผน

2.5.2 ร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

2.5.3 ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดสภาพและบรรยากาศภายในสถานศึกษา

2.5.4 ส่งเสริมการเรียนรู้และการปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาที่บ้าน และสถานที่อื่น ๆ

2.5.5 ร่วมติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

2.6 การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรจัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษา ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

2.6.1 ติดตามและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยพิจารณาจาก

- 1) ผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ผลงานและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน
- 3) การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของผู้เรียน
- 4) ผลการประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก หรือผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน

2.6.2 ติดตามและประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการในกระบวนการ ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินการ ในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศ และ

สภาพแวดล้อม การจัดระบบบริหารจัดการ การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.6.3 จัดให้ระบบการรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะ ๆ ทั้งการรายงานภายในสถานศึกษา การรายงานต่อสาธารณชน และการรายงานหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ

3. ขั้นตอนการดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา

3.1 ขั้นตอนในการดำเนินงาน กาดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

3.1.1 กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา

3.1.2 พัฒนาความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรทั้งผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา และส่งเสริมให้ปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.3 ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

3.1.4 ทบทวนหรือปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการตามแนวปรัชญา

3.1.5 จัดทำ ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมโครงการ กิจกรรมและปรับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ

3.1.6 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

3.1.7 จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษา

3.1.8 เสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

3.1.9 จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินการ

3.1.10 ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงนั้น แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยเน้นการพัฒนากระบวนการจัดการของสถานศึกษา เริ่มตั้งแต่การทบทวน ปรับปรุง พัฒนาโครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องหรือรองรับการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การกำหนดนโยบาย แผนงานโครงการ และกิจกรรมให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการพัฒนาบุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครูและกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาตามแนวทางในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา เน้นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมีการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ 2) การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ

ตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ความหมายและความสำคัญของคุณลักษณะที่พึงประสงค์

กระทรวงศึกษาธิการ(2551, หน้า 7) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้ รักษาชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

ชาญชัย อินแถลง (2552, หน้า 9) ให้ความหมายคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนไว้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง พฤติกรรมหรือลักษณะประจำตัวที่ดีที่ต้องการให้เกิดกับเด็กไทย

ทัตพิชา นวนประโคน (2557, หน้า29) ได้ให้ความหมายคุณลักษณะอันพึงประสงค์ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม และจริยธรรม คือ คุณงามความดีของบุคคลที่กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจ โดยยึดถือจนเป็นความเคยชินอันเป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ดีงาม เป็นที่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องของตนเองและผู้อื่นของสังคม ในค่านิยมที่ดีงามตามที่สถานศึกษา กำหนดสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 253) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คุณลักษณะ หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ความดีหรือลักษณะประจำ

สุรีย์ พูลสวัสดิ์ (2554, หน้า 29) สรุปความหมายไว้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกอันเป็นลักษณะเฉพาะประจำตัวของเด็กนักเรียน ซึ่งเป็นที่ยอมรับ และบุคคลทั่วไปมีความพึงพอใจ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 40) ได้ให้ความหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด ซึ่งมีอยู่ 8 คุณลักษณะ ได้แก่ รักษาชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ ลักษณะความประพฤติของนักเรียนตามความคาดหวัง ที่เป็นสิ่งที่ดีงาม เป็นการปลูกฝังนักเรียนที่คุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม

ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วริยา จันทร์พิทักษ์ (2555, หน้า 18) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่า หมายถึง ลักษณะที่พึงเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ปรารถนาให้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียน คือ คิดเป็น มีจริยธรรม มีมโนธรรม รู้จักผิด รู้จักถูกเข้มแข็ง เชื่อมมั่นในตนเอง มุ่งอนาคต มีความเพียร แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง มีวินัย มีศักดิ์ศรี มีความรับผิดชอบ มีความซื่อตรง โดยเฉพาะความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ความรู้และคุณธรรม

สายฝน บุชา (2550, หน้า 8) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์สามารถแบ่งออกได้ 6 ด้าน ดังนี้ 1. เป็นผู้มีความพอประมาณ รู้จักประมาณตน ผู้ที่มีความสุขุมรอบคอบ มีกิริยาท่าทางวาจาที่มีความสุภาพอ่อนโยน มีความกระตือรือร้นในการทำงาน 2. เป็นผู้ที่ใช้เหตุผล ควบคุมอารมณ์ได้เป็นผู้ที่มีความเป็นกันเองกับผู้ปฏิบัติงานทุกคน โดยไม่แบ่งสายงาน ชอบช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ปฏิบัติงาน ทั้งในเรื่องงานและส่วนตัว ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นอย่างดี 3. ด้านความรู้ความสามารถเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ทางวิชาการในวิชาชีพของตนและ วิชาชีพต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เป็นผู้ที่จะศึกษาค้นคว้าอยู่ตลอดเวลา มีผลงานที่แสดงให้เห็น อย่างชัดเจนว่าเป็นผู้ที่มีความรู้และความสามารถทัดเทียมกับผู้อื่น 4. มีภูมิคุ้มกันในตัว เป็นผู้มีภูมิปัญญาในวิชาชีพและรู้จักใฝ่หาความรู้ในสิ่งต่าง ๆ 5. ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่ปฏิบัติและยึดหลักการและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและสังคม มีความอดทน อุทิศและขยันหมั่นเพียร เป็นคนมีเหตุผล เอาใจเขามาใส่ใจเรา และรู้จักกาลเทศะในสถานการณ์ต่าง ๆ 6. ด้านความรู้ความเข้าใจทางระเบียบวัฒนธรรม เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ คุณธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมศาสนา และสมรรถภาพด้านอื่น ๆ ที่มนุษย์ได้จากการเป็นสมาชิกของสังคม

รุ่งฤดี กล้าหาญ และคณะ (2558, หน้า7) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าเป็นลักษณะประจำตัวที่ดีในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่มีอยู่ในตัวบุคคล เป็นคุณลักษณะที่มีประโยชน์ ต่อตนเองและสังคม ทำให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และช่วยสร้างสรรค์พัฒนาสังคม ผู้วิจัยสรุปได้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง บุคคลที่มีสิ่งที่แสดงถึงความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบ และมีมนุษยสัมพันธ์เพื่อการทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง อย่างมีความสุข องค์ประกอบของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ปริญานุษ พิบูลสราวุธ (2551, หน้า14) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่า 1. มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีความรู้ความเข้าใจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจ สถานการณ์สังคม สิ่งแวดล้อม มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เห็นประโยชน์และความสำคัญในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม 2. มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีศักยภาพและทางเลือกในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ เพื่อให้พึ่งตนเองได้ระดับหนึ่ง สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสงบสุข รู้รักสามัคคี มาเบียดเบียน แบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ใช้พื้นที่ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน สืบสานวัฒนธรรม ศิลปะ ประเพณี ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญา ภูมิใจในความเป็นไทย 3. ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรู้จักประมาณตน รู้จักศักยภาพของตน ใช้ชีวิตบนพื้นฐานความเป็นจริง อย่างเป็นเหตุเป็นผล ดำเนินชีวิตโดยใช้สติ ปัญญา ความรอบรู้ ความรอบคอบ ไม่ประมาท มีคุณธรรมเป็นพื้นฐานของจิตใจ รู้จักผิดชอบชั่วดี ไม่ทำความชั่ว สังสมความดี มีวินัยและความรับผิดชอบ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ คือนักเรียนเป็นผู้ที่มีความประหยัด มัธยัสถ์ ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล รู้จักเลือกใช้ของที่เหมาะสมกับฐานะของตน พอใจในสิ่งที่ตนเองมี ด้านความมีเหตุผล คือนักเรียนรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด อนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ ด้านภูมิคุ้มกันในตนเอง นักเรียนมีความอดทนต่อความยากลำบาก สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีความใฝ่รู้ รู้ศักยภาพของตนเอง แก้ไขข้อผิดพลาดของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีมาพัฒนาตนเอง

ใฝ่รู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยพัฒนาตนเองโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับ รู้จักแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และคุณธรรม คือ นักเรียนมีความซื่อสัตย์ ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก รู้จักใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหา มีสติ

การวัดและการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การดำเนินการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จะบรรลุผลได้นั้นจะต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ดำเนินการพัฒนาทั้งในและนอกห้องเรียน โดยมอบหมายภารกิจในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในห้องเรียน ให้ครูผู้สอน แต่ละกลุ่ม สาระการเรียนรู้เป็นผู้รับผิดชอบ โดยสอดแทรกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในชั่วโมง การเรียนการสอน/กิจกรรมโครงการ หรือในโอกาสอื่น ๆ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการหลายรูปแบบ สถานศึกษาสามารถเลือกนำไปใช้ได้ตามความเหมาะสม

สำหรับสถานศึกษาที่ต้องการเน้นด้านการพัฒนาผู้เรียนให้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สู่ความเป็นเลิศ โดยมีนโยบายที่จะให้บุคลากรและครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกข้อตามที่สถานศึกษากำหนด โดยจะมี คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา เป็นองค์คณะบุคคล ในสถานศึกษาที่คอยช่วยเหลือคณะครู ในกรณีที่พบว่านักเรียนบางคนมีปัญหาที่ซับซ้อนและไม่สามารถจะพัฒนาด้วยกระบวนการธรรมดาได้ มีความจำเป็นต้องทำกรณีศึกษา คณะกรรมการชุดนี้จะทำงานร่วมกับครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา หรือครูคนอื่นที่สนใจจะทำกรณีศึกษาร่วมกัน นอกจากนี้อาจนำสถานักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วย โดยสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของสถานักเรียน ถึงวิธีการที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนด้วยกิจกรรม เสริม ซึ่งจะเน้นการพัฒนาและตรวจสอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกประการตลอดเวลา ทั้งนี้ สถานศึกษาอาจมีเป้าหมายว่า นักเรียนร้อยละ 90 ขึ้นไปจะต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ใน ระดับ “ดี” เป็นอย่างน้อย การประเมินรูปแบบนี้ดำเนินการดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาทำความเข้าใจกับ คณะครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชาครูที่ปรึกษา ครูผู้ดูแลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกันพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทุกคุณลักษณะ และร่วมกันกำหนดตัวชี้วัดหรือพฤติกรรมบ่งชี้ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกของแต่ละคุณลักษณะตามที่คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคอยลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาเพิ่มเติม ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวัยและวุฒิภาวะของนักเรียน

2. กำหนดวิธีการประเมิน เกณฑ์และเครื่องมือ คำอธิบายคุณลักษณะที่สถานศึกษาเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด

3. กำหนดระดับของพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่า พฤติกรรมนักเรียนอยู่ในระดับ “เสี่ยง”

กล่าวคือ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้วยวิธีปกติอาจไม่สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุ ตามเกณฑ์ได้ มีความจำเป็นที่ครูที่ปรึกษา หรือครูผู้สอนร่วมกับคณะกรรมการพัฒนา และประเมินคุณลักษณะอันประสงค์ของสถานศึกษาต้องใช้กระบวนการอื่นเข้ามาช่วยในการ แก้ปัญหาโดยทำกรณีศึกษา

4. เมื่อสิ้นภาคเรียน/สิ้นปี ครูผู้สอนส่งผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียนทุกคนที่รับผิดชอบให้คณะกรรมการของสถานศึกษา ซึ่งมีครูวัดผลเป็นเลขานุการ

5. ครูวัดผลดำเนินการประมวลผลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

6. นำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนนั้น สถานศึกษาสามารถนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดขึ้น รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานศึกษาอาจกำหนดขึ้นเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สภาพปัญหาความต้องการหรือความจำเป็นของชุมชน มาพัฒนาผู้เรียนตลอดปีการศึกษา ทั้งนี้ ครูผู้สอนสามารถดำเนินการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั้นเรียนได้ ดังนี้

1) ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด ทั้ง 8 ประการ มาศึกษานิยาม / ตัวชี้วัด / พฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อพิจารณาว่าพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนดครอบคลุมตัวชี้วัดและนิยามของคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนหรือไม่ ซึ่งผู้สอนอาจเพิ่มเติม หรือปรับได้ตามความ

2) วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ เมื่อทำความเข้าใจกับนิยามตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้แล้ว ครูผู้สอนควรวิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อให้เห็นพฤติกรรมที่จะสามารถวัดและประเมินได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3) เลือกรูปแบบของเครื่องมือวัด เครื่องมือวัดและประเมินที่นิยมใช้ในสถานศึกษา ใหม่เนื่องจากใช้ได้ง่ายและสะดวก ได้แก่

แบบสังเกต (observation)

แบบสัมภาษณ์ (interview)

แบบตรวจสอบรายการ (check list)

แบบมาตราประมาณค่า (rating scale)

แบบวัดสถานการณ์ (situation)

แบบบันทึกพฤติกรรม (anecdotal records)

แบบรายงานพฤติกรรมตนเอง (self report)

ในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ควรใช้เครื่องมือและวิธีการวัดที่หลากหลาย ข้อมูลจึงจะน่าเชื่อถือ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรเลือกเครื่องมือวัดและประเมินให้เหมาะสมกับพฤติกรรมบ่งชี้/พฤติกรรมสำคัญว่าควรจะใช้เครื่องมือชนิดใด

4) การสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมิน ถ้าต้องการสร้างเครื่องมือที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือ ครูผู้สอนอาจนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของพฤติกรรมที่จะประเมินกับตัวชี้วัดและความถูกต้อง ในการใช้ภาษา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง I.O.C (Index Objective Concurrent) ในการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวนผู้เชี่ยวชาญต้องมีอย่างน้อย 3 คนขึ้นไป เมื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ถ้าได้คะแนนเฉลี่ย 0.6 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ เมื่อตรวจทาน แก้ไขการพิมพ์ การใช้ภาษา และข้อความให้ถูกต้องแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับนักเรียน เพื่อจะดูว่าภาษาที่ใช้เหมาะสมกับระดับอายุของนักเรียนหรือไม่ มีความเชื่อถือได้หรือไม่ แล้ววิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวัดเป็นรายข้อ/ทั้งฉบับเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ หลังจากนั้นจึงจัดทำต้นฉบับเพื่อนำไปใช้

5) การออกแบบการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เมื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินและวิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ครูผู้สอนสามารถออกแบบการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั้นเรียนได้ดังนี้

กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ตัวชี้วัด / พฤติกรรมบ่งชี้ที่จะประเมิน

1. วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ที่จะประเมิน

2. เลือกใช้วิธีการ เครื่องมือให้เหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะประเมิน

3. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (scoring rubrics)

6) การสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะ ควรคำนึงถึงการเขียนข้อความหรือรายการที่จะวัดว่ามีความชัดเจน และเป็นพฤติกรรม/รายการที่ครอบคลุมตัวชี้วัด โดยให้พิจารณาพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนดไว้แล้วในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ถ้าเป็นข้อความที่แสดงพฤติกรรมสำคัญและยังไม่สามารถประเมินได้ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์เป็นพฤติกรรมสำคัญย่อย เช่น คุณลักษณะการมีวินัย พฤติกรรมบ่งชี้มี 2 ข้อ คือ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคมและตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงานเมื่อพิจารณาจากตัวบ่งชี้จะพบว่า บางพฤติกรรมไม่สามารถดูรายละเอียดและประเมินได้ ดังนั้นจะต้องวิเคราะห์พฤติกรรมดังกล่าวให้เป็นพฤติกรรมที่สังเกตและวัดได้ ดังนี้

1. จัดเก็บสิ่งของเป็นที่เป็นทาง
2. แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
3. มีมารยาทในการเข้าประชุม
4. เข้าแถวซื้ออาหารตามลำดับ
5. ทิ้งขยะในที่ที่จัดเตรียมไว้
6. ทำกิจวัตรของคนตามเวลา
7. ไปโรงเรียนทันเวลา
8. เมื่อถึงชั่วโมงเรียน เข้าเรียนตามเวลา
9. ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด
10. เข้าร่วมกิจกรรมตามเวลาที่นัดหมายเมื่อกำหนดข้อความหรือรายการที่จะวัด

แล้วก็สามารถนำไปไว้ในเครื่องมือประเมินได้

7) การสร้างเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน เหมาะสม เพราะเกณฑ์การประเมินเป็นแนวทางในการให้คะแนน ที่ประกอบด้วยเกณฑ์ด้านต่าง ๆ เพื่อใช้ประเมินค่าผลการประพฤติปฏิบัติของผู้เรียน เกณฑ์เหล่านี้ คือสิ่งสำคัญที่ผู้เรียน ควรประพฤติจนกลายเป็นลักษณะนิสัยได้ เกณฑ์การประเมินมี 2 ลักษณะ คือ เกณฑ์การประเมินแบบภาพรวม (holistic rubrics) คือแนวทางการให้คะแนน โดยพิจารณาจากภาพรวมการปฏิบัติ โดยจะมีคำอธิบายลักษณะของการปฏิบัติในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน เช่น มีวินัย ระดับ 3 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน ปฏิบัติกิจกรรม หรือทำงานที่ ได้รับมอบหมายเสร็จ ทันเวลาได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัวและโรงเรียนโดยต้องมีการเตือนเป็นบางครั้ง ระดับ 1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัวและโรงเรียน โดยต้องมีการเตือนเป็นส่วนใหญ่ และเกณฑ์การประเมินแบบแยกประเด็น (analytic rubrics) คือแนวทางการ ให้คะแนน โดยพิจารณาแต่ละส่วนของการปฏิบัติ ซึ่งแต่ละส่วนจะต้องกำหนดคำอธิบายลักษณะของการปฏิบัติในส่วนนั้น ๆ ไว้อย่างชัดเจน

คุณภาพการศึกษา

ความหมายคุณภาพการศึกษา

สำหรับความหมายของคำว่า “คุณภาพการศึกษา” ตรงกับภาษาอังกฤษ “Educational Quality” ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Elis (1993 : 4) ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษา คือ ความเหมาะสมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุ จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นการพิจารณาคุณภาพจึงจำเป็นต้องดูจากผลการปฏิบัติงาน (Performance indicators)

Whatmough (1994 : 94 - 95) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง การพิจารณาคุณภาพจาก ทักษะ ของบุคคล 2 กลุ่ม นั่นคือ ผู้มารับบริการและนักการศึกษา หากการจัดการของสถานศึกษาสามารถทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ ก็หมายความว่ามีความคุณภาพตามทักษะหนึ่ง นอกจากนี้ การจัดการศึกษาต้อง สอดคล้องและเป็นไปตามหลักการและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

Havey & Knight (1996, 11 – 23) ได้สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับความหมายของคุณภาพการศึกษา ในหลายประเด็นด้วยกัน แต่พอจะประมวลได้ 5 ประการ ดังนี้

1. การเป็นที่ยอมรับ (Quality as consent) หมายถึง การที่มีความลักษณะเด่นเป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปของสังคม ได้แก่ มีชื่อเสียงจนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในควมามีคุณภาพ มีความเป็นเลิศในด้านใด ด้านหนึ่ง และผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพ

2. มีความสมบูรณ์แบบหรือคงเส้นคงวา (Quality as perfection or consistency) หมายถึง การที่ ให้ความสำคัญกับกระบวนการและการกำหนดคุณลักษณะที่มุ่งไปสู่ความสมบูรณ์แบบ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความสมบูรณ์แบบใน 2 ประเด็นด้วยกัน คือ การไม่มีความผิดพลาดในด้านการผลิต (Zero defects) และ วัฒนธรรมของคุณภาพ (Quality culture)

3. ความสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ คุณลักษณะที่ผู้ใช้บริการกำหนดไว้ (Customer specification) และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ตรงตามภารกิจ (Mission – based fitness for purpose)

4. ความคุ้มค่ากับเงินที่จ่ายไป

5. การเปลี่ยนแปลงในด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถาบันมากขึ้น และการเพิ่มพลัง

ให้เกิดแก่บุคลากรในสถาบัน

บุญใจ ศรีสถิตนรากร (2543 : 76, อ้างอิงมาจาก Oliva and Aspinwall, 1996 : 13) ได้เสนอมุมมอง ของคุณภาพการศึกษาใน 8 มิติ ดังนี้

1. มิติด้านสมรรถนะ (Efficiency) การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพนั้น บัณฑิตจะต้องมีสมรรถนะในการ ปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษา

2. มิติด้านคุณลักษณะพิเศษ (Features) การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ไม่ใช่เป็นการจัดการศึกษา เพียงเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเนื้อหาพื้นฐานของสาขานั้น ๆ แต่จะต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่เป็น คุณลักษณะพิเศษของสาขาวิชาชีพนั้น ๆ

3. มิติด้านความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น (Reliability) การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องเป็นการจัด การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และได้เรียนรู้ทักษะที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง และมีความทันสมัย

4. มิติด้านความตรงตามข้อกำหนดตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (Conformance) การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพนั้น สถาบันจะต้องจัดการศึกษาได้ตรงตามข้อกำหนดตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้และเป็นไปตามคำมั่นสัญญาที่ได้ให้กับนักศึกษา

5. มิติด้านความคงทน (Durability) การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ จะต้องทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่ติดตัวคงทนอยู่นาน รวมทั้งมีความรู้และทักษะที่ลึกซึ้ง

6. มิติด้านความสามารถในการให้บริการ (Serviceability) การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการให้บริการแก่สังคมในสาขาวิชาชีพที่ศึกษาและสนองตอบความต้องการของสังคม

7. มิติด้านความรู้สึกที่ดี (Aesthetics) การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ภาพพจน์ที่ปรากฏในสายตาของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง จะต้องเป็นภาพพจน์ที่ดี

8. มิติด้านการรับรู้คุณภาพ (Perceived quality) การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องตรงตามการรับรู้ความมีคุณภาพของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง

อดุลย์ วิริยะเวชกุล (2540 : 68 - 71) ได้สรุปความหมายของคุณภาพการศึกษาว่า คุณภาพการศึกษาประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 4 ประการ คือ 1) คุณภาพ คือ การมีมาตรฐาน ความเป็นเลิศโดยที่กำหนดมาตรฐานนั้นไว้แน่นอนตายตัว 2) คุณภาพ คือ ความตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 3) คุณภาพ คือ ประสิทธิภาพและการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด และ 4) คุณภาพ คือ การพัฒนาให้เจริญ ยิ่ง ๆ ขึ้นไป สำนักงานปลดทบวงมหาวิทยาลัย (2540 : 21) ได้ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่บัณฑิตมีคุณสมบัติตรงกับเป้าหมาย หรือมีคุณลักษณะที่สถาบันได้กำหนดไว้ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และกระบวนการของการผลิตบัณฑิตได้มีการควบคุมอย่างเป็นระบบ มีแบบแผนดีจนเชื่อมั่นว่าจะได้บัณฑิตที่มีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง

ศักดิ์ชาย เพชรช่วย (2541 : 15) นิยามคุณภาพการศึกษานั้น หมายถึง การที่ผู้เรียน เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตรที่สถาบันกำหนดไว้และเป็นที่ยอมรับในสังคมโดยสถาบันการศึกษาได้ดำเนินงานตามปรัชญา พันธกิจและวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับนโยบายของสถาบันที่กำหนดไว้

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542 : 27) ได้ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตรและเป็นผลจากการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้และสนองความต้องการของผู้เรียน

เฉลิมชัย หาญกล้า (2544 : 6) ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของการจัดการศึกษาที่เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตร ซึ่งก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ผลการปฏิบัติงานว่า มีความสอดคล้องกับที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ต้องก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้มารับบริการ อันได้แก่ นักเรียนและผู้ปกครอง อีกทั้งยังเป็นการตอบสนองความต้องการของสังคมที่ต้องการผู้สำเร็จ

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 10) ได้ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษา หมายถึง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปณิธาน และภารกิจของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามนโยบาย การพัฒนาการอุดมศึกษาของประเทศ ตลอดจน ปณิธานและภารกิจเฉพาะในการจัดการศึกษาของแต่ละสถาบัน" หรืออาจกล่าวได้ว่า คุณภาพการศึกษา คือ การได้มาซึ่งผลผลิตทางการศึกษาตามเป้าประสงค์ที่สอดคล้องกับนโยบายอุดมศึกษาของประเทศและปณิธาน ตลอดจนภารกิจเฉพาะของสถาบันการศึกษานั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะที่ พึงประสงค์ตามปณิธาน และภารกิจของการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของการพัฒนาการศึกษาของแต่ละระดับ ก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย คือ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน

ประเภทและลักษณะตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้อาจมีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับวิธีและเกณฑ์ในการแบ่ง ซึ่งอาจแบ่งโดยอาศัยวิธีการนำไปใช้ หรืออาศัยแนวคิดของวิธีการสร้างตัวบ่งชี้

Johnstone (1981 : 46) ได้แบ่งประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพทางการศึกษาโดยอาศัยแนวการใช้ตัวแปรต่างๆ ที่นำมากำหนดเป็นตัวบ่งชี้ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ตัวบ่งชี้แทน (Representative indicators) เป็นตัวแปรเดี่ยวที่สะท้อนให้เห็นแง่มุมของระบบการศึกษา หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นตัวแปรตัวหนึ่งซึ่งบ่งชี้ลักษณะหนึ่งลักษณะใดในระบบการศึกษาตัวบ่งชี้ประเภทนี้ใช้มากในงานวิจัย งานบริหาร และงานวางแผน เช่น อัตราส่วนนักเรียนต่อประชากรในระบบการศึกษา อัตราการเรียนต่อของนักเรียนในระดับต่าง ๆ อัตราการลงทะเบียนเรียนของนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ เป็นต้น

2. ตัวบ่งชี้เดี่ยว (Single indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่ถูกนำมาจำแนกออกเป็นตัวเดี่ยว ๆ แต่ละตัวแทนที่จะใช้ตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเพื่ออธิบายเรื่องหนึ่ง ตัวบ่งชี้ประเภทนี้ต้องอาศัยความหมายของแต่ละตัวแปร เพื่ออธิบายแต่ละส่วนหรือแต่ละองค์ประกอบของระบบการศึกษา ซึ่งถ้าจะนำไปอธิบายเพียงบางส่วนก็จะเกิดปัญหาในความไม่ถูกต้อง

3. ตัวบ่งชี้รวม (Composite indicators) เป็นการรวมตัวแปรทางการศึกษาจำนวนหนึ่งเข้าด้วยกันมีการถ่วงน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัว เพราะตัวแปรแต่ละตัวนั้นอาจมีค่าน้ำหนักไม่เท่ากันแล้วคำนวณหาค่าตัวบ่งชี้รวมออกมา ตัวบ่งชี้ประเภทนี้จึงสามารถอธิบายลักษณะหรือสถานการณ์ของการศึกษาได้ดีกว่าการใช้ตัวแปรเพียงตัวเดียว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540 : 30) ได้ให้ความหมายและลักษณะของตัวบ่งชี้ว่า น่าจะประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ

1. ต้องกำหนดเป็นประมาณหรือคิดเป็นตัวเลขได้ มิใช่เป็นการบรรยายข้อความและในการตีความหมายค่าตัวเลขของตัวบ่งชี้แต่ละตัว จะต้องนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่จัดทำไว้ มิฉะนั้นจะไม่สามารถบอกได้ว่าค่าตัวเลขที่ได้นั้นสูงหรือต่ำ

2. ค่าของตัวบ่งชี้จะบอกความหมายในตัวเอง 2 ประการ คือ

2.1 ความหมายที่บ่งบอกโดยมีเงื่อนไขของเวลากำกับ กล่าวคือ ตัวบ่งชี้จะบ่งบอกเฉพาะ ในช่วงเวลาใด เวลาหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวแปรหรือข้อมูลว่าจัดเก็บในช่วงใด ตัวบ่งชี้อาจมีค่า 3 เดือนรอบปีการศึกษา หรือช่วง 5 ปี ก็ได้ ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่จะนำข้อมูลมาใช้ในการแปลความหมาย

2.2 ความหมายที่บ่งบอกโดยมีเงื่อนไขสถานที่กำกับ กล่าวคือ ค่าตัวบ่งชี้จะบอกความหมายเฉพาะ ในเขตพื้นที่ หรือบริเวณ หรือส่วนใด ส่วนหนึ่งของระบบที่ ต้องการตรวจสอบ อาทิ ตัวบ่งชี้ด้านคุณภาพทางการศึกษาของประเทศ จังหวัด ภูมิภาคใด และระดับการศึกษาใด เป็นต้น ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อมูล หรือตัวแปรที่จัดเก็บนั่นเอง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเพื่อใช้วัดพัฒนาการในการจัดการศึกษา ซึ่งอาจจะมีหลายข้อและมีเกณฑ์ในการวัดข้อกำหนดแต่ละข้อ เพื่อตัดสินคุณค่าของข้อกำหนดนั้น ๆ โดยสำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยศึกษาเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ ตัวชี้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง และระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียน เพื่อวัดผลสำเร็จในการทดลองใช้รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

การกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา

Johnstone (1981 : 71 – 77) ได้กล่าวถึง การพัฒนาตัวบ่งชี้ไว้ 3 วิธีการ ดังนี้

1. การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยอาศัยนิยามเชิงปฏิบัติการ (The pragmatic definition of an indicators) เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยการจัดกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันกับสิ่งที่ต้องการวัดและกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรเหล่านั้น โดยยึดเหตุผลของผู้วิจัยหรือผู้พัฒนาตัวบ่งชี้เป็นหลักจากนั้นจึงสังเคราะห์ตัวแปรขึ้นเป็นตัวบ่งชี้ต่อไป

2. การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยอาศัยนิยามเชิงทฤษฎี (The theoretical definition of an indicators) เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยการจัดกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันกับสิ่งที่ต้องการวัด และกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรเหล่านั้น โดยยึดเหตุผลทางทฤษฎี จากนั้นจึงจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรเหล่านั้นเพื่อสังเคราะห์ตัวแปรขึ้นเป็นตัวบ่งชี้ต่อไป

3. การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยนิยามเชิงประจักษ์ (The empirical definition of an indicators) เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยการจัดกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งที่จะวัด และกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรเหล่านั้น โดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ และจะมีการใช้ Factor analysis, Cluster analysis, Discriminant analysis มาช่วยกำหนดน้ำหนักและจัดลำดับความสำคัญของ ตัวแปรเหล่านั้นเพื่อสังเคราะห์ตัวแปรที่นำมาศึกษาขึ้นเป็นตัวบ่งชี้ต่อไป นอกจากนี้มีการตั้งข้อสังเกตว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้ โดยอาศัยนิยามเชิงปฏิบัติการจะไม่นิยมใช้กันมากนัก เพราะการพัฒนาตัวบ่งชี้วิธีนี้ จะลำเอียงจากผู้พัฒนาได้มากที่สุด วิธีการส่วนใหญ่ที่นิยมใช้กัน คือ การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยอาศัยนิยามเชิงทฤษฎีและการพัฒนาตัวบ่งชี้ โดยนิยามเชิงประจักษ์ควบคู่กันไป กล่าวคือ ในขั้นแรกจะใช้หลักทางทฤษฎีมาจัดกลุ่มตัวแปร จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป Baldrige national quality program (2008 : 3) ได้

กำหนดตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการพิจารณาคุณภาพด้านการจัดการศึกษา (Education criteria for performance excellence) โดยได้แบ่งเกณฑ์คุณภาพในด้านต่าง ๆ ไว้ 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านภาวะผู้นำ
 - 1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูง
 - 1.2 ความรับผิดชอบต่อภาครัฐและสังคม
2. ด้านการวางแผนยุทธศาสตร์
 - 2.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบัน
 - 2.2 การนำยุทธศาสตร์ไปใช้เพื่อการพัฒนาสถาบัน
3. ด้านนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และความต้องการของตลาดแรงงาน
 - 3.1 นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และด้านความรู้การตลาด
 - 3.2 ความสัมพันธ์และความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตกับนักศึกษา
4. ด้านเครื่องมือ การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้
 - 4.1 การใช้เครื่องมือเพื่อการวิเคราะห์และส่งเสริมการดำเนินงานของสถาบัน
 - 4.2 การจัดการข้อมูลทั่วไป ข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และองค์ความรู้ต่าง ๆ
5. ด้านเป้าหมายของบุคลากรในสถาบัน
 - 5.1 สัญญาการทำงานของบุคลากรในสถาบัน
 - 5.2 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการดำเนินงานในสถาบัน
6. ด้านการวางขั้นตอนการบริหารจัดการ
 - 6.1 การออกแบบระบบการดำเนินงาน
 - 6.2 แนวทางและการส่งเสริมการดำเนินงาน
7. ด้านผลการดำเนินงาน
 - 7.1 ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
 - 7.2 ผลสรุปและเป้าหมายของนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิต
 - 7.3 การเงินและงบประมาณ และความต้องการของตลาดแรงงาน
 - 7.4 ผลสรุปความต้องการของบุคลากรในสถาบัน
 - 7.5 การนำสรุปผลการดำเนินงานไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสถาบัน
 - 7.6 ผลการดำเนินงานของผู้บริหารในระดับต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540 : 45) ได้เสนอแนวทางในการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 เป็นการกำหนดตัวบ่งชี้ โดยการพิจารณาจากผลการศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัญหาจากแหล่งข้อมูลภายนอกระบบการศึกษา เช่น ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองที่เกี่ยวข้องกับระบบ

การศึกษาและมีผลต่อการศึกษา แต่วิธีการนี้ยากที่จะรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาสร้างตัวบ่งชี้และจัดวางระบบสารสนเทศให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง

ลักษณะที่ 2 เป็นการกำหนดตัวบ่งชี้โดยอาศัยแนวความคิด "การวิเคราะห์เชิงระบบ" (System Analysis Theory) มาเป็นกรอบในการจัดทำ โดยถือว่าระบบการศึกษามีความสัมพันธ์กับระบบย่อยอื่น ๆ ในสังคม ทั้งระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งระบบการศึกษามีบทบาทที่สำคัญในการช่วยพัฒนาสังคม นอกจากนี้หากอาศัยแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ระบบการศึกษาย่อมประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ ปัจจัย (Input) กระบวนการ หรือการจัดการศึกษา (Internal process) และผลผลิต (Output) ซึ่ง จอห์นสโตน (Johnstone, 1981 : 32) ได้กำหนดนิยาม การจัดทำตัวบ่งชี้ทางการศึกษาไว้ ดังนี้

1. เป็นการจัดกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับสถานะที่ต้องการแสดงโดยยึดหลักเหตุผลทางทฤษฎี แล้วดำเนินการจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรเหล่านั้นตามหลักเกณฑ์ เพื่อสังเคราะห์ตัวแปรขึ้นเป็นตัวบ่งชี้

2. เป็นการสร้างตัวบ่งชี้โดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ที่นำมาวิเคราะห์ แล้วจัดกลุ่มตัวแปรโดยใช้หลักเกณฑ์ทางสถิติเป็นพื้นฐานในการสร้างตัวบ่งชี้ทางการศึกษาไม่ว่าจะใช้วิธีการใดก็ตาม การสร้างตัวบ่งชี้มีสิ่งที่ควรคำนึง 3 ประการ (Johnstone (1981 : 44) คือ 1) การคัดเลือกตัวแปรที่จะอธิบายสภาพการณ์ทางการศึกษา 2) การสังเคราะห์ตัวแปรต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และ 3) การกำหนดค่าน้ำหนักตามลำดับความสำคัญของตัวแปร

พรพินธุ์ บุญยรัตนพันธ์ และบุญเลิศ เลี้ยวประไพ, (2541 : 32) ได้เสนอลักษณะที่สำคัญของตัวบ่งชี้สรุปได้ 3 ประการ ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้เป็นสิ่งบ่งบอก กำหนดเป็นปริมาณ หรือสามารถทำให้เป็นปริมาณได้ มิใช่เป็นการบรรยายข้อความ ในการตีความหมายค่าตัวเลขของตัวบ่งชี้แต่ละตัวจะต้องนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่สร้างขึ้น จึงจะสามารถบอกได้ว่าค่าตัวเลขที่ได้สูงหรือต่ำมีความหมายว่าอย่างไร และในการกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ระบบตัวเลขของตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นต้องมีความชัดเจน

2. ค่าของตัวบ่งชี้เป็นค่าชั่วคราวไม่ถาวร มีการแปรผันตามเวลาและสถานที่ นั่นคือ ตัวบ่งชี้ จะบ่งบอกความหมายโดยมีเงื่อนไขของเวลาและสถานที่เป็นตัวกำกับ กล่าวคือ ตัวบ่งชี้จะบ่งบอกความหมายเฉพาะในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง และเฉพาะเขตพื้นที่หรือบริเวณส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบที่ต้องการตรวจสอบ

3. ตัวบ่งชี้ เป็นสิ่งที่บอกสถานะของสิ่งที่มุ่งวัดในลักษณะกว้างหรือให้ภาพเชิงสรุปโดยทั่วไปมากกว่าที่จะเป็นภาพที่เฉพาะเจาะจงในรายละเอียดส่วนย่อย

นอกจากนี้ พสุ เดชะรินทร์ (2545 : 22 - 23) ได้นำเสนอการกำหนดตัวบ่งชี้ที่ดี ซึ่งสอดคล้อง และเป็นแนวทางที่ดีในการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา 9 ประการ ได้แก่

1. มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจและยุทธศาสตร์ขององค์กร

2. ควรแสดงถึงสิ่งที่มีความสำคัญเท่านั้น ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญนั้นจะมี 2 ลักษณะ ได้แก่ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงผลการดำเนินงานที่สำคัญขององค์กร และตัวบ่งชี้ที่ใช้วัดกิจกรรมหรืองานที่มีความสำคัญแต่อาจจะไม่ค่อยผิดพลาด แต่ถ้ากิจกรรมเหล่านี้มีความผิดพลาดเมื่อไรจะก่อให้เกิดปัญหาอย่างใหญ่หลวงแก่องค์กร

3. ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ทั้งที่เป็นด้านการเงิน และไม่ใช่นด้านการเงิน

4. ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่เป็นเหตุ (Lead indicators) และผล (Result indicators)

5. ตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นจะต้องมีบุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบทุกตัว

6. ตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นมา ควรเป็นตัวบ่งชี้ที่องค์กรสามารถควบคุมได้อย่างน้อยร้อยละ 80 ทั้งนี้เนื่องจากถ้าสภาพในองค์กรประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ไม่สามารถควบคุมได้มากเกินไป จะทำให้ตัวบ่งชี้เหล่านั้นไม่สามารถแสดงถึงความสามารถในการดำเนินงานอย่างแท้จริงขององค์กร

7. เป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถวัดได้และเป็นที่น่าสนใจของบุคคลทั่วไป ไม่ใช่ตัวบ่งชี้ที่ผู้เข้าใจมีเพียงแค่ผู้จัดทำตัวบ่งชี้เท่านั้น

8. จะต้องช่วยให้ผู้บริหารและพนักงานสามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ดีในการใช้ตัวบ่งชี้ นั้นให้เกิดประโยชน์ ไม่ใช่ตัวบ่งชี้เมื่อต้องการประเมินผลเท่านั้น แต่ควรจะใช้ตัวบ่งชี้ในการติดตามการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่สำคัญสำหรับองค์กร

9. ตัวบ่งชี้ที่ดีจะต้องไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งภายในองค์กร ซึ่งเป็นข้อที่ควรระวังในการจัดทำตัวบ่งชี้ เนื่องจากเมื่อมีตัวบ่งชี้ โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ของหน่วยงานแต่ละหน่วยงานจะทำให้แต่ละหน่วยงานต้องมีการแข่งขันทรัพยากรภายในองค์กรกัน เพื่อที่จะทำให้แต่ละฝ่ายบรรลุเป้าหมายของตัวบ่งชี้ของตนเองและการมีตัวบ่งชี้ของแต่ละหน่วยงาน ทำให้เกิดการไม่ร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานแต่ละหน่วยงานเนื่องจากหน่วยงานทั้งหลายไม่ร่วมมือหรือช่วยเหลือกัน เพราะการช่วยเหลือหน่วยงานอื่นจะทำให้หน่วยงานของตนไม่บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้ประกอบด้วย 3 วิธีการ คือ การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยอาศัยนิยามเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยอาศัยนิยามเชิงทฤษฎี และการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยนิยามเชิงประจักษ์ โดยในการกำหนดตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการพิจารณาคุณภาพด้านการจัดการศึกษาควรประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการวางแผนยุทธศาสตร์ ด้านนักศึกษา ด้านเครื่องมือการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านเป้าหมายของบุคลากรในสถาบัน ด้านการวางขั้นตอนการบริหารจัดการ และด้านผลการดำเนินงาน สำหรับการวิจัยนี้ผู้วิจัยกำหนดตัวบ่งชี้ ตัวชี้วัดระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง 2) ด้านการบริหารงานวิชาการ 3) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 4) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 5) ด้านการบริหารทั่วไป และกำหนดตัวบ่งชี้ ตัวชี้วัดระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียน ภายหลังทดลองใช้รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความพอประมาณ 2) ด้านความมีเหตุผล 3) ด้านภูมิคุ้มกันตนเอง 4) ด้านความรู้ และ 5) ด้านคุณธรรม

หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

1. มาตรฐานการเรียนรู้ (ช่วงชั้นที่ 3) เน้นระดับชุมชน

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถ บริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 3-4 เข้าใจเกี่ยวกับระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้

มัธยมศึกษาปีที่ 1

1. รู้และเข้าใจ ประวัติความเป็นมา ความหมาย และความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. สามารถนำหลักแนวคิดและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ของตนเอง ครอบครัว และชุมชนอย่างสมดุลและยั่งยืน

มัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สำรวจและวิเคราะห์ปัญหา ของชุมชนด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม บนพื้นฐานของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาในชุมชน ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มัธยมศึกษาปีที่ 3

1. เข้าใจแนวทางพัฒนาชุมชนด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานการเรียนรู้ (ช่วงชั้นที่ 4) เน้นระดับประเทศ

มัธยมศึกษาปีที่ 4

1. เข้าใจและวิเคราะห์การบริหารจัดการองค์กร วิสาหกิจชุมชน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ตระหนักในความสำคัญของการบริหารจัดการองค์กร วิสาหกิจชุมชน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

มัธยมศึกษาปีที่ 5

1. เข้าใจและวิเคราะห์การพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาประเทศ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติ

มัธยมศึกษาปีที่ 6

1. เข้าใจและวิเคราะห์การ พัฒนาประเทศ ให้ก้าวหน้าไปได้อย่างสมดุล ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ก้าวหน้าไปได้อย่างสมดุล

3. นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

การเขียนแผนแบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สอนของครู สอดแทรกคุณธรรม วินัย ความรับผิดชอบการคำนึงถึงการอยู่ร่วมกับผู้อื่น/สังคมรอบตัว สภาพแวดล้อมทางวัตถุและธรรมชาติ เน้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นอย่างมีส่วนร่วม วิเคราะห์ปัญหาต่างๆที่อยู่รอบตัว อย่างเป็นเหตุเป็นผล รอบคอบ เปิดโอกาสให้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีครูคอยชักจูงให้คิดแบบโยนิโส มนสิการ และมีกลยุธมิตรคอยท้วงติง แนะนำ ด้วยความจริงใจ ยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนรู้ เพื่อความอยู่ร่วมกันอย่างเกิดประโยชน์และเป็นสุข

แนวทางการสอนแบบบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 1 : ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในหลักศีลธรรม การกระทำความดีมีค่านิยมที่ดีงาม การพัฒนาตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สาระที่ 2 : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม การดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข วิถีชีวิตประชาธิปไตย (คารวะธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม)

สาระที่ 3 : เศรษฐศาสตร์ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

สาระที่ 4 : ประวัติศาสตร์ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผล มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจและรักษาความเป็นไทย

สาระที่ 5 : ภูมิศาสตร์ ระบบธรรมชาติและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อม การสร้างสรรค์วัฒนธรรมที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. วิทยาศาสตร์ ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3. คณิตศาสตร์ ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์ การแก้ปัญหา การให้เหตุผล เชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ ได้

4. ภาษาไทย ฟัง พูด อ่าน เขียน สำนวนไทย การแสดงความคิดเห็น บทร้อยแก้ว คำขวัญ การคัดลายมือ การสรุปใจความ การทำหนังสือเล่มเล็ก/ เล่มใหญ่

5. ภาษาต่างประเทศ ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

6. ศิลปะ คุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการ การจัดการ การทำงานเป็นกลุ่ม การแสวงหาความรู้การแก้ไขปัญหา ฯลฯ มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

8. สุขศึกษา และพลศึกษา เข้าใจและเห็นคุณค่าของชีวิตและมีทักษะในการดำเนินชีวิต

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่าง ๆ

ด้านเศรษฐกิจ พึ่งตนเองได้ ใช้จ่าย/ใช้ของอย่างประหยัด ใช้ชีวิตอย่างประมาณตน คิด/วางแผนอย่างรอบคอบ ไม่ประมาท เพื่อทางเลือกสำรอง

ด้านจิตใจ รู้ผิดชอบชั่วดี ละอายต่อการทำความชั่ว เข้าใจชีวิตและโลกตามเป็นจริง มีจิตสาธารณะ นี้ถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

ด้านสังคม เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้รักสามัคคี ร่วมสร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ เลือกลงใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ฟื้นฟูทรัพยากรให้มีอยู่และพอใช้อย่างยั่งยืน

ด้านเทคโนโลยี รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อม (ภูมิสังคม) พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาเดิมที่มีค่านึงถึงประโยชน์ต่อคนหมู่มาก

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดนवलนรดิศประจำปีการศึกษา 2563

โรงเรียนวัดนवलนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ในการจัดการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2563 ไว้ดังนี้ (โรงเรียนวัดนवलนรดิศ, 2563 : 4-5)

วิสัยทัศน์

โรงเรียนวัดนवलนรดิศ วิชาการล้ำเลิศ เชิดชูคุณธรรม ดำรงความเป็นไทย ก้าวไกลด้วยเทคโนโลยี สร้างสรรค์สิ่งดีสู่สังคม ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานสากลอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
2. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา
3. พัฒนาครูและบุคลากรอื่นภายในสถานศึกษาพร้อม ทั้งพัฒนาระบบที่มีคุณภาพสำหรับ การส่งเสริมด้านงบประมาณ รายได้และความมั่นคงในวิชาชีพครู เป้าประสงค์ เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานสากล อย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
2. มีระบบบริหารจัดการที่เน้นสถานศึกษาเป็นฐาน (SBM) โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
3. ครูและบุคลากรอื่น มีทักษะที่เหมาะสม และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

4. มีระบบที่มีคุณภาพสำหรับการส่งเสริมด้านงบประมาณ รายได้ ความมั่นคงในวิชาชีพครู ที่มีคุณภาพ

กลยุทธ์ในการจัดการศึกษา

1. พัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียน ผู้รับบริการ
2. พัฒนาระบบการบริหารจัดการ
3. พัฒนาข้าราชการและบุคลากรภายในสถานศึกษา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ได้กำหนดพันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ในการจัดการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2563 เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณธรรมนำความรู้ มุ่งสู่มาตรฐานสากล

โครงการสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงโดยประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดนวลนรดิศ
ชื่อโครงการ โครงการสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงโดยประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

สนองกลยุทธ์ ข้อที่ 1 ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สร้างจิตสำนึกความเป็นไทย ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อที่ 2 พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะที่จำเป็นตามมาตรฐานการศึกษา และมี
 ความรู้พื้นฐานรองรับการเข้าสู่สากล

มาตรฐานที่ มาตรฐาน ที่ 1 ด้าน คุณภาพของผู้เรียน

ข้อที่ 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- 3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

ลักษณะของโครงการ () ใหม่ (✓) ต่อเนื่อง

มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะในด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านภูมิคุ้มกันตนเอง ด้านความรู้ และด้านคุณธรรมให้กับนักเรียน เป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมให้นักเรียนในทุกระดับชั้น และจะมีการเพิ่มเติมรายละเอียดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้มีคุณลักษณะพอเพียงในทุกด้านมากยิ่งขึ้น

1. หลักการและเหตุผล

สังคมโลกปัจจุบันมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีมีความเจริญและอำนวยความสะดวกแก่มนุษย์มากขึ้น ทำให้สภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การที่ประชาชนในสังคมจะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสงบสุขนั้น จำเป็นอย่างยิ่งต้องรู้จักการปรับตัวเพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมนั้น ๆ ได้อย่างมีความสุขประกอบกับปัจจุบันสังคมไทยมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพทางด้านร่างกายและจิตใจ เนื่องจากมีการแข่งขันสูงทำให้เด็กและเยาวชนมีความสับสนในการรับและเลือกใช้ค่านิยม ขาดจิตสำนึกที่ดี ขาดการควบคุมตนเอง รวมทั้งขาดจิตสำนึกในการรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ทำให้เด็กต้องปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้กำหนด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมไทยโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของคน ยึดคนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาและอัญเชิญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อมุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน เนื่องจากคนเป็นทั้งเป้าหมายสุดท้ายที่จะได้รับผลประโยชน์และผลกระทบจากการพัฒนา ขณะเดียวกันคนก็เป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อไปสู่เป้าประสงค์ที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพของคนในทุกมิติอย่างสมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ ความรู้และทักษะความสามารถ เพื่อให้เพียงพอพร้อมทั้งด้านคุณธรรมและความรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่3) พ.ศ.2553 มาตรา 6 ระบุไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดเป้าหมายไว้ว่าเป็นการสร้างคนให้มีความคิด รักในการเรียนรู้มีคุณธรรม มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย โดยให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ ความคิด และทักษะในการปฏิบัติจริง อันจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองให้เกิดความสุข และนำเข้าไปสู่การพัฒนาอาชีพสุจริต การมีงานทำและมีรายได้ และมีส่วนทำประโยชน์ให้กับสังคมของตนและประเทศชาติการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็นและครองชีวิตอย่างสงบสุข หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดหมายที่มุ่งเน้นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ครบทุกด้าน เป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม คุณธรรม มีระเบียบวินัย และคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบ และวิธี ที่เหมาะสม แต่ปัจจุบันยังพบว่าเยาวชนไทยยังมีคุณลักษณะบางประการไม่เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร และสภาพที่พึงประสงค์ของสังคมไทยในปัจจุบัน

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงดำเนินงานในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะความพอเพียง เป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนอื่น โรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามสังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา ซึ่งนอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนนับเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา โดยโรงเรียนต้องพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพในทุกด้าน และในการดำเนินงานที่ผ่านมาก็ได้ตระหนักและส่งเสริมพัฒนานักเรียนตามแนวทางดังกล่าว รวมทั้งตามความมุ่งหวังของชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่องโดยใช้แนวคิดของการพัฒนา 2 แนวทางคือ แนวทางที่หนึ่งเป็นการพัฒนาที่มุ่งในการปรับปรุงแก้ปัญหานักเรียนในด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนบกพร่องหรือเป็นปัญหาของนักเรียนผู้ปกครอง ครู รวมไปถึงปัญหาทางสังคมที่เป็นความยุ่งยากที่จะต้องหาหนทางในการแก้ปัญหาของสังคมที่เป็นอยู่ปัจจุบัน โดยใช้โครงการกิจกรรมต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาให้กับนักเรียน ส่วนแนวทางที่สองเป็นการพัฒนานักเรียนที่ให้ความสนใจในสิ่งที่มีคุณค่าเป็นความสามารถ เป็นศักยภาพในตนเองของนักเรียนในการพัฒนาจึงมุ่งเน้นไปในศักยภาพและคุณค่าของนักเรียนซึ่งเป็นแนวคิดในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่จะสามารถพัฒนาได้มากกว่าการมุ่งแก้ไขสิ่งที่ขาดหรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

โดยมีเป้าหมายที่จะให้เด็กหรือนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่สังคมมุ่งหวัง เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีคุณภาพและนักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพในทุกด้านสอดคล้องกับปัญหาและการพัฒนาตามความมุ่งหวังของสังคม โรงเรียนจึงได้นำแนวคิดของการพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนมาเป็นกรอบแนวทางการดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรมโดยการสังเคราะห์แนวคิดที่เป็นองค์ประกอบของการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน ซึ่งในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้วางแผนและจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของโรงเรียน

จากความสำคัญข้างต้น โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ได้ตระหนักถึงปัญหามองเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียนตามความสนใจ ตามความมุ่งหวังของชุมชนและสังคม และสอดคล้องกับความต้องการและบริบทของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านและต่อเนื่อง อันจะส่งผลดีถึงการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่งของสังคม เป็นพลเมืองที่ดีในการเสริมสร้างสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต จึงได้จัดทำโครงการสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงโดยประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ซึ่งมีกิจกรรมย่อยในแต่ละด้านดังนี้

- 1) กิจกรรมค่ายพุทธบุตร พุทธธรรมนำชีวิตสู่เศรษฐกิจพอเพียง
- 2) กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
- 4) กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 5) กิจกรรมฐานตามรอยพ่อ พออยู่ พอกินและพอเพียง
- 6) กิจกรรมธนาคารโรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการออมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 7) กิจกรรมการพัฒนาความรู้และทักษะการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

2.1 เพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสู่ความพอเพียงโดยประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจในคุณลักษณะตามโครงการโรงเรียน

3. เป้าหมาย

3.1 ด้านปริมาณ มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) นักเรียนทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการพัฒนาคุณลักษณะนักเรียน
- 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในคุณลักษณะพอเพียงตามโครงการของโรงเรียน

โรงเรียน

3.2 ด้านคุณภาพ มีรายละเอียด ดังนี้

1) นักเรียนได้รับการพัฒนา ให้มีคุณลักษณะพอเพียงเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขในสังคมตามความสามารถของตนเองอย่างมีคุณค่าและมีความ มั่นใจในตนเองในการแสดงออกอย่างเหมาะสม

2) นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นผู้มีคุณธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี

3) มีกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะพอเพียงนักเรียน

4) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของทางการศึกษาพึงพอใจในคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดเสริมสร้างคุณลักษณะพอเพียงของนักเรียน

4. ปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนในการดำเนินโครงการ

- 1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน
- 2) ผู้ปกครองนักเรียน
- 3) ผู้นำชุมชน
- 4) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู
- 5) นักเรียน

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) ประชุมคณะที่ปรึกษาโครงการ และครูในโรงเรียนวัดนवलนรดิศ เพื่อวางแผนสำหรับการดำเนินงานโครงการ
- 2) ปรึกษาหารือในโรงเรียนเพื่อกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในกิจกรรมย่อยแต่ละด้าน จากนั้นแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการ
- 3) กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะทำงานและกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน
- 4) จัดเตรียมความพร้อมการดำเนินงานโครงการ การเตรียมความพร้อมในด้านของผู้บริหาร การเตรียมความพร้อมด้านการบริหารจัดการ การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรของโรงเรียน การเตรียมความพร้อมด้านชุมชน การเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้และวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ การเตรียมความพร้อมด้านกิจกรรมหลักของแต่ละกิจกรรมย่อย
- 5) ประสานงานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละโครงการย่อยรายด้าน
- 6) ประชาสัมพันธ์และชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการให้ทราบอย่างทั่วถึง
- 7) จัดทำรายละเอียดแผนการดำเนินงานโครงการย่อยรายด้าน พร้อมรายละเอียดกิจกรรม หลักประกอบการดำเนินงาน พร้อมทั้งให้ความรู้และชี้แจงให้ครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการดำเนินงานตามโครงการ
- 8) ดำเนินงาน/กิจกรรมตามปฏิทินปฏิบัติงานโครงการ
- 9) ประเมินผลกิจกรรมโดยมีการประเมินผลเป็นระยะ คือ การประเมินก่อนดำเนินโครงการ การประเมินระหว่างดำเนินกิจกรรม และการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม
- 10) สรุปและรายงานผลการดำเนินโครงการ
- 11) นำผลการประเมินเสนอต่อที่ประชุมและหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

6. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะดำเนินงานโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

7. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนวัดนवलนรดิศ

8. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีการศึกษา 2563

9. งบประมาณ

ค่าใช้จ่าย 20,000 บาท

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงเสริมสร้างศักยภาพให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขในสังคม
- 2) นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีเจตคติ พฤติกรรมและคุณลักษณะความพอเพียงด้วยการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากนักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง
- 3) นักเรียนได้รับการศึกษาและพัฒนาตามความสามารถและศักยภาพของตนเอง อย่าง มีคุณค่าและเกิดความมั่นใจในตนเองในการแสดงออกอย่างเหมาะสม และพัฒนาเป็นเยาวชนและพลเมืองที่ดีในสังคม
- 4) นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม ช่วยเหลือผู้อื่นและเสริมสร้างสังคม สามารถ เป็น แบบอย่างที่ดีในชุมชนและสังคม
- 5) นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ารับสิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีบุคลิกภาพและความประพฤติเหมาะสมในสัมพันธภาพกับคนทุกเพศทุกวัยในสังคมและ มีความยืดหยุ่นในการดำเนินชีวิต
- 6) ครูมีแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพนักเรียน
- 7) เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้พัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

นายสมเกียรติ ผ่องจิต

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

พรสกุล เขตจำนนท์ (2553 : 67 - 69) ได้วิจัยเรื่องการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครราชสีมา เขต 4 การวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องตรงกันว่า โดยรวมแล้วสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” ในทุกด้านเรียงลำดับ คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารวิชาการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ 1) ด้านการบริหารวิชาการ สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องตรงกันว่า โดยรวมแล้วสถานศึกษามีการปฏิบัติในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่าข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดอันดับแรก คือ โรงเรียนได้กำหนดนโยบายพัฒนาหลักสูตร โดยสอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่ปฏิบัติมากที่สุดท้าย คือ มีการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรทุก 5 ปี ครูมีความคิดเห็นว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดอันดับแรกคือ โรงเรียนได้กำหนดนโยบายพัฒนาหลักสูตร โดยสอดคล้องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงข้อที่ปฏิบัติมากที่สุดท้ายคือ มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตด้วยความไม่ประมาท และคณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นว่าข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดอันดับแรกคือ โรงเรียนได้กำหนดนโยบายพัฒนาหลักสูตร โดยสอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่ปฏิบัติมากที่สุดท้ายคือ มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตด้วยความไม่ประมาท 2) ด้านการบริหารงบประมาณ สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องตรงกันว่า โดยรวมแล้วสถานศึกษามีการปฏิบัติระดับ “มาก” เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่าข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดอันดับแรก คือ โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่ปฏิบัติอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีการบริหารงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสม ครู มีความคิดเห็นว่าข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดอันดับแรก คือโรงเรียนมีการบริหารงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสม ส่วนข้อที่ปฏิบัติอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีการวางแผนการจัดการใช้งบประมาณของสถานศึกษาในการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดอันดับแรก คือ โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่ปฏิบัติอันดับสุดท้าย คือโรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรอื่นๆ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องตรงกันว่า โดยรวมแล้วสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับ

“ปานกลาง” ส่วนครู มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติมากอันดับแรก คือโรงเรียนสร้าง ความตระหนักให้บุคลากรในโรงเรียนเล็งเห็นประโยชน์ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่ปฏิบัติอันดับสุดท้าย คือ บุคลากรนำความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในงานที่ได้รับมอบหมาย ครูมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติมากอันดับแรก คือ บุคลากรในโรงเรียนมีการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขและภาคภูมิใจในตนเอง ส่วนข้อที่ปฏิบัติอันดับสุดท้าย คือ บุคลากรนำความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติมากอันดับแรก คือ โรงเรียนสร้าง ความตระหนักให้บุคลากรในโรงเรียนเล็งเห็นประโยชน์ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่ปฏิบัติอันดับสุดท้าย คือ บุคลากร นำความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต 4) ด้านการบริหารทั่วไป สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมทั้งครูและคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องตรงกันว่า โดยรวมแล้วสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับ “ปานกลาง” เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติมากอันดับแรก คือ โรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่ปฏิบัติ อันดับสุดท้ายคือ โรงเรียนมีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ครู มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติมากอันดับแรกเท่ากันสองข้อ คือ โรงเรียนมีการบริหารจัดการอาคารสถานที่ได้อย่างคุ้มค่า และโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากองค์กรและชุมชนให้มีการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่ปฏิบัติอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติมากอันดับแรก คือโรงเรียนมีการบริหารจัดการอาคารสถานที่ได้อย่างคุ้มค่า ส่วนข้อที่ปฏิบัติอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บัญชา ภัทรกุลวิศาล (2555 : 127) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยทางวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2. สรุปได้ว่าปัจจัยทางวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้าน และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1) การมุ่งประสงค์ของโรงเรียนควมมีคุณภาพ ความหลากหลายของบุคลากร ความซื่อสัตย์สุจริต การมอบอำนาจ การตัดสินใจ ความเอื้ออาทร การยอมรับนับถือและความไว้วางใจ 2) การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 จากผลการวิจัย สรุปได้ว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “มาก” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านนโยบายด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” ซึ่งเมื่อแยกรายด้าน ปัจจัยด้านความมีคุณภาพกับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับ “สูง” ส่วนปัจจัยทั้ง 9 ด้านมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” สามารถเรียงลำดับ ได้ดังนี้ ด้านการตัดสินใจ ด้านการมอบอำนาจ ด้านความเอื้ออาทร ด้านความหลากหลายของบุคลากร ด้านความรู้สึเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ด้านความไว้วางใจ ด้านการมุ่งประสงค์ของโรงเรียน ด้านการยอมรับนับถือ และด้านความซื่อสัตย์สุจริต 4) วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 จากผลการวิจัย สรุปว่า วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 มีทั้งหมด 3 ปัจจัยที่สามารถทำนายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงได้ เรียงลำดับตามอำนาจการพยากรณ์มากไปน้อยตามลำดับคือ ความมีคุณภาพ (X_6) การตัดสินใจ (X_3) และการมอบอำนาจ (X)

วชิราวุธ ปานพรม (2556 : 256 - 257) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารในสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาค้นคว้าประกอบภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารในสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มี 4 องค์ประกอบหลัก 17 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1.1) การเป็นแบบอย่างความพอเพียง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 1.2) การสร้างเครือข่าย ประกอบด้วย การสร้างเครือข่าย การสร้างทีมงาน การสร้างความร่วมมือ การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี 1.3) ความสามารถในงาน ประกอบด้วย การมีความคิดสร้างสรรค์ การสร้างแรงจูงใจ การตัดสินใจการสื่อสารที่ดี การแก้ปัญหาและ 1.4) การนำองค์กร ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ร่วม การสร้างวัฒนธรรมองค์กร การมอบหมายงานการวางแผนการสอน 2) ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบ 2.1) ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบ การพัฒนภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารในสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีองค์ประกอบ 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 องค์ประกอบภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารในสถานศึกษาพอเพียง ส่วนที่ 2 หลักการของรูปแบบ ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนภาวะผู้นำ 2.2) ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบ พบว่า รูปแบบการพัฒนภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารในสถานศึกษาพอเพียง มีคุณภาพอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกองค์ประกอบ 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบ 3.1) ผลการประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบ 3.1.1 ผลการประเมินก่อนพัฒนา พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3.1.2) ผลการประเมินหลังพัฒนา พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3.1.3) ผลการประเมินติดตามผลหลังการพัฒนา พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3.1.4) ผลการประเมิน

พัฒนาการภาวะผู้นำของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารที่เข้ารับการพัฒนามีภาวะผู้นำโดยรวมหลังการพัฒนาเพิ่มขึ้น ก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3.2) ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบ พบว่า ผู้บริหารที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารใน สถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ

รัศมี อุกประโคน (2558 : 172 - 179) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงาน วิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการ โดยบูรณาการปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วยหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สาระสำคัญ แนวทางสู่การปฏิบัติ เงื่อนไขความสำเร็จ และ ประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการ โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า บริหารจัดการงานรูปแบบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และรูปแบบได้ การรับยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญผ่านเกณฑ์ทุกด้านและทุกข้อ

สุรางค์รัตน์ ตรีเหรา (2558 : 34 - 35) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบัน แนวทางดำเนินงานทางวิชาการ พบว่าสภาพการ ดำเนินงานไม่เป็นระบบที่ชัดเจน ครูมีภาระงานสอนมากและสอนหลายชั้น ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการ จัดการเรียนรู้ การบูรณาการการสอนและขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู 2) รูปแบบการพัฒนาคุณภาพ งานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก เป็นรูปแบบที่ผู้วิจัยนำการบริหารเชิงกลยุทธ์ ซึ่งได้แก่กลยุทธ์ที่ 1 การ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และกลยุทธ์ย่อย คือการสอนแบบ คละชั้น การสอนแบบบูรณาการ การใช้การ สอนทางไกลผ่านดาวเทียม กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และกลยุทธ์ที่ 3 การจัดการความรู้ 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า รูปแบบมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกด้าน ดังนี้ 3.1) ครูมีแผน การจัดการเรียนรู้ครบทุกคน และมีนวัตกรรมอย่างน้อย 1 ชิ้น 3.2) จัดการสอนแบบคละชั้น 3.3) วิเคราะห์ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3.4) ใช้การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 3.5) จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาในกลุ่ม สาระการเรียนรู้ 3.6) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ 3.7) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการบันทึกผล การปฏิบัติงาน 3.8) มีการวัดประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง 3.9) ประชุมระดมความคิด 3.10) ครูจัดทำสื่อการสอน 3.11) การวางแผนการสอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม 3.12) การ สร้างขวัญกำลังใจและมอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถและความถนัด 3.13) ส่งเสริมให้ครูได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการทำงาน 3.14) การติดตาม ตรวจสอบและปรับปรุง 3.15) สรุปผลการ ดำเนินงาน 3.16) ประเมินผลสำเร็จ 3.17) การนำเสนอผลงานของครู 3.18) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน ทีมงาน และ 4) ผลการประเมินความพึงพอใจของที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพงานวิชา การในสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกข้อ

ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557 : 71 - 73) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวม 4 ด้านคือ ด้านบริหารวิชาการด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านบริหารงานงบประมาณตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ครูที่ได้รับมอบหมายต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการและด้านการบริหารงานบุคคลแตกต่างกัน ส่วนด้านบริหารงบประมาณและด้านบริหารทั่วไปไม่แตกต่างกัน

นพรัตน์ ชัยเรือง (2559 : 163 - 169) ได้ทำวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนดีประจำตำบล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่าการดำเนินงานพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านการนำองค์การ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน ด้านการจัดการกระบวนการและด้านผลลัพธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความต้องการและความจำเป็นการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ความเหมาะสมรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากความสำเร็จการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สมรภูมิ อ่อนอ่อน (2557 : 115 - 117) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริหารวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล มีปัญหาอยู่ในระดับต่ำ การบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง 2) แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา 2.1) แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ครู ด้านสื่อการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน 2.2) แนวทางการบริหารงานงบประมาณ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อดำเนินการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาและครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา 2.3) แนวทางการบริหารงานบุคคล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน

อัตรากำลังบุคลากรที่มีอยู่ให้ตรงตามความต้องการที่แท้จริง รวมถึงส่งบุคลากรไปอบรมกับหน่วยงานภายนอก อยู่เป็นประจำ 2.4) แนวทางการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ด้านงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองประจำปีการศึกษา เพื่อชี้แจงกฎระเบียบของโรงเรียนแก่ผู้ปกครอง

ดิชยา เลาว์ลย์ศิริ (2558 : 187 – 190) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำมา บูรณาการได้กรอบแนวคิดในการวิจัยครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงาน บุคคล ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไปแล้วนำมาบูรณาการความพอเพียง ความมีเหตุผล ความมี ภูมิคุ้มกันที่ดี และเงื่อนไขความรู้และคุณธรรมได้นำมาร่างเป็นรูปแบบ นำร่างไปจัดกลุ่มสนทนา เพื่อตรวจสอบ ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมโดยภาพ รวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไปมีการบูรณาการกับความมี เหตุผลและความพอเพียง ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ อันดับแรกหาเป็นราย ข้อ พบว่า การกำหนดบุคลากรมีส่วนร่วมในการดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความเหมาะสม อยู่ระดับมากเป็นลำดับแรก อันดับสองได้แก่ การสร้างบรรยากาศที่ทำงานเพื่อส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพ มี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านการบริหารมีการบูรณาการกับความมีเหตุผลและความพอเพียง ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี คุณธรรม มีความเหมาะสมระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การเสริมสร้างความ ตระหนักแก่บุคลากรด้านคุณลักษณะให้เกิดความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากอันดับ แรก อันดับสามด้านการบริหารงบประมาณมีการบูรณาการกับความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมี ภูมิคุ้มกันความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายข้อ พบว่า การจัดทำแผนการบริหารงบประมาณ ของโรงเรียน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารงาน วิชาการมีการบูรณาการกับความรู้และคุณธรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากอันดับสุดท้าย พิจารณาเป็น รายข้อพบว่า โรงเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้เรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นรักความเป็นเมืองไทยอย่าง ต่อเนื่องและครูผู้สอนมีการประเมินผลการเรียนรู้ การใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เป็น ลำดับแรก รองลงมา ได้แก่ การนำผลการประเมินมาจัดการเรียนรู้ให้เกิดอุปนิสัยพอเพียงของผู้เรียน ลำดับ สุดท้าย คือการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของ สถานศึกษาพอเพียงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหาร จัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือโดยการนำแบบสอบถามไปถามกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ พบว่า โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ มี การบูรณาการความรู้และคุณธรรม มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากอันดับแรก หากพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ โรงเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้เรียนรู้

วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและรักความเป็นไทยอย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ครูมีการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การปฏิบัติและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และอันดับสุดท้าย ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนด้านวิชาการ เพื่อจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านการบริหารงานทั่วไป มีการบูรณาการความพอเพียง ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ หากพิจารณารายชื่อ พบว่า การกำหนดบุคลากรมีส่วนร่วมในการดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน มีความเหมาะสมอยู่ระดับมากเป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ การสร้างบรรยากาศที่ทำงานเพื่อส่งเสริมการทำงานให้มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อันดับสุดท้าย คือการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ และเผยแพร่ผลงานการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารโรงเรียน อันดับสาม ด้านการบริหารงานบุคคลมีการบูรณาการ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกัน คุณธรรม มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายชื่อ พบว่า การเสริมสร้างความตระหนักแก่บุคลากรด้านคุณธรรมให้เกิดความซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อันดับแรก รองลงมาการวางแผนฝึกอบรมบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้และปฏิบัติต่อเนื่องจนเป็นนิสัยมาก อันดับสุดท้าย คือ การกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของทรัพยากรบุคคลให้ตรงกับสายงานอยู่ในระดับมากและการนำหลักความพอประมาณมาเป็นแนวทางในการกำหนดอัตรากำลังคน อันดับสุดท้าย ได้แก่การบริหารงานงบประมาณ มีการบูรณาการความพอเพียง ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี หากพิจารณาเป็น รายชื่อ พบว่า การสร้างวินัย การใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ในด้านคุณธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นลำดับแรก รองลงมา ได้แก่ การสอนให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในระบบรายรับ รายจ่าย การบริหารการบัญชีอย่างมีเหตุผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและอันดับสุดท้าย ได้แก่ โรงเรียนขยายเครือข่ายในการร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานอื่น ในการบริหารงบประมาณที่มีจำกัด บรรลุเป้าหมายมีอยู่ในระดับมาก ผลการตรวจสอบยืนยันรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ปรากฏว่า การยืนยันเห็นด้วยร้อยละ 89 - 100 จึงได้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

เทวฤทธิ์ พลเยี่ยม (2558 : 178 - 195) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการณ์และสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 7 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดองค์การ ด้านการรายงาน ด้านอำนาจการ ด้านการวางแผน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการประสานงานและด้านงบประมาณ ตามลำดับ 2) รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1) การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น 2.2) การมีสายบังคับบัญชาที่เหมาะสม 2.3) การพัฒนาบุคลากร 2.4) การอำนวยความสะดวกการจัดการจัดการเรียนรู้ 2.5) การสร้างความร่วมมือในหน่วยงาน ชุมชนและนอกองค์กร 2.6) การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน 2.7) การวางแผนการบริหารจัดสรรงบประมาณ 3) การประเมินรูปแบบของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่า มีความถูกต้องเหมาะสมและความเป็นไปได้ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ศรีสุภาภรณ์ ระเบียบ (2559 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยใช้หลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาพอเพียงโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน 4 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นลำดับแรก ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป และด้านบริหารงานงบประมาณ 2) ผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีการบริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งในภาพรวม ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียงโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมด้านการบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคลและด้านบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก

สิริวันท์ ชัยญาณะ และสนิท หาจตุรัส (2559 : 110 – 114) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กของรัฐตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีดังนี้ 1.1) ด้านวิชาการ พบว่า มีหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงแต่ยังมิได้นำสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง คงมีแต่โครงการเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง 1.2) ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า ยังมีได้นำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพราะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลัง 1.3) ด้านการบริหารงานบุคลากร พบว่า ยังมีได้นำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ หากแต่บริหารจัดการบุคลากรภายใต้ภาวะขาดแคลนบุคลากร 1.4) ด้านการบริหารทั่วไป พบว่า ยังคงยึดระเบียบการปฏิบัติราชการเป็นหลักในด้านการบริหารธุรการ การจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ยังมีได้นำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่เป็นแนวทางในการปฏิบัติ หากแต่บริหารจัดการบุคลากรภายใต้ภาวะขาดแคลนการบริหารกิจการนักเรียน มีโครงการเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง 2) ปัญหาในการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปรากฏดังนี้ 2.1) ด้านวิชาการ พบว่า 2.1.1) ครูไม่มีเวลาเพียงพอกับการสอนเศรษฐกิจพอเพียง และการเรียนเศรษฐกิจพอเพียงไม่มีผลต่อการเรียนในระดับที่สูงขึ้น 2.1.2) เนื่องจากมีครู ไม่ครบชั้นและไม่ครบสาระการเรียนรู้ จึงดูเหมือนมีการนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ นอกจากนั้นงบประมาณรายหัวมีน้อย การนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาใช้ดำเนินงานวิชาการจึง

เป็นไปอย่างอึดอัด 2.1.3) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาไม่ได้เน้นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง 2.1.4) การวัดและประเมินผลผู้เรียนยังคงใช้กระดาษเป็นหลัก ระบบทะเบียนของโรงเรียนเป็นระบบเอกสาร มีระบบฐานข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์น้อย 2.2) ด้านงบประมาณ พบว่า ไม่มีการวิเคราะห์ความต้องการที่จำเป็นของโรงเรียนเพื่อการจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนการบริหารงบประมาณต้องยึดระเบียบของกระทรวงการคลังเป็นหลัก 2.3) ด้านบุคลากร พบว่า ยังเป็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษามีบทบาทน้อยมาก 2.4) การบริหารทั่วไป พบว่า ยังคงใช้ระบบเอกสารตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ การก่อสร้างอาคารสถานที่ต้องเป็นไปตามแบบของกระทรวงศึกษาธิการ ยกเว้นงานกิจการนักเรียนที่มีโครงการเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง 3) รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ FIT ECON Model โดย 3.1) F : Felt Need คือลด (Reduce) ความต้องการส่วนเกินให้เหลือเพียงความต้องการที่จำเป็น 3.2) IT: Immediately Technology คือ ใช้สื่อหรือเทคโนโลยีที่จำเป็นต้องใช้คน คือ คนเป็นผู้ใช้และควบคุมสื่อหรือเทคโนโลยี ต้องไม่ใช่สื่อหรือเทคโนโลยีที่คนไม่สามารถควบคุมได้ 3.3) E : Education คือ ให้ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ 3.4) C Community คือเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในด้านกำลังความคิดกำลังกายและงบประมาณ 3.5) O omit Self-Desired/Sacrifice/Omit Sensuality คือ เสียสละ ทำงานเต็มเวลา เต็มความสามารถ และเต็มใจ 3.6) N :Non-Disguised Unemployment คือ ลดการว่างงานแบบแอบแฝง คือ บุคลากรทุกคนทำงานเต็มเวลา เต็มความสามารถและเต็มใจ

ภูติศ พัดพิน (2560 : 189 – 201) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย 1) สภาพปัจจุบันและปัญหาของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1.1) สภาพปัจจุบันสถานศึกษาทุกแห่งมีความพร้อมที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา 1.2) สภาพปัญหาสถานศึกษาขาดการกำกับ นิเทศติดตามทุกระดับ ขาดความตระหนัก ความรู้ ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกภาคส่วน 2) รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย 2.1) หลักการ ได้แก่ (1) การมีสมรรถนะของผู้บริหาร (2) การของสถานศึกษา (3) การมีคุณธรรม และ (4) การมีส่วนร่วม 2.2) วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นสถานศึกษา พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน 2.3) บริบทหรือสภาพแวดล้อม สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อม จัดกิจกรรมของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนที่ 2 ระบบการบริหารแบบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ 1) วิธีการบริหาร แบบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 7 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ห้องค์กร (2) การวางแผน (3) การสร้างทีมงาน (4) การดำเนินงาน (5) การนิเทศ (6) การประเมินผล และ (7) การรายงานผล 2) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ (1) พอประมาณ (2) มีเหตุผล (3) มีภูมิคุ้มกัน

ตัวที่ตี (4 มีความรู้ (5 มีคุณธรรม 3) อำนาจหน้าที่แบ่งออกเป็น 4 งาน ได้แก่ (1) การบริหารวิชาการ (2) การบริหารงบประมาณ (3) การบริหารบุคคลและ (4) การบริหารทั่วไป ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเตรียมการดำเนินงาน 2) การนำไปใช้ 3) การประเมินผลการดำเนินงาน และ 4) สรุปผลการดำเนินงาน ส่วนที่ 4 การประเมินผล ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้ 1) ขั้นตอนวิธีการประเมิน มี 2 ขั้นตอน ได้แก่ (1) สถานศึกษาประเมินตนเอง (2) ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินของหน่วยงาน 2) สิ่งที่ประเมิน ประกอบด้วย (1) การประเมินตนเอง ได้แก่การประเมินการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ 4 งาน และ (2) การประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ (1) การบริหารจัดการสถานศึกษา (2) หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (3) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ (4) การพัฒนาบุคลากร ส่วนที่ 5 เงื่อนไข ประกอบด้วย 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1) เงื่อนไขความสำเร็จ พบว่า (1) ระดับเขตพื้นที่ต้องกำหนดนโยบาย จัดหารูปแบบ จัดอบรม ให้ความรู้บุคลากร แต่งตั้งคณะทำงาน และส่งเสริมทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนการดำเนินงาน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) ระดับโรงเรียนต้องกำหนดนโยบาย พัฒนาบุคลากร และจัดระบบการนิเทศภายใน ให้สามารถจัดกระบวนการสอน และการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน โดยร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) เงื่อนไขข้อจำกัด พบว่า ขาดการกำกับ นิเทศ ติดตาม ทุกระดับ และมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 3) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบรูปแบบเชิงคุณภาพ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 5 ส่วน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) การตรวจสอบรูปแบบเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 5 ส่วน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

พิชญาดา สิงห์เลิศ (25 60 : 85 – 87) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ใน 4 ด้าน คือด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ 2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียนปรากฏผล

ดังนี้ 2.1) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยกเว้น ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2.2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิภารัตน์ นาคี (2560 : 103 - 104) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลลัพธ์ ภาพความสำเร็จ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียง จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและด้านผลลัพธ์ภาพความสำเร็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการพัฒนาบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียง ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรจัดอบรมเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียง รองลงมา ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เลือกอย่างหลากหลาย และควรมีการไปศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ภายนอกตามลำดับ

จรัสศรี โพธิ์เหมือน (2561 : 33) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปรากฏผลดังนี้ 2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น

ของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธนา โด่งพิมาย (2561 : 189 – 200) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการใน 2 องค์ประกอบ คือ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ท่วง ได้แก่ 1) ความพอประมาณ 2) มีเหตุผล 3) มีภูมิคุ้มกัน และ 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1) คุณธรรม 2) ความรู้และการบริหารสถานศึกษา 4 งานดังนี้ 1) งานวิชาการ 2) งานบุคคล 3) งานงบประมาณ 4) งานทั่วไป โดยมีความคิดเห็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และมีประโยชน์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

มานิตย์ พานแสง (2561 : 82 - 85) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารบุคคล รองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป และการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารวิชาการด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารบุคคล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

รังสฤษฎ์ บุญอาจ (2561 : 114 - 116) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ผลการวิจัย พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารงานบุคคล รองลงมา ได้แก่ ด้าน

การบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณตามลำดับ 2) ข้อเสนอแนะการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิมี ดังนี้ 2.1) ควรมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการกับกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ 2.2) ควรให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนตลอดกิจกรรม และให้ความรู้ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในการบริหาร โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.3) รัฐต้องเน้นและจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้อย่างเพียงพอ ควรให้บุคคลต่าง ๆ ช่วยระดมทรัพยากรด้านงบประมาณจากชุมชน หน่วยงานอื่น และมีการติดตามรายงานผลอย่างต่อเนื่อง และเขตพื้นที่การศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณโรงเรียนที่ดำเนินการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกรณีพิเศษจากงบประมาณปกติ 2.4) ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่นทราบ ควรพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ และเน้นการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายในการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ศนิศา บุขบงค์ (2561 : 182 - 190) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบรูปแบบการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 3 องค์ประกอบ 79 ตัวแปร ตัวแปรในทุกองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.51 ถึง 0.88 เรียงตามลำดับค่าน้ำหนักองค์ประกอบรวม คือ การบริหารงบประมาณที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ จำนวน 39 ตัวแปร การบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม จำนวน 21 ตัวแปร และการวางแผนบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 19 ตัวแปร 2) รูปแบบการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การบริหารงบประมาณที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมและการวางแผนบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในรูปขององค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับ ตอนที่สอง 3) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ $\chi^2 = 1387.56$, $df=2999$, $p=1.00$, $GFI=0.91$, $AGFI=0.91$, $RMSEA=0.00$, $SRMR=0.03$ เรียงองค์ประกอบตามความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารงบประมาณที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์การบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม และการวางแผนบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทุกองค์ประกอบมีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของรูปแบบการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานได้ทุกองค์ประกอบ

อังคณา วงศ์อ้าย (2561 : 91 - 93) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ด้านที่ 1 การบริหารจัดการสถานศึกษา สรุปแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ 1) ผู้บริหาร ครู ต้องเป็นต้นแบบและเป็นแกนนำในการดำเนินกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถขยายแนวความคิดสู่ผู้เรียนและชุมชน 2) ควรจัดการสถานศึกษาให้

สอดคล้องสำหรับเป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 3) ควรมีการติดตาม ประเมินผลกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และนำผลมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาต่อไป 4) มีการนำสภาพปัญหา อุปสรรค จุดด้อย จุดอ่อน การบริหารจัดการมากำหนดแนวทางการแก้ไขร่วมกันและลงมือปฏิบัติ แก้ไข 5) มีโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจน 6) การบริหารจัดการสถานศึกษาทุกงาน กิจกรรม โครงการ ผู้บริหารยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการโดยให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ด้านที่ 2 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สรุปแนวทางการแก้ไขปัญหา คือ 1) ครูต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ครบทุกกลุ่มสาระ 2) หลักสูตรมีการตรวจสอบความสอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและชุมชน 3) จัดการเรียนการสอนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ครบทุกระดับชั้นที่เปิดสอน จัดกิจกรรมให้หลากหลายและเหมาะสมกับระดับชั้น มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และนำผลไปปรับปรุงและพัฒนา ด้านที่ 3 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สรุปแนวทางการแก้ไขปัญหา คือ 1) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง 2) สถานักเรียนศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่เป็นต้นแบบ 3) ควรนำความรู้ไปบูรณาการให้สอดคล้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านที่ 4 การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา สรุปแนวทางการแก้ไขปัญหา คือ 1) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน สร้างเครือข่าย 2) ควรให้บุคลากรไปอบรม หรือทัศนศึกษาในแหล่งการเรียนรู้ที่ดีเด่น 3) จัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรให้ดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านที่ 5 ผลลัพธ์ ภาพความสำเร็จสรุปแนวทางการแก้ไขปัญหา 1) ต้องกำกับ ติดตาม ส่งเสริม และให้ความสำคัญ 2) จัดกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ 3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน 4) สร้างความรู้ ความเข้าใจให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างภูมิคุ้มกันพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

งานวิจัยต่างประเทศ

Baldanza (1994 : 409) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างการใช้การพัฒนาบุคลากรกับโรงเรียนยอดเยี่ยมในรัฐมินเนโซต้า ผลการวิจัย พบว่า 1) โรงเรียนที่มีโปรแกรมการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิผลนั้น บุคลากรภายในโรงเรียนมีโอกาสในความก้าวหน้าทางอาชีพสูง 2) โปรแกรมการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิผลชี้ให้เห็นถึง วิทยาลัยที่ชัดเจนในระดับพื้นที่การศึกษา มีการวางแผนเป้าหมายระยะยาวเป็นลำดับขั้นตอนและตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในระดับโรงเรียน 3) โปรแกรมการพัฒนาที่มีประสิทธิผล ครูมีส่วนเกี่ยวข้องมีการวางแผนร่วมกัน เห็นชอบร่วมกันและร่วมดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และ 4) งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาบุคลากรต้องดำเนินการอย่างเป็นพลวัตมีการร่วมมือกันและต่อเนื่องกันทั้งด้านเนื้อหาและกระบวนการ ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเป้าหมายของการพัฒนาบุคลากร ความสัมพันธ์ของการพัฒนาบุคลากรกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียน การวางแผนการพัฒนานำไปใช้และการประเมินผล รวมทั้งนวัตกรรมของโปรแกรมการพัฒนาบุคลากรด้วย

Collette (1995 : 1039) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความต้องการของการพัฒนาบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า เพศและประสบการณ์มีผลต่อการพัฒนาบุคลากร ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ที่ใช้ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ และการเปลี่ยนแปลงลักษณะการบริหาร ความแตกต่างของการพัฒนาบุคลากรจะเกิดขึ้นน้อยมีการพิจารณาจากระยะเวลาของประสบการณ์ในการทำงานจากการศึกษาวิจัยพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานบุคลากรมีสมรรถภาพสูงขึ้นเนื่องมาจากการจัดระบบการบริหารงานที่เป็นระบบ

Agado (1998 : 1841) ได้ศึกษาผลการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนที่มีประสิทธิผลบริเวณแถบพรมแดนทางใต้ของมลรัฐเท็กซัส ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้น เป็นไปอย่างมีระบบระเบียบตามลำดับขั้นตอน มีการให้ความสะดวกแก่ครูในการนำผลที่ได้รับจากการพัฒนาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ระบบสนับสนุนเอื้ออำนวยการนำกลวิธีไปใช้ โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานและผู้นิเทศ และให้ข้อคิดเห็นว่าการมีการศึกษาผลที่ได้รับจากการพัฒนาบุคลากร กลยุทธ์การนำไปใช้ในโรงเรียน รวมทั้งการศึกษาการรับรู้ของครูในความสามารถของนักเรียน จากผลการนำการพัฒนาไปใช้ เพื่อผลสำเร็จของนักเรียนด้วยพัฒนาการเรียนการสอน และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอสำหรับความต้องการในการพัฒนาบุคลากรครู 3 อันดับแรก คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียน การประเมินผล ประสิทธิภาพการทำงานของครูและการอบรมสัมมนาทางวิชาการ

Glod (2000 : 295) ได้ศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเน้นการให้ความร่วมมือระหว่างชุมชน ผู้ปกครองและนักการศึกษา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาในรัฐฟิลาเดลเฟีย ผลการศึกษา พบว่า การจัดการของชุมชนเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ปกครอง ครอบครัวกับโรงเรียน เพื่อเป้าหมายในการเสริมสร้างการอ่านออกเขียนได้ และการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชุมชน ทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับชุมชน ดังนั้น การสร้างหุ้นส่วนและความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับนักการศึกษา ทำให้เกิดทรัพยากรที่มีคุณค่าทั้งในด้านสังคม และวัฒนธรรมให้แก่โรงเรียน

Stahel (2001 : 583 - 589) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์พอเพียงเพื่อความยั่งยืน สิ่งจูงใจในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ พบว่า ในอดีตกลยุทธ์ทางธุรกิจ ได้มุ่งเป้าไปที่การเพิ่มของประสิทธิภาพ และต่อมาเป็นประสิทธิภาพของทรัพยากรของกระบวนการผลิต เรื่องดังกล่าวนี้ได้นำไปสู่การแข่งขันที่สูงมากของอุตสาหกรรมและการลดลงของทรัพยากรที่จำเป็นต่อการผลิตสินค้า แต่อย่างไรก็ตามกลยุทธ์เหล่านี้ได้เกิดความผิดพลาดนำไปสู่การหยุดของการเพิ่มการบริโภคทรัพยากรทั้งหมด ที่ถูกวัดโดยน้ำหนักของการบริโภคทรัพยากรต่อทุน ต่อปีในระดับชาติ และจำนวนของการสิ้นเปลืองทั้งหมด การศึกษานี้เป็นการพูดถึงกลยุทธ์ใหม่ในการสร้างความร่วมมือที่มุ่งเป้าไปที่ความต้องการที่พอเพียง ถ้าเราต้องการความสำเร็จที่ยั่งยืนและการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ในภาครัฐนโยบายทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่เป็นความต้องการเหมือนกับนโยบายการจัดการเพื่อสาธารณะใหม่ ในทางวิชาการให้ความระมัดระวังต่อเศรษฐกิจที่มีความผันผวน จะอยู่บนพื้นฐานการจัดการของทรัพยากรที่มีอยู่ รวมทั้งทรัพยากร และข้อตกลงร่วมกันที่จะได้รับการพัฒนาแทนที่ทฤษฎีแนวคิดในปัจจุบันของทฤษฎีแม่น้ำที่อยู่บนพื้นฐานสินค้าฟรี (จากธรรมชาติและการไหลที่ดีที่ที่สุดของกระบวนการผลิต)

Meneses Trejo (2003 : 3067340) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลกับการนำนโยบายไปใช้ : บทบาทของผู้นำทางการศึกษาในการพัฒนาและทำนุบำรุงสภาพแวดล้อมที่ปรับปรุงประสิทธิผลในโรงเรียน ในการศึกษาได้ใช้คำถามวิจัยโดยรวมที่ว่า ลักษณะภาวะผู้นำและทักษะการนำนโยบายไปใช้ของศึกษาธิการ อาจารย์ใหญ่ ที่มีประสิทธิผลสูง และของอาจารย์ใหญ่ที่มีประสิทธิผลน้อยกว่าเป็นอย่างไร และลักษณะเหล่านี้แตกต่างกันหรือเหมือนกันสำหรับทั้ง 3 กลุ่มนี้หรือไม่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ตรวจสอบในการศึกษาครั้งนี้ กล่าวถึงบทบาทที่ผู้นำทางการศึกษาต้องการแสดงเพื่อนำนโยบายใหม่ ๆ ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาครั้งนี้วิเคราะห์การรับรู้ตนเองของศึกษาธิการและอาจารย์ใหญ่ในตำบลหนึ่งในรัฐแคลิฟอร์เนีย ตอนกลางเกี่ยวกับลักษณะภาวะผู้นำและทักษะการนำนโยบายไปใช้ของทั้ง 2 กลุ่มนี้ การรับรู้ของอาจารย์ใหญ่ที่มีประสิทธิผลสูงกับอาจารย์ใหญ่ที่มีประสิทธิผลน้อยกว่านำมาเปรียบเทียบกันกับศึกษาธิการของพวกเขา ผลการศึกษา พบว่า อาจารย์ใหญ่ที่มีประสิทธิผลน้อยกว่าต้องทำการเสี่ยงมากกว่ามีประสบการณ์ในการจัดการกับความขัดแย้งที่ยุ้งยากมากกว่า และในการจัดการกับคนอื่นมากกว่า และมีความสนใจในการทำให้ทักษะของตนเป็นปัจจุบันบนพื้นฐานปกติต่ำกว่า ข้อค้นพบเหล่านี้ มีข้อชี้แนะที่สำคัญสำหรับการนำภาวะผู้นำและนโยบายไปใช้ในโรงเรียน

Lamberton (2005 : 53 - 68) ได้ศึกษาเรื่อง ความพอเพียงอย่างยั่งยืน : ความตรงกันภายในของรูปแบบความยั่งยืน พบว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางไปทั่วโลก ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เหมาะสมสำหรับมนุษยชาติ การนำแนวคิดทั้งระดับภาครัฐและเอกชนได้แสดงให้เห็นถึงความยุ่งยากที่เกี่ยวข้องในบางส่วน ที่นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างมิติทางนิเวศวิทยา สังคมและเศรษฐกิจที่รวมกันอยู่ภายในการแปลความหมายร่วมกันของการพัฒนาอย่างยั่งยืน การศึกษาครั้งนี้เป็นการพรรณนาถึงรูปแบบของความยั่งยืนที่มีความชัดเจนและมีแนวทางเพื่อการทำการตัดสินใจ เป็นการแทนที่รูปแบบมุมมองเศรษฐกิจใหม่ของแนวทางตะวันตก ซึ่งภายในการแปลความหมายส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่อ้างถึงความพอเพียงอย่างยั่งยืน การศึกษากระบวนการตัดสินใจภายในการดำเนินงานขององค์กรภายในกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ถูกนำไปกำหนดการทำการตัดสินใจภายในกรอบความพอเพียงอย่างยั่งยืน ข้อสรุปของการศึกษาครั้งนี้ คือแนวคิด ความพอเพียงอย่างยั่งยืนจะเป็นการเสริมให้มุมมองของกฎเกณฑ์ ทางเศรษฐกิจแนวใหม่ไปกำหนดอุปสรรคต่อความสำเร็จ ในวัตถุประสงค์ทางสังคมและนิเวศวิทยา ที่จะถูกนำไปสู่การแปลความหมายร่วมกันของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

Calkins (2009 : 305 - 332) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบเศรษฐกิจพอเพียง : ช่วงระยะเวลาที่หลากหลายและดีที่สุดเพื่อนำวางแผนการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ในปัจจุบันการควบคุมทรัพยากรที่มีอยู่เศรษฐกิจและสังคมเป็นความต้องการของเหล่านักวางแผนทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยกำหนดเป็นแผน 5 ปี เพื่อการควบคุมปัญหาให้ดีที่สุด การวิเคราะห์รูปแบบความรับผิดชอบทางสังคมมีรูปแบบที่ถูกจำกัดจะวิเคราะห์ให้ได้หลากหลาย ด้วยวิธีการลองผิดลองถูกและสังคมได้ถูกละเลยจากการควบคุมความล้มเหลวในทางปฏิบัติ มีการคดโกงที่นำไปสู่ความเสี่ยงในกิจกรรมที่หลากหลายทางการค้า การปกครอง การลงทุน การบริโภค การขายและการผลิตรูปแบบโปรแกรม MITA เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการวิเคราะห์การตัดสินใจที่ซับซ้อน แต่

โปรแกรมเหล่านี้ไม่ได้นำไปปรับใช้กับรูปแบบความรับผิดชอบทางสังคมในอดีตที่ผ่านมา รวมทั้งหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมเหมือนเช่นที่มีอยู่ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศไทย การวิจัยนี้เป็นการศึกษาหาสิ่งที่ดีที่สุด โปรแกรมป้องกันและควบคุมความเสี่ยง และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ใช้เป็นกรณีศึกษาของตำบลในภาคเหนือของประเทศไทย โดยมีกระบวนการ 7 ขั้นตอนที่น่าไปสู่การตัดสินใจในระดับท้องถิ่น และเหล่านักวางแผนจากผู้ที่มีมุมมองในด้านที่ดี โดยการสร้างแผนระยะ 5 ปี เพื่อการป้องกันสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ การวิเคราะห์ ราคาข้าว แผนงานการวัดและตัวชี้วัดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการบูรณาการไปสู่กระบวนการ 7 ขั้นตอน

Young and others (2009 : 357 - 376) ได้ศึกษาเรื่องประโยชน์ของเศรษฐกิจพอเพียงปรัชญาไทยในมุมมองที่กว้างขึ้น พบว่า ความพอเพียงในตนเองเป็นข้อสรุปของความไม่แน่ใจ เป็นความสงสัยของรัฐสวัสดิการอย่างอเมริกา ความพอเพียงของตนเองได้รับการยอมรับทั่วไปในวงจรรยาบรรณสวัสดิการทางสังคม ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นอิสระและเสถียรภาพทางการเงิน อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่ความหมายที่ตกลงกันในทางปฏิบัติโดยผู้จัด นักวิจัยหรือผู้ให้บริการ และความหมายที่ใช้บ่อยโดยไม่มีกำหนดความหมายหรือข้อนิยามร่วมกันในความเห็นนี้ วัตถุประสงค์ของการศึกษาคั้งนี้ เป็นการให้เห็นถึงเนื้อหาที่มีการกำหนดจากบนลงล่างของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นเป้าหมายนโยบายสังคมที่ตรงกับแผนการฝึกอบรมอาชีพที่ตรงกับแนวทางของแผนงานฝึกอบรมอาชีพให้กับผู้รับบริการที่เข้าใจความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง การใช้ทฤษฎีแนวคิดพื้นฐานในการศึกษา การกำหนดนิยามความหมายของความพอเพียงของตนเองจากล่างไปสู่นบน ที่ได้รับจากการประชุมกลุ่มของกลุ่มผู้มียรายได้ต่ำ การประชุมกลุ่มได้รับการถ่ายทอดเพื่อการวิเคราะห์เนื้อหาจากการนิยามความหมายของความพอเพียงในตนเองที่กำหนดจากกลุ่มผู้รับบริการ ข้อค้นพบจากการศึกษา ได้เสนอแนะว่า ความพอเพียงในตนเองเป็นกระบวนการของการพัฒนาทางจิตใจให้เกิดความเข้มแข็งและเรียนรู้เป้าหมาย เป็นการสร้างความก้าวหน้าไปสู่ความเป็นจริงของผลลัพธ์ทางการเงิน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่แทรกเข้ามาเพื่อใช้เป็นฐานในการมอบอำนาจให้กับผู้รับบริการและการพัฒนากำลังแรงงานของชุมชน

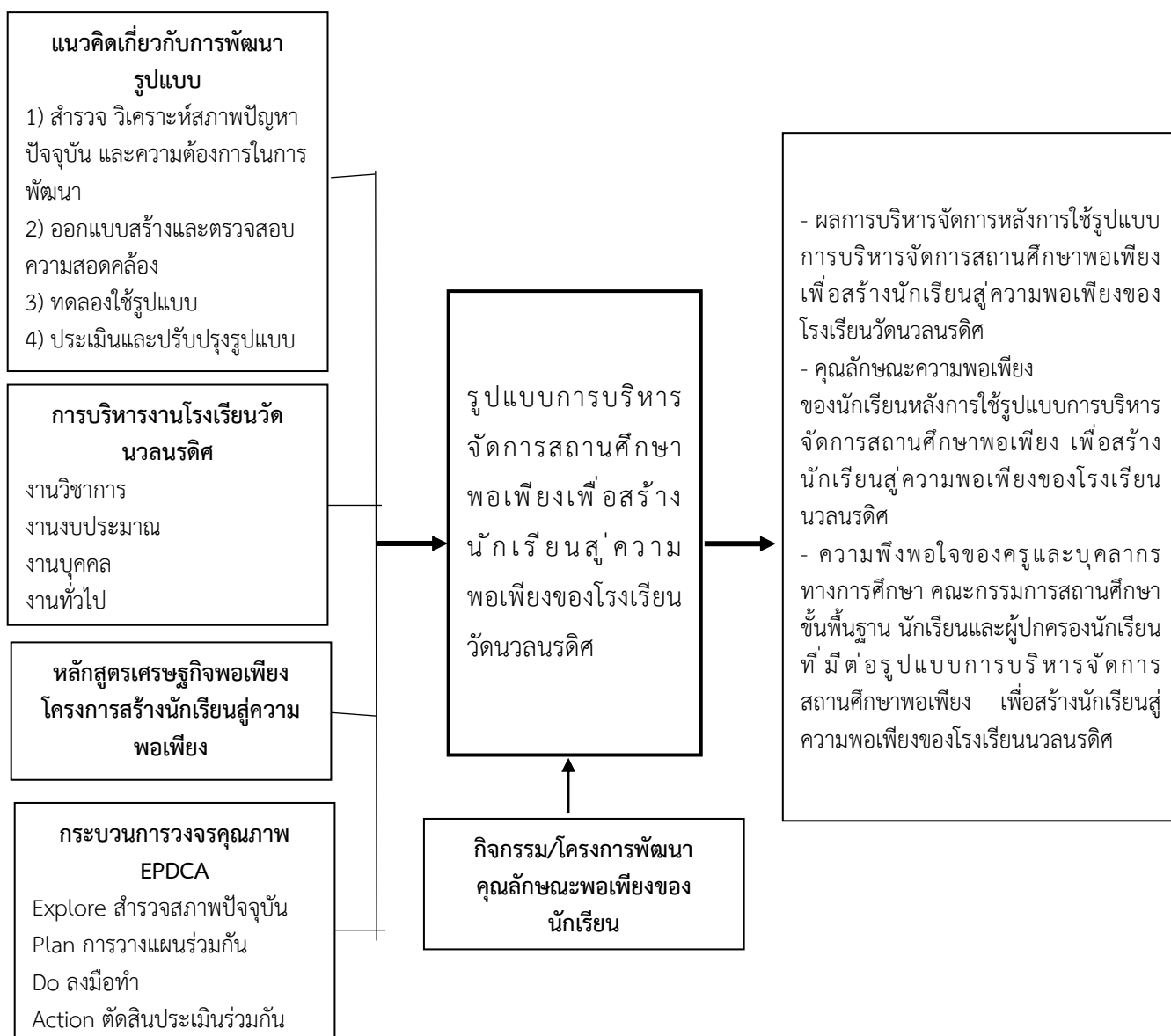
จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การบริหารจัดการที่เป็นเลิศมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต้องอาศัยแนวคิด หลักการ กระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีการวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการนั้น ควรสร้างองค์ประกอบของรูปแบบที่เกิดจากประสบการณ์ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบประกอบด้วย 1) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 2) หลักการของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์/จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 4) ระบบกลไกของรูปแบบ 5) กระบวนการ วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 6) แนวทางการวัดและประเมินรูปแบบ 7) ระบบสนับสนุนและ 8) เงื่อนไขหรือปัจจัยความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ ซึ่งรูปแบบที่สร้างขึ้นจะมีองค์ประกอบใดบ้างไม่มีการกำหนดที่แน่นอนขึ้นอยู่กับรูปแบบที่สร้างขึ้น ซึ่งต้องแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบแต่ละส่วนของรูปแบบให้สอดคล้องกันสามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน โดยกระบวนการในการพัฒนารูปแบบประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ คือ 1) การศึกษาสภาพ

ปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในเรื่องที่จะศึกษาและการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การพัฒนารูปแบบในเรื่องที่ศึกษา 3) การตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบซึ่งอาจจะตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญหรือนำรูปแบบไปทดลองใช้ 4) การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในสภาพจริง 5) การประเมินรูปแบบและนำเสนอรูปแบบในเรื่องที่จะศึกษา ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่เป็นเลิศ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาและศึกษาผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ เพื่อให้ได้นวัตกรรมทางการบริหารจัดการสอดคล้องกับสภาพและบริบทของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ และเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงที่เป็นเลิศ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลซึ่งจะส่งผลให้ผู้รับบริการ ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการบริหารการศึกษา การพัฒนาแบบ การปลูกฝังคุณลักษณะพอเพียงให้แก่ นักเรียน แนวคิดการบริหารจัดการด้วยวัฏจักรคุณภาพ EPDCA

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ เป็นกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ (R1) ระยะที่ 2 การพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ (D1) ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ (R2) และระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ (D2) ซึ่งแต่ละระยะมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ (R1)

การดำเนินการวิจัยในระยะนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
- 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน
- 3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 126 คน

1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 คน

1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,410 คน

1.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563
จำนวน 2,400 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

2.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
- 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน
- 3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานจำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 ทุกคน(ยกเว้นผู้แทนครูและผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน) รวมทั้งสิ้น จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนักเรียนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ปฏิบัติหน้าที่ตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 20 ห้องเรียน ๆ ละ 10 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 230 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ซึ่งมีลักษณะเป็น ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ข้อมูลจากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คุณภาพการศึกษา ศักยภาพวิทยุทัศน์ พันธกิจเป้าประสงค์ และกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ประจำปีการศึกษา 2563 ศึกษารายงานผลการดำเนินงานสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประจำปี 2563 หลักการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

2. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ เพื่อสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ต้องการศึกษา มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง 2) ด้านการบริหารงานวิชาการ 3) ด้านการบริหารงาน

งบประมาณ 4) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 5) ด้านการบริหารทั่วไปจำนวน 120 ข้อ ต้องการใช้จริง 60 ข้อ

3. นำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ดังรายชื่อในภาคผนวก ก เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) แล้ววิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน + 1

ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจ

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน - 1

พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 เป็นข้อคำถามที่มีความสอดคล้อง (สมนึก ภัททิยธานี, 2551 : 220) ซึ่งผลการพิจารณาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00

4. นำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างโดยเป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” จำนวน 100 คน

5. นำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

6. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม อีกครั้ง จากนั้นจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการนำรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ไปใช้ในระยะเวลาที่ 3 ผู้วิจัยนำหนังสือราชการและบันทึกข้อความขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ พร้อมส่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ 1) กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเก็บรวบรวมข้อมูลสองทาง คือ ส่งไปทางไปรษณีย์และจากการประชุมผู้ปกครองและการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) กลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงประชุมประจำเดือนของครูและบุคลากร การประชุมกลุ่ม

งานและการประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้และ 3) กลุ่มนักเรียนเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงการเรียนรู้กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมประชุมระดับ กิจกรรมที่นักเรียนว่างจากการเรียนการสอนโดยขอความอนุเคราะห์ครูที่ปรึกษาและครูประจำกิจกรรมชุมนุมเป็นผู้ช่วยวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แล้วส่งผลการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนตามวัน เวลาที่ระบุ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นแปลผลโดยรวมและรายชื่อและพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของคำตอบและเกณฑ์ การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

ค่าระดับคะแนนสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า มีการจัดการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่ผ่านเกณฑ์คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

2. ผู้วิจัยนำข้อมูลความคิดเห็น ปัญหา/อุปสรรค/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จำแนกเป็นหมวดหมู่ แยกประเด็น สังเคราะห์และสรุปสาระสำคัญตามประเด็นเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนารูปการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ต่อไป

3. สรุปผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ในระยะที่ 2 ต่อไป

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ (D1)

การดำเนินการวิจัยระยะนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและการตรวจคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ขั้นตอนการร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ และขั้นตอนการตรวจคุณภาพของร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

การดำเนินการในขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในการวิจัยระยะที่ 1 มาเป็นพื้นฐานในการร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ
2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยผู้วิจัยยึดแนวคิดของ ทิศนา ขัมภณี และคนอื่น ๆ (2547 : 16),ธีระ รุญเจริญ (2550 : 12), สมาน อัครวภูมิ (2550 : 10), Bardo ard Hartman (1982 : 64) และ Joyce,Bruce, Marsha Weil and Emily Calhoun (2011 : 100-101)
3. ร่างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ซึ่งประกอบด้วย ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานของรูปแบบ ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินงานของรูปแบบและส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ
4. สร้างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ
5. นำร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านดังรายชื่อในภาคผนวก (ก) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของการใช้ภาษา ความครบถ้วนครอบคลุมแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบ
6. ปรับปรุงแก้ไขร่างและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ก่อนนำไปตรวจสอบคุณภาพในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

การดำเนินการในขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ และความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่ผ่านการปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนที่ 1 ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 9 ท่าน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ คือ 1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาพอเพียงอย่างน้อย 10 ปี และโรงเรียนเคยได้รับรางวัลสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือรางวัลสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือสถานศึกษาที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือ 2) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารศึกษาหรือการจัดการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง หรือ 3) มีตำแหน่งทางวิชาการหรือวิทยฐานะไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์หรือวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไปและมีความยินดีเต็มใจให้ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

วิธีการดำเนินการ

1. นำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ยแล้วพิจารณาระดับคุณภาพกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้พร้อมทั้งประมวลสรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่าง ๆ
3. ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ จำนวน 1 ฉบับ และแบบประเมินคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งทั้ง 2 ฉบับ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 1 แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง แบบประเมินเพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวทางและประเด็นในการสร้างแบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

2. สร้างแบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ให้ครอบคลุมองค์ประกอบหลักของรูปแบบและวัตถุประสงค์ของการประเมินตามขอบข่ายที่กำหนดไว้ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

3. นำแบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังรายชื่อในภาคผนวก (ก) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้ววิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน + 1
- ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0
- เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน - 1

พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 เป็นข้อคำถามที่มีความสอดคล้อง (สมนึก ภัททิยธนี, 2551 : 220) ซึ่งผลการพิจารณาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00

4. นำแบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ มาปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงสำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ฉบับที่ 2 แบบประเมินคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวทางและประเด็นในการสร้างแบบประเมินคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

2. สร้างแบบประเมินคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ให้ครอบคลุมตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการประเมินตามขอบข่ายที่กำหนดไว้ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

3. นำแบบประเมินคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

4. นำแบบประเมินคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังรายชื่อในภาคผนวก (ก) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) แล้ววิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence :IOC) โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน + 1
- ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0
- เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน - 1

พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 เป็นข้อคำถามที่มีความสอดคล้อง (สมนึก ภัททิยธนี, 2551 : 220) ซึ่งผลการพิจารณาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00

5. นำแบบประเมินคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ มาปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยส่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ระบุคุณสมบัติไว้ ซึ่งดำเนินการเป็น 2 แนวทาง คือ ส่งทางไปรษณีย์และส่งด้วยตนเองและขอความอนุเคราะห์ให้ส่งเครื่องมือกลับคืนตามวัน เวลาที่ระบุ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นแปลผลโดยรวมและรายชื่อและพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของคำตอบและเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

ค่าระดับคะแนนคุณภาพด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าคุณภาพของรูปแบบฯ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าคุณภาพของรูปแบบฯ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าคุณภาพของรูปแบบฯ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าคุณภาพของรูปแบบฯ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าคุณภาพของรูปแบบฯ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าคุณภาพของรูปแบบฯ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าคุณภาพของรูปแบบฯ มีความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าคุณภาพของรูปแบบฯ มีความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าคุณภาพของรูปแบบฯ มีความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าคุณภาพของรูปแบบฯ มีความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับค่าเฉลี่ยคุณภาพด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่ผ่านเกณฑ์คือมีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

ค่าระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

- 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51- 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
- 1.00- 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่ผ่านเกณฑ์คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

2. สำหรับข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จำแนกเป็นหมวดหมู่ แยกประเด็น สังเคราะห์และสรุปสาระสำคัญตามประเด็นเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ต่อไป

3. สรุปผลการวิเคราะห์การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ เพื่อปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ให้มีความถูกต้องเหมาะสมและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นสำหรับนำไปใช้ในระยยะที่ 3 ต่อไป

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ (R.)

การดำเนินการวิจัยในระยะนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
- 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน

3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 126 คน

1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 คน

1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,410 คน

1.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563

จำนวน 2,400 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

2.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน

2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน

3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานจำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 ทุกคน(ยกเว้นผู้แทนครูและผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน) รวมทั้งสิ้น จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนักเรียนในปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ปฏิบัติหน้าที่ตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนในปีการศึกษา 2561 จำนวน 23 ห้องเรียน ๆ ละ 10 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 230 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

วิธีการดำเนินการ

1. ผู้วิจัยดำเนินการประชุมชี้แจงกับคณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงานที่รับผิดชอบ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ทราบวัตถุประสงค์ในการใช้รูปแบบ บทบาทหน้าที่ระหว่างการทำดำเนินงานตามรูปแบบและรายละเอียดของการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยใช้คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นซึ่งผู้วิจัยดำเนินการระหว่างวันที่ 15 - 30 มีนาคม พ.ศ. 2563 ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

2. ขึ้นดำเนินงานตามรูปแบบ

โรงเรียนดำเนินงานตามรูปแบบโดยใช้คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นในปีการศึกษา 2563 ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 - วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2564 ประกอบด้วย

2.1 ชั้นเตรียมการก่อนการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการระหว่างวันที่ 1 - 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

2.2 ชั้นดำเนินงานตามรูปแบบโดยใช้คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น ซึ่งแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 5 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การประชุมเพื่อชี้แจงกับคณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงานที่รับผิดชอบ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ก่อนการดำเนินงานตามรูปแบบโดยใช้คู่มือรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการระหว่างวันที่ 16 - 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ระยะที่ 2 การดำเนินงานตามรูปแบบโดยใช้คู่มือรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ระหว่างวันที่ 18 พฤษภาคม - วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2563

ระยะที่ 3 การประชุมสรุปผลการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศกับคณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงานที่รับผิดชอบ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการระหว่างวันที่ 24 - 28 กันยายน พ.ศ. 2563 ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ระยะที่ 4 การประชุมเพื่อชี้แจงกับคณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงานที่รับผิดชอบ หัวหน้ากลุ่มสาระ การเรียนรู้ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยใช้คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการระหว่างวันที่ 22 - 26 ตุลาคม พ.ศ. 2563 ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ระยะที่ 5 การดำเนินงานตามรูปแบบโดยใช้คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นซึ่งผู้วิจัย ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน - วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2564

ระยะที่ 6 การประชุมสรุปผลการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศกับคณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงานที่รับผิดชอบ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการระหว่างวันที่ 26 - 29 มีนาคม พ.ศ. 2564 ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

3. **ขั้นการสรุปผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง** เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยผู้วิจัยเชิญคณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงานที่รับผิดชอบ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาประชุมเพื่อสรุปผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ จากนั้นผู้วิจัยเปิดอภิปรายเพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อค้นพบที่ได้จากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการระหว่างวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2564 ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ระยะเวลาในการทดลอง

ผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ไปใช้ในปีการศึกษา 2563 ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 – วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2564

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ซึ่งเป็นแบบสอบถามฉบับเดียวกันกับที่ใช้สอบถามในระยะที่ 1 และแบบประเมินคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งทั้ง 2 ฉบับมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินเพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวทางและประเด็นในการสร้างแบบประเมินคุณลักษณะ ความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

2. สร้างแบบประเมินคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศให้ครอบคลุมองค์ประกอบหลักของรูปแบบและวัตถุประสงค์ของการประเมินตามขอบข่ายที่กำหนดไว้ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความพอประมาณ 2) ด้านความมีเหตุผล 3) ด้านภูมิคุ้มกันในตัว 4) ด้านความรู้ และ 5) ด้านคุณธรรมจำนวน 50 ข้อ ต้องการใช้จริง 25 ข้อ

3. นำแบบประเมินคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนฤตศเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ดังรายชื่อในภาพผนวก (ก) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้ววิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of term Objective Congruence : IOC โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน + 1
- ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0
- เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน - 1

พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 เป็นข้อคำถามที่มีความสอดคล้อง (สมนึก ภัททิยธนี , 2551 : 220 ซึ่งผลการพิจารณาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00

4. นำแบบประเมินคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียน สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนฤตศที่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โรงเรียนเวียงนครวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างโดยเป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” จำนวน 100 คน

5. นำแบบประเมินคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนฤตศมาวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด , 2556 : 99 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

6. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบประเมินคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนฤตศ อีกครั้ง จากนั้นจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อสิ้นสุดการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนฤตศ ผู้วิจัยนำหนังสือราชการและบันทึกข้อความขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนฤตศ ประกอบด้วย 1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อ

สร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ และ 2) คุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนวัดนवलนรดิศ 5 ด้าน คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกัน ความรู้และคุณธรรม โดยส่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ 1) กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเก็บรวบรวมข้อมูลสองทางคือ ส่งไปทางไปรษณีย์ และจากการประชุมผู้ปกครองและการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) กลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงประชุมประจำเดือนของครูและบุคลากร การประชุมกลุ่มงานและการประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ 3) กลุ่มนักเรียนเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงการเรียนกิจกรรมชุมนุม/กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมประชุมระดับ กิจกรรมที่นักเรียนว่างจากการเรียนการสอนโดยขอความอนุเคราะห์ครูที่ปรึกษาและครูประจำกิจกรรมชุมนุมเป็นผู้ช่วยวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แล้วส่งผลการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนตามวัน เวลาที่ระบุ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศและคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นแปลผลโดยรวมรายชื่อและพิจารณาตามเกณฑ์ ที่กำหนดไว้โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของคำตอบและเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

ค่าระดับคะแนนสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่ผ่านเกณฑ์คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

ค่าระดับคะแนนคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับค่าเฉลี่ยคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศผ่านเกณฑ์ คือมีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

2. ผู้วิจัยนำข้อมูลความคิดเห็นปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จำแนกเป็นหมวดหมู่ แยกประเด็น สังเคราะห์และสรุปสาระสำคัญตามประเด็นเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศต่อไป

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้วยการทดสอบค่า t - test แบบ Dependent Samples (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 :133)

4. สรุปผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำหรับนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศให้มีความถูกต้อง เหมาะสมและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ (D2)

การดำเนินการวิจัยในระยษณีนีมีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
- 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน
- 3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 126 คน

1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 คน

1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,410 คน

1.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563

จำนวน 2,400 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

2.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
- 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน
- 3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานจำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 ทุกคน(ยกเว้นผู้แทนครูและผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน) รวมทั้งสิ้น จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนักเรียนในปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ปฏิบัติหน้าที่ตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนในปีการศึกษา จำนวน 230 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะนี้ ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 4 ฉบับ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 1 แบบประเมินความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจเพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวทางและประเด็นในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

2. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ให้ตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการสอบถามตามขอบข่ายที่กำหนดไว้ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านองค์ประกอบของรูปแบบ 2) ด้านการบริหารจัดการ และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานตามรูปแบบจำนวน 32 ข้อ ต้องการใช้จริง 16 ข้อ

3. นำแบบประเมินความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศที่สร้างขึ้น เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ดังรายชื่อในภาพผนวก (ก) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้ววิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

ให้คะแนน + 1 เห็นว่าสอดคล้อง

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน - 1

พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 เป็นข้อคำถามที่มีความสอดคล้อง (สมนึก ภัททิยธนี , 2551 : 220) ซึ่งผลการพิจารณาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00

4. นำแบบประเมินความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศที่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยโรงเรียนเวียงนครวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับ

กลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง "สถานศึกษาพอเพียง" จำนวน 100 คน

5. นำแบบประเมินความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

6. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบประเมินความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศอีกครั้ง จากนั้นจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ฉบับที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวทางและประเด็นในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

2. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศให้ตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการสอบถามตามขอบข่ายที่กำหนดไว้ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ต้องการใช้จริง 15 ข้อ

3. นำแบบประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศที่สร้างขึ้น เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังรายชื่อในภาพผนวก (ก) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้ววิเคราะห์ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน + 1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน - 1

พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 เป็นข้อคำถามที่มีความสอดคล้อง (สมนึก ภัททิยธนี , 2551 : 220) ซึ่งผลการพิจารณาได้ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00

4. นำแบบประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่ดำเนินการแก้ไข

ปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โรงเรียนเวียงนครวิทยาคมและโรงเรียนเวียงวงกตวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง "สถานศึกษาพอเพียง" โรงเรียนละ 15 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 30 คน

5. แบบประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)ตามวิธีการของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด , 2556 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.82

6. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนวัดนवलนรดิศอีกครั้ง จากนั้นจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ฉบับที่ 3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวทางและ ประเด็นในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

2. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ให้ตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการสอบถามตามขอบข่ายที่กำหนดไว้ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการและด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงาน ตามรูปแบบ จำนวน 18 ข้อ ต้องการใช้จริง 9 ข้อ

3. นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังรายชื่อในภาพผนวก (ก) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)แล้ววิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน + 1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน - 1

พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 เป็นข้อคำถามที่มีความสอดคล้อง (สมนึก ภัททิยธนี , 2551 : 220) ซึ่งผลการพิจารณาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00

4. นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศที่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โรงเรียนเวียงนครวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นสถานศึกษา แบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง "สถานศึกษาพอเพียง" จำนวน 100 คน

5. นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด , 2556 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

6. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ อีกครั้งจากนั้นจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ฉบับที่ 4 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวทางและประเด็นในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

2. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ให้ตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการสอบถามตามขอบข่ายที่กำหนดไว้ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการและด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานตามรูปแบบ จำนวน 20 ข้อ ต้องการใช้จริง 10 ข้อ

3. นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่สร้างขึ้น เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังรายชื่อในภาพผนวก (ก) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้ววิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน + 1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน - 1

พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 เป็นข้อคำถามที่มีความสอดคล้อง (สมนึก ภัททิยธนี , 2551 : 220) ซึ่งผลการพิจารณาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 -1.00

4. นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างโดยเป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง "สถานศึกษาพอเพียง" จำนวน 100 คน

5. นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด , 2556 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

6. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศอีกครั้ง จากนั้นจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยษนี้ ผู้วิจัยนำหนังสือราชการและบันทึกข้อความขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ พร้อมส่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยษนี้ผู้วิจัยนำหนังสือราชการและบันทึกข้อความขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ พร้อมส่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ 1) กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเก็บรวบรวมข้อมูลสองทาง คือ ส่งไปทางไปรษณีย์และจากการประชุมผู้ปกครองและการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) กลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงประชุมประจำเดือนของครูและบุคลากร/การประชุมกลุ่มงานและการประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้และ 3) กลุ่มนักเรียนเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงการเรียนกิจกรรมชุมนุม กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมประชุมระดับ กิจกรรมที่นักเรียนว่างจากการเรียนการสอนโดยขอความอนุเคราะห์ครูที่ปรึกษาและครูประจำกิจกรรมชุมนุมเป็นผู้ช่วยวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แล้วส่งผลการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนตามวัน เวลาที่ระบุ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นแปลผลโดยรวมและรายชื่อและพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของคำตอบและเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

ค่าระดับคะแนนความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อ รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

5 หมายถึง มีความพึงพอใจที่ต่อรูปแบบฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจที่ต่อรูปแบบฯ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจที่ต่อรูปแบบฯ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจที่ต่อรูปแบบฯ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจที่ต่อรูปแบบฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจที่ต่อรูปแบบฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจที่ต่อรูปแบบฯ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจที่ต่อรูปแบบฯ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจที่ต่อรูปแบบฯ อยู่ในระดับน้อย

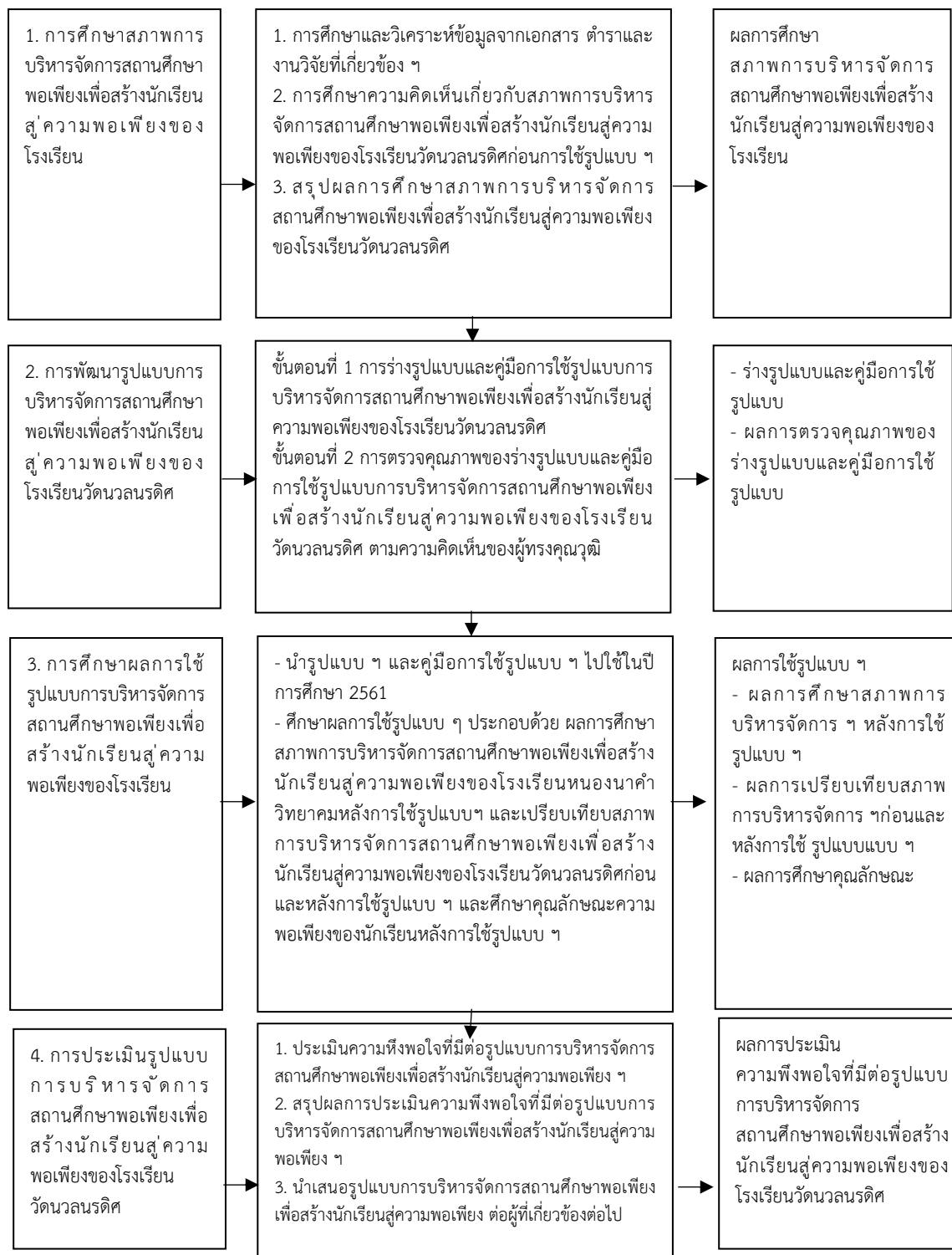
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจที่ต่อรูปแบบฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่ผ่านเกณฑ์คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

2. สำหรับข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จำแนกเป็นหมวดหมู่ แยกประเด็นสังเคราะห์และสรุปสาระสำคัญตามประเด็น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศต่อไป

3. สรุปผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

4. นำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไปจากขั้นตอนการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 3.1

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป(ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2554 : 50-145) จากสูตรตามลำดับ ดังนี้

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการ: ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. การหาร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 122)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 124)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{(N - 1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวมของคะแนน

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่อง แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแบบสอบถาม (สมนึก ภัททิยธนี, 2551 : 219)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง มีค่าระหว่าง -1 ถึง +1

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบ Pearson (Item - Total Correlation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 102)

$$r_{xy} = \frac{n \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[n \sum X^2 - (\sum X)^2] [n \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

n แทน จำนวนคนกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนรายข้อของทุกคน

$\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนนรวมทุกข้อ

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนรายข้อแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum y^2$ แทน ผลรวมของคะแนนรวมทุกข้อแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum xy$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมข้อ
ของทุกคน

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 :111)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right)$$

- เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง

การเปรียบเทียบระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียน สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ผู้วิจัยใช้วิธีการทดสอบค่า t - test แบบ Dependent Samples จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 133)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
 D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ครั้งนี้เป็นกระบวนการวิจัย และพัฒนา (Research and Development : R & D) ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาศภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาศภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ผลการศึกษาศภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ก่อนการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1.1 ผลการศึกษาศภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.1 - 4.6

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบ โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง	3.78	0.55	มาก
2	ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.22	0.47	ปานกลาง
3	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.28	0.40	ปานกลาง
4	ด้านการบริหารงานบุคคล	3.51	0.39	มาก
5	ด้านการบริหารทั่วไป	4.23	0.56	มาก
โดยรวม		3.60	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.1 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$, S.D.= 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.56) รองลงมา คือด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง ($\bar{X} = 3.78$, S.D. =0.55) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} =3.22$, S. D.= 0.47)

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบ ด้านนโยบายการจัดการศึกษาศึกษาสถานศึกษาพอเพียง

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงฯด้านนโยบายการจัดการศึกษาศึกษาสถานศึกษาพอเพียง		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	สร้างความตระหนัก ความเข้าใจในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคลากรในโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.57	0.65	มาก
2	มีนโยบายน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยให้นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย	4.00	0.77	มาก
3	ประชุมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีโดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	3.68	0.47	มาก
4	นำนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ชี้แจงต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบและข้อเสนอแนะ	3.74	0.48	มาก
5	พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาศึกษาสถานศึกษาพอเพียง	3.56	0.50	มาก
6	ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	4.27	0.47	มาก
7	ติดตามผลการดำเนินการนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	3.90	0.63	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯด้านนโยบายการ จัดการศึกษาสถานศึกษาพอเพียง		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
8	นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย แผนงาน โครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน สถานศึกษา	3.87	0.52	มาก
9	รายงานผลการติดตาม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.68	0.51	มาก
10	สร้างเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียงที่เป็นแบบอย่าง การบริหารจัดการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3.56	0.50	มาก
โดยรวม		3.78	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบด้านนโยบายการจัดการศึกษาสถานศึกษาพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D.= 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 6 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$, S.D.= 0.47) รองลงมาคือข้อ 2 มีนโยบายน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยให้นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.77) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาสถานศึกษาพอเพียง และข้อ 10 สร้างเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียงที่เป็นแบบอย่างการบริหารจัดการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.56$, S.D.= 0.50)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบ ด้านการบริหารงานวิชาการ

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ ในหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเหมาะสม	3.22	0.48	ปานกลาง
2	ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำ มาตรฐานการเรียนรู้ใน แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	3.40	0.49	ปานกลาง
3	ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำสาระการเรียนรู้ หน่วย การเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่ม สาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละ ระดับชั้น	3.29	0.47	ปานกลาง
4	จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละกลุ่มสาระต่าง ๆ ทุกระดับชั้น	3.45	0.50	ปานกลาง
5	น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะ กระบวนการ คิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยเชื่อมโยงสู่ครอบครัว ชุมชน สังคมโลก	3.17	0.38	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
6	จัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้เรียน โดยเน้นการทดลองการปฏิบัติจริงจากแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาในรูปแบบของการจัดทำโครงการ โครงการงานทั้งการศึกษา รายบุคคลและเป็นกลุ่ม	3.17	0.38	ปานกลาง
7	มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	3.06	0.50	ปานกลาง
8	วัดผลและประเมินผลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายครอบคลุมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.07	0.41	ปานกลาง
9	จัดหา พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	3.29	0.50	ปานกลาง
10	มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	3.06	0.50	ปานกลาง
11	จัดทำพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	3.13	0.60	ปานกลาง
12	ดำเนินการตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	3.21	0.41	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงด้านการ บริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
13	สนับสนุนการจัดสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ใช้แหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา และในห้องเรียนเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	3.37	0.50	ปานกลาง
14	จัดแสดง เผยแพร่ผลงานของนักเรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	3.28	0.45	ปานกลาง
15	เผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างเหมาะสม	3.20	0.40	ปานกลาง
โดยรวม		3.22	0.48	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบด้านการบริหารวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D.= 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อสำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระต่าง ๆ ทุกระดับชั้น ($\bar{X} = 3.45$, S.D.= 0.50) รองลงมาคือ ข้อ 2 ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำ มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.40$, S.D.= 0.49) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 มีการนำผลการประเมิน มาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม และข้อ 10 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.06$, S.D.= 0.50)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบ ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านการบริหารงานงบประมาณ		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	วิเคราะห์จัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนาศึกษาตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเสนอของบประมาณ	3.32	0.47	ปานกลาง
2	วางแนวทางการใช้งบประมาณในการบริหารงานโดยนำความรู้หลักการแนวคิดทฤษฎีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	3.46	0.50	ปานกลาง
3	วางแผนการจัดหางบประมาณ สนับสนุนด้านการเงินวัสดุครุภัณฑ์ เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.47	0.50	ปานกลาง
4	วางแผนการบริหารจัดการงบประมาณ พัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.47	0.50	ปานกลาง
5	สนับสนุน ส่งเสริมให้ใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.09	0.29	ปานกลาง
6	จัดทำแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ	3.43	0.51	ปานกลาง
7	เสนอแผนงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ	3.31	0.47	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านการบริหารงานงบประมาณ		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
8	จัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	3.16	0.39	ปานกลาง
9	ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการเบิกจ่ายงบประมาณ ยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้	3.41	0.49	ปานกลาง
10	บันทึกการใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน	3.32	0.47	ปานกลาง
11	ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.26	0.44	ปานกลาง
12	จัดทำทะเบียนการบริหารงบประมาณที่ใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	3.07	0.25	ปานกลาง
13	นำผลการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล มาพัฒนาปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	3.20	0.40	ปานกลาง
14	สรุปผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณางบประมาณในปีต่อไป	3.10	0.33	ปานกลาง
15	รายงานผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง	3.20	0.40	ปานกลาง
โดยรวม		3.28	0.44	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$, S.D.= 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อสำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 3 วางแผนการจัดหางบประมาณ สนับสนุนด้านการเงิน วัสดุครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อ 4 วางแผนการบริหารจัดการงบประมาณ พัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.47$, S.D.= 0.50) รองลงมา คือ ข้อ 2 วางแนวทางการใช้งบประมาณในการบริหารงาน โดยนำความรู้หลักการแนวคิดทฤษฎีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 0.50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 12 จัดทำทะเบียนการบริหารงบประมาณที่ใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.07$, S.D.= 0.25)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศก่อนการใช้รูปแบบด้านการบริหารงานบุคคล

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงด้านการบริหารงานบุคคล		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	มีแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	3.69	0.46	มาก
2	มีการวางแผนในการพัฒนาบุคลากรสู่การเรียนรู้เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.53	0.50	มาก
3	พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาทุกคนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ในการปฏิบัติภารกิจหน้าที่และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง	3.98	0.15	มาก
4	จัดสัมมนาและดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติภารกิจหน้าที่และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	3.82	0.38	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านการบริหารงานบุคคล		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
5	สนับสนุนแหล่งเรียนรู้และสารสนเทศเกี่ยวกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคลากรและ ผู้เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอเหมาะสม	3.35	0.48	ปานกลาง
6	กำหนดวิธีการจัดสื่อ เทคโนโลยีที่ส่งเสริมการพัฒนา ศักยภาพความรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	3.39	0.49	ปานกลาง
7	ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูหลังจากการ ผ่านการอบรมหรือดูงานด้านหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	3.41	0.49	ปานกลาง
8	นำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินการ พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างเหมาะสม	3.66	0.47	มาก
9	ส่งเสริมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหลัก เศรษฐกิจพอเพียงระหว่างครูภายในและภายนอก โรงเรียนอย่างเหมาะสม	3.42	0.49	ปานกลาง
10	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรเป็นแบบอย่างที่ดีในการ ดำเนินชีวิตให้แก่ผู้อื่นโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง	3.47	0.50	ปานกลาง
โดยรวม		3.51	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ
พอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X}
= 3.51, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 3 พัฒนาบุคลากรใน
สถานศึกษาทุกคนให้มีความรู้ ความเข้าใจและน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติภารกิจ
หน้าที่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง (\bar{X} = 3.98, S.D.= 0.15) รองลงมา คือ ข้อ 4 จัดสัมมนา
และศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติ

ภารกิจหน้าที่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.82$ S.D. = 0.38) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 สนับสนุนแหล่งความรู้และสารสนเทศเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอเหมาะสม ($\bar{X} = 3.35$, S.D.=0.48)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบด้านการบริหารทั่วไป

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงด้านการบริหารทั่วไป		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	ศึกษาและวิเคราะห์สภาพของสถานศึกษาเพื่อวางแผนดำเนินงานด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	3.58	0.82	มาก
2	สถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำรวจบริบทของสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา	4.43	0.58	มาก
3	ประชุมบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาอาคารสถานที่ร่วมกัน	4.42	0.58	มาก
4	จัดอาคารสถานที่และปรับปรุงภูมิทัศน์บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.38	0.50	มาก
5	จัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เน้นประโยชน์การใช้สอยและความคุ้มค่า	4.50	0.51	มาก
6	จัดแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม	4.55	0.51	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงด้านการบริหาร ทั่วไป		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
7	ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นคว้าความรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการแสวงหาความรู้	4.44	0.51	มาก
8	จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัด การศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงร่วมกับกลุ่มโรงเรียน โรงเรียนเครือข่ายและ หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม	4.38	0.50	มาก
9	วางแผนและดำเนินงานร่วมกับชุมชนเพื่อขับเคลื่อน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่าง เหมาะสม	4.41	0.53	มาก
10	จัดทำเอกสาร เว็บไซต์ ซีดี แผ่นพับและประชาสัมพันธ์ การดำเนินการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน ในชุมชน/เครือข่าย และหน่วยงานอื่นได้รับทราบอย่าง สม่ำเสมอ	3.25	0.58	มาก
โดยรวม		4.23	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ
พอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ก่อนการใช้รูปแบบด้านการบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =
4.23, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 6 จัดแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริม
สนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม (\bar{X} = 4.55,
S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ข้อ 5 จัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เน้นประโยชน์การใช้สอยและ
ความคุ้มค่าประชุมชนบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อหาแนวทางในการ
พัฒนาอาคารสถานที่ร่วมกัน (\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.51) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 10 จัดทำเอกสาร
เว็บไซต์ซีดีเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน
ให้ชุมชน/เครือข่าย และหน่วยงานอื่นได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ (\bar{X} = 3.25, S.D. = 0.58)

ตอนที่ 1.2 ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ และข้อเสนอแนะปรากฏผลตามลำดับดังนี้

ปัญหา อุปสรรคการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง

1. ขาดการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น่านำมาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและไม่เป็นระบบ
2. ขาดรูปแบบการดำเนินงานหรือรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงที่ชัดเจนและเป็นระบบ
3. การดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบางโครงการ/กิจกรรมยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์
4. การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอยู่อย่างพอเพียงยังไม่ทั่วถึงและต่อเนื่อง

ด้านการบริหารงานวิชาการ

1. ขาดการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ครูบางคนยังขาดการนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. หลักสูตรการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่หลากหลาย
4. ขาดคลังสื่อ เทคโนโลยี เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. ขาดการประเมินหลักสูตรการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่หน่วยการเรียนรู้และบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่นำหลักสูตรสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง
6. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรมค่อนข้างน้อย
7. ครูบางคนยังขาดการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่ผู้เรียนโดยเน้นการทดลองการปฏิบัติจริง จากแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา
8. ครูบางคนยังขาดการวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายครอบคลุมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
9. การนิเทศภายในและนำผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่เหมาะสมไม่เป็นระบบ
10. การติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

11. มาตรฐานรูปแบบการดำเนินงานหรือรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนด้านการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจนและเป็นระบบ

12. การนำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนยังไม่เป็นระบบ

ด้านการบริหารงานงบประมาณ

1. งบประมาณในการการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนยังไม่เพียงพอ

2. การบริหารงบประมาณบางโครงการ/กิจกรรมยังมิได้นำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพราะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังเป็นหลัก

3. บางโครงการ/กิจกรรมไม่มีการวิเคราะห์ความต้องการที่จำเป็นเพื่อการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

4. มาตรฐานรูปแบบการดำเนินงานหรือรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนด้านการบริหารงานงบประมาณที่ชัดเจนและเป็นระบบ

ด้านการบริหารงานบุคคล

1. การขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ครอบคลุมทุกคน

2. การนำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง

3. การติดตามผลการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังขาดประสิทธิภาพ

4. การสนับสนุนแหล่งความรู้และสารสนเทศเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องยังไม่เพียงพอและเหมาะสม

5. การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ กิจกรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. การจัดสื่อ เทคโนโลยีที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพความรู้ของครูเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่เพียงพอและเหมาะสม

7. ขาดระบบการนำผลการติดตามการดำเนินงานมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินการพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม

8. มาตรฐานรูปแบบการดำเนินงานหรือรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนด้านการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นระบบ

ด้านการบริหารทั่วไป

1. ขาดความยืดหยุ่นในการบริหารทั่วไป ทั้งด้านงานอาคารสถานที่ งานธุรการงานกิจกรรมนักเรียน

2. ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนด้านการบริหารทั่วไปให้มีประสิทธิภาพ

3. ขาดการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับกลุ่มโรงเรียน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

4. การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนยังไม่ครอบคลุมและต่อเนื่อง

5. รูปแบบการดำเนินงานหรือรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนด้านการบริหารงานบุคคลยังไม่เป็นระบบขาดประสิทธิผล

แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง

1. จัดประชุมบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. จัดอบรมการทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ มีการกำกับดูแลติดตาม และรายงานผล การดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

3. ติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

4. สร้างและพัฒนานวัตกรรมที่เป็นเลิศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียน

5. สร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียน ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงที่มีระบบ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6. นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบางโครงการ กิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

7. ส่งเสริมการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียน

ด้านการบริหารงานวิชาการ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญให้กับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น

2. จัดให้มีระบบนิเทศและติดตามเพื่อให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มสาระฯ และระหว่างกลุ่มสาระฯ และส่งเสริมให้มีการเรียนรู้โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. จัดทำกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนอยู่อย่างพอเพียงและนำนักเรียนไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. จัดตั้งเป็นชุมนุมหรือชมรมพอเพียง และนำผลงานมาจัดประกวดเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
5. จัดให้มีกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ที่มีฐานการเรียนรู้ของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงไปทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
6. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการอบรมให้ความรู้การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ครู ด้านสื่อการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน
7. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการอบรมให้แก่ครู ด้านการผลิตสื่อที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
8. ส่งเสริมให้ครูทำเกี่ยวกับนวัตกรรมการผลิตสื่อจากวัสดุเหลือใช้ เช่น การประดิษฐ์โคมไฟจากกะลา และให้นักเรียนมีส่วนร่วมโดยวิธีการสอนแบบโครงงาน
9. จัดกิจกรรมการประกวดผลิตสื่อพร้อมให้รางวัลตอบแทนแก่บุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเป็นการเสริมแรงให้ครูสนใจผลิตสื่อที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
10. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้ศึกษาดูงานนอกสถานศึกษาและ จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายการวิจัยและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้
11. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูได้มีเวทีสำหรับแสดงผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับงานวิจัยต่าง ๆ
12. สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบการปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
13. มีการประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการรายงานผลการปรับปรุงพัฒนา
14. สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมครูและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งในชุมชนและสถานที่อื่น ๆ ที่น่าสนใจ
15. สถานศึกษาควรจัดแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำระเบียบแหล่งเรียนรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่างๆ โดยให้มีรายละเอียดครบถ้วน
16. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้นักเรียนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา สถานศึกษา ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรมส่งเสริมให้จัดกิจกรรม โครงการที่มีวัตถุประสงค์เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
17. สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรม แน่แนวตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

18. ควรจัดให้มีการประชุมเพื่อหาแนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว ร่วมกัน ทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคลากรต่างๆที่เกี่ยวข้อง สํารวจความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

19. สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้มีการประชุมเพื่อหาแนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและรายงานผลการปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

20. สถานศึกษาควรมีการพัฒนา รูปแบบการดำเนินงาน/การบริหารงานวิชาการที่มีระบบมี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

21. ส่งเสริมและตรวจสอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระต่าง ๆ ทุกระดับชั้น และทุกคน

22. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ ผู้เรียน โดยเน้นการทดลองการปฏิบัติจริง จากแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาในรูปแบบของการ จัดทำโครงการ โครงการงาน ทั้งการศึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่ม

23. พัฒนาระบบนิเทศภายในและนำผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีประสิทธิภาพ

24. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ครอบคลุมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

25. สถานศึกษาจัดหาสื่อ และส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนอย่าง เหมาะสม มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อการใช้

26. สถานศึกษาควรมีโครงสร้างการปฏิบัติงานตามภารกิจการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน

ด้านการบริหารงานงบประมาณ

1. สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษา พอเพียงและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ

2. ควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนให้เพียงพอและเหมาะสม

3. ดำเนินการตามแผนงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร โดยยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มี ภูมิคุ้มกันที่ดี โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ถูกต้องตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการและที่เกี่ยวข้อง

4. มีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และการบริหารจัดการงบประมาณและนำผลการตรวจสอบ การติดตาม ประเมินผล มาพัฒนาปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สูงสุด

5. สถานศึกษาควรมีการสรุปผลและรายงานผลการดำเนินงานการใช้งบประมาณตามแผนงบประมาณ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณางบประมาณในปีต่อไปอย่างถูกต้องและเป็นระบบ

6. สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาและตัวแทนผู้ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณ การดำเนินงาน การตรวจสอบ ปรับปรุง และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

7. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบภายในของสถานศึกษาให้ตรวจและรายงานจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่ายอย่างเป็นปัจจุบัน

8. สถานศึกษาควรมีการพัฒนารูปแบบการดำเนินงาน การบริหารงานงบประมาณที่มีระบบมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

9. สถานศึกษาควรมีโครงสร้างการปฏิบัติงานตามภารกิจการบริหารงานงบประมาณที่ชัดเจน

ด้านการบริหารงานบุคคล

1. โรงเรียนควรจัดให้มีและดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียน

2. โรงเรียนควรมีการประกวดหรือนำเสนอผลงานตามกิจกรรมที่ได้ทำ หลังจากมีการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบของ Best Practice และนิทรรศการผลงานทางวิชาการ/นวัตกรรม

3. โรงเรียนควรจัดให้มีการศึกษาดูงานจากสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบหรือสถานศึกษาที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. โรงเรียนควรจัดทำประกาศเกียรติคุณ เพื่อยกย่องบุคลากรที่ประพฤติตนเป็นต้นแบบของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมให้ครูที่ได้รับรางวัลหรือสร้างผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้เผยแพร่ความรู้หรือผลงานผ่านสื่อทางเว็บไซต์โรงเรียนวารสารโรงเรียน

5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนอัตรากำลังบุคลากรให้สอดคล้องกับภารกิจ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียน

6. สถานศึกษาควรมีการพัฒนารูปแบบการดำเนินงาน/การบริหารงานบุคคลที่เป็นเลิศมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

7. โรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีแหล่งความรู้และสารสนเทศเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอและเหมาะสม

8. โรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดหาสื่อ เทคโนโลยีที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพความรู้ของครูเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

9. สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้น

10. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน และนำผลมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินการพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบ

11. สถานศึกษามีการสรุปผลการดำเนินการพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและ ปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

12. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรต้อง เป็นต้นแบบและเป็นแกนนำในการดำเนินกิจกรรมตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถขยายแนวความคิดสู่ผู้เรียนและชุมชนได้

13. ผู้บริหารต้องมีภาวะความเป็นผู้นำ เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง สร้างแรงจูงใจ รักและศรัทธาในการดำเนินงานสู่สถานศึกษาพอเพียง

14. สถานศึกษาควรมีโครงสร้างการปฏิบัติงานตามภารกิจการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจน

ด้านการบริหารทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการชี้แจงให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัด นवलนรดิศ ให้ผู้ปกครองรับทราบในวันประชุมผู้ปกครองประจำปีการศึกษาและผ่านทางช่องทางต่าง ๆ เช่น วารสารโรงเรียน เว็บไซต์โรงเรียน ไลน์กลุ่มผู้ปกครองนักเรียน เฟซบุ๊ก เป็นต้น

2. สถานศึกษาจัดนิทรรศการหรือจัดห้องเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน

3. สถานศึกษาควรมีการประสานสัมพันธ์ร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการทำ กิจกรรมที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของทางกระทรวงศึกษาธิการ

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการและจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาตัวแทน ผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนนักเรียน และครูในสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ให้กับคณะกรรมการ สถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนนักเรียนและครูในสถานศึกษา

6. ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม จะติดตามตรวจสอบ การดำเนินงาน ตามภารกิจการบริหารทั่วไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จากนั้นนำผลสรุปเป็นรายงานผลการดำเนินงานใน ภาพรวมมาปรับปรุง พัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาในปัดต่อไป

7. ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการในการดูแลรับผิดชอบอาคาร สถานที่ และจัดประชุม ครู เพื่อกำหนดแนวทาง วางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา รวมไปถึง การจัดทำแผนผังบริเวณสถานศึกษา เพื่อให้พร้อมต่อการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8. ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม ดำเนินการนิเทศ ประเมินผลในการดำเนินงาน และตรวจสอบสรุปการรายงานการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมสถานศึกษา จากนั้นนำผลการกำกับ ติดตามและตรวจสอบจากการดำเนินงานมาปรับเพื่อลงสู่การปฏิบัติ

9. ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการและจัดประชุมครู เพื่อกำหนดผู้รับผิดชอบตามแผนงานของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษา ประมวลผล จัดเก็บรักษา จัดทำและบริการข้อมูลสารสนเทศ และเผยแพร่สารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลของสถานศึกษาเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น รวมไปถึงควรประสานความร่วมมือและดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

10. ควรมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้สะอาด รมรื่น สวยงามจัดเป็นแหล่งเรียนรู้สร้างฐานการเรียนรู้ และแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้ แต่งตั้งครูและนักเรียนแกนนำแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อรับผิดชอบฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้ประจำฐานการเรียนรู้ และจัดให้มีห้องศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

11. มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ และขอรับการสนับสนุนในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เชิญชวนและเปิดโอกาสให้สถานศึกษาอื่นมาศึกษาดูงานโดยการสร้างเครือข่ายและขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่าย

12. สถานศึกษาควรมีโครงสร้างการปฏิบัติงานตามภารกิจการบริหารทั่วไปที่ชัดเจน

13. สถานศึกษาควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนด้านการบริหารทั่วไปให้มีประสิทธิภาพ

14. ควรมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยบูรณาการหลักของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับกลุ่มโรงเรียน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานอื่น ๆ ที่อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

15. สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนด้านการบริหารทั่วไปอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

16. ผู้บริหารควรพัฒนารูปแบบการดำเนินงานหรือรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนด้านการบริหารทั่วไปที่มีระบบเกิดประสิทธิผลสูงสุด

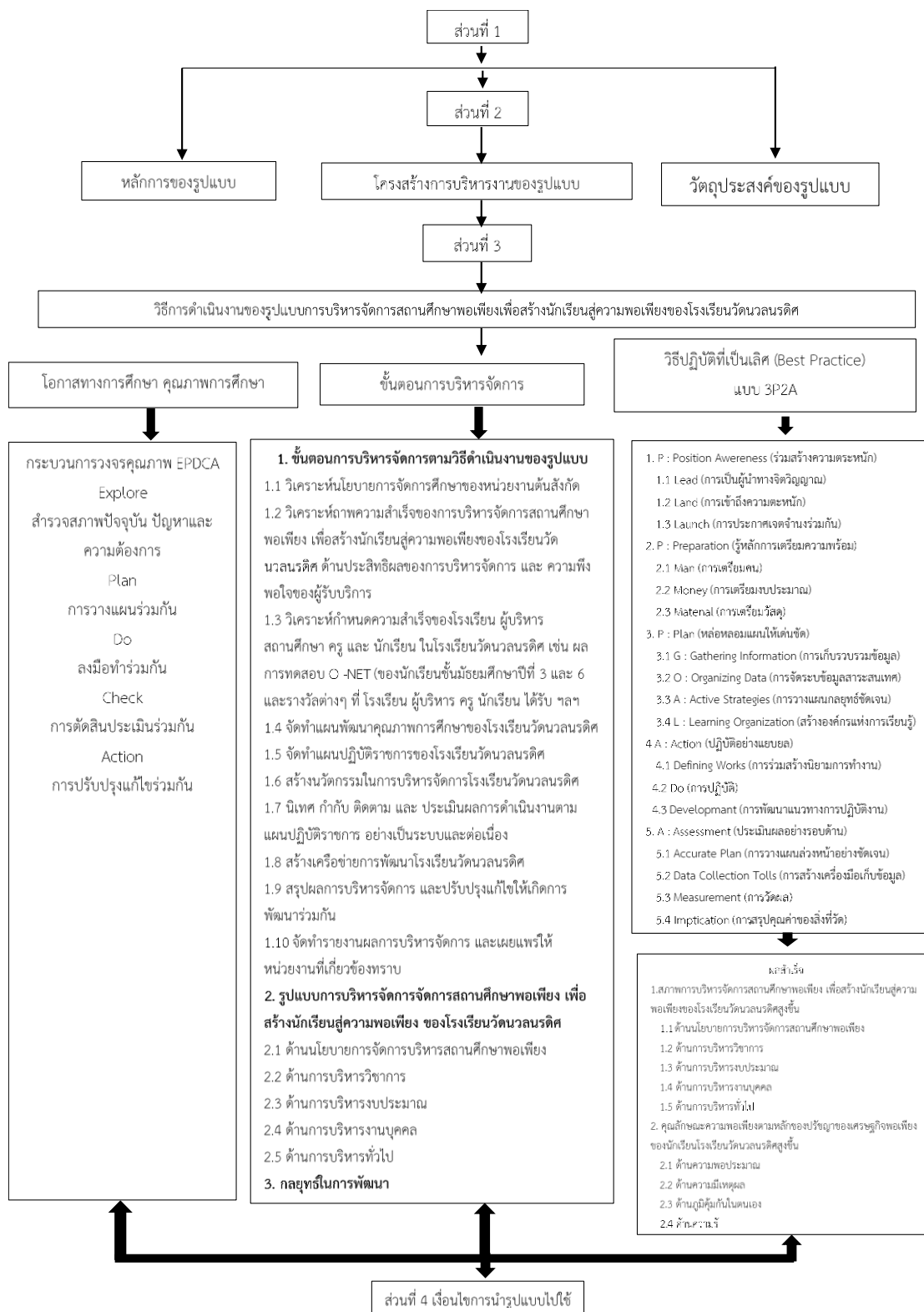
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลออกเป็นเป็น 2 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 2.1 ผลการร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ มีรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

ร่างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้าง นักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเบื้องต้นมีลักษณะเป็นรูปแบบเชิงโครงสร้างทางความคิด (Conceptual Model)

และมีลักษณะ เป็นรูปแบบบูรณาการพัฒนา (Integrated Development Model) สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานของรูปแบบ ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 ร่างรูปการณบริหารการจัดการจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัด นวลนรดิศ

ภายหลังที่ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านได้ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ ดังนี้

ข้อเสนอแนะการปรับปรุงร่างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

1. ควรปรับความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบให้มีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยค้นคว้ามาในบทที่ 2 และให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผล

2. วิธีดำเนินงานของรูปแบบด้านโอกาสทางการศึกษา คุณภาพการศึกษาควรเพิ่มองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

3. ปรับวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบให้ครอบคลุมผลสำเร็จ โดยเพิ่มเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความพอเพียงตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนวัดนवलนรดิศให้สูงขึ้นประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านภูมิคุ้มกัน ด้านความรู้ และด้านคุณธรรม

4. ปรับองค์ประกอบของรูปแบบส่วนที่ 2 โครงสร้างการบริหารงาน และวิธีดำเนินงานของรูปแบบให้เหลือเพียงโครงสร้างการบริหารงานของรูปแบบ และปรับวิธีดำเนินงานของรูปแบบเป็นองค์ประกอบของรูปแบบส่วนที่ 3 โดยเพิ่มวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ จุดเน้น และขยายความของจุดเน้นแต่ละด้านตัวชี้วัดความสำเร็จให้ละเอียด ชัดเจน พร้อมระบุโครงการและงบประมาณแต่ละโครงการให้ชัดเจน

5. ปรับวิธีการดำเนินงานของรูปแบบในส่วนของขั้นตอนการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของรูปแบบโดยอธิบายขั้นตอนของรูปแบบย่อยทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปให้มีลักษณะเป็นแผนภูมิที่เป็นขั้นตอนในการบริหารที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

6. ปรับวิธีการดำเนินงานของรูปแบบในส่วนของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) แบบ 3P2A โดยให้เพิ่มกลวิธีเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนา และการเผยแพร่วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ และให้เพิ่มกลวิธีย่อยให้สอดคล้ององค์ประกอบหลังเพื่อให้ได้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่น่าสนใจและครอบคลุมมากขึ้นพร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อจากเดิม

7. ปรับองค์ประกอบของรูปแบบส่วนที่ 4 เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ เป็นเงื่อนไขความสำเร็จของแต่ละรูปแบบย่อย เช่น เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบด้านนโยบาย หรือรูปแบบด้านบริหารงานวิชาการ เป็นต้น และเปลี่ยนลูกศรให้เข้าไปเชื่อมต่อจากขั้นตอนการบริหารจัดการและ ตัดลูกศรที่เชื่อมแผนภาพกรอบโอกาสทางการศึกษา คุณภาพการศึกษา ขั้นตอนการบริหารจัดการ และวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) แบบ 3P2A ด้านล่างออก

8. ปรับแผนภาพผลสำเร็จจากการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ให้มาอยู่นอกกรอบส่วนที่ 3 และเขียนผลสำเร็จให้ชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบและเพิ่มรูปแบบแผนภาพให้ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

9. ปรับความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบให้มองเห็นจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของรูปแบบ

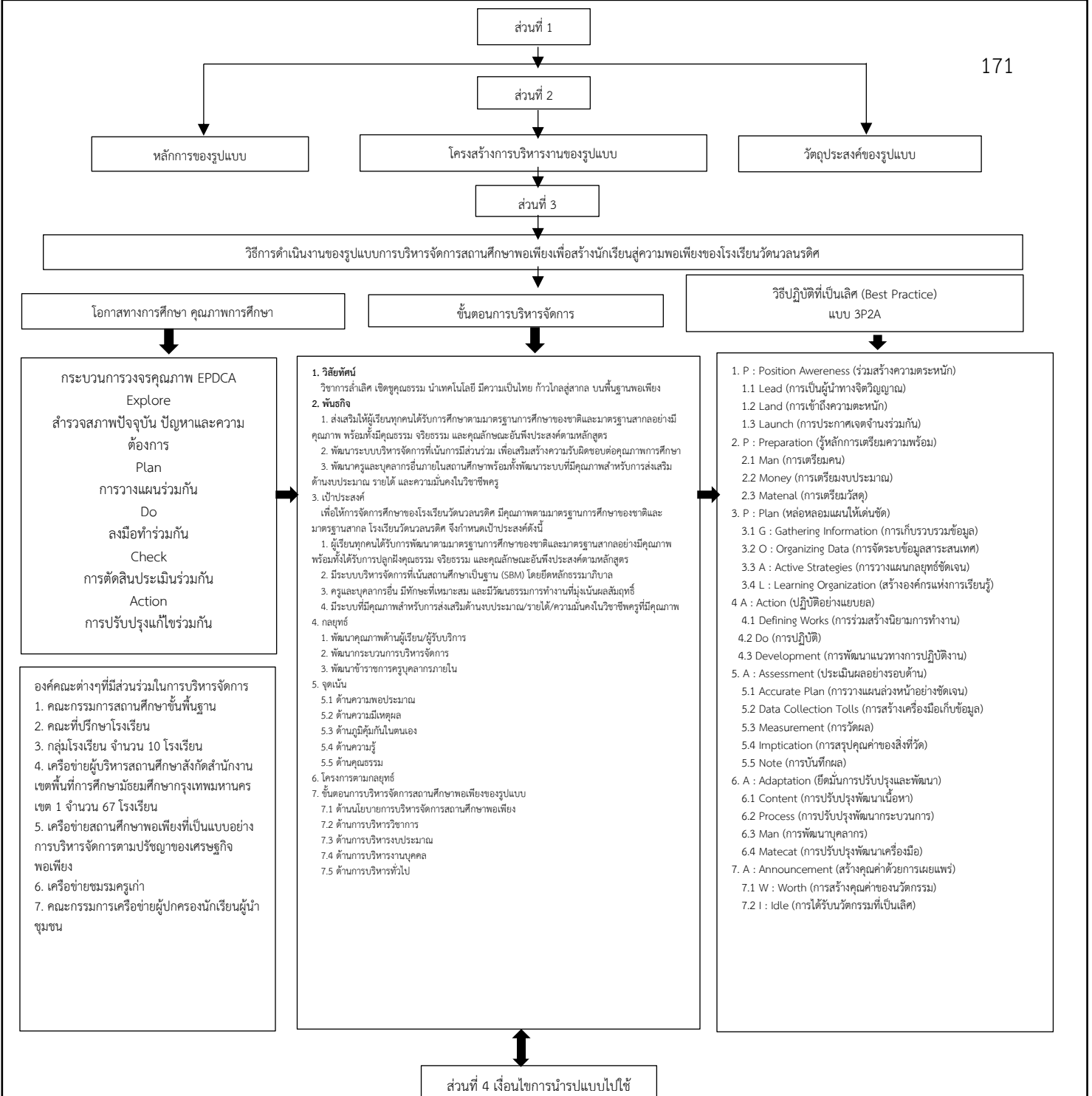
ข้อเสนอแนะ การปรับปรุงคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

1. ควรแบ่งคู่มือออกเป็นบท บทที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของคู่มือ บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง บทที่ 3 รูปแบบและคำอธิบายรูปแบบ และภาคผนวก

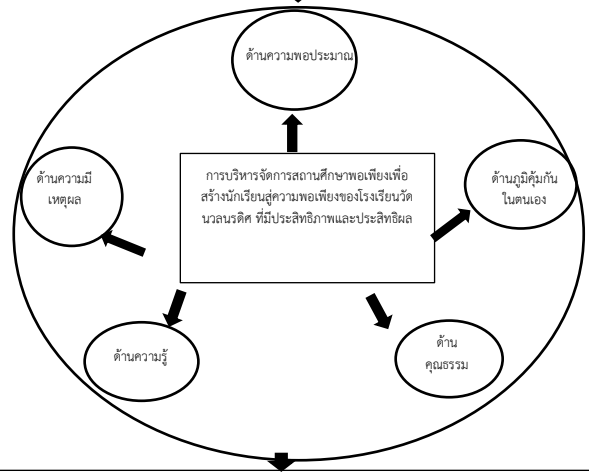
2. เพิ่มนิยามศัพท์เฉพาะในบทที่ 1 สำหรับบางคำเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

3. ปรับบทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องให้สรุปให้กระชับและเป็นแนวคิดที่จำเป็น

ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ สรุปเป็นรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ เพื่อนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ และนำไปทดลองใช้ในชั้นต่อไป ดังภาพที่ 4.2

ผลสำเร็จจากการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ปรับปรุง/พัฒนา/เผยแพร่ รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

คำอธิบายประกอบรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ภายหลังจากปรับปรุงจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

ส่วนที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานของรูปแบบ

ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินงานของรูปแบบ

ส่วนที่ 4 เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

ซึ่งในแต่ละส่วนมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

1. หลักการ

รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เป็นรูปแบบบริหารจัดการที่ยึดหลักการในการบริหารจัดการ ดังนี้

1.1 หลักการทั่วไป ยึดหลักในการบริหารจัดการ ดังนี้

- 1) หลักสมรรถนะ
- 2) หลักการกระจายอำนาจ
- 3) หลักการมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงาน
- 4) หลักธรรมาภิบาล
- 5) หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.2 หลักการกำกับรูปแบบ มีดังนี้

1) การบริหารแบบร่วมคิดร่วมทำ เป็นการบริหารจัดการที่คนกลุ่มนโยบายและกลุ่มจัดทำแผนงาน โครงการต้องร่วมมือกันอย่างยิ่ง และปฏิบัติงานสอดคล้องประสานกันในการกำหนดเป้าหมายและระบุความต้องการ การจัดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ จุดเน้น และโครงการการวางแผน การเตรียมและอนุมัติงบประมาณสำหรับงานโครงการ การดำเนินการตามแผนการวัดผลประเมินผล ตลอดจนการเผยแพร่นวัตกรรมใหม่

2) การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) เป็นกระบวนการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากผู้อำนวยการเป็นผู้สั่งการอย่างเดียวไปยังผู้ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน หัวหน้ากลุ่มงาน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา โดยมุ่งหวังให้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อ

สร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมสูงขึ้นและยั่งยืนต่อไป

3) การบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management) เป็นกระบวนการบริหารที่มุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์ เพื่อผลักดันให้เกิดความรับผิดชอบและพร้อมรับการตรวจสอบสัมฤทธิ์ผล ประกอบด้วยผลสำเร็จของการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยพิจารณาจากการเปรียบเทียบผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจริง บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด ประกอบด้วย 1) ผลการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป และ 2) คุณลักษณะความพอเพียงตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านภูมิคุ้มกันตนเอง ด้านความรู้ และด้านคุณธรรม

4) กลยุทธ์การดำเนินงาน เป็นการวางแผนงานสู่การปฏิบัติเพื่อให้การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

5) การบริหารคุณภาพด้วยวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) เป็นระบบการบริหารที่มีคุณภาพระบบหนึ่งที่ถูกนำมาพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) การนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action) ซึ่งการใช้วัฏจักรคุณภาพของเดมมิงต้องดำเนินการอย่างมีวินัยให้ครบวงจรหมุนเวียนไปอย่างต่อเนื่อง

2. วัตถุประสงค์

รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ มีวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

1) เพื่อให้มีรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังคมไทยและมีความสามารถในการปรับตัว ภายใต้การมีส่วนร่วมตัดสินใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เกิดประสิทธิผลต่อไป

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

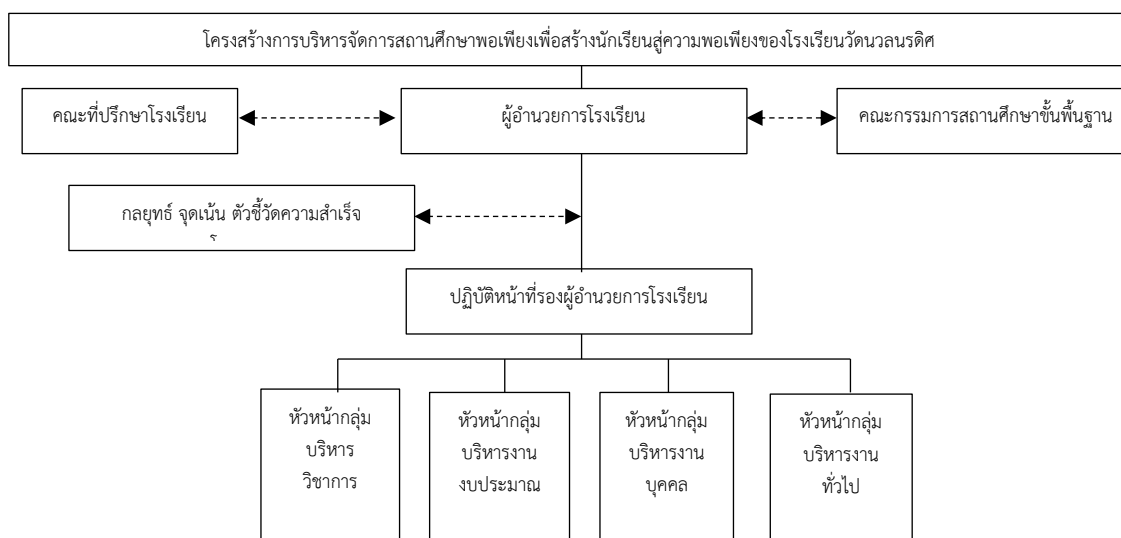
1) เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่เป็นเลิศให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงด้วยการบริหารวิชาการด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป

2) เพื่อพัฒนาคุณลักษณะความพอเพียงตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ให้สูงขึ้น ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านภูมิคุ้มกันในตนเอง ด้านความรู้ และด้านคุณธรรม

3) เพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรตามภารกิจของการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ส่วนที่ 2 โครงสร้างการบริหารของรูปแบบ

การจัดองค์กรเป็นเทคนิคพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาอย่างหนึ่ง มีลักษณะเป็นการกำหนดโครงสร้างของโรงเรียนนั้น ๆ ขึ้นมา เป็นการช่วยให้ทราบถึงตำแหน่ง หน้าที่ สถานะ และการควบคุมบังคับบัญชาอย่างกว้าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามนโยบาย กลยุทธ์ จุดเน้น โครงสร้างการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ดังภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.3 โครงสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่ปรับปรุงแล้ว

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา ซึ่งต้องมุ่งสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากร วางแผนการบริหารจัดการ ปฏิบัติปรับปรุง พัฒนา และเผยแพร่ นวัตกรรมภายใต้บรรยากาศการทำงานเป็นทีม ร่วมมือ ร่วมใจและรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาการจัดการศึกษา อันจะส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลมีคุณภาพอย่างยั่งยืนสร้างโอกาสทางการศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ผู้ปกครอง ชุมชนเกิดความพึงพอใจ เพื่อให้เกิด ความชัดเจนเป็นรูปธรรมนำไปสู่การปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงกำหนด องค์ประกอบย่อยในการดำเนินงานของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ประกอบด้วย กระบวนการวงจรคุณภาพ EPDCA ขั้นตอนการบริหารจัดการ องค์คณะ ต่าง ๆ ในการบริหารจัดการ รูปแบบการบริหารงานตามกลุ่มบริหารงานและกลยุทธ์การและผลสำเร็จ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

กระบวนการวงจรคุณภาพ EPDCA

กระบวนการวงจรคุณภาพในการดำเนินงานของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ (Explore) เป็นขั้นตอนแรกของ

การบริหารจัดการโดยการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญ กำหนดปัญหาและความต้องการของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ขั้นการวางแผนร่วมกัน (Plan) เป็นขั้นตอนในการวางแผนร่วมกันในการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยการประชุมวางแผนร่วมกันในการ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ จุดเน้น เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และโครงการในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเชิญคณะกรรมการคณะที่ปรึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนเครือข่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม พร้อมทั้งกำหนดปฏิทินการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่วางแผนไว้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้ประสบผลสำเร็จและช่วยกันระดมทรัพยากร เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขั้นลงมือทำร่วมกัน (Do) เป็นขั้นตอนการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ โดยการ จัดโครงสร้างการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศที่ยึดหลักการ ปฏิบัติงานตามสมรรถนะ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงาน หลักธรรมาภิบาล หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้ คือ คณะที่ปรึกษาโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียน กลุ่มที่ 6 จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมิ่งคลาสิก โรงเรียนปัญญาารคุณ โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม โรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ และโรงเรียนวัดประดู่ไทรธรรม เครือข่ายสถานศึกษาพอเพียงที่เป็นแบบอย่างการบริหารจัดการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เครือข่ายผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน

84 โรงเรียน เครือข่ายชมรมครูเก่าโรงเรียนวัดนวลนรดิศ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน เครือข่ายองค์กรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ดำเนินการตามวิธีการขั้นตอน ด้วยรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและมีการประชุมติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง

ขั้นการตัดสินใจประเมินร่วมกัน (Check) เป็นขั้นตอนการประเมินการปฏิบัติตามแผนการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ประกอบด้วยการประเมินวิธีการ ขั้นตอนการดำเนินงาน และการประเมินผลของการดำเนินงานตามแผนที่ได้ตั้งไว้ โดยในการประเมินดังกล่าวสามารถทำได้เอง โดยคณะกรรมการที่รับผิดชอบแผนการดำเนินงานนั้น ๆ ซึ่งเป็นลักษณะของการประเมินตนเองในรอบแรก และจะมีคณะกรรมการอีกชุดมาประเมินเพื่อยืนยันผลการดำเนินงานตามแผน

ขั้นการปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน (Action) เป็นขั้นตอนการนำผลการประเมินมาพัฒนาแผนโดยการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใดมีการปรับปรุงสิ่งที่ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายและพัฒนาสิ่งที่ติดอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีก และสังเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศใหม่ให้เหมาะสม สำหรับการดำเนินการในปีต่อไป

ขั้นตอนการบริหารจัดการ

ขั้นตอนการบริหารจัดการตามวิธีดำเนินงานของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ มีองค์ประกอบหลักและรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

กลยุทธ์

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ในการจัดการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2563 ไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์

วิชาการล้ำเลิศ เชิดชูคุณธรรม นำเทคโนโลยี มีความเป็นไทย ก้าวไกลสู่สากล บนพื้นฐาน พอเพียง

พันธกิจ

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานสากลอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
2. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อ คุณภาพ การศึกษา
3. พัฒนาครูและบุคลากรอื่นภายในสถานศึกษา พร้อมทั้งพัฒนาระบบที่มีคุณภาพสำหรับการส่งเสริม ด้านงบประมาณ รายได้และความมั่นคงในวิชาชีพครู เป้าประสงค์ เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของ ชาติและมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานสากลอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
2. มีระบบบริหารจัดการที่เน้นสถานศึกษาเป็นฐาน (SBM) โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
3. ครูและบุคลากรอื่น มีทักษะที่เหมาะสม และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
4. มีระบบที่มีคุณภาพสำหรับการส่งเสริมด้านงบประมาณ/รายได้/ความมั่นคงในวิชาชีพครูที่มีคุณภาพ

กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียน ผู้รับบริการ
2. พัฒนาระบบการบริหารจัดการ
3. พัฒนาข้าราชการและบุคลากรภายใน

จุดเน้น

วิธีดำเนินงานของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนฤตศิ ประกอบด้วยจุดเน้นและตัวชี้วัดความสำเร็จดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงจุดเน้นและตัวชี้วัดความสำเร็จ วิธีดำเนินงานของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนฤตศิ

จุดเน้น	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1. ด้านความพอประมาณ	ผู้เรียนมีระดับการปฏิบัติ ด้านความพอประมาณที่ผ่านเกณฑ์ คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป
2. ด้านความมีเหตุผล	ผู้เรียนมีระดับการปฏิบัติ ด้านความมีเหตุผลที่ผ่านเกณฑ์ คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป
3. ด้านภูมิคุ้มกันในตนเอง	ผู้เรียนมีระดับการปฏิบัติ ด้านภูมิคุ้มกันในตนเองที่ผ่านเกณฑ์ คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป
4. ด้านความรู้	ผู้เรียนมีระดับการปฏิบัติ ด้านความรู้ที่ผ่านเกณฑ์ คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป
5. ด้านคุณธรรม	ผู้เรียนมีระดับการปฏิบัติ ด้านคุณธรรมที่ผ่านเกณฑ์ คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

โครงการตามกลยุทธ์

โครงการตามกลยุทธ์ในวิธีดำเนินงานของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงรายละเอียดโครงการตามกลยุทธ์ในวิธีดำเนินงานของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนของท้องถิ่นและเกณฑ์มาตรฐานสากล	
โครงการ	งบประมาณ
พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนของท้องถิ่น	15,000
พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล	15,000
เสริมความรู้ในท้องถิ่นสู่อาชีพ	50,000

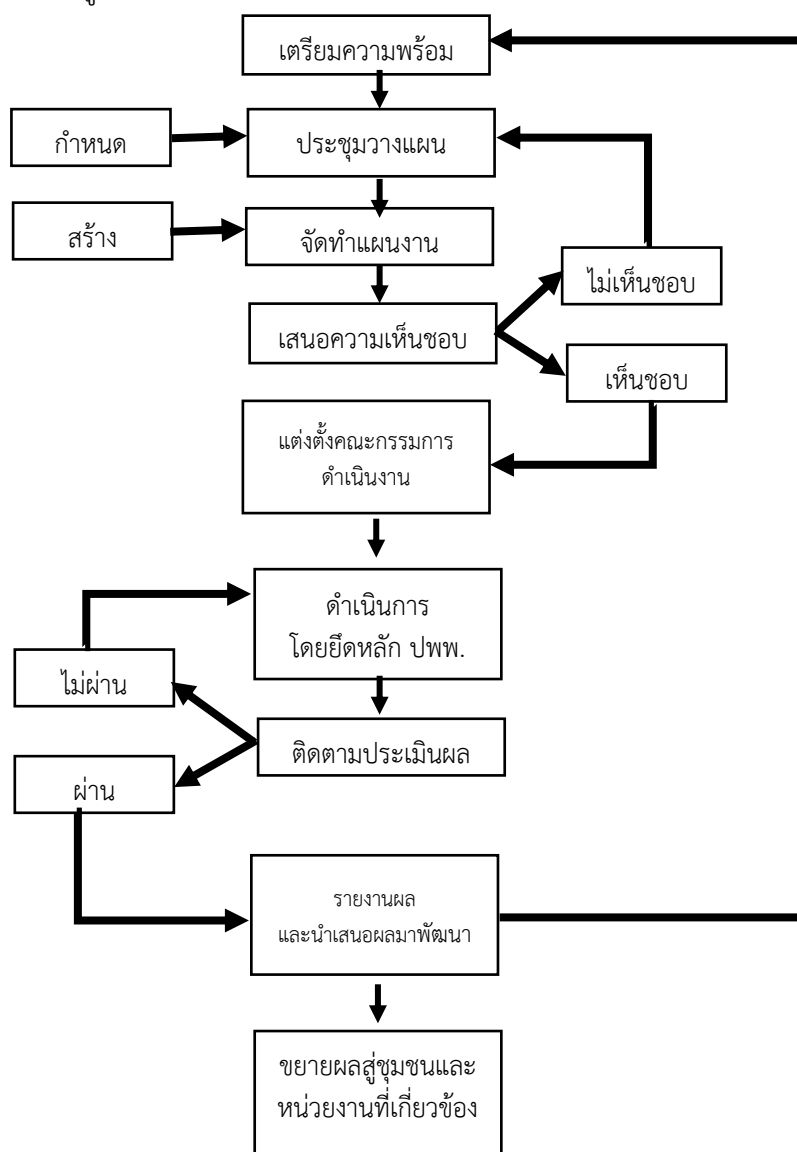
กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม โดยประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
โครงการ	งบประมาณ
พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนของท้องถิ่นสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล	130,000
โรงเรียนคุณธรรม	50,000
พัฒนาสถานศึกษาพอเพียง	250,000
สถานศึกษาสีขาว	40,000
สร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงโรงเรียนวัดนวลนรดิศโดยประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	120,000
พัฒนาสมรรถนะทางการเรียนระดับโรงเรียน และระดับชาติ(O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6	100,000
พัฒนาทักษะการวัดและประเมินผล	60,000
พัฒนาห้องสมุดและสารสนเทศ	90,000
พัฒนากิจกรรมตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	450,000
ศูนย์คลินิกวิชาการ	50,000
ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	150,000
โรงเรียนสุจริต	15,000
ตลาดนัดอาชีพและงานแสดงโครงงานอาชีพ "หนึ่งอาชีพ"	30,000
กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และสามารถสร้างนวัตกรรมสู่มาตรฐานสากล	
โครงการ	งบประมาณ
พัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน	80,000
พัฒนาทักษะด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีและสารสนเทศของผู้เรียน	250,000
พัฒนาทักษะด้านการสร้างสื่อ และนวัตกรรมสู่มาตรฐานสากล	120,000
มีคฤเทศก์น้อยในท้องถิ่นสู่อาชีพ	20,000
กลยุทธ์ที่ 4 จัดการศึกษาให้เด็กในวัยเรียนได้รับโอกาสอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม	
โครงการ	งบประมาณ
ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมทุกรูปแบบ	20,000
พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	30,000
ระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม	30,000

โครงการ	งบประมาณ
พัฒนากิจกรรมแนะแนว	30,000
แนะแนวการศึกษาต่อ	30,000
ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของผู้เรียน	30,000
กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
โครงการ	งบประมาณ
พัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ	180,000
พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ	20,000
เสริมสร้างขวัญกำลังใจครูและบุคลากรทางการศึกษา	40,000
กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยใช้สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศที่ทันสมัย และเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	
โครงการ	งบประมาณ
พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	50,000
พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ	80,000
พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา	20,000
พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดความยั่งยืน	25,000
กีฬาสามัคคีสัมพันธ์	70,000
กลยุทธ์ที่ 7 สนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้	
พัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม สาธารณูปโภคให้เอื้อต่อการเรียนรู้	550,000
ระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาห้องเรียน และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ	30,000
สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน	40,000

รูปแบบการดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศเพื่อให้ครูและบุคลากรเกิดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบการดำเนินงานรูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบดำเนินงานด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง 2) รูปแบบดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการ 3) รูปแบบดำเนินงานด้านการบริหารงานงบประมาณ 4) รูปแบบดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคล และ 5) รูปแบบดำเนินงานด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละรูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล และสามารถเขียนเป็นรูปแบบการดำเนินงานด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงดังภาพที่ 4.4

ภาพที่ 4.4 แสดงรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง

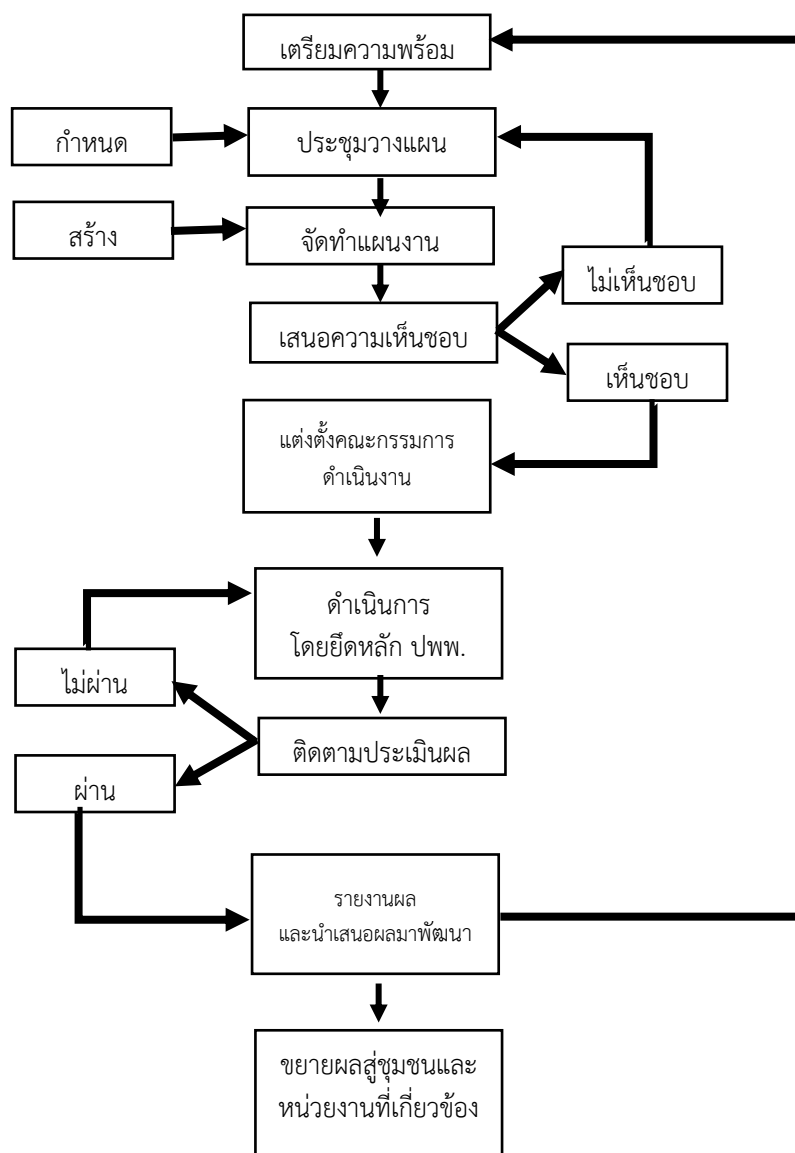
จากภาพที่ 4.4 สรุปกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศด้านนโยบาย

ขั้นที่	รายการ	กิจกรรม
1	เตรียมความพร้อม	สร้างความตระหนัก สร้างความเข้าใจในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับบุคลากรในโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา
2	ประชุมวางแผน	ประชุมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนงานประจำปี และกำหนดนโยบายของสถานศึกษาโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
3	จัดทำแผนประจำปี	จัดทำแผนประจำปีตามนโยบายของสถานศึกษาที่ได้กำหนดขึ้น
4	เสนอความเห็นชอบ	นำแผนประจำปี และนโยบายที่ได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ และข้อเสนอแนะ
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน	จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ และคณะกรรมการดำเนินงาน
6	ดำเนินการโดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ดำเนินการตามโครงการที่กำหนดโดยเน้นให้มีการสร้างเครือข่ายๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ
7	ติดตามผลประเมินผล	จัดทำแบบประเมินเพื่อประเมินความพึงพอใจและสะท้อนภาพรวมของการจัดกิจกรรม
8	รายงานผลและนำผลมาพัฒนา	สรุปผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานในครั้งต่อไป
9	ขยายผลสู่ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขยายผลการดำเนินงานให้กับผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ

ตารางที่ 4.9 การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง

2. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลและสามารถเขียนเป็นรูปแบบการดำเนินงาน ด้านการบริหารงานวิชาการ ดังภาพที่ 4.5

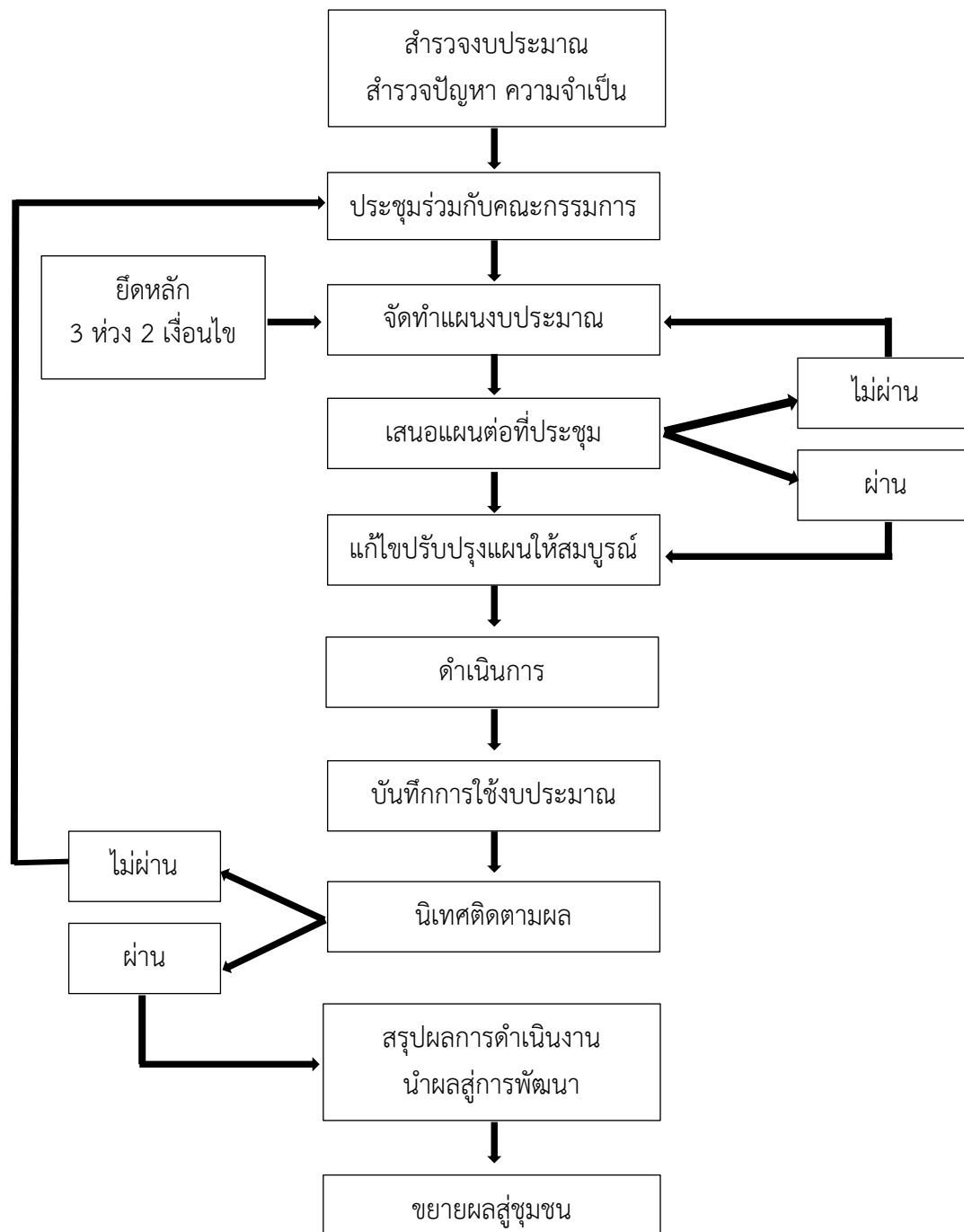
ภาพที่ 4.5 แสดงรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียง
ของโรงเรียนวัดนवलนรดิศด้านการบริหารงานวิชาการ

จากภาพที่ 4.5 สรุปกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ด้านการบริหารงานวิชาการ ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านการบริหารงาน วิชาการ

ขั้นที่	รายการ	กิจกรรม
1	สร้างความรู้ความเข้าใจ	เสริมสร้างความรู้และชี้แจงบุคลากรที่ทำการสอน เพื่อให้ทราบถึงจุดประสงค์ และแนวทางในการจัด กิจกรรมทางวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
2	ศึกษาหลักสูตร	ประชุมเพื่อวางแผนการจัดทำโครงการ กิจกรรมทาง วิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่การเรียนการสอน
3	แต่งตั้งคณะกรรมการ	มอบหมายงานโดยการแต่งตั้งคำสั่งผู้รับผิดชอบ และ คณะกรรมการในการดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาการ
4	จัดทำหลักสูตรและ แผนการสอน	บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา และในหลักสูตรทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้
5	เสนอต่อผู้บริหาร	นำหลักสูตรเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาและร่วม ประชุมหารือเพื่อพัฒนาต่อไป
6	ดำเนินการตามแผน	จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม หลักสูตรที่จัดทำขึ้น
7	นิเทศติดตาม ประเมินผล	ดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้วางแผนไว้
8	สรุปผลการดำเนินงาน	มีการนิเทศภายในเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนา ต่อไป
9	นำผลสู่การพัฒนา	สรุปผลการประเมินเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนา ต่อไป
10	ขยายผลสู่ชุมชน	ขยายผลการจัดกิจกรรมให้กับผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ

3. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัด นวลนรดิศ ด้านงบประมาณ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลและสามารถเขียนเป็นรูปแบบการ ดำเนินงาน ด้านการบริหารงานงบประมาณ ดังภาพที่ 4.6

ภาพที่ 4.6 แสดงรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียน
สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านการบริหารงานงบประมาณ

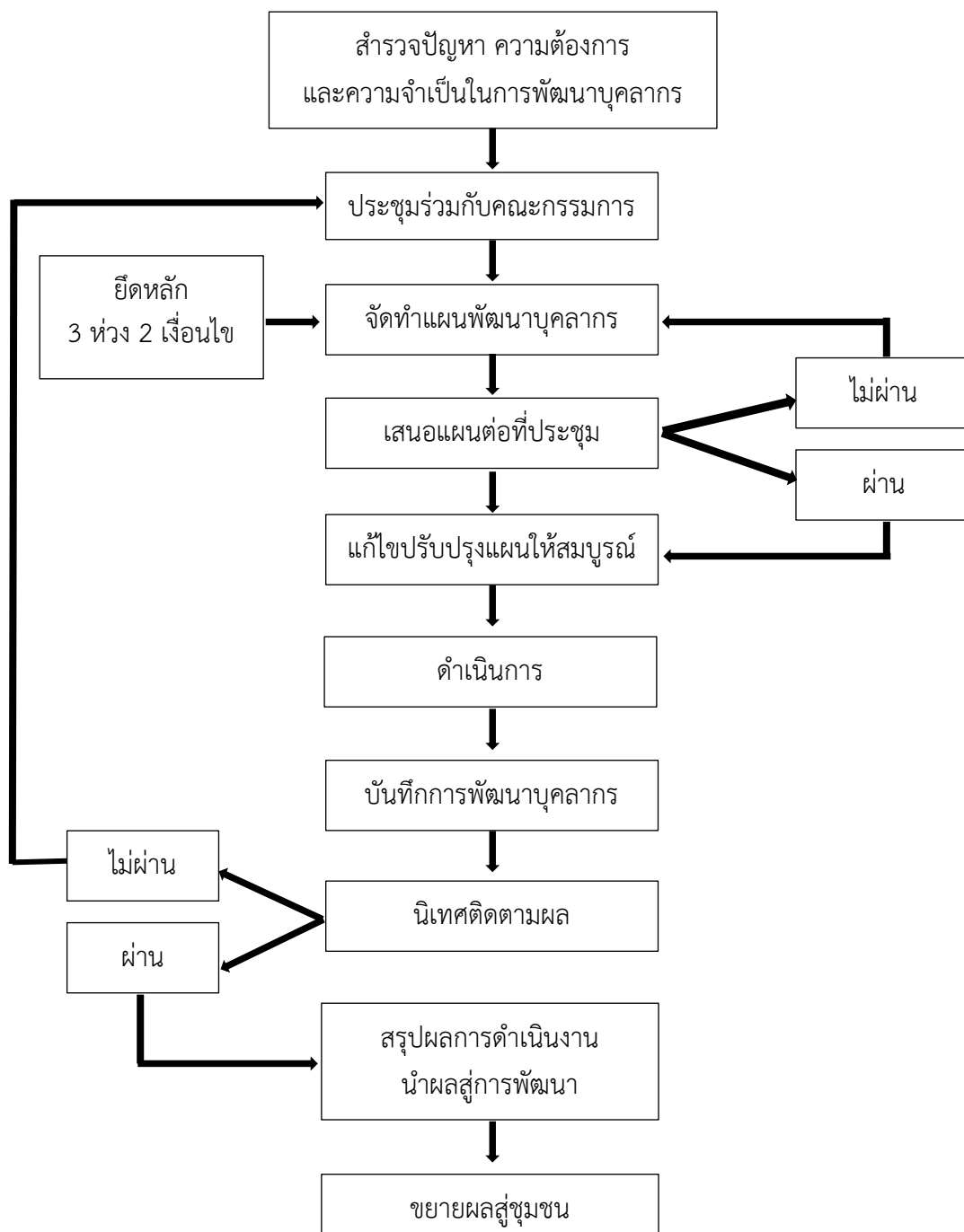
จากภาพที่ 4.6 สรุปกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อ
สร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศด้านการบริหารงานงบประมาณ ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ตารางแสดงแสดงกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา

พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านการบริหาร
งานงบประมาณ

ขั้นที่	รายการ	กิจกรรม
1	สำรวจงบประมาณปัญหาและความจำเป็น	สำรวจความต้องการใช้งบประมาณของแต่ละฝ่ายโครงการที่ต้องการจัดทำและประเมินผลความต้องการเบื้องต้น
2	ประชุมร่วมกับคณะกรรมการ	ประชุมวางแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3	จัดทำแผนงบประมาณ	จัดทำแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4	เสนอแผนต่อที่ประชุม	เสนอแผนงบประมาณให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาทราบเพื่อขอความเห็นชอบ
5	แก้ไขปรับปรุงแผนให้สมบูรณ์	นำแผนงบประมาณที่ผ่านความเห็นชอบแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์
6	ดำเนินการ	จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานในแต่ละโครงการ
7	บันทึกการใช้งบประมาณ	ใช้งบประมาณตามที่ได้วางแผนไว้ โดยยึดหลักความพอประมาณความมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่ดี โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
8	นิเทศติดตามผล	บันทึกการใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่อง และเป็นปัจจุบัน
9	สรุปผลการดำเนินงานนำผลสู่การพัฒนา	ติดตามการใช้งบประมาณ ประเมินผลโครงการอย่างสม่ำเสมอ
10	ขยายผลสู่ชุมชน	สรุปผลการใช้งบประมาณเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณางบประมาณในปีต่อไป

4. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านบริหารงานบุคคล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลและสามารถเขียนเป็นรูปแบบการดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลดังภาพที่ 4.7

ภาพที่ 4.7 แสดงรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศด้านการบริหารงานบุคคล

จากภาพที่ 4.7 สรุปกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านการบริหารงานบุคคลดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 แสดงกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นที่	รายการ	กิจกรรม
1	สำรวจปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร	สำรวจปัญหา ความต้องการและจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร แต่ละด้านโดยเรียงลำดับความต้องการและจำเป็น
2	ประชุมร่วมกับคณะกรรมการ	ประชุมวางแผนการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3	จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร	จัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4	เสนอแผนต่อ ที่ประชุม	เสนอแผนการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาทราบเพื่อขอความเห็นชอบ
5	แก้ไขปรับปรุงแผน ให้สมบูรณ์	นำแผนการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์
6	ดำเนินการ	จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานในแต่ละโครงการ
7	บันทึกการพัฒนาบุคลากร	ดำเนินการพัฒนาบุคลากรตามที่ได้วางแผนไว้โดยยึดหลัก ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ และคุณธรรม
8	นิเทศติดตามผล	บันทึกผลการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และ เป็นปัจจุบัน
9	สรุปผลการดำเนินงาน นำผลสู่การพัฒนา	ติดตามการพัฒนาบุคลากรและประเมินผลโครงการ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
10	ขยายผลสู่ชุมชน	สรุปผลและขยายผลการพัฒนาบุคลากรไปยังชุมชนและเครือข่ายทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง และใช้ผลการพัฒนาบุคลากรสำหรับเป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบการพิจารณางบประมาณ ในปีต่อไป

สรุปกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านการบริหารงานทั่วไป ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แสดงกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านการบริหารทั่วไป

ขั้นที่	รายการ	กิจกรรม
1	สำรวจบริบท โรงเรียน และชุมชน	สถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาสำรวจบริบท ของสถานศึกษาในเรื่องของอาคารสถานที่ ถึงความพร้อม ต่อการจัดการศึกษา
2	ประชุม วางแผน	ประชุมบุคลากรทางการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการ สถานศึกษา เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาอาคารสถานที่ร่วมกัน
3	แต่งตั้งคณะ ดำเนินงาน	จัดทำตารางการพัฒนาอาคารสถานที่ โดยขอความร่วมมือ จากหลายๆ ส่วน เช่น ชุมชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4	ทำปฏิทินการ ดำเนินงาน	จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในแต่ละส่วน และดำเนินงาน ตามตารางที่ได้จัดทำไว้
5	ดำเนินการ	ดำเนินงานตามตารางที่วางไว้
6	จัดบันทึกการดำเนินงาน และการใช้อาคารสถานที่	ปราชญ์ชาวบ้านแนะนำแหล่งเรียนรู้ที่มีความชำนาญ
7	ติดตามประเมินผล	ติดตามประเมินผลการพัฒนาอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ
8	สรุป และรายงานผล	รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ
9	ขยายผลและนำมา พัฒนา	สรุปการประเมิน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อไป

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นปัจจัยที่ช่วยให้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศที่พัฒนาขึ้นเกิดความสำเร็จมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ซึ่งผู้วิจัยเรียกว่า วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) แบบ 3P4A โดยประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก และ 25 กลวิธีปฏิบัติ ดังนี้

P : Position Awareness ร่วมสร้างความตระหนัก

P : Preparation รู้หลักการเตรียมความพร้อม

P : Plan หล่อหลอมแผนให้เด่นชัด

A : Action ปฏิบัติอย่างแยบยล

A : Assessment ประเมินผลอย่างรอบด้าน

A : Adaptation ยึดมั่นการปรับปรุงและพัฒนา

A : Announcement สร้างคุณค่าด้วยการเผยแพร่

ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีคำอธิบาย ดังนี้

1. P : Position Awareness (ร่วมสร้างความตระหนัก) หมายถึง การสร้างสภาวะแวดล้อม ประสพการณ์ การรับรู้ แรงจูงใจ ความรู้ ความเข้าใจร่วมกัน และนำมาสู่การประกาศเจตจำนงร่วมกันเพื่อร่วม ส่งเสริมและสนับสนุนรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของ โรงเรียนวัดนवलนรดิศ มีกลวิธีปฏิบัติแบบ 3L ดังนี้

1.1 Lead (การเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ) หมายถึง ผู้นำองค์กรจะต้องสร้างความรู้สึกรัก และทัศนคติ ในเชิงบวกต่อหลักการ แนวคิด วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้าง นักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งพร้อมที่จะเป็นผู้นำ ในการถ่ายทอดให้แก่สมาชิกในองค์กร เพื่อประโยชน์สูงสุดในการส่งเสริมและสนับสนุนรูปแบบ

1.2 Land (การเข้าถึงความตระหนัก) หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำองค์กรใช้ภาวะผู้นำ และเอาใจ ใส่ต่อการสร้างสภาวะแวดล้อม บรรยากาศ แรงจูงใจ และความรู้ ความเข้าใจ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก และ ทัศนคติเชิงบวกต่อรูปแบบ

1.3 Launch (การประกาศเจตจำนงร่วมกัน) หมายถึง การร่วมกันตกลงหลักการ แนวคิดและ วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของ โรงเรียนวัด นवलนรดิศที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแล้วร่วมกันประกาศเจตจำนงในการส่งเสริม และสนับสนุนรูปแบบ ต่อสาธารณะ

2. P : Preparation (รู้หลักการเตรียมความพร้อม) หมายถึง การจัดหาทรัพยากรใหม่หรือจัดลำดับ ความสำคัญทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีความสอดคล้องกันในทุกมิติ โดยผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ในกระบวนการ บริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศมีส่วนร่วมใน การดำเนินการ และระดมความคิดเพื่อให้กระบวนการบริหารจัดการ มีความพร้อม และสามารถนำไปสู่การ วางแผนที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งมีกลวิธีปฏิบัติแบบ 3M ดังนี้

2.1 Man (การเตรียมคน) หมายถึง การจัดเตรียมข้อมูลด้านศักยภาพ คุณวุฒิ และความสามารถ ของบุคลากรที่จะเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการทำงาน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 Money (การเตรียมงบประมาณ) หมายถึง การจัดหา หรือจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี และการศึกษาแนวทาง หรือกลวิธีให้พร้อม และเอื้ออำนวยต่อการวางแผนรูปแบบการบริหาร จัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

2.3 Material (การเตรียมวัสดุ) หมายถึง การจัดหา หรือจัดสรรงบประมาณเพื่อรองรับการดำเนินงาน ตามกลยุทธ์ จุดเน้น และโครงการในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียง ของโรงเรียนวัดนवलนรดิศที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. P : Plan (หล่อหลอมแผนให้เด่นชัด) หมายถึง การวิเคราะห์บริบทตามสภาพจริง กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวางแผนกลยุทธ์ จุดเน้น โครงการ และแนวทางการดำเนินการอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ เพื่อ

สร้างทางเลือกในกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งมีกลวิธีปฏิบัติแบบ GOAL ดังนี้

3.1 G : Gathering Information (การเก็บรวบรวมข้อมูล) หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ตามสภาพจริง เกี่ยวกับศักยภาพของหน่วยงาน ปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร ความเข้มแข็งความสามารถ ศักยภาพ ส่วนที่ส่งเสริมความสำเร็จโอกาส ตลอดจนข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ ขององค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.2 O : Organizing Data (การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ) หมายถึง การนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ ตามสภาพจริง สังเคราะห์เป็นประเด็น เรียงลำดับความสำคัญ และจัดหมวดหมู่ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

3.3 A : Active Strategies (การวางแผนกลยุทธ์ชัดเจน) หมายถึง การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ จุดเน้นและวางแนวทางการปฏิบัติผ่านแผนปฏิบัติการ และโครงการอย่างชัดเจน และเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.4 L : Learning Organization (สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้) หมายถึง การจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจกับแนวทางการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์อยู่เสมอเพื่อให้การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. A : Action (ปฏิบัติอย่างแยบยล) หมายถึง การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์จุดเน้น โครงการ และวางแนวทางการปฏิบัติที่วางไว้โดยยึดหลักความเป็นเอกภาพ และยืดหยุ่นเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งมีกลวิธีปฏิบัติแบบ 3D ดังนี้

4.1 Defining Works (การร่วมสร้างนิยามการทำงาน) หมายถึง การร่วมกันสร้างระบบ และแนวทางปฏิบัติตนและปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน

4.2 Do (การปฏิบัติ) หมายถึง การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ จุดเน้น โครงการและแนวทางการปฏิบัติที่วางไว้ โดยยึดหลักความเป็นเอกภาพ และยืดหยุ่น

4.3 Development (การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงาน) หมายถึง การปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานอยู่เสมอ และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี เพื่อสร้างเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อให้การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. A : Assessment (ประเมินผลอย่างรอบด้าน) หมายถึง การศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ จุดเน้น โครงการและแนวทางการปฏิบัติที่วางไว้เพื่อนำมา

เปรียบเทียบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความสำเร็จที่เกิดขึ้นและนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งมีกลวิธีปฏิบัติแบบ ADMIN ดังนี้

5.1 Accurate Plan (การวางแผนล่วงหน้าอย่างชัดเจน) หมายถึง การวางแผนการวัดผลและประเมินผลการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไว้ล่วงหน้า ซึ่งประกอบด้วย การแต่งตั้งสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการศึกษาข้อมูล และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การกำหนดจุดมุ่งหมายในการประเมิน สิ่งที่จะประเมิน และเครื่องมือในการประเมิน

5.2 Data Collection Tolls (การสร้างเครื่องมือเก็บข้อมูล) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากมีการวางแผนเรียบร้อยแล้ว ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการกำหนดจุดประสงค์ การสร้างเกณฑ์และเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นตามความเหมาะสมทางด้านพฤติกรรมและเนื้อหา กระบวนการวิจารณ์จุดประสงค์ เกณฑ์ และเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญและกระบวนการตรวจสอบเครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง

5.3 Measurement (การวัดผล) หมายถึง การนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเข้าสู่ขั้นตอนการเก็บข้อมูล ตัวเลข หรือระดับคุณภาพที่บ่งบอกถึงประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

5.4 Implication (การสรุปคุณค่าของสิ่งที่วัด) หมายถึง การวินิจฉัย ตัดสิน หรือสรุปคุณค่าที่ได้จากการวัดผลตามจุดประสงค์ เกณฑ์ และเครื่องมือการวัดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

5.5 Note (การบันทึกผล) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล เชิงสถิติ หรือเชิงคุณภาพไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

6. A : Adaptation (ยึดมั่นการปรับปรุงและพัฒนา) หมายถึง การนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากขั้นตอนการวัดผลประเมินผลการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่ต้องปรับปรุง และพัฒนาให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีกลวิธีปฏิบัติในการปรับปรุงพัฒนา 4 กลวิธีปฏิบัติดังนี้

6.1 Content (การปรับปรุงพัฒนาเนื้อหา) หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในเชิงเนื้อหา เช่น หลักการ โครงสร้างการบริหาร วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ จุดเน้น เงื่อนไขต่างๆ ตลอดจนเกณฑ์การวัดผลประเมินผลให้มีความชัดเจน เทียบตรงและมีความเชื่อมั่นในระดับที่สูงขึ้น

6.2 Process (การปรับปรุงพัฒนากระบวนการ) หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในเชิงกระบวนการ เช่น แนวทางปฏิบัติ ระบบการทำงานขั้นตอนการดำเนินงาน กลไกในการทำงานให้มีความเป็นสากล กระชับ และสามารถปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6.3 Man (การพัฒนาบุคลากร) หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในด้านบุคลากร เช่น ความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ ทักษะการสื่อสาร การดูแลเอาใจใส่ ตลอดจนขวัญและกำลังใจให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.4 Material (การปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือ) หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุน การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในด้านเครื่องมือ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เครื่องมือวัดและประเมินผล ตลอดจนงบประมาณ ให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. A : Announcement (สร้างคุณค่าด้วยการเผยแพร่) หมายถึง การเผยแพร่แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือประสบผลสำเร็จอย่างเป็นที่ประจักษ์จากการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สู่สาธารณะเพื่อแลกเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงและนำไปสู่การพัฒนาการจัดการศึกษาที่ยั่งยืนต่อไป ซึ่งมีกลวิธีปฏิบัติเพื่อคัดเลือกนวัตกรรมแบบ WIN ดังนี้

7.1 W : Worth (การสร้างคุณค่าของนวัตกรรม) หมายถึง การคัดเลือกนวัตกรรมที่เกิดจากผลสำเร็จขององค์กรในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ซึ่งอาจมีมากกว่า 1 นวัตกรรม โดยร่วมกันกำหนดแนวทาง เกณฑ์การคัดเลือกนวัตกรรมที่เหมาะสมและเป็นธรรม

7.2 I : Ideal (การได้รับนวัตกรรมที่เป็นเลิศ) หมายถึง การได้มาซึ่งแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจากการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่พัฒนาขึ้น

7.3 N : Network (การสร้างเครือข่ายนวัตกรรม) หมายถึง การเผยแพร่แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือประสบผลสำเร็จอย่างเป็นที่ประจักษ์จากการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศที่พัฒนาขึ้นสู่เครือข่ายทางการศึกษา เช่น เครือข่ายผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 84 โรงเรียน เครือข่ายชมรมครูเก่าโรงเรียนวัดนวลนรดิศ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน และเครือข่ายองค์กรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน ผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น

การเปิดบ้าน การจัดนิทรรศการ การประชุมทางวิชาการในเวทีต่าง ๆ เว็บไซต์ วารสารโรงเรียน สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นต้น

ส่วนที่ 4 เจ็อนไขความสำเร็จ

เจ็อนไขความสำเร็จด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง

1. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้และเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ และสนับสนุนการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ดี
2. ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้รับความสนับสนุนและความร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการดำเนินงานสู่สถานศึกษาพอเพียง คณะครูแต่ละช่วงชั้นให้ความสนับสนุน ความสามัคคี ความรับผิดชอบ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นความสำคัญและให้การร่วมมือสนับสนุนทำให้งานเสร็จลุล่วงไปด้วยดี
3. โครงสร้างการบริหารงานมีความชัดเจน มีการปรับโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนอย่างมีทิศทางและความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน
4. ในการทำงานร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียนเน้นความเป็นเอกภาพในนโยบาย หลากหลายในทางปฏิบัติ มีนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นตัวกำกับ มีความ สามัคคีและเสียสละ อุทิศตนให้กับสถานศึกษา
5. โรงเรียนส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเชิงระบบและเน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพโดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย ขั้นสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ (Explore) ขั้นการวางแผนร่วมกัน (Plan) ขั้นลงมือทำร่วมกัน (Do) ขั้นการตัดสินประเมินร่วมกัน (Check) และขั้นการปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน (Action)
6. โรงเรียนควรใช้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) แบบ 3P4A เป็นปัจจัยที่ช่วยให้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนเกิดความสำเร็จมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

เจ็อนไขความสำเร็จด้านการบริหารงานวิชาการ

1. หน่วยงาน องค์กร ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและเป็นกำลังใจที่สำคัญในการผลักดันกิจกรรมของสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ส่งเสริมให้ครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือมีประสบการณ์ มีคุณภาพ เช่น ครูได้รับการประเมินคุณภาพรางวัลเป็นครูดีเด่นในสาขาวิชาต่าง ๆ รวมถึงครูดีในดวงใจ เป็นแกนนำในการพัฒนางานวิชาการ
3. มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการจัดนิทรรศการแสดงผลงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในโรงเรียนและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับชุมชน

4. การจัดทำแผนการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเพิ่มความเข้มข้นในเนื้อหาสาระให้ลงสู่การปฏิบัติและเพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมตามหลักทางเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความหลากหลายมากขึ้น

5. โรงเรียนมีความพร้อมด้านเอกสารและสื่อเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงบุคลากรในโรงเรียนได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถอย่างสม่ำเสมอ

6. บุคลากร มีความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปสร้างหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระต้องเรียนรู้ ทุกระดับชั้นได้

7. โรงเรียนมีผลผลิตในด้านกิจกรรมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ทั้งในระดับจังหวัดและในระดับภาคหลายกิจกรรม

8. การจัดทำแผนการเรียนรู้ได้นำแผนการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเพิ่มเติมและปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักสูตรของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนไกลกังวลโดยบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่างๆของแต่ละช่วงชั้นให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

9. ชุมชน สังคมและครูอาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และต้องพยายามส่งเสริมให้มีความรู้และทักษะชีวิตมากขึ้น เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับนักเรียนต่อไป

10. สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะต้องส่งเสริมและเน้นการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโดยทุกส่วนต้องสอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เงื่อนไขความสำเร็จด้านการบริหารงานงบประมาณ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ให้ขวัญและกำลังใจให้การแนะนำและช่วยเหลือปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชา

2. ผู้บริหาร คณะครู นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. บุคลากรทุกคนยึดมั่นในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตใช้งบประมาณอย่างถูกต้องเหมาะสม และใช้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

4. ในการจัดบันทึกต้องบันทึกรายละเอียดชัดเจน เป็นปัจจุบัน สามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเข้าใจง่าย

5. ในการทำงานร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียนเน้นความเป็นเอกภาพในนโยบายหลากหลายในทางปฏิบัติ มีนโยบาย กฎระเบียบ มาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นตัวกำกับ มีความสามัคคีและเสียสละ อุทิศตนให้กับสถานศึกษา

เงื่อนไขความสำเร็จด้านการบริหารงานบุคคล

1. ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ครูและบุคลากรทุกคนยึดมั่นในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตใ้งบประมาณอย่างถูกต้องเหมาะสม และใช้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม เสียสละ อุทิศตน ให้กับสถานศึกษา
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรสร้างนวัตกรรมและเข้าประกวดกิจกรรมเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และต่อยอดสู่การมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น

เงื่อนไขความสำเร็จด้านการบริหารทั่วไป

1. โรงเรียนส่งเสริมการสร้างภาคีเครือข่ายร่วมกับชุมชน หน่วยงานราชการ องค์กรบริหารส่วนตำบล และสถานที่ประกอบการในท้องถิ่น จึงทำให้ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณก่อสร้างอาคาร และความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนได้น้อมนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำรงชีวิต เช่น การใช้จ่ายอย่างประหยัด การเลือกซื้อสิ่งของที่เป็ประโยชน์ การรักษาทรัพย์สินของส่วนรวมให้สามารถใช้งานได้ยาวนานขึ้น
3. สถานศึกษาควรมีพื้นที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการดำเนินงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอย่างน้อย 5 ไร่ จะส่งผลให้มีพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรมเพียงพอและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ โดยการปฏิบัติจริง
4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามากขึ้น ตลอดจนมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้พอเพียง ทั้งในและนอกโรงเรียนเพิ่มเติมเพื่อสร้างความรู้ที่หลากหลายให้กับนักเรียน

ผลสำเร็จจากการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ภายหลังจากการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจะส่งผลให้เกิดผลสำเร็จ ดังนี้

ผลโดยตรง

1. ระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้
 - 1.1 ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง
 - 1.2 ด้านการบริหารวิชาการ
 - 1.3 ด้านการบริหารงบประมาณ
 - 1.4 ด้านการบริหารงานบุคคล

1.5 ด้านการบริหารทั่วไป

2. ระดับคุณลักษณะความพอเพียงตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนวัดนวลนรดิศ มีการปฏิบัติที่สูงขึ้น ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านความพอประมาณ
- 2.2 ด้านความมีเหตุผล
- 2.3 ด้านภูมิคุ้มกันตนเอง
- 2.4 ด้านความรู้
- 2.5 ด้านคุณธรรม

ผลโดยอ้อม

1. ผลสัมฤทธิ์ระดับโรงเรียน และระดับชาติ (ONET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ปีการศึกษา 2561 โดยรวมสูงกว่าปีการศึกษา 2560
2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศสูงขึ้น
3. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านเกณฑ์ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้
4. สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนได้รับรางวัลเกี่ยวกับสถานศึกษาพอเพียงและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่าง ๆ

ตอนที่ 2.2 ผลการตรวจคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.14 - 4.22

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการ

สถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ
ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง								
		ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ หมาย	\bar{X}	S.D.	แปล ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	แปล ความ หมาย
1	ด้านหลักการและ วัตถุประสงค์ของ รูปแบบ	4.88	0.27	มากที่สุด	4.83	0.37	มากที่สุด	4.82	0.38	มากที่สุด
2	ด้านโครงสร้าง การ บริหารของรูปแบบ	4.93	0.20	มากที่สุด	4.89	0.22	มากที่สุด	4.87	0.34	มากที่สุด
3	ด้านวิธีดำเนินงาน ของรูปแบบ	4.90	0.26	มากที่สุด	4.85	0.31	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
4	ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ	4.77	0.43	มากที่สุด	4.76	0.41	มากที่สุด	4.80	0.37	มากที่สุด
โดยรวม		4.87	0.29	มากที่สุด	4.83	0.33	มากที่สุด	4.83	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.14 พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D.= 0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านโครงสร้างการบริหารของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.93$, S.D.= 0.20) รองลงมา คือ ด้านวิธีดำเนินงานของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.90$, S.D.= 0.26) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.77$, S.D.= 0.43) มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D.= 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านโครงสร้างการบริหารของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.89$, S.D.= 0.22) รองลงมาคือ ด้านวิธีดำเนินงานของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.85$, S.D.= 0.31) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.76$, S.D.= 0.41) และมีความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D.= 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านโครงสร้างการบริหารของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.87$, S.D.= 0.34) รองลงมา คือ ด้านวิธีดำเนินงานของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.83$, S.D.= 0.38) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.80$, S.D.= 0.37)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการ
สถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ
ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงฯ								
		ด้านโครงสร้างการบริหารของรูปแบบ								
		ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
\bar{X}	S.D.	แปล ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	แปล ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	แปล ความ หมาย		
1	หลักการทั่วไป	5.00	0.00	มากที่สุด	4.93	0.26	มากที่สุด	4.93	0.26	มากที่สุด
2	หลักการกำกับรูปแบบ	4.73	0.46	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
3	วัตถุประสงค์ทั่วไป	4.93	0.26	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
4	วัตถุประสงค์เฉพาะ	4.87	0.35	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
โดยรวม		4.88	0.30	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด	4.82	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักการทั่วไป ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมา คือ วัตถุประสงค์ทั่วไป ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.26) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักการกำกับรูปแบบ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.46) มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักการทั่วไป ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.26) รองลงมา คือ วัตถุประสงค์เฉพาะ ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักการกำกับรูปแบบ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.46) และมีความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักการทั่วไป ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.26) รองลงมา คือ หลักการกำกับรูปแบบ ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วัตถุประสงค์ทั่วไป ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.49)

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการ
สถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ
ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านโครงสร้างการบริหารของรูปแบบ

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านโครงสร้างการบริหารของรูปแบบ								
		ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ หมาย	\bar{X}	S.D.	แปล ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	แปลความ หมาย
1	การจัดกลุ่มงานต่าง ๆ ได้อย่าง สอดคล้องและกลมกลืนกัน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	4.93	0.26	มากที่สุด
2	การกระจายและมอบหมาย อำนาจหน้าที่ให้กับบุคคลและ กลุ่มงานต่าง ๆ อย่างชัดเจน	4.93	0.26	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
3	การเชื่อมโยงบุคลากรและกลุ่ม งานให้อยู่ในรูปแบบที่ เหมาะสมที่จะสนับสนุนให้ องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้ง ไว้	4.87	0.35	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
โดยรวม		4.93	0.20	มากที่สุด	4.89	0.22	มากที่สุด	4.87	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.16 พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ
พอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านโครงสร้างการบริหารของรูปแบบมี
ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D.= 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกลุ่มงานต่าง ๆ ได้อย่างสอดคล้อง
และกลมกลืนกัน ($\bar{X} = 5.00$, .D.= 0.00) รองลงมา คือ การกระจายและมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้กับบุคคล
และ กลุ่มงานต่าง ๆ อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.93$,S.D.= 0.26) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเชื่อมโยงบุคลากร
และกลุ่มงานให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมที่จะสนับสนุนให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.87$, S.D. =
0.35) ความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกลุ่มงานต่าง ๆ ได้อย่างสอดคล้อง
และกลมกลืนกัน ($\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00) รองลงมา คือ การกระจายและมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้กับบุคคล
และกลุ่มงานต่าง ๆ อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเชื่อมโยงบุคลากร
และกลุ่มงานให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมที่จะสนับสนุนให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.80$, S.D.=
0.41) และมีความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D.= 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1การจัดกลุ่มงานต่าง ๆ ได้

อย่างสอดคล้องและกลมกลืนกัน ($\bar{X} = 4.93$, S.D.= 0.26) รองลงมา คือ การกระจายและมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้กับบุคคล และ กลุ่มงานต่าง ๆ อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.87$, S.D.= 0.35) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเชื่อมโยงบุคลากรและกลุ่มงานให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมที่จะสนับสนุนให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.80$, S.D.= 0.41)

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิธีดำเนินงานของรูปแบบ

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงฯ								
		ด้านโครงสร้างการบริหารของรูปแบบ								
		ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย		
1	กระบวนการวงจรคุณภาพ EPDCA ช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานของรูปแบบบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.80	0.41	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด	4.73	0.49	มากที่สุด
2	ขั้นตอนการบริหารจัดการมีระบบที่ช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานของรูปแบบบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	4.93	0.26	มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขั้นตอนการบริหารจัดการมีระบบที่ช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานของรูปแบบบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.93$, S.D.= 0.26) รองลงมา คือ รูปแบบการดำเนินงานมีความชัดเจน เป็นระบบช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานของรูปแบบบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กระบวนการวงจรคุณภาพ EPDCA ช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานของรูปแบบบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.73$, S.D.= 0.49)

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการ
สถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ
ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงฯ								
		ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ								
		ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
\bar{X}	S.D.	แปล ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	แปล ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	แปล ความ หมาย		
1	เงื่อนไขความสำเร็จด้าน นโยบายการบริหาร จัดการสถานศึกษา พอเพียง	4.93	0.35	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
2	เงื่อนไขความสำเร็จด้าน การบริหารงานวิชาการ	4.67	0.49	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด	4.73	0.35	มากที่สุด
3	เงื่อนไขความสำเร็จด้าน การบริหารงาน งบประมาณ	4.73	0.46	มากที่สุด	4.73	0.41	มากที่สุด	0.80	0.41	มากที่สุด
4	เงื่อนไขความสำเร็จด้าน การบริหารงานบุคคล	4.73	0.46	มากที่สุด	4.73	0.41	มากที่สุด	4.93	0.26	มากที่สุด
5	เงื่อนไขความสำเร็จด้าน การบริหารทั่วไป	4.80	0.41	มากที่สุด	4.80	0.37	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
โดยรวม		4.77	0.43	มากที่สุด	4.76	0.41	มากที่สุด	4.80	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.18 พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ
พอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเงื่อนไขความสำเร็จ มีความ
เหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D.= 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เงื่อนไขความสำเร็จด้านนโยบายการบริหารจัดการ
สถานศึกษาพอเพียง ($\bar{X} = 4.93$, S.D.= 0.35) รองลงมา คือ เงื่อนไขความสำเร็จด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} =$
4.80, S.D.= 0.41) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เงื่อนไขความสำเร็จด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.67$,
S.D.= 0.49) ความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D.= 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เงื่อนไขความสำเร็จด้านนโยบาย การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง ($\bar{X} = 4.87, S.D.= 0.35$) รองลงมา คือ เงื่อนไขความสำเร็จ ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.80, S.D.= 0.37$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เงื่อนไขความสำเร็จด้านการบริหารงาน วิชาการ ($\bar{X} = 4.67, S.D.= 0.49$) และมีความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80, S.D.= 0.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เงื่อนไขความสำเร็จด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.93, S.D.= 0.26$) รองลงมา คือ เงื่อนไขความสำเร็จด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.87, S.D. = 0.35$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เงื่อนไขความสำเร็จด้านนโยบาย การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง ($\bar{X} = 4.67, S.D.= 0.49$)

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียน วัดนवलนรดิศ โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงฯ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	ด้านรูปเล่มคู่มือ	4.32	0.86	มาก
2	ด้านเนื้อหาของคู่มือ	4.48	0.72	มาก
3	ด้านการนำไปใช้	4.50	0.74	มาก
โดยรวม		4.43	0.77	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียน สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43, S.D.= 0.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนำไปใช้ ($\bar{X} = 4.50, S.D.= 0.74$) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหาของคู่มือ ($\bar{X} = 4.48, S.D.= 0.72$) ส่วน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรูปเล่มของคู่มือ ($\bar{X} = 4.32, S.D.= 0.86$)

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ
การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียน
วัดนवलนรดิศ ด้านรูปเล่มของคู่มือ

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านรูปเล่มของคู่มือ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	ขนาดของคู่มือ	4.33	0.90	มาก
2	ความสวยงามของปกหน้า	4.47	0.64	มาก
3	ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรปกหน้า	4.13	0.99	มาก
4	ความถูกต้องของการพิมพ์	4.27	0.96	มาก
5	ส่วนประกอบของปกนอก	4.40	0.83	มาก
โดยรวม		4.32	0.88	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียน
สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านรูปเล่มของคู่มือ โดยรวมอยู่
ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อสำหรับข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสวยงามของปกหน้า ($\bar{X} = 4.47$, S.D.= 0.64) รองลงมา คือ ส่วนประกอบของปก
นอก ($\bar{X} = 4.40$, S.D.= 0.83) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรปกหน้า ($\bar{X} =$
4.13, .D.= 0.99)

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านเนื้อหาของคู่มือ

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านเนื้อหาของคู่มือ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	เนื้อหาครอบคลุม	4.53	0.74	มากที่สุด
2	เนื้อหามีความกระชับ ทำความเข้าใจได้ง่าย	4.27	0.80	มาก
3	เนื้อหาที่มีความชัดเจนทุกขั้นตอน	4.67	0.72	มากที่สุด
4	เนื้อหาที่มีความเหมาะสมและเป็นปัจจุบัน	4.60	0.51	มากที่สุด
5	มีการลำดับขั้นตอนก่อนหลังของเนื้อหา	4.40	0.83	มาก
6	เนื้อหาสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้	4.60	0.51	มากที่สุด
7	สำนวนภาษาที่ใช้ อ่านเข้าใจง่าย	4.47	0.74	มาก
8	ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษา	4.33	0.90	มาก
โดยรวม		4.48	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.21 พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเนื้อหาของคู่มือโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาที่มีความชัดเจนทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 4.67$, S.D.= 0.72) รองลงมา คือ เนื้อหาที่มีความเหมาะสมและเป็นปัจจุบันและเนื้อหาสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.60$, S.D.= 0.51) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เนื้อหาที่มีความกระชับ ทำความเข้าใจได้ง่าย ($\bar{X}=4.27$,S.D.=0.80)

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ด้านการนำไปใช้

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านการนำไปใช้		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	ความรู้จากคู่มือสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้ด้วยตนเองและแนะนำผู้อื่น	4.40	0.83	มาก
2	ความรู้จากคู่มือสามารถนำไปปฏิบัติได้	4.53	0.74	มากที่สุด
3	ความรู้ที่ได้จากคู่มือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงได้	4.60	0.63	มากที่สุด
4	สามารถนำคู่มือพกพาไปใช้ได้อย่างสะดวก	4.47	0.74	มาก
โดยรวม		4.50	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.22 พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการนำไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรู้ที่ได้จากคู่มือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้าน การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงได้ ($\bar{X} = 4.60$, S.D.= 0.63) รองลงมา คือ ความรู้จากคู่มือสามารถนำไปปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.74) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความรู้จากคู่มือสามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองและแนะนำผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.40$, S.D.= 0.83)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ไปทดลองใช้ในปีการศึกษา 2561 ปรากฏผล ดังนี้

ตอนที่ 3.1 ผลการศึกษาระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.23 - 4.28

ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ หลังการใช้รูปแบบโดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงฯ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง	4.59	0.53	มากที่สุด
2	ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.13	0.71	มาก
3	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.61	0.61	มากที่สุด
4	ด้านการบริหารงานบุคคล	4.67	0.49	มากที่สุด
5	ด้านการบริหารทั่วไป	4.69	0.46	มากที่สุด
โดยรวม		4.54	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.23 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ หลังการใช้รูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.69$, S.D.= 0.46) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.67$, S.D.= 0.49) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.13$, S.D.= 0.71)

ตารางที่ 4.24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศหลังการใช้รูปแบบ
ด้านนโยบายการจัดการศึกษาสถานศึกษาพอเพียง

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านนโยบายการ จัดการศึกษาสถานศึกษาพอเพียง		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	สร้างความตระหนัก ความเข้าใจในเรื่องหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคคลในโรงเรียน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.49	0.54	มาก
2	มีนโยบายน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการ ในแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยให้นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบาย	4.58	0.52	มากที่สุด
3	ประชุมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อจัดทำ แผนปฏิบัติงานประจำปี โดยน้อมนำปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	4.54	0.52	มากที่สุด
4	นำนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ชี้แจงต่อ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความ เห็นชอบและข้อเสนอแนะ	4.58	0.59	มากที่สุด
5	พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการ ขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษา สถานศึกษา พอเพียง	4.65	0.48	มากที่สุด
6	ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อน ในสถานศึกษา	4.70	0.48	มากที่สุด
7	ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและ แผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	4.85	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านนโยบายการ จัดการศึกษาสถานศึกษาพอเพียง		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
8	นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย แผนงาน โครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา	4.58	0.56	มากที่สุด
9	รายงานผลการติดตาม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	4.60	0.63	มากที่สุด
10	สร้างเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียงที่เป็น แบบอย่างการบริหารจัดการตามปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	4.54	0.58	มากที่สุด
โดยรวม		4.59	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.24 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ หลังการใช้รูปแบบด้านนโยบายการจัดการศึกษาสถานศึกษาพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D.= 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.70$, S:D.= 0.48) รองลงมาคือ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาสถานศึกษาพอเพียง ($\bar{X} = 4.65$, S.D.= 0.48) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สร้างความตระหนัก ความเข้าใจในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคลากรในโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.49$, S.D.= 0.54)

ตารางที่ 4.25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ หลังการใช้รูปแบบ
ด้านการบริหารงานวิชาการ

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านการบริหารวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเหมาะสม	4.10	0.88	มาก
2	ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.14	0.82	มาก
3	ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำสาระการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้น	4.23	0.68	มาก
4	จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระต่างๆทุกระดับชั้น	4.12	0.62	มาก
5	น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา ในชีวิตประจำวันโดยเชื่อมโยงสู่ครอบครัว ชุมชน สังคมโลก	4.25	0.66	มาก
6	จัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้เรียนโดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริง จากแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาในรูปแบบของการจัดทำโครงการ โครงการงานทั้งการศึกษา รายบุคคลและเป็นกลุ่ม	4.38	0.68	มาก

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านการ บริหารวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
7	มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างเหมาะสม	4.04	0.73	มาก
8	วัดผลและประเมินผลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่ หลากหลายครอบคลุมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	3.88	0.66	มาก
9	จัดหา พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อ ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนอย่าง เหมาะสม	4.14	0.65	มาก
10	มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนหน่วยการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียน การสอนอย่างเหมาะสม	4.36	0.79	มาก
11	จัดทำแผนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างเหมาะสม	4.05	0.54	มาก
12	ดำเนินการตามแผน โครงการ กิจกรรมด้านวิชาการที่ ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่การเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	4.25	0.80	มาก
13	สนับสนุนการจัดสภาพห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อ การเรียนการสอน ใช้แหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาและ ในท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนหลัก ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	3.92	0.76	มาก

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านการ บริหารวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
14	จัดแสดง เผยแพร่ผลงานของนักเรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	4.18	0.67	มาก
15	เผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างเหมาะสม	3.93	0.76	มาก
โดยรวม		4.13	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.25 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ หลังการใช้รูปแบบด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D.= 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้เรียนโดยเน้นการทดลองการปฏิบัติจริงจากแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา ในรูปแบบของการจัดทำโครงการ โครงการงานทั้งการศึกษา รายบุคคลและเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 9.38$, S.D.= 0.68) รองลงมา คือ มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.36$, S.D.= 0.79) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วัดผลและประเมินผลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายครอบคลุมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.66)

ตารางที่ 4.26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง
เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ หลังการใช้รูปแบบ
ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านการ บริหารงานงบประมาณ		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	วิเคราะห์จัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของ สถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนา การศึกษาตาม แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ และวิเคราะห์ ความเหมาะสมในการเสนอของงบประมาณ	4.62	0.51	มากที่สุด
2	วางแนวทางการใช้งบประมาณในการบริหารงานโดยนำ ความรู้หลักการแนวคิดทฤษฎีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่าง เหมาะสม	4.69	0.47	มากที่สุด
3	วางแผนการจัดหางบประมาณ สนับสนุนด้านการเงิน วัสดุครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.69	0.47	มากที่สุด
4	วางแผนการบริหารจัดการงบประมาณ พัสดุและ สินทรัพย์ของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	4.69	0.63	มากที่สุด
5	สนับสนุน ส่งเสริมให้ใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้ งบประมาณอย่างคุ้มค่าตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.46	0.76	มาก
6	จัดทำแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบแต่ละโครงการ	4.64	0.54	มากที่สุด
7	เสนอแผนงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ	4.42	0.59	มาก
โดยรวม		4.13	0.71	มาก

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านการ บริหารงานงบประมาณ		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
8	จัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อสนับสนุน การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.74	0.58	มากที่สุด
9	การดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการ เบิกจ่ายงบประมาณ ยึดหลักความพอประมาณ ความ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้	4.84	0.42	มากที่สุด
10	บันทึกการใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่องและเป็น ปัจจุบัน	4.57	0.73	มากที่สุด
11	ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และการบริหารจัดการสร งงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.81	0.39	มากที่สุด
12	จัดทำทะเบียนการบริหารงบประมาณที่ใช้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	4.49	0.73	มาก
13	นำผลการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล มาพัฒนา ปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.48	0.74	มาก
14	สรุปผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลประกอบ การพิจารณางบประมาณในปีต่อไป	4.49	0.80	มาก
15	รายงานผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของ สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อ บุคลากรคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ ผู้ปกครอง	4.53	0.73	มากที่สุด
โดยรวม		4.61	0.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.26 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศหลังการใช้รูปแบบด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 10 ข้ออยู่ในระดับมาก 5 ข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการเบิกจ่ายงบประมาณ ยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.42)รองลงมา คือ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.81$, S.D.= 0.39) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เสนอแผนงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ ($\bar{X} = 4.42$, S.D.= 0.59)

ตารางที่ 4.27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ หลังการใช้รูปแบบ
ด้านการบริหารงานบุคคล

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านการ บริหารงานบุคคล		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	มีแผนงานโครงสร้างการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อ สร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.58	0.51	มากที่สุด
2	มีการวางแผนในการพัฒนาบุคลากรสู่การเรียนรู้ในโรงเรียนให้มี ความรู้เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.62	0.50	มากที่สุด
3	พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาทุกคนให้มี ความรู้ ความเข้าใจและน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ ใน การปฏิบัติภารกิจหน้าที่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่าง ต่อเนื่อง	4.73	0.45	มากที่สุด
4	จัดสัมมนาและศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการ ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.57	0.50	มากที่สุด
5	สนับสนุนแหล่งเรียนรู้และสารสนเทศเกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคลากรและ ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่าง เหมาะสม	4.76	0.43	มากที่สุด
6	กำหนดวิธีการจัดสื่อ เทคโนโลยีที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.56	0.50	มากที่สุด
7	ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูหลังจาก การ ผ่านการอบรม หรือดูงานด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.75	0.43	มากที่สุด

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงฯ ด้านการบริหารงานบุคคล		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
8	นำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินการพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.72	0.54	มากที่สุด
9	ส่งเสริมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างครูภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างเหมาะสม	4.79	0.53	มากที่สุด
10	ผู้บริหาร ครู และบุคลากรเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตให้แก่ผู้อื่นได้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.65	0.56	มากที่สุด
โดยรวม		4.67	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.27 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ หลังการใช้รูปแบบด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อสำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.53) รองลงมา คือ สนับสนุนแหล่งความรู้และสารสนเทศเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอเหมาะสม ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.43) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กำหนดวิธีการจัดสื่อ เทคโนโลยีที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพความรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.50)

ตารางที่ 4.28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ หลังการใช้รูปแบบ
ด้านการบริหารทั่วไป

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงฯ ด้านการบริหาร ทั่วไป		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	ศึกษาและวิเคราะห์สภาพของสถานศึกษา เพื่อวางแผน ดำเนินงานด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.87	0.34	มากที่สุด
2	สถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำรวจ บริบทของสถานศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมในการจัดการศึกษา	4.66	0.48	มากที่สุด
3	ประชุมบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาอาคารสถานที่ร่วมกัน	4.65	0.48	มากที่สุด
4	จัดอาคารสถานที่และปรับปรุงภูมิทัศน์บรรยากาศที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.58	0.51	มากที่สุด
5	จัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เน้นประโยชน์ การใช้สอยและความคุ้มค่า	4.73	0.45	มากที่สุด
6	จัดแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.62	0.50	มากที่สุด
7	ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นคว้าความรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการ แสวงหาความรู้	4.71	0.47	มากที่สุด

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงฯ ด้านการบริหารทั่วไป		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
8	จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดย บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับกลุ่ม โรงเรียน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่าง เหมาะสม	4.56	0.50	มากที่สุด
9	วางแผนและดำเนินงานร่วมกับชุมชนเพื่อขับเคลื่อน หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม	4.75	0.43	มากที่สุด
10	จัดทำเอกสาร เว็บไซต์ ซีดี เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การ ดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน ให้ชุมชน เครือข่าย และหน่วยงานอื่นได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ	4.76	0.43	มากที่สุด
รวม		4.69	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.28 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ
พอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ หลังการใช้รูปแบบด้านการบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =
4.69, S.D.= 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
ศึกษาและวิเคราะห์สภาพของสถานศึกษาเพื่อวางแผนดำเนินงานด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง
เหมาะสม (\bar{X} = 4.87, S.D.= 0.34) รองลงมา คือ จัดทำเอกสาร เว็บไซต์ซีดีเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
การดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนให้ชุมชน/เครือข่าย และหน่วยงานอื่นได้รับ
ทราบอย่างสม่ำเสมอ (\bar{X} = 4.76, S.D.= 0.43) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับกลุ่มโรงเรียน โรงเรียน
เครือข่ายและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม (\bar{X} = 4.56, S.D.= 0.50)

ตอนที่ 3.2 ผลการเปรียบเทียบระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ซึ่งปรากฏผล ดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียน

สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	ก่อนการใช้รูปแบบ			หลังการใช้รูปแบบ			t
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย	
1	ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง	3.78	0.55	มาก	4.59	0.53	มากที่สุด	53.03*
2	ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.22	0.47	ปานกลาง	4.13	0.71	มาก	59.36*
3	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.28	0.40	ปานกลาง	4.61	0.61	มากที่สุด	80.06*
4	ด้านการบริหารงานบุคคล	3.51	0.39	มาก	4.67	0.49	มากที่สุด	54.20*
5	ด้านการบริหารทั่วไป	4.23	0.56	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด	30.38*
โดยรวม		3.60	0.47	มาก	4.54	0.56	มากที่สุด	102.80*

จากตารางที่ 4.29 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศก่อนการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D.= 0.47) และหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.56) เมื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศก่อนและหลัง การใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ พบว่า ค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยรวมและรายด้าน หลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3.3 ผลการศึกษาในระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศปรากฏผลดังตารางที่ 4.30 - 4.35

ตารางที่ 4.30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	ระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียน		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	ด้านความพอประมาณ	4.76	0.43	มากที่สุด
2	ด้านความมีเหตุผล	4.74	0.49	มากที่สุด
3	ด้านภูมิคุ้มกันในตนเอง	4.60	0.47	มากที่สุด
4	ด้านความรู้	4.62	0.50	มากที่สุด
5	ด้านคุณธรรม	4.80	0.39	มากที่สุด
โดยรวม		4.70	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.30 พบว่า คุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D.= 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 4.80$, S.D.= 0.39) รองลงมา คือด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 4.76$, S.D.= 0.43) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภูมิคุ้มกันในตนเอง ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.47)

ตารางที่ 4.31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศด้านพอประมาณ

ที่	รายการ	ระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียน		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	นักเรียนใช้จ่ายโดยคำนึงถึงรายได้ของพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือครอบครัวเป็นหลัก	4.82	0.48	มากที่สุด
2	นักเรียนใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล ประหยัด ไม่เกินกว่ารายได้ที่ได้รับ หรือไม่เกินฐานะของตน	4.78	0.40	มากที่สุด
3	นักเรียนรู้จักเลือกซื้อและใช้สิ่งของเครื่องใช้ให้เหมาะสมกับตนเองและครอบครัว	4.72	0.42	มากที่สุด
4	นักเรียนมีความยินดีกับผู้อื่นและพอใจในสิ่งที่มีไม่โลก ไม่อยากได้ของที่ไม่ใช่ของตน	4.68	0.42	มากที่สุด
5	นักเรียนมีการบริโภคที่ไม่เกินความจำเป็น และใช้จ่ายควรแก่ฐานะของตนเอง	4.80	0.42	มากที่สุด
โดยรวม		4.76	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.31 พบว่า คุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศด้านพอประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D.= 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนใช้จ่ายโดยคำนึงถึงรายได้ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครอบครัวเป็นหลัก ($\bar{X} = 4.82$, S.D.=0.48) รองลงมา คือ นักเรียนมีการบริโภคที่ไม่เกินความจำเป็น และใช้จ่ายควรแก่ฐานะของตนเอง ($\bar{X} = 4.80$, S.D.= 0.42) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมีความยินดีกับผู้อื่นและพอใจในสิ่งที่มี ไม่โลก ไม่อยากได้ของที่ไม่ใช่ของตน ($\bar{X} = 4.68$, S.D.= 0.42)

ตารางที่ 4.32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านความมีเหตุผล

ที่	รายการ	ระดับคุณลักษณะความพอเพียง ของนักเรียน		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	นักเรียนรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัด คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	4.80	0.40	มากที่สุด
2	นักเรียนให้การสนับสนุน รณรงค์และให้ความ ร่วมมือในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้มีอยู่และพอใช้อย่างยั่งยืน	4.75	0.48	มากที่สุด
3	นักเรียนรู้จักคิด ไตร่ตรองก่อนใช้ทรัพยากร	4.65	0.56	มากที่สุด
4	นักเรียนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น	4.72	0.58	มากที่สุด
5	นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจว่า ทรัพยากรธรรมชาติมาจากแหล่งใด ปัจจุบันมี ปริมาณเท่าใด หาง่าย หรือยากหรือมีพลังงานใด ทดแทนได้บ้าง	4.75	0.42	มากที่สุด
โดยรวม		4.74	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.32 พบว่า คุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบ การบริหาร
จัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ
ด้านความมีเหตุผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D.= 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง
ประหยัด คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D.= 0.40) รองลงมา คือ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ
ว่า ทรัพยากรธรรมชาติมาจากแหล่งใด ปัจจุบันมีปริมาณเท่าใด หาง่ายหรือยากหรือมีพลังงานใดทดแทนได้
บ้าง ($\bar{X} = 4.78$, S.D.= 0.42) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนรู้จักคิด ไตร่ตรองก่อนใช้ทรัพยากร ($\bar{X} =$
4.65, S.D.= 0.56)

ตารางที่ 4.33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรตศีตด้านภูมิคุ้มกันในตนเอง

ที่	รายการ	ระดับคุณลักษณะความพอเพียง ของนักเรียน		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	นักเรียนมีความอดทนต่อความยากลำบาก เพื่อให้ตนเองและครอบครัวสามารถพึ่งตนเองได้ในลำดับแรก	4.60	0.40	มากที่สุด
2	นักเรียนสามารถพึ่งตนเอง ใฝ่เรียนใฝ่รู้	4.56	0.48	มากที่สุด
3	นักเรียนมีความตระหนักถึงความสามารถตาม ศักยภาพของตน	4.65	0.52	มากที่สุด
4	นักเรียนมีพัฒนาการตนเอง และแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเองอยู่เสมอ	4.62	0.56	มากที่สุด
5	นักเรียนปรับปรุงข้อผิดพลาดที่เกิดจากการกระทำของตนเอง	4.58	0.40	มากที่สุด
โดยรวม		4.60	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.33 พบว่า คุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรตศีตด้านภูมิคุ้มกันในตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D.= 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีความตระหนักถึงความสามารถตามศักยภาพของตน ($\bar{X} = 4.65$, S.D.= 0.52) รองลงมา คือ นักเรียนมีการพัฒนาตนเอง และแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.56) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนสามารถพึ่งตนเองใฝ่เรียน ใฝ่รู้ ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.48)

ตารางที่ 4.34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียน
หลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียน
สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านความรู้

ที่	รายการ	ระดับคุณลักษณะความพอเพียง ของนักเรียน		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	นักเรียนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นหลักในการ พัฒนาตนเอง	4.64	0.48	มากที่สุด
2	นักเรียนสามารถพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญา ของตนเองหรือจากภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.58	0.50	มากที่สุด
3	นักเรียนมีวิธีการผลิตที่เหมาะสมกับปริมาณ ทรัพยากรในชุมชน	4.68	0.56	มากที่สุด
4	นักเรียนตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดย คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่นักเรียนเป็นสำคัญ	4.65	0.58	มากที่สุด
5	นักเรียนปรับปรุงข้อผิดพลาดที่เกิดจากการ กระทำของตนเอง	4.60	0.42	มากที่สุด
โดยรวม		4.62	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.34 พบว่า คุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบ การบริหารจัดการ
สถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ด้านความรู้ โดยรวมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุก
ข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนมีวิธีการผลิตที่เหมาะสมกับปริมาณทรัพยากรในชุมชน ($\bar{X} = 4.68$,
S.D.= 0.56) รองลงมา คือ นักเรียนตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่นักเรียนเป็น
สำคัญ ($\bar{X} = 4.65$, S.D.= 0.58) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนสามารถพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิ
ปัญญาของตนเองหรือจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.50)

ตารางที่ 4.35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศด้านคุณธรรม

ที่	รายการ	ระดับคุณลักษณะความพอเพียง ของนักเรียน		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1	นักเรียนไม่คิดทลากลวงหรือคดโกงผู้อื่น	4.80	0.40	มากที่สุด
2	นักเรียนมีความจริงใจต่อผู้อื่น	4.82	0.38	มากที่สุด
3	นักเรียนปฏิบัติงานและหน้าที่อย่างแข็งขัน ไม่ย่อ ท้อต่อความลำบากและอุปสรรค	4.85	0.35	มากที่สุด
4	นักเรียนสามารถใช้สติปัญญาของตนเองได้เต็มที่	4.70	0.42	มากที่สุด
5	นักเรียนมีความอดทนต่อความยากลำบาก เพื่อให้ตนเองและครอบครัวสามารถพึ่งตนเองได้	4.84	0.40	มากที่สุด
โดยรวม		4.80	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.35 พบว่า คุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศด้านคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนปฏิบัติงานและหน้าที่อย่างแข็งขัน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากและอุปสรรค ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.35) รองลงมาคือ นักเรียนมีความอดทนต่อความยากลำบาก เพื่อให้ตนเองและครอบครัวสามารถพึ่งตนเองได้ ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.40) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนสามารถใช้สติปัญญาของตนเองได้เต็มที่ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.42)

3.1 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากแบบสอบถาม กิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัยตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมฐานตามรอยพ่อ พออยู่ พอกิน และพอเพียง กิจกรรมธนาคารส่งเสริมนิสัยรักการออมตาม

แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกิจกรรมการพัฒนาความรู้และทักษะการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอาจยังไม่ครอบคลุมพฤติกรรมเรื่องความพอเพียงของนักเรียน เนื่องจากเป็นการสังเกตจากระยะเวลาอันสั้น ควรมีการสังเกตที่ต่อเนื่อง
2. เพิ่มการสร้างแบบวัดที่หลากหลายเพื่อให้ครอบคลุมกับพฤติกรรมของนักเรียนในเรื่องความพอเพียง
3. การวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เราทราบว่านักเรียนมีคุณลักษณะด้านความพอเพียงอยู่ในระดับใด
4. ควรพิจารณาว่าตัวชี้วัดนั้นครอบคลุมกับคุณลักษณะความพอเพียงหรือไม่
5. ควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความพอเพียงโดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา
6. ควรจัดโครงการ/กิจกรรมให้มีความหลากหลายเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในด้านความพอเพียง
7. ต้องมีการเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมและหลากหลายในการวัดพฤติกรรมของนักเรียนเรื่องความพอเพียง
8. นอกจากกิจกรรมตามโครงการครูผู้สอนควรสอดแทรกคุณลักษณะความพอเพียงให้นักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบวิธี
9. เมื่อสิ้นปีการศึกษาหรือภาคเรียนครูผู้สอนควรส่งผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเรื่องความพอเพียงของนักเรียนเสนอฝ่ายบริหารเพื่อรายงานผลและเปรียบเทียบการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวของนักเรียน

ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

สำหรับการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ผู้วิจัยประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศปรากฏผล ดังตารางที่ 4.36 - 4.40

ตารางที่ 4.36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยรวมและรายข้อ

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	ครูและบุคลากรทางการศึกษา	4.68	0.51	มากที่สุด
2	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.78	0.45	มากที่สุด
3	นักเรียน	4.80	0.42	มากที่สุด
4	ผู้ปกครองนักเรียน	4.89	0.36	มากที่สุด
โดยรวม		4.79	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ปกครองนักเรียน ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.36) รองลงมา คือ นักเรียน ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.42) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.51)

ตารางที่ 4.37 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบมีความถูกต้องชัดเจน และเหมาะสมสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา	4.61	0.50	มากที่สุด
2	โครงสร้างการบริหารของรูปแบบมีความสัมพันธ์กัน และสามารถพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.67	0.49	มากที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
3	วิธีการดำเนินงานของรูปแบบเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กัน มีความถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับ หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง สามารถพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียน วัดนวลนรดิศให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้	4.61	0.50	มากที่สุด
4	เงื่อนไขความสำเร็จมีความชัดเจน เหมาะสมและ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหาร จัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ พอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล	4.67	0.59	มากที่สุด
5	คู่มือการใช้รูปแบบมีความชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถ นำไปใช้ในการปฏิบัติได้	4.61	0.50	มากที่สุด
6	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงด้านนโยบาย การจัดการสถานศึกษาพอเพียงให้มีคุณภาพสูงขึ้น	4.67	0.50	มากที่สุด
7	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงด้านการ บริหารวิชาการให้มีคุณภาพสูงขึ้น	4.61	0.50	มากที่สุด
8	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงด้านการ บริหารงบประมาณให้มีคุณภาพสูงขึ้น	4.56	0.51	มากที่สุด
9	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงด้าน การบริหารบุคคลให้มีคุณภาพสูงขึ้น	4.72	0.46	มากที่สุด
10	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงด้าน การบริหารทั่วไปให้มีคุณภาพสูงขึ้น	4.72	0.57	มากที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
11	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านความพอประมาณสูงขึ้น	4.78	0.65	มากที่สุด
12	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านความมีเหตุผลสูงขึ้น	4.72	0.46	มากที่สุด
13	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านภูมิคุ้มกันในตนเองสูงขึ้น	4.61	0.50	มากที่สุด
14	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านความรู้สูงขึ้น	4.67	0.69	มากที่สุด
15	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านคุณธรรมสูงขึ้น	4.83	0.38	มากที่สุด
16	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่เป็นเลิศและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความพอเพียง	4.78	0.43	มากที่สุด
โดยรวม		4.68	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} =$

4.68, S.D.= 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านคุณธรรมสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.83$, S.D.= 0.38) รองลงมาคือ รูปแบบช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่เป็นเลิศและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความพอเพียง ($\bar{X} = 4.78$, S.D.= 0.43) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ รูปแบบช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงด้านการบริหารงบประมาณให้มีคุณภาพสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.51)

ตารางที่ 4.38 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียง
ของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	รูปแบบมีวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นระบบ	4.86	0.36	มากที่สุด
2	คู่มือการใช้รูปแบบมีความชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้	4.64	0.50	มากที่สุด
3	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามรูปแบบทุกขั้นตอนและต่อเนื่อง	4.93	0.27	มากที่สุด
4	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ให้ท่านและชุมชนทราบเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้อย่างต่อเนื่อง	4.79	0.58	มากที่สุด
5	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงด้านนโยบายการจัดการสถานศึกษาพอเพียงให้มีคุณภาพสูงขึ้น	4.79	0.43	มากที่สุด
6	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงด้านการบริหารวิชาการให้มีคุณภาพสูงขึ้น	4.71	0.47	มากที่สุด
7	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงด้านการบริหารงบประมาณให้มีคุณภาพสูงขึ้น	4.79	0.43	มากที่สุด
8	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงด้านการบริหารบุคคลให้มีคุณภาพสูงขึ้น	4.71	0.61	มากที่สุด
9	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงด้านการบริหารทั่วไปให้มีคุณภาพสูงขึ้น	4.71	0.47	มากที่สุด
10	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านความพอประมาณสูงขึ้น	4.79	0.43	มากที่สุด
11	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านความมีเหตุผลสูงขึ้น	4.79	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 4.38 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
12	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านภูมิคุ้มกันในตนเองสูงขึ้น	4.64	0.63	มากที่สุด
13	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านความรู้สูงขึ้น	4.79	0.43	มากที่สุด
14	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านคุณธรรมสูงขึ้น	4.93	0.27	มากที่สุด
15	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่เป็นเลิศและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความพอเพียง	4.86	0.36	มากที่สุด
โดยรวม		4.78	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามรูปแบบทุกขั้นตอนและต่อเนื่อง และรูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านคุณธรรมสูงขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.27) รองลงมาคือ รูปแบบมีวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นระบบ และรูปแบบช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่เป็นเลิศและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความพอเพียง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.36) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือคู่มือการใช้รูปแบบมีความชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้ และรูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านภูมิคุ้มกันในตนเองสูงขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.50)

ตารางที่ 4.39 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามรูปแบบทุกขั้นตอนและต่อเนื่อง	4.85	0.36	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนทราบเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้อย่างต่อเนื่อง	4.78	0.42	มากที่สุด
3	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะ ความพอเพียงด้านความพอประมาณสูงขึ้น	4.80	0.41	มากที่สุด
4	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะ ความพอเพียงด้านความมีเหตุมีผลสูงขึ้น	4.80	0.46	มากที่สุด
5	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะ ความพอเพียงด้านภูมิคุ้มกันของตนเองสูงขึ้น	4.70	0.52	มากที่สุด
6	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะ ความพอเพียงด้านความรู้สูงขึ้น	4.80	0.52	มากที่สุด
7	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะ ความพอเพียงด้านคุณธรรมสูงขึ้น	4.85	0.36	มากที่สุด
8	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความพอเพียง	4.83	0.38	มากที่สุด
9	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	4.83	0.38	มากที่สุด
โดยรวม		4.80	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D.= 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ

สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามรูปแบบทุกชั้นตอนและต่อเนื่อง และการบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านคุณธรรมสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.85$, S.D.= 0.36) รองลงมา คือ การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความพอเพียง และการบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.83$, S.D.= 0.38) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านภูมิคุ้มกันในตนเองสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.70$, S.D.= 0.52)

ตารางที่ 4.40 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามรูปแบบทุกชั้นตอนและต่อเนื่อง	4.95	0.21	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ให้ท่านและชุมชนทราบเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามรูปแบบนี้อย่างต่อเนื่อง	4.87	0.41	มากที่สุด
3	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านความพอประมาณสูงขึ้น	4.92	0.26	มากที่สุด
4	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านความมีเหตุผลสูงขึ้น	4.92	0.26	มากที่สุด
5	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านภูมิคุ้มกันในตนเองสูงขึ้น	4.74	0.60	มากที่สุด
6	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านความรู้สูงขึ้น	4.89	0.34	มากที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
7	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านคุณธรรมสูงขึ้น	4.95	0.21	มากที่สุด
8	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดี	4.90	0.32	มากที่สุด
9	การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและการเรียนรู้ของนักเรียนได้มากขึ้น	4.92	0.26	มากที่สุด
10	รูปแบบช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	4.85	0.48	มากที่สุด
โดยรวม		4.89	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามรูปแบบทุกขั้นตอนและต่อเนื่อง และ การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านคุณธรรมสูงขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.95, S.D. = 0.21$) รองลงมาคือ การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านความพอประมาณสูงขึ้น การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียงด้านความมีเหตุผลสูงขึ้น และการบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและการเรียนรู้ของนักเรียนได้มากขึ้นโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.92, S.D. = 0.26$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบริหารจัดการสถานศึกษาตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะความพอเพียง ด้านภูมิคุ้มกันในตนเองสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.74, S.D. = 0.60$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียน สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เป็นกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียน สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยแบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ (R.) ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ (D.) ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ (R2) และระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ (D2) ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

สรุปผล

ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศก่อนการใช้รูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ

2. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานของรูปแบบ ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งในแต่ละส่วนมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ส่วนคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศมีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ พบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ หลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ

พอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 2) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยรวมและด้านหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) คุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ พบว่า ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ว่า "เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศก่อนการใช้รูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนวัดนวลนรดิศเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางเปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมถึงการพัฒนาโรงเรียนตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดไว้และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ว่า "โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เป็นโรงเรียนดีใกล้บ้าน บนพื้นฐานของความเป็นไทย น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณธรรมนำความรู้มุ่งสู่มาตรฐานสากล" (โรงเรียนวัดนวลนรดิศ 2560 : 4) ซึ่งในส่วนของการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการนั้น โรงเรียนวัดนวลนรดิศได้สมัครเข้าร่วมโครงการระยะที่ 3 ปี 2553 - 2554 โดยได้พัฒนาโรงเรียนให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทอย่างต่อเนื่องและผ่านเกณฑ์การประเมินให้เป็นสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประจำปี 2559 จากผลการประเมินสรุปได้ว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการจัด

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการด้านการพัฒนาบุคลากร ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จของสถานศึกษา (โรงเรียนวัดนวลนรดิศ, 2559 : 10 - 14) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิษญาดา สิงห์เลิศ (2560 : 85-87) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ใน 4 ด้านโดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิภารัตน์ นาดี (2560 : 103-104) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รังสฤษฎ์ บุญอาจ (2561 : 114-116) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ ผลการวิจัย พบว่า ระดับประสิทธิผล การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารงานบุคคล รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไปด้านการบริหารงานงบประมาณ ตามลำดับ

ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรัสศรี โพธิ์เหมือน (2561 : 93) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสิริวันทน ชัยญาณะ และสนิท หาจตุรัส (2559 : 110-114) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กของรัฐตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีดังนี้ 1.1) ด้านวิชาการ พบว่า มีหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงแต่ยังมีได้นำสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง คงมีแต่โครงการเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง 1.2) ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า ยังมีได้นำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพราะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลัง 1.3) ด้านการบริหารงานบุคลากร พบว่า ยังมีได้นำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ หากแต่บริหารจัดการบุคลากรภายใต้ภาวะขาดแคลนบุคลากร 1.4) ด้านการบริหารทั่วไป พบว่า ยังคงยึดระเบียบการปฏิบัติราชการเป็นหลักในด้านการบริหารธุรการ การบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ยังมีได้นำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ หากแต่บริหารจัดการบุคลากรภายใต้ภาวะขาดแคลนการบริหารกิจการนักเรียนมีโครงการเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง 2) ปัญหาในการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปรากฏดังนี้ 2.1) ด้านวิชาการ พบว่า 2.1.1) ครูไม่มีเวลาเพียงพอกับการสอนเศรษฐกิจพอเพียง และการเรียนเศรษฐกิจพอเพียงไม่มีผลต่อการเรียนในระดับที่สูงขึ้น 2.1.2) เนื่องจากมีครู ไม่ครบชั้นและไม่ครบสาระการเรียนรู้ จึงดูเหมือนมีการนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ นอกจากนี้งบประมาณรายหัวมีน้อย การนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาใช้ดำเนินงานวิชาการจึงเป็นไปอย่างอึดอัด 2.1.3) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาไม่ได้เน้นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง 2.1.4) การวัดและประเมินผลผู้เรียนยังคงใช้กระดาษเป็นหลัก ระบบทะเบียนของโรงเรียนเป็นระบบเอกสาร มีระบบฐานข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์น้อย 2.2) ด้านงบประมาณ พบว่า ไม่มีการวิเคราะห์ความต้องการที่จำเป็นของโรงเรียน เพื่อการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนการบริหารงบประมาณต้องยึดระเบียบของกระทรวงการคลังเป็นหลัก 2.3) ด้านบุคลากรพบว่า ยังเป็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษามีบทบาทน้อยมาก 2.4) การบริหารทั่วไป พบว่ายังคงใช้ ระบบเอกสารตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ การก่อสร้างอาคารสถานที่ต้องเป็นไปตามแบบของกระทรวงศึกษาธิการ ยกเว้นงานกิจการนักเรียนที่มีโครงการเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

2. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ว่า "เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ" ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนวัดนวลนรดิศประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานของรูปแบบ ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ โดยรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ ส่วนคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศมีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบอย่างเป็นระบบตามแนวคิด หลักการ และทฤษฎีของการพัฒนารูปแบบ โดยก่อนการพัฒนารูปแบบผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาดังนี้ คือ 1) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ จากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้องค์ประกอบของรูปแบบมีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารจัดการ 2) การศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศก่อนการใช้รูปแบบโดยการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ อยู่ในระดับใดมีความต้องการ ปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ และ 3) มีการสรุปผลการศึกษาสภาพ การบริหารจัดการของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ นอกจากนี้ภายหลังการพัฒนารูปแบบผู้วิจัยมีการตรวจสอบคุณภาพ ของรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านเพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความสัมพันธ์

เชื่อมโยงกัน และความชัดเจนของรูปแบบ จากนั้นได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงรูปแบบให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 15 ท่านในการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทิสนา แคมณี และคนอื่น ๆ (2547:16) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) วัตถุประสงค์ แนวคิด 2) บริบทและเงื่อนไข 3) ยุทธศาสตร์ กระบวนการดำเนินงาน และ 4) ผลที่ได้รับจากการนำรูปแบบไปใช้ แนวคิดของ อีระ รุญเจริญ (2550 : 12) ได้สรุปองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินการของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ และแนวคิดของ สมาน อัครภูมิ (2550 : 10) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบที่ดีควรประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ในการพัฒนารูปแบบใด ๆ ผู้ออกแบบรูปแบบต้องรู้ว่า จะออกแบบรูปแบบการดำเนินงานนี้ขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ใด ซึ่งโดยทั่วไปก็มักจะพัฒนารูปแบบขึ้นมา เพื่อแก้ปัญหาบางอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขึ้นมาก็เพื่อให้การดำเนินงานในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นต้น 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ เพื่อให้การดำเนินงานของรูปแบบเป็นไปตามที่วัตถุประสงค์กำหนดไว้ ผู้ออกแบบรูปแบบต้องกำหนดว่าจะออกแบบรูปแบบนั้น ๆ บนฐานของทฤษฎีและหลักการใดบ้าง เช่น หลักการประการหนึ่ง ของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ ต้องร่วมกันรับผิดชอบ หมายความว่า คุณภาพภายในสถานศึกษาจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องร่วมกันรับผิดชอบ เป็นต้น 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักการและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ผู้พัฒนารูปแบบต้องออกแบบระบบงานของรูปแบบ เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงานของรูปแบบ เช่น การจัดโครงสร้างองค์กร การตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ และที่จำเป็นพร้อมกับการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความสัมพันธ์ของการทำงานร่วมกันของระบบเหล่านั้น เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ โดยกำหนดภารกิจหลัก กระบวนการ วิธีการ กิจกรรมอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินการ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินรูปแบบ หมายถึง การกำหนดแนวทางและเครื่องมือในการประเมินผลรูปแบบตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ และการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบว่าเป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่เพียงใด เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบรูปแบบ 6) คำอธิบายประกอบรูปแบบ หมายถึง อธิบายคำศัพท์เฉพาะที่นำมาใช้ออกแบบรูปแบบเพื่อสื่อความให้ตรงกันในการนำรูปแบบไปใช้ และ 7) ระบุเงื่อนไขการนำไปใช้ เนื่องจากรูปแบบทุกรูปแบบมีข้อจำกัด ดังนั้น ผู้ออกแบบรูปแบบควรได้ระบุเงื่อนไข ที่จะทำให้การนำรูปแบบไปใช้ประสบผลสำเร็จ และข้อควรระมัดระวัง เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบของ Esner E (1976 : 192-193) และ Keeves (1988 :589 – 560) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบรูปแบบไว้สอดคล้องกัน คือ การตรวจสอบรูปแบบโดยการใช้รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เที่ยงธรรมและมีดุลพินิจที่ดี ทั้งนี้ มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่างๆ นั้น จะเกิดขึ้นจาก

ประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมาน อัครภูมิ (2550) ได้เสนอแนวทางในการตรวจสอบรูปแบบที่เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัยและพัฒนาแบบไว้ อาจใช้วิธีใดวิธีหนึ่งจาก 3 วิธี ดังนี้ คือ 1) การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้นต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 15 - 20 คน พร้อมกับแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาแบบของ บุญชม ศรีสะอาด (2541 : 147) ได้เสนอแนะการพัฒนาแบบไว้ว่า มี 2 วิธี คือ ขั้นตอนแรกเป็นการพัฒนาแบบความคิด ขั้นตอนที่ 2 เป็นการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบความคิดในขั้นแรกจะต้องสร้างรูปแบบขึ้นมา ควรมีทฤษฎีแนวความคิดหรือผลการวิจัยในผลขององค์ประกอบหรือกิจกรรมดังกล่าวในขั้นที่ 2 เขียนรูปแบบออกมาแล้วเพื่อตรวจสอบว่ารูปแบบดังกล่าวให้ผลอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ควรนำไปทดลองใช้สอนตรวจสอบดูผลที่เกิดขึ้น อาจปรับปรุงองค์ประกอบหรือกิจกรรมที่มีปัญหา ซึ่งก็จะทำให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์ขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แคมมณี (2552 : 84) ที่สรุปขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาแบบ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ข้อค้นพบจากการวิจัย ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เอกสาร การสังเกต การสอบถามจากผู้เกี่ยวข้อง 2) การกำหนดหลักการ เป้าหมาย และองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน และสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 3) การกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบไปใช้ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อประสิทธิภาพในการใช้รูปแบบ 4) การประเมินรูปแบบ เป็นการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปมี 2 วิธี ได้แก่ ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎี โดยคณะผู้เชี่ยวชาญจึงจะประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ และประเมินความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติด้วยการนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงด้วยการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง และ 5) การปรับปรุงรูปแบบ แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้ 1) ระยะก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้ โดยผลจากการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และ 2) ระยะหลังนำรูปแบบไปทดลองใช้ โดยนำข้อมูลจากการทดลองมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีคุณภาพสูงสุด

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัศมี อุกระโคน (2558 : 172-179) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบการบริหารจัดการงานวิชาการ โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการ โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สาระสำคัญ แนวทางสู่การปฏิบัติ เงื่อนไขความสำเร็จ และประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการ โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า บริหารจัดการงานรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และรูปแบบได้รับยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญผ่านเกณฑ์ทุกด้านและทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดิษยา เลาว์ลย์ศิริ (2558 : 187 - 190) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบการบริหาร

จัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เทวฤทธิ์ พลเยี่ยม (2558 : 178 - 195) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การประเมินรูปแบบของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า มีความถูกต้องความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภูติศ พัดพิน (2560 : 189- 201) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่ารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย 2.1) หลักการ ได้แก่ (1) การมีสมรรถนะของผู้บริหาร (2) การมุ่งผลสำเร็จของสถานศึกษา (3) การมีคุณธรรม และ (4) การมีส่วนร่วม 2.2) วัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถานศึกษาที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน 2.3) บริบทหรือสภาพแวดล้อม สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนที่ 2 ระบบการบริหารแบบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ 1)วิธีการบริหาร แบบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 7 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ห้องค์กร (2) การวางแผน (3) การสร้างทีมงาน (4) การดำเนินงาน (5) การนิเทศ (6) การประเมินผล และ(7) การรายงานผล 2) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ (1) พอประมาณ (2) มีเหตุผล (3) มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (4) มีความรู้ (5) มีคุณธรรม 3) อำนาจหน้าที่ แบ่งออกเป็น 4 งาน ได้แก่(1) การบริหารวิชาการ (2) การบริหารงบประมาณ (3) การบริหารบุคคล และ (4) การบริหารทั่วไป ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเตรียมการดำเนินงาน 2) การนำไปใช้ 3) การประเมินผลการดำเนินงาน และ 4) สรุปผลการดำเนินงาน ส่วนที่ 4 การประเมินผล ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้ 1) ขั้นตอนวิธีการประเมิน มี 2 ขั้นตอน ได้แก่ (1) สถานศึกษาประเมินตนเอง (2) ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินของหน่วยงาน 2) สิ่งที่ประเมินประกอบด้วย (1) การประเมินตนเอง ได้แก่ การประเมินการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ 4 งาน และ(2) การประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ (1) การบริหารจัดการสถานศึกษา (2) หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (3) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ (4) การพัฒนาบุคลากร ส่วนที่ 5 เงื่อนไขประกอบด้วย 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1) เงื่อนไขความสำเร็จ พบว่า (1) ระดับเขตพื้นที่ต้องกำหนดนโยบายจัดหารูปแบบ จัดอบรมให้ความรู้บุคลากร แต่งตั้งคณะทำงาน และส่งเสริมทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (2) ระดับโรงเรียนต้องกำหนดนโยบายพัฒนาบุคลากร และจัดระบบการนิเทศภายใน ให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

และชุมชนโดยร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง) เจื่อนใจข้อจำกัด พบว่า ขาดการกำกับ นิเทศติดตาม ทุกระดับ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

3) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้รูปแบบมี 2 ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบรูปแบบเชิงคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 5 ส่วนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) การตรวจสอบรูปแบบเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 5 ส่วนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนา โด่งพิมาย (2561 : 189 - 200) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยบูรณาการใน 2 องค์ประกอบคือ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ท่วง ได้แก่ 1) ความพอประมาณ 2) มีเหตุผล 3) มีภูมิคุ้มกันและ 2 เจื่อนใจ ได้แก่ 1) คุณธรรม 2) ความรู้และการบริหารสถานศึกษา 4 งานดังนี้ 1) งานวิชาการ 2) งานบุคคล 3) งานงบประมาณ 4) งานทั่วไป โดยมีความคิดเห็น ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และมีประโยชน์โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ว่า "เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ" พบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียน วัดนवलนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทั้ง 5 ด้าน 2) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยรวมและรายด้านหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) คุณลักษณะความพอเพียงของนักเรียนหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบตามแนวคิดหลักการ และ

ทฤษฎีของการพัฒนารูปแบบ โดยก่อนการพัฒนารูปแบบผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ คือ 1) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้องค์ประกอบของรูปแบบมีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารจัดการ 2) การศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศก่อนการใช้รูปแบบโดยการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการของโรงเรียนวัดนวลนรดิศอยู่ในระดับใดมีความต้องการ ปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ และ 3) มีการสรุปผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ นอกจากนี้ ภายหลังจากพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยมีการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันและความชัดเจนของรูปแบบ จากนั้นได้นำข้อเสนอแนะมาการปรับปรุงรูปแบบให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นก่อนนำไปให้ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 15 ท่าน ในการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Eisner E (1976 : 192-193) และ Keeves (1988 : 589 - 560) ได้เสนอแนวคิด การตรวจสอบรูปแบบไว้สอดคล้องกัน คือ การตรวจสอบรูปแบบโดยการใช้รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคลคือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เที่ยงธรรมและมีคุณพินิจที่ดี ทั้งนี้ มาตรฐานและเกณฑ์ พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิผู้นั้นเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ สมาน อัครวภูมิ (2550) ได้เสนอแนวทางในการตรวจสอบรูปแบบที่เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัยและพัฒนารูปแบบไว้ อาจใช้วิธีใดวิธีหนึ่งจาก 3 วิธี ดังนี้ คือ 1) การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิโดยผู้วิจัยจะนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้นต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 15 - 20 คนพร้อมกับแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนารูปแบบของ บุญชม ศรีสะอาด (2541 : 147) ได้เสนอแนะการพัฒนารูปแบบไว้ว่า มี 2 วิธี คือ ขั้นตอนแรกเป็นการพัฒนารูปแบบความคิด ขั้นตอนที่ 2 เป็นการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบความคิดในขั้นแรกจะต้องสร้างรูปแบบขึ้นมา ควรมีทฤษฎีแนวความคิดหรือผลการวิจัยยืนยันในผลขององค์ประกอบหรือกิจกรรมดังกล่าวในขั้นที่ 2 หลังจากที่เขียนรูปแบบออกมาแล้วเพื่อตรวจสอบว่ารูปแบบดังกล่าวให้ผลอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ควรนำไปทดลองใช้สอนตรวจสอบดูผลที่เกิดขึ้นอาจปรับปรุงองค์ประกอบหรือกิจกรรมที่มีปัญหา ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์ขึ้น

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แคมมณี (2552 : 84) ที่สรุปขั้นตอนสำคัญในการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ข้อค้นพบจากการวิจัย ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เอกสาร การสังเกต การสอบถามจากผู้เกี่ยวข้อง 2) การกำหนดหลักการ เป้าหมาย และองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน และสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 3) การกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อประสิทธิภาพในการใช้รูปแบบ 4) การประเมินรูปแบบเป็นการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปมี 2 วิธี ได้แก่ ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎี โดยคณะผู้เชี่ยวชาญจึงจะประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ และ

ประเมินความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติด้วยการนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงด้วยการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลองและ 5) การปรับปรุงรูปแบบ แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้ 1) ระยะก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้ โดยผลจากการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และ 2) ระยะหลังนำรูปแบบไปทดลองใช้ โดยนำข้อมูลจากการทดลองมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีคุณภาพสูงสุด นอกจากนี้จะเป็นเพราะรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการดำเนินงานตามรูปแบบการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลของทุกกลุ่มบริหารงานตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น และผู้วิจัยได้สร้างคู่มือการปฏิบัติงาน คำอธิบายประกอบรูปแบบที่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานชัดเจนและเป็นระบบ มีการประชุมการวางแผนสร้างทีมในการทำงานมีการประชุมเพื่อมอบนโยบาย กลยุทธ์ จุดเน้น และโครงการต่าง ๆ ให้ทุกกลุ่มบริหารงานให้เข้าใจตรงกัน และสอดคล้องกับเป้าหมาย มีการสร้างหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการดำเนินงานเกี่ยวกับสถานศึกษาพอเพียงและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้สร้างวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นปัจจัยที่ช่วยให้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียน วัดนวลนรดิศที่พัฒนาขึ้นเกิดความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล ซึ่งผู้วิจัยเรียกว่าวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) แบบ 3P4A โดยประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก และ 25 กลวิธีปฏิบัติ และผู้วิจัย ได้กำหนดให้ทั้ง 4 กลุ่มบริหารงานรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานให้ทราบอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ภารกิจบรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ โดยรวมและรายด้านภายหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศสูงกว่าก่อนการ ใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พยอม วงศ์สารศรี (2544 : 8) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการที่ผู้จัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในองค์การการตระหนักถึงความสามารถ ความถนัด ความต้องการ และความมุ่งหวัง ด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์การควบคู่ไปด้วย องค์การจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของสุรชาติ ใฝ่รัชตพานิช (2546 : 4) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการเป็นการดำเนินงานโดยใช้สมองความคิด และปฏิภาณ เพื่อบรรลุเป้าหมายของกลุ่มการดำเนินการเป็นกระบวนการที่มีการดำเนินการที่เป้าหมาย มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยกระบวนการของการแสวงหา และการผสมผสานของทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกิจกรรมที่ผู้จัดการปฏิบัติการในองค์กรของตนเอง โดยมีการประสานงานระหว่างบุคคลร่วมกัน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ มัลลิกา ต้นสอน (2544 : 1) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการเป็นงานสำคัญที่ผู้บริหารทุกคนต้องทำให้ได้ตามเป้าหมายอย่างชาญฉลาด ในอดีตสภาพสิ่งแวดล้อมและการแข่งขันไม่รุนแรง องค์กรต่าง ๆ เพียงแต่ดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายก็เพียงพอ แต่ความรุนแรงของการแข่งขัน และสภาพแวดล้อมในปัจจุบันและ จะทวีความซับซ้อนขึ้นในอนาคต ทำให้การดำเนินการทุกอย่างต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีทิศทางที่ชัดเจน การบริหารจัดการจึงเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา และการสร้างความก้าวหน้าและการดำเนินการโดยที่ ประสิทธิภาพ หมายถึง การทำงานให้ได้ผลลัพธ์ โดยการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้าให้คุ้มค่าที่สุด ซึ่งจะให้ ความสำคัญกับวิธีการหรือกระบวนการในการทำงาน โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์และปัจจัยนำเข้าที่ได้จากการแปรรูปให้มีอัตราส่วนสูงที่สุด ขณะที่ ประสิทธิภาพ หมายถึง การทำงานให้สำเร็จเพียงอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร และสอดคล้องกับแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2548 : 12) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารจัดการเป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุด ในการประมวล ผลักดันและกำกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นทรัพยากรการจัดการประเภทต่าง ๆ สามารถดำเนินไปโดยมีประสิทธิภาพจนบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ กิจกรรมพื้นฐาน 4 ประการที่ทำให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการ มีดังนี้ คือ 1) การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการในการกำหนดเป้าหมาย แผนงาน และตัดสินใจ หาวิธีการที่ดีที่สุดที่ทำให้เป้าหมายนั้นบรรลุผลสำเร็จ 2) การจัดองค์กร (Organizing) หมายถึง กระบวนการในการจัดตั้งและจัดวางทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรที่ไม่ใช่บุคคล โดยวางแผนให้สามารถบรรลุผลสำเร็จขององค์กร 3) การนำ และ สั่งการ (Leading and Directing) หมายถึง กระบวนการของการมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นในการที่จะให้บุคคลอื่น มีพฤติกรรมในการทำงานที่ต้องการและทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร 4) การควบคุม (Controlling) หมายถึง กระบวนการ ในการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่องค์กรคาดหวัง และกำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงด้านการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทาง ดังนี้ คือ 1) ทบทวน ปรับปรุงพัฒนาโครงสร้าง และกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องหรือรองรับการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความพอประมาณ มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง 2) กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรม และการปรับปรุง เพิ่มเติมหรือจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนา การศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา มีการดำเนินการตามแผนอย่าง เป็นระบบ และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 3) พัฒนาบุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครูและกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลงและการจัดการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและ

กระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามแนวทางในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา 5) การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน ตั้งแต่ ร่วมกำหนดแนวนโยบายและการวางแผน ร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดสภาพและบรรยากาศภายในสถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้และการปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาที่บ้านและสถานที่อื่น ๆ และร่วมติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาและ 6) การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรจัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้ คือ ติดตามและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ติดตาม และประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการในกระบวนการ ขั้นตอน และกิจกรรมการดำเนินการในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การจัดระบบบริหารจัดการ การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและจัดให้ระบบการรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะ ๆ ทั้งการรายงานภายในสถานศึกษาการรายงานต่อสาธารณชน และการรายงานหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 1 - 8)

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557 : 71 -73) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวม 4 ด้าน คือด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ คือด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านบริหารงานงบประมาณตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ครูที่ได้รับมอบหมายต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรีสุภาวงศ์ ระเบียบ (2559 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาพอเพียงโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาพอเพียงโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน 4 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับแรก ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป และด้านบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีการบริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งในภาพรวม ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคลและด้านบริหารงานทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจรัสศรี โพธิ์เหมือน (2561 : 93) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานทั้งโดยรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ความคิดเห็น ของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางกับขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มานิตย สานแสง (2561 : 82-85) ได้วิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการบริหารบุคคล รองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารทั่วไปและการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตามขนาดโรงเรียนได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดยพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารทั่วไปไม่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพรัตน์ชัยเรือง (2559 : 163 – 169) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน :กรณีศึกษาโรงเรียนตีประจําตำบล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านการนำองค์การด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน ด้านการจัดการกระบวนการและด้านผลลัพธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสำเร็จการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ว่า "เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ " ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้ผ่านกระบวนการพัฒนาตามแนวคิด หลักการ และทฤษฎีการพัฒนา รูปแบบก่อนนำไปทดลองใช้ องค์ประกอบของรูปแบบทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ทำให้ได้นวัตกรรมการบริหารที่สามารถพัฒนาการบริหารจัดการของทุกกลุ่มงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นจากเดิมบรรลุตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยวิธีดำเนินการของรูปแบบได้ มุ่งเน้นหลักการสร้างและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่ดี การบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีตัวบ่งชี้ในการประเมินผลการปฏิบัติที่ชัดเจน มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติด้วยวงจรคุณภาพ แต่ละรูปแบบย่อยมีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน และมีนวัตกรรมที่เป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศที่เรียกว่า 3P4A ส่งผล ทำให้ผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศของทุกกลุ่มงานสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พันทพร หาญ วิทยาสกุล (2548 : 2) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการเป็นกระบวนการ มีลักษณะเป็นขั้นตอนที่มี ความเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ แต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอันประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม สอดคล้องกับแนวคิดของ ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2543 : 146) กล่าวว่า การบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นการบริหารที่เน้นการวางแผนการ กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมผู้บริหารแต่ละระดับของ องค์การต้องยอมรับ และคำนึงถึงผลงาน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการจัดวางระบบ การตรวจสอบผลงานและการให้รางวัลตอบแทนผลงานและสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริพร ้วยวัฒน์ (2543 : 61 - 65) กล่าวว่า การบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นการบริหารที่มุ่งเน้นผลผลิต และผลลัพธ์เพื่อผลักดันให้เกิดความ รับผิดชอบ และพร้อมรับการตรวจสอบ สัมฤทธิ์ผลประกอบด้วย ผลผลิตและผลลัพธ์ของการปฏิบัติงาน การทำงานจะมีผลสัมฤทธิ์เพียงใดพิจารณา จากการเปรียบเทียบผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงของเป้าหมายที่ กำหนด

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สมยศ นาวิกาน (2545 : 1) กล่าวว่า การบริหารจัดการแบบมี ส่วนร่วมเป็นกระบวนการของการให้บุคคลกรมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ในกระบวนการตัดสินใจไม่ใช่เพียง สัมผัสหรือแสดงความห่วงใยโดยเน้นการแก้ปัญหาอย่างแท้จริง ในกระบวนการตัดสินใจไม่ใช่เพียงแนวความคิด ของแบ่งอำนาจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพรัตน์ ชัยเรือง (2559 : 163 - 169) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบ การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนดีประจำตำบลจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนา วิสัยทัศน์นักเรียน ด้านการนำองค์การ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ความต้องการและความจำเป็นการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสำเร็จการ พัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวชิราวุธ ปานพรม (2556 : 256 - 257) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนา

ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารในสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจการใช้รูปแบบ พบว่า ผู้บริหารที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรางค์รัตน์ ตรีเหรา (2558 : 34 - 35) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อรูปแบบ การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกข้อ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศไปใช้ ผู้บริหารควรศึกษาคู่่มือการใช้รูปแบบให้เข้าใจอย่างละเอียด และสามารถปรับประยุกต์รายละเอียดย่อยแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบ ให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการของโรงเรียนของท่านได้

2. ก่อนการนำรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศไปใช้ ควรมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของทุกกลุ่มงานในโรงเรียนของท่าน และเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

3. ควรนำรูปแบบนี้ไปประยุกต์ใช้สำหรับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงสู่ความเป็นเลิศ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศในประเด็นอื่น ๆ เช่น ทักษะการปฏิบัติงานหรือการทำงานเป็นทีมของครูหรือกระบวนการคิดของนักเรียนหรือทักษะชีวิตของนักเรียน เป็นต้น

2. ควรวิจัยและพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

3. ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง

บรรณานุกรม

- กนิษฐา สนลอย. ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาทางการบริหารงานของโรงเรียนที่จัดการศึกษา 3 ระดับ ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2544.
- กรรณิกา เจริญเทียนชัย. การพัฒนารูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- กระทรวงศึกษาธิการ. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา, 2544. การประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.
- กระทรวงศึกษาธิการ. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2557.
- จรัสศรี โพธิ์เหมือน. สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2561.
- จินตนา นันทปริชา. การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. สมุทรปราการ : ม.ป.ท, 2544.
- จินตนา สุขจามันท์. การศึกษาและการพัฒนาชุมชน. เชียงใหม่ : นันทพันธ์ พรินต์ติ้ง, 2547.
- เฉลิมพงศ์ มีสมนัย. "การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์," วารสารการจัดการสมัยใหม่. 2 (กุมภาพันธ์ 2547) :131 -132.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2540.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา. การบริหารงานวิชาการ. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี, 2546.
- ดวงแก้ว กอแก้ว. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานความผูกพันในองค์การและการติดต่อองค์การ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.
- ดิษยา เลาว์ลย์ศิริ. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, 2558.
- ถวิล มาตรฐานเยี่ยม. โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ School - based management : SBM. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม, 2544.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาาระบบและกลไกของการตรวจสอบการบริหาร ราชการแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์. การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2544.
- ทิตนา แคมมณี. รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรง พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

- ทิตินา แชมมณี และคนอื่นๆ. รายงานการวิจัยและพัฒนารูปแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- เทวฤทธิ์ พลเยี่ยม. รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด
เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 2558.
- เทวิล ศรีสองเมือง. การพัฒนารูปแบบเครือข่ายการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2551.
- ธงชัย สันติวงษ์. การบริหารบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
- ธนา โด่งพิมาย. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2561.
- ธีระ รุญเจริญ. การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ :
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เอส.เอ็ม.เอ็ม, 2545.
- นพรัตน์ ชัยเรือง. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาวินัยนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนดี
ประจำตำบล จังหวัดนครศรีธรรมราช. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช, 2559.
- นิพนธ์ กินาวงศ์. หลักการบริหารการศึกษา. ภาควิชาการบริหารและพัฒนาศึกษาคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก : ทรูกลไทย, 2343.
- บัญชา ภัทรกุลวิศาล. ปัจจัยทางวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา
พอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2555.
- บุญใจ ศรีสถิตย์นรากร. การพัฒนาดัชนีรวมของคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับหลักสูตรพยาบาล
ศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2543.
- บุญชม ศรีสะอาด. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัยเล่ม 1. กรุงเทพฯ :
- สุวีรียาสาส์น, 2541. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีรียาสาส์น, 2556.
- ปัญญา แก้วกัญญา และสุภพร พันธุ์พัฒนกุล. การบริหารการจัดการในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขต
พื้นที่การศึกษาเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545.
- ปราณี กองทิพย์. หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ : พัฒนาวิชาการ, 2546.
- ปรียานุช พิบูลสรารุช. เศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ
- พรพันธุ์ บุญยรัตนพันธ์ และ บุญเลิศ เลี้ยวประไพ. คู่มือการสร้างและการใช้เครื่องชี้วัดสถานภาพ
อนามัยในชุมชนสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย
ประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
- พรสกุล เขตจำนนท์. การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี เขต 4. รายงานการศึกษา
อิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2553.
- พยอม วงศ์สารศรี. การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต,
2544.
- พสุ เดชะรินทร์. เส้นทางจากกลยุทธ์สู่การปฏิบัติด้วย Balanced Scorecard และ Key
Performance Indicators. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- พัชรี สีโรรส. คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.
- พันทพร หาญวิทย์สกุล. หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ : เอ็มพันธ์, 2548.
- พิชญาดา สิงห์เลิศ. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสท
วิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2560.
- พิณสุดา สิริธังสี. รายงานการปฏิรูปการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์. กรุงเทพฯ : เซเว่นพริ้นติ้ง
กรุ๊ป, 2544.
- พิสนุ ฟองศรี. เทคนิควิธีการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : พิมพ์งาม, 2553.
- พิสันธ์ หิรัญวงศ์. การศึกษาการบริหารโดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541.
- พูลสุข หิงคานนท์. การพัฒนารูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวง
สาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- เพลินใจ พลุกษชาติรัตน์. การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้อำนวยการสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไตวงษบุตร. หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.
- ภูติศ พัดพิน. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎี
บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2560.
- มนธิชา วงวิภาค. แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2559.
- มัลลิกา ต้นสอน. การจัดการยุคใหม่. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์ซิท, 2544.
- มานิตย์ พานแสวง. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 2561.
- เมตตา นกเกตุ. การนำเสนอรูปแบบการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษาในโรงเรียน
สังกัดเทศบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2546.

- รังสฤษฏ์ บุญอาจ. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 2561.
- รัศมี อุกประโคน. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, 2558.
- รุ่ง แก้วแดง. ปฏิบัติการศึกษไทย. กรุงเทพฯ : มติชน, 2542.
- โรงเรียนวัดนวลนรดิศ. รายงานผลการดำเนินงานสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี 2559. ขอนแก่น
- โรงเรียนวัดนวลนรดิศ, 2559. แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2560 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ. ขอนแก่น
- โรงเรียนวัดนวลนรดิศ, 2560. สรุปรายงานผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียน สู่วามพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศในปีการศึกษา 2560. ขอนแก่น
- โรงเรียนวัดนวลนรดิศ, 2560. แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2561 โรงเรียนหนองนาคำวิทยาคม. ขอนแก่น : โรงเรียนวัดนวลนรดิศ, 2561.
- ลีลาภรณ์ บัวสาย และคณะ. เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ สานขยายผล. กรุงเทพฯ :สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2549.
- วชิราวุธ ปานพรม. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารในสถานศึกษาพอเพียงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2556.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2542.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. TOM คู่มือคู่มือองค์กรคุณภาพยุค 2000. กรุงเทพฯ : TPA PUBLISHING, 2541.
- วิภารัตน์ นาคี. สภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2560.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพฯ : นิติธรรม, 2548.
- วิรัช สงวนวงศ์วาน. การจัดการและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : เอช.เอ็น.กรู๊ป, 2546.
- วิโรจน์ สารรัตน์. การบริหารโรงเรียนแบบกระจายอำนาจ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์, 2545.
- วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล. TQM Living Handbook: An Executive Summary. กรุงเทพฯ : บีพีอาร์ แอนด์ ทีคิวเอ็มคอนซัล, 2540.
- วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ และเฉลิมชัย หาญกล้า, "ทำอย่างไรเมื่อโรงเรียนต้องบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน" ข้าราชการครู. 23 (มีนาคม 2546), 20 - 25.

- ศณิศา บุชบงศ์. รูปแบบการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2561.
- ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2557.
- ศักดิ์ชาย เพชรช่วย. การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2541.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542.
- ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2546.
- ศิริพร ้วยวัฒน์. "การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์กับแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ", วารสารข้าราชการ. 45 (มิถุนายน 2543) : 61 - 65.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ และ เขาวลิต ประภาวนนท์. การบริหารสำนักงานแบบใหม่ (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ : ซีระพิมพ์และไซเทค, 2548.
- ศรีสุภาวงศ์ ระเบียบ. การบริหารสถานศึกษาพอเพียงโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2559.
- ศุภลักษณ์ เศษธิพานิช. การนำเสนอรูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2544.
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. พฤติกรรมองค์การ : ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- สมคิด บางโม. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : วิทยาพัฒน์, 2553.
- สมนึก ปัญญาสิงห์. การทำงานแบบมีส่วนร่วม. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2542.
- สมนึก ภัททิยธนี. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กทม. : ประสานการพิมพ์, 2551.
- สมโภชน์ นพคุณ. การบริหารงานสู่ความเป็นเลิศ. ช่างนักบริหาร, 2541.
- สมยศ นาวิการ. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2544.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย. มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2542.
- สมรภูมิ อ่อนอ่อน. แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2557.
- สมาน รังสิโยกฤษฎ์ และสุธี สุทธิสมบูรณ์. หลักการบริหารเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์, 2544.

- สมาน อัครภูมิ. การพัฒนารูปแบบการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
 ดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สัญญา เศรษฐพิทยานุกูล. **หลักการ 7 ประการสู่ความสำเร็จของ TQM.** กรุงเทพฯ : ส.ส.ท., 2546
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. "รูปแบบการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา", วารสารวิชาการ. 5 (เมษายน 2545) : 8-12.
- สิริวันท์ ชัยญาณะ และ สนิท หาจตุรัส. "รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาด
 เล็กของรัฐตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง", วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น.
 8 (มีนาคม 2559) : 110 - 114
- สุเมธ ตันติเวชกุล. การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริ. กรุงเทพฯ
 สุรชาติ ไร่รัชตพาณิชย์. **หลักการจัดการ.** กรุงเทพฯ : ประสานมิตร, 2546.
- สุรศักดิ์ ปาเย. **การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.** จังหวัดแพร่ : สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
 วังชิ้น จังหวัดแพร่, 2546.
- สุรศักดิ์ นานานุกูล และคณะ. "การบริหารบุคคล", บทความเชิงวิชาการภูมิบัณฑิต.มหาวิทยาลัยราช
 ภัฏลำปาง 23 (มกราคม 2541) : 25
- สุรางค์รัตน์ ตรีเหรา. "รูปแบบการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก" วารสาร
 วิชาการแพรวกาฬสินธุ์. มหาวิทยาลัยราชกาฬสินธุ์ 20 (มีนาคม 2558) : 12
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **รายงานการศึกษาสารสนเทศเพื่อการวางแผนและ
 พัฒนาการศึกษ :** ดัชนีและข้อมูลพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 แห่งชาติ, 2540.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **การรายงานประชุมแนวคิดและประสบการณ์บริหาร
 โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.** กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด, 2544.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่
 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.** กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2553.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.**
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ 21, 2550.
- สำนักงานข้าราชการพลเรือน. **การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
 ข้าราชการพลเรือน, 2546.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. **ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่
 สถานศึกษา (2550-2554).** กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอัน
 เนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาและกิจกรรมพิเศษ, 2550.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. **แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 -
 2544)** ทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2540.
- เสาวนิตย์. ชัยมุสิก. **การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อการประกันคุณภาพทางการศึกษา.**
 กรุงเทพฯ : บั๊คพอยท์, 2544.
- อนงค์ อนันตริยเวช. **การมีส่วนร่วมในการบริหารมหาวิทยาลัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยไทย ,
 การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์.** วิทยานิพนธ์คณะครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2542.

- อดุลย์ วิริยะเวชกุล. **ดัชนีบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลีฟวิ่ง, 2540.
- อภิชัย พันธเสน. **สังเคราะห์องค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2549.
- อังคณา วงศ์อ้าย. **แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2561.
- อัญชลี รอดโพธิ์ทอง และ คณะ. **"หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา : การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา"**, เอกสารประกอบการบรรยาย ภาควิชาการบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.
- อุทัย บุญประเสริฐ. **การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน School based Management**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- อุทุมพร จามรมาน. **"โมเดลคืออะไร"**, วารสารวิชาการ. 1 - 2 (มีนาคม 2541): 22 - 26.
- อำนาจ ธีระวนิช. **การจัดการ**. กรุงเทพฯ : ซี. วี. แอล การพิมพ์, 2547
- อำนาจ บัวศิริ. **การพัฒนารูปแบบมหาวิทยาลัยสงฆ์นานาชาติในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. **การบริหารทักษะและการปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : องค์กรศิลปะการพิมพ์, 2548.
- Agado, Gloris Ale. **"Staff Development in Effective Boarder Schools"**, Dissertation Abstracts International. 59 (1998) : 1841A.
- Ansteine, S.R. **"A ladder of citizen participation"**, Journal of the American Institute of Planners. (1969) : 216 - 217.
- Baldanza, Macia Anne. **"The Relationship between Staff Development practices and Schools of Excellence in Minnesota"**, Dissertation Abstracts International. 56 (1994) : 409 A.
- Baldrige National Quality Program. **Education Criteria for Performance Excellence 2008**. Maryland : Baldrige National Quality Program, 2008.
- Bardo, J. W., and Hartman, J. J. **Urban society : A systematic introduction**. U.S.A: F.E. Peacock, 1982.
- Brown, W. B., and Moberg, D. J. **Organization Theory and Management: A Macro + Approach**. New York : John Wiley and Sons, 1980.
- Bryman, A. **Leadership and Organization**. London : Routedge & Kegan Paul, 1986.
- Calkins, Peter. **Sufficiency Economy Matrices : Multi-Period Optimization for Local Development Planners**, Journal of Economics and Management. 5, 2 (2009):305-332.

- Collette, PaulineMarie." **ProfessionalDevelopmentNeedof Human ResourceManagement Practitioners,**" Dissertation Abstracts International. 12(3) (1995) : 1039 A.
- Eisner, E."**Education connoisseurship and criticism : Their form and functions in educational Evaluation,**" Journal of Aesthetic Education. 192 - 193,1976.
- Glod, S.E.. "**Community Organizing at a Neighborhood High School : Promises and Dilemmas in Building Parent-educator Partnership and Collaborations**", Pro Quest Digital Dissertations. 60 (January 2000), 295.
- Good, Carter V. **Dictionary of Education. 3d ed . New York : McGraw Hill Book Co,** 1973. Harvey, Lee and Knight, Peter T. **Transforming Higher Education.** Buckingham : SRHE & Open University Press, 1996.
- Johnstone, James N. **Indicators of Education Systems.** London : Kogan Page, 1981.
- Joyce,B. and Weil, M. **Model of Teaching. 8'd ed. Englewood :** CliffsPrntice-Hall, 2009.
- Keeves, P. J. **Educational Research, Methodology, and Measurement :** An International Handbook. Oxford: Pergamon Press, 1988.
- Lamberton Geoffrey,"**Sustainable sufficiency : an internally consistent version of sustainability**", Sustainable Development. 13, 1 (February 2005): 53 - 68.
- Meneses Trejo, Maria J. "**A Comparison of effective leadership characteristics and policy implementation: The role of educational leaders in developing and maintaining an environment that improves efficiency in schools,**" Dissertation Abstract. online pub number AAT 3062340, 2003.
- Ramesh. K. and N.Rao. **Participative Management - A Case Study.** India : Ajanta Publication, 1990.
- Robbins, S.P. **Organization Theory Structure Design, and Applications.** 3rd ed. Englewood Cliffs : Prentice - Hall, 1990.
- Stahel, W.R. "**Sufficiency strategies for a sustainable and competitive economy reversed and inversed incentives,**" Environmentally Conscious Design and Inverse Manufacturing. 25 (2001): 583 -589.
- Swansburg, R. **Management and Leadership for Nurse managers.** Boston : Jones and Bartlett Publishes, 1996.
- Taylor, F.W. **Scientific Management.** New York : Harper, 1947.
- Tosi, H. L., and Carroll, S. J. **Management. 2nd ed.** New York : John Wiley & sons, 1982.
- Vroom, H. Victor and Deci L. Edward. **Management and Motivation.** New York : Penguin Book Ltd,, 1970.
- Whatmough, R. **Quality improvement in education : Case studies in schools colleges universities.**_ London : David Fulton, 1994.

- Willer, D. **Scientific Sociology: Theory and Method**. New Jersey : Prentice-Hall, 1986.
- Young, P. Hong and other. "**A Bottom-up Definition of Self - sufficiency Voices from Low income Jobseekers**", *Qualitative Social Work*. 8,3 (September 2009) : 357-376.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ชนะศึก นิชานนท์	ตำแหน่ง รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์	ตำแหน่ง ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. นายพูลศักดิ์ จิตสว่าง	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
4. นายอภิชาติ พุทธเจริญ	ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์
5. นายสมพงษ์ เตชรัตนวรกุล	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพมงคลรังสี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

1. นายสมใจ วิเศษทักษิณ	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. นายสุชาติ กัดสุข	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. ดร.ภูมิสิทธิ์ สุขนวงค์	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิสารพิทยากร
4. นายเทพพร อัจฉริยะ	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์
5. นายประจวบ อินทรโชติ	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนทวีธาภิเศก
6. นายศุภกฤต ดิษฐสุวรรณ	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
พัฒนาการสุวรรณภูมิ
7. ดร.มิตรชัย สมสำราญกุล	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนดอนเมือง
จตุรจินดา
8. ดร.บรรจบ ภูโสภา	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนไทรงามพิทยาคม
9. ดร.วีระเชษฐ์ ฮาดวิเศษ	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนทวีธาภิเศก
บางขุนเทียน

แบบสอบถาม

เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียง
ของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เพื่อนำผลการประเมินครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการประเมินโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้ จะนำไปใช้เพื่อการประเมินเท่านั้นและจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้ข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริงหรือตรงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check-list)
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบทของโครงการสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงโรงเรียน โดยประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating-Scales) ดังนี้
 - 5 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
 - 3 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
 - 1 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่น ๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบริบทของโครงการ
4. การตอบแบบสอบถามในแต่ละตอนให้ท่านเติมคำตอบหรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้หรือใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1

ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

 ต่ำกว่า 20 – 29 ปี 30 – 39 ปี 41- 49 ปี 50 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบทของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียน
สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

การประเมินบริบทของโครงการ หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการกับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 นโยบายการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ 2560 กลยุทธ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ2560 กลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 ประจำปีงบประมาณ 2560 กลยุทธ์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2560 และความต้องการของโรงเรียนและความต้องการของชุมชน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559)					
2. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)					
3. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับ พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553					
4. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2564					
5. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ 2560					
6. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ 2560					
7. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ประจำปีงบประมาณ 2560					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
8. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์การศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนवलนรดิศประจำปีการศึกษา 2560					
9. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน					
10. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน					

ตอนที่ 3

ความเห็นอื่น ๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบริบทของโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบประเมินทุกประการ

นายสมเกียรติ ผ่องจิต

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

แบบสอบถาม

เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียง
ของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ
(สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เพื่อนำผลการประเมินครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการประเมินโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้ จะนำไปใช้เพื่อการประเมินเท่านั้นและจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้ข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริงหรือตรงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check-list)
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบทของโครงการสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงโรงเรียน โดยประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating-Scales) ดังนี้
 - 5 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
 - 3 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
 - 1 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่น 1 และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบริบทของโครงการ
4. การตอบแบบสอบถามในแต่ละตอนให้ท่านเติมคำตอบหรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้หรือใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1

ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

 ต่ำกว่า 20 – 29 ปี 30 – 39 ปี 41- 49 ปี 50 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลกระทบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

การประเมินบริบทของโครงการ หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการกับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 นโยบายการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ 2560 กลยุทธ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ 2560 กลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 ประจำปีงบประมาณ 2560 กลยุทธ์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2560 และความต้องการของโรงเรียนและความต้องการของชุมชน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559)					
2. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)					
3. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับ พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553					
4. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2564					
5. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ 2560					
6. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ 2560					
7. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ประจำปีงบประมาณ 2560					
8. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์การศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดนวลนรดิศประจำปีการศึกษา 2560					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
9. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน					
10. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าของโครงการ ฯ

การประเมินปัจจัยนำเข้า หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าของโครงการ ในภาพรวมและการประเมินเกี่ยวกับความรู้ ความพร้อม ความเหมาะสมของ แผนปฏิบัติงานในการ ดำเนินตามกิจกรรม บุคลากร งบประมาณ ภูมิวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการ ระยะเวลาและการ สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมในโครงการทั้ง 8 กิจกรรม

1. กิจกรรมการส่งเสริมระเบียบวินัยตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

2. ค่ายพุทธบุตร พุทธธรรมนำชีวิต สู่เศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

3. กิจกรรมเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

4. กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

5. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการคุณธรรมจริยธรรม จริยธรรมน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

6. กิจกรรมฐานตามรอยพ่อ พออยู่ พอกินและพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

7. ธนาคารโรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการออมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

8. กิจกรรมการพัฒนาความรู้และทักษะการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการของโครงการ ฯ

การประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมของกระบวนการของโครงการ ในภาพรวมและการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมในการดำเนินการจัดกิจกรรมในโครงการเกี่ยวกับการวางแผน การกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย การดำเนินกิจกรรม ตามแผนที่กำหนดไว้การมีส่วนร่วมของครูและนักเรียน การประชาสัมพันธ์ การประสานงาน การกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานตามแผนความหลากหลายและความครอบคลุมของวิธีการประเมิน ระบบในการจัดกิจกรรมการวิเคราะห์ผลและนำผลมาใช้ ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้องและการขยายผลสู่ชุมชนทั้ง 8 กิจกรรม

1. กิจกรรมการส่งเสริมระเบียบวินัยตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้นปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

2. ค่ายพุทธบุตร พุทธธรรมนำชีวิต สู่เศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้น ปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการทำงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

3. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้น ปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย และ					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

4. กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้นปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย และ					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

5. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้นปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

6. กิจกรรมฐานตามรอยพ่อ พออยู่ พอกินและพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้นปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย และ					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

7. กิจกรรมธนาคารโรงเรียนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการออมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้น ปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย และ					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

8. กิจกรรมพัฒนาความรู้และทักษะการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้นปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย และ					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิตของโครงการฯ

การประเมินผลผลิต หมายถึง การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับความรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และความพึงพอใจต่อโครงการ

ความรู้ หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 20 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนที่โรงเรียนให้เกิดขึ้นหรือพัฒนาขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมในโครงการทั้ง 8 กิจกรรม ประกอบด้วย คุณลักษณะหลัก ได้แก่ ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านการนำความรู้และด้านการดำรงชีวิตอยู่ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและคุณลักษณะย่อย ได้แก่ ความพอประมาณความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจหรือรู้สึกที่ดีต่อของโครงการที่ช่วยส่งเสริมด้านความรู้ ความเข้าใจการประยุกต์ใช้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความหลากหลายน่าสนใจของกิจกรรม การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครู การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ของนักเรียน การปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. กิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัยตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 นักเรียนมีวินัยในตนเองปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน					
1.2 บริหารเวลาของตนเองได้อย่างเหมาะสม					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 นักเรียนอธิบายข้อดีของการเป็นผู้มีระเบียบวินัย					
2.2 นักเรียนลดพฤติกรรมการทำผิดกฎ ระเบียบของโรงเรียน					
2.3 มีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 นักเรียนมีความตรงต่อเวลาในการเข้าแถวและเข้าเรียน					
3.2 นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองทั้งด้านการเรียนและการทำกิจกรรมต่าง ๆ					
3.3 นักเรียนมีบุคลิกภาพดี มีความสุภาพและสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคม อย่างมีความสุข					
4. เจื่อนไขความรู้					
4.1 นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการมีระเบียบวินัยในตนเองและวินัยในสังคม					
4.2 นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจถึงการเป็นผู้มีระเบียบวินัยที่ดีได้อย่างมั่นใจในการมาเรียน การเข้าเรียน มีความรับผิดชอบ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เป็นต้น					
5. เจื่อนไขคุณธรรม					
5.1 นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง และวินัยในสังคม เช่น มีวินัย					
5.2 นักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีของการเป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเองและในสังคม					

2. กิจกรรมค่ายพุทธบุตร พุทธธรรมนำชีวิต สู่เศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 นักเรียนรู้จักตนเอง สามารถควบคุมตนเองในความประพฤติและการกระทำแต่สิ่งดีงามทั้งกาย วาจาและใจ เป็นประโยชน์ต่อสังคม					
1.2 นักเรียนรับทราบทบทวนของการเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี					
1.3 นักเรียนรับทราบหน้าที่ของบุตรที่ดี ศิษย์ที่ดี เพื่อนที่ดีและเยาวชนที่ดีของชาติ					
1.4 นักเรียนรับทราบทบทวนของการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 นักเรียนอธิบายเหตุผล แนวคิดในการประพฤติตนและการกระทำแต่สิ่งดีงาม ทั้งกาย วาจาและใจ เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้					
2.2 นักเรียนอธิบายเหตุผลถึงภัยของชีวิต โทษของอบายมุขและแนวทางการหลบเลี่ยง ทางแห่งความวิบัติได้					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 นักเรียนรู้วิธีป้องกันตนเองไม่ให้ประพฤติและกระทำสิ่งที่ไม่ดีงามทั้งกาย วาจาและใจได้					
3.2 นักเรียนรู้วิธีป้องกันตนเองและหลบเลี่ยงจากจากภัยของชีวิตอบายมุขและทางแห่งความวิบัติได้					
3.3 นักเรียนสามารถแนะนำผู้อื่นให้รู้วิธีป้องกันตนเองไม่ให้ประพฤติและกระทำสิ่งที่ไม่ดีงามทั้งกาย วาจาและใจได้และแนวทางการหลบเลี่ยงจากภัยของชีวิต อบายมุขและทางแห่งความวิบัติได้					
3.4 นักเรียนสามารถนำแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนที่ได้จากการอยู่ค่ายพุทธบุตร พุทธธรรม ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
4. เจือปนไขความรู้					
4.1 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมและแนวปฏิบัติของพุทธศาสนิกชน					
4.2 นักเรียนสามารถบอกและนำหลักธรรมของพระพุทธเจ้าไปปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตได้					
4.3 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักในการดำเนินชีวิตที่ประสบความสำเร็จ					
5. เจือปนไขคุณธรรม					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.1 นักเรียนมีทัศนคติทางพุทธศาสนาในการดำเนินชีวิตโดยน้อมนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5.2 นักเรียนมีความประพฤติที่ดีงามตามหลักของพุทธศาสนาและเป็นแบบอย่างที่ดีได้					

3. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรมที่ดั่งงามและแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
1.2 นักเรียนรู้และเข้าใจตนเองในการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นตามคุณธรรม จริยธรรมที่ดั่งงามและแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
1.3 นักเรียนรู้จักเลือกคุณธรรม จริยธรรมและแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเองไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 นักเรียนอธิบายเหตุผลในการเลือกคุณธรรม จริยธรรมและแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเองไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
2.2 นักเรียนอธิบายถึงผลที่เกิดจากการนำคุณธรรม จริยธรรมและแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเองไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 นักเรียนรู้จักวิธีป้องกันตนเองจากอบายมุขหรือความ เสื่อมต่าง ๆ ได้ โดยใช้คุณธรรม จริยธรรมตามแนว ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3.2 นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับป้องกันตนเองจากอบายมุข หรือความเสื่อมต่าง ๆ					
4. เจื้อนไขความรู้อ					
4.1 นักเรียนรู้และเข้าใจแนวคิด หลักการ การปฏิบัติตน ตามคุณธรรมจริยธรรมภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง					
4.2 นักเรียนอธิบายแนวคิด หลักการ การปฏิบัติตนตาม คุณธรรมจริยธรรมภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้					
4.3 นักเรียนอธิบายการปฏิบัติตนในการนำคุณธรรม จริยธรรมภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ ใน ชีวิตประจำวัน					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5. เจื่อนใจคุณธรรม					
5.1 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมตามแนวทางของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สถานศึกษากำหนด					
5.2 นักเรียนปฏิบัติตามหลักของคุณธรรม จริยธรรม และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามที่สถานศึกษากำหนด และเป็นแบบอย่างที่ดีได้					

4. กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 นักเรียนรู้จักสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัว และการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า					
1.2 นักเรียนเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการอนุรักษ์และทดแทนสิ่งแวดล้อมได้					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 นักเรียนอธิบายแนวคิด หลักการ ระบบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนได้					
2.2. นักเรียนอธิบายเหตุการณ์เลือกวิธีการอนุรักษ์และทดแทนสิ่งแวดล้อมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม					
3.2 นักเรียนรู้จักวิธีการอนุรักษ์และการทดแทนสิ่งแวดล้อม					
4. เจาะลึกความรู้					
4.1 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการระบบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน					
4.2 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์และการทดแทนสิ่งแวดล้อม					
4.3 นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และมีเจตคติต่อวิทยาศาสตร์สูงขึ้น					
5. เจาะลึกคุณธรรม					
5.1 นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการทดแทนสิ่งแวดล้อมโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการประยุกต์แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5.2 นักเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์และการทดแทนสิ่งแวดล้อมโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการประยุกต์แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

5. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 ครูผู้สอนเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการคุณธรรมจริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม					
1.2 นักเรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้จากการจัดเรียนรู้แบบบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมโดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามศักยภาพของตนเอง					
1.3 นักเรียนเลือกตัวอย่างกิจกรรมเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ที่เหมาะสมไปใช้ในการเรียนรู้และนำไปเป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันของตนเองได้					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 นักเรียนอธิบายและวิเคราะห์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้บูรณาการคุณธรรม จริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง					
2.2 นักเรียนอธิบายเหตุผลการนำคุณธรรม จริยธรรมแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3.2 นักเรียนมีหลักคิด หลักในการเรียนรู้ หลักในการทำงานหรือหลักในการดำเนินชีวิตที่มีคุณธรรม จริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4. เจือปนไขความรู้					
4.1 ครูผู้สอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คุณธรรมจริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.2. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ศิล (พฤติกรรม) สมาธิ (จิตใจ) ปัญญา (ความรู้ ความคิดการปฏิบัติ) ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
4.3 นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คุณธรรมจริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน					
5. เจื่อนไขคุณธรรม 5.1 ครูผู้สอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตระหนักในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คุณธรรม จริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5.2 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านศีล (พฤติกรรม) สมาธิ (จิตใจ) ปัญญา (ความรู้) ความคิดการปฏิบัติ ในการเรียนรู้และการประยุกต์ในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข					

6. กิจกรรมฐานตามรอยพ่อ พออยู่ พอกินและพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระอัจฉริยภาพในด้านต่างๆ					
1.2 นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเพียงพอ					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 นักเรียนพิจารณาแนวคิด หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีเหตุผล					
2.2. นักเรียนพิจารณาและอธิบายตัวอย่างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรมเพื่อการตัดสินใจในการนำไปใช้ได้อย่างมีเหตุผล					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 นักเรียนมีหลักในการเรียนรู้โดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3.2 นักเรียนสามารถใช้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการดำรงชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีความสุขและเพียงพอ					
4. เงื่อนไขความรู้					
4.1 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4.2 นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง					
5. เงื่อนไขคุณธรรม					
5.1 นักเรียนตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5.2 นักเรียนมีความประพฤติที่ดั่งงามโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับผู้อื่นได้					

7. กิจกรรมธนาคารส่งเสริมนิสัยรักการออมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามศักยภาพของตนเอง					
1.2 รู้จักหลักในการเลือกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเองสำหรับนำไปใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันได้					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 อธิบายเหตุผลของการเลือกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันได้					
2.2 อธิบายถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเอง ไปใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 มีหลักในการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3.2 สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงได้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4. เงื่อนไขความรู้					
4.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด และหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4.2 สามารถถ่ายทอดความเป็นมา แนวคิดและหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ผู้อื่นทราบได้อย่างเข้าใจ					
5. เงื่อนไขคุณธรรม					
5.1 ตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5.2 นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างเพียงพอ					

8. กิจกรรมการพัฒนาความรู้และทักษะการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามศักยภาพของตนเอง					
1.2 รู้จักหลักในการเลือกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเองสำหรับนำไปใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันได้					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 อธิบายเหตุผลของการเลือกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันได้					
2.2 อธิบายถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเอง ไปใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 มีหลักในการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3.2 สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงได้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4. เจื้อนไขความรู้					
4.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด และหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4.2 สามารถถ่ายทอดความเป็นมา แนวคิดและหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ผู้อื่นทราบได้อย่างเข้าใจ					
5. เจื้อนไขคุณธรรม					
5.1 ตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5.2 นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างเพียงพอ					

9. การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. กิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
2. กิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกและนำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีความสุข					
3. โครงการนี้ช่วยให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงปรารถนาเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนดไว้					
4. กิจกรรมในโครงการมีความหลากหลายน่าสนใจ					
5. กิจกรรมในโครงการช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แบบบูรณาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสูงขึ้น					
6. โครงการนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น					
7. โครงการนี้ช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
8. โครงการนี้ช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนระหว่างนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชนเป็นอย่างดี					
9. โครงการนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือรู้จักการเรียนรู้ และรู้จักการดำเนินชีวิตที่ดีด้วยตนเอง					
10. โครงการนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
11. โครงการนี้ช่วยให้โรงเรียน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายตามแนวทางของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
12. โครงการนี้ช่วยให้โรงเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง คือ โรงเรียนมี					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การบริหารจัดการภายใต้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ดีมีคุณภาพ ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความพึงพอใจ					

ความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโครงการ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. สามารถนำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติตนหรือการปฏิบัติงานหรือการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม					
2. มีหลักในการคิด การวางแผนและการทำงานสำหรับการรองรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ของสังคมได้ ด้วยความพอประมาณมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี มีคุณธรรมและมีความรู้					
3. เกิดทักษะการปรับตัวในการเรียนหรือการทำงานหรือการดำเนินชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
4. นำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์ในการเรียนหรือการทำงานหรือการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
5. นำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปใช้ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนหรือการทำงานหรือการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6. นำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบทีมหรือเครือข่าย					
7. นำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปเสริมสร้างการมีวินัยความรับผิดชอบและการบริหารเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
8. นำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปพัฒนาตนเองให้มีความพอดีด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมด้านเทคโนโลยีและด้านการใช้จ่ายและการออม					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
9. นำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปพัฒนาตนเองในด้านการแสวงหาความรู้ และความรอบคอบ ในการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด					
10. นักเรียน ครู ผู้บริหารและโรงเรียนได้รับรางวัลการประกวดแข่งขันในเวทีวิชาการในระดับต่าง ๆ เกี่ยวกับด้านคุณธรรมจริยธรรม และการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา					

ตอนที่ 3

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มเติม/แก้ไข/ปรับปรุงเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

1. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มเติม/แก้ไข/ปรับปรุงเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบประเมินทุกประการ

นายสมเกียรติ ผ่องจิต

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

แบบสอบถาม

เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียง
ของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ (สำหรับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เพื่อนำผลการประเมินครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาารูปแบบการบริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้ จะนำไปใช้เพื่อการประเมินเท่านั้นและจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้ข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริงหรือตรงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating-Scales) ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่น ๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบริบทของโครงการ

4. การตอบแบบสอบถามในแต่ละตอนให้ท่านเติมคำตอบหรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้หรือใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1

ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. ปัจจุบันนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้น (สำหรับนักเรียนตอบ)

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3. ท่านเป็นผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้น (สำหรับผู้ปกครองนักเรียนตอบ)

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

4. อายุ (สำหรับผู้ปกครองนักเรียนตอบ)

() 20 -29 ปี () 40 -49 ปี

() 30-39 ปี () 50 ปีขึ้นไป

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลกระทบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าของโครงการ ฯ

การประเมินปัจจัยนำเข้า หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าของโครงการในภาพรวมและการประเมินเกี่ยวกับความรู้ ความพร้อม ความเหมาะสมของ แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรม บุคลากร งบประมาณ คู่มือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการ ระยะเวลา และการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมในโครงการทั้ง 8 กิจกรรม

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

1. กิจกรรมการส่งเสริมระเบียบวินัยตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

2. กิจกรรมพุทธบุตร พุทธธรรมนำชีวิต สู่เศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

3. กิจกรรมส่งเสริม จริยธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

4. กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

5. กิจกรรมจัดการเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

6. กิจกรรมฐานตามรอยพ่อ พออยู่ พอกินและพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

7. กิจกรรมธนาคารโรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการออมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

8. กิจกรรมการพัฒนาความรู้และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผนปฏิบัติงานในการดำเนินตามกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความพร้อม					
3. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
4. โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ					
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คู่มือในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ					
8. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ					
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
10. ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาในการดำเนินโครงการ					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการของโครงการ ฯ

การประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมของกระบวนการของโครงการ ในภาพรวมและการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมในการดำเนินการจัดกิจกรรมในโครงการเกี่ยวกับการวางแผน การกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย การดำเนินกิจกรรม ตามแผนที่กำหนดไว้การมีส่วนร่วมของครูและนักเรียน การประชาสัมพันธ์ การประสานงาน การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนความหลากหลายและความครอบคลุมของวิธีการประเมิน ระบบในการจัดกิจกรรมการวิเคราะห์ผลและนำผลมาใช้ ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้องและการขยายผลสู่ชุมชนทั้ง 8 กิจกรรม

1. กิจกรรมการส่งเสริมระเบียบวินัยตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้นปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

2. ค่ายพุทธบุตร พุทธธรรมนำชีวิต สู่เศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้นปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

3. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้นปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย และ					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

4. กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้นปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย และ					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

5. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้นปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย และ					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

6. กิจกรรมฐานตามรอยพ่อ พออยู่ พอกินและพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้นปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย และ					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

7. กิจกรรมธนาคารโรงเรียนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการออมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้นปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย และ					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

8. กิจกรรมพัฒนาความรู้และทักษะการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เป้าหมาย ระยะเวลาในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
3. ดำเนินกิจกรรมในโครงการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
4. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน					
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดทำเอกสาร แผ่นพับ จัดนิทรรศการ เป็นต้นปรับปรุงให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
6. มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
7. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ					
8. การประเมินผลกิจกรรมในโครงการใช้วิธีการที่หลากหลาย และ					
9. กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามแผนที่กำหนดไว้					
10. มีการวิเคราะห์ผลระหว่างการดำเนินงานและนำผลมาแก้ไข					
11. การให้ความร่วมมือของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง					
12. มีการขยายผลโดยการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิตของโครงการฯ

การประเมินผลผลิต หมายถึง การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับความรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และความพึงพอใจต่อโครงการ

ความรู้ หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 20 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนที่โรงเรียนให้เกิดขึ้นหรือพัฒนาขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมในโครงการทั้ง 8 กิจกรรม ประกอบด้วย คุณลักษณะหลัก ได้แก่ ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านการนำความรู้และด้านการดำรงชีวิตอยู่ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและคุณลักษณะย่อย ได้แก่ ความพอประมาณความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจหรือรู้สึกที่ดีต่อของโครงการที่ช่วยส่งเสริมด้านความรู้ ความเข้าใจการประยุกต์ใช้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความมีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงาม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความหลากหลายน่าสนใจของกิจกรรม การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครู การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ของนักเรียน การปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. กิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัยตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 นักเรียนมีวินัยในตนเองปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน					
1.2 บริหารเวลาของตนเองได้อย่างเหมาะสม					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 นักเรียนอธิบายข้อดีของการเป็นผู้มีระเบียบวินัย					
2.2 นักเรียนลดพฤติกรรมการทำผิดกฎ ระเบียบของโรงเรียน					
2.3 มีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 นักเรียนมีความตรงต่อเวลาในการเข้าแถวและเข้าเรียน					
3.2 นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองทั้งด้านการเรียนและการทำกิจกรรมต่าง ๆ					
3.3 นักเรียนมีบุคลิกภาพดี มีความสุภาพและสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคม อย่างมีความสุข					
4. เจียมใจความรู้					
4.1 นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการมีระเบียบวินัยในตนเองและวินัยในสังคม					
4.2 นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจถึงการเป็นผู้มีระเบียบวินัยที่ดีได้อย่างมั่นใจในการมาเรียน การเข้าเรียน มีความรับผิดชอบ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เป็นต้น					
5. เจียมใจคุณธรรม					
5.1 นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง และวินัยในสังคม เช่น มีวินัย					
5.2 นักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีของการเป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเองและในสังคม					

2. กิจกรรมค่ายพุทธบุตร พุทธธรรมนำชีวิต สู่เศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 นักเรียนรู้จักตนเอง สามารถควบคุมตนเองในความประพฤติและการกระทำแต่สิ่งดีงามทั้งกาย วาจาและใจ เป็นประโยชน์ต่อสังคม					
1.2 นักเรียนรับทราบทบทวนของการเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี					
1.3 นักเรียนรับทราบทบทวนหน้าที่ของบุตรที่ดี ศิษย์ที่ดี เพื่อนที่ดีและเยาวชนที่ดีของชาติ					
1.4 นักเรียนรับทราบทบทวนของการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 นักเรียนอธิบายเหตุผล แนวคิดในการประพฤติตนและการกระทำแต่สิ่งดีงาม ทั้งกาย วาจาและใจ เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้					
2.2 นักเรียนอธิบายเหตุผลถึงภัยของชีวิต โทษของอบายมุขและแนวทางการหลบเลี่ยง ทางแห่งความวิบัติได้					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 นักเรียนรู้วิธีป้องกันตนเองไม่ให้ประพฤติดและการกระทำสิ่งที่ไม่ดีงามทั้งกาย วาจาและใจได้					
3.2 นักเรียนรู้วิธีป้องกันตนเองและหลบเลี่ยงจากจากภัยของชีวิตอบายมุขและทางแห่งความวิบัติได้					
3.3 นักเรียนสามารถแนะนำผู้อื่นให้รู้วิธีป้องกันตนเองไม่ให้ประพฤติดและการกระทำสิ่งที่ไม่ดีงามทั้งกาย วาจาและใจได้และแนวทางการหลบเลี่ยงจากภัยของชีวิต อบายมุขและทางแห่งความวิบัติได้					
3.4 นักเรียนสามารถนำแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนที่ได้จากการอยู่ ค่ายพุทธบุตร พุทธธรรม ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
4. เจือปนไขความรู้อยู่					
4.1 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมและแนวปฏิบัติของพุทธศาสนิกชน					
4.2 นักเรียนสามารถบอกและนำหลักธรรมของพระพุทธเจ้าไปปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตได้					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.3 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักในการดำเนินชีวิตที่ประสบความสำเร็จ					
5. เจื่อนไขคุณธรรม					
5.1 นักเรียนมีหลักธรรมทางพุทธศาสนาในการดำเนินชีวิตโดยน้อมนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5.2 นักเรียนมีความประพฤติที่ดั่งามตามหลักของพุทธศาสนาและเป็นแบบอย่างที่ดีได้					

3. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของคุณธรรมที่ต้งามและแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
1.2 นักเรียนรู้และเข้าใจตนเองในการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นตามคุณธรรมที่ต้งามและแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
1.3 นักเรียนรู้จักเลือกคุณธรรม และแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเองไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 นักเรียนอธิบายเหตุผลในการเลือกคุณธรรม และแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเองไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
2.2 นักเรียนอธิบายถึงผลที่เกิดจากการนำคุณธรรม และแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเองไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 นักเรียนรู้จักวิธีป้องกันตนเองจากอบายมุขหรือความเสื่อมต่าง ๆ ได้ โดยใช้คุณธรรม ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3.2 นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับป้องกันตนเองจากอบายมุขหรือความเสื่อมต่าง					
4. เจื้อนไขความรูู้					
4.1 นักเรียนรู้และเข้าใจแนวคิด หลักการ การปฏิบัติตนตามคุณธรรมภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4.2 นักเรียนอธิบายแนวคิด หลักการ การปฏิบัติตนตามคุณธรรมภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้					
4.3 นักเรียนอธิบายการปฏิบัติตนในการนำคุณธรรมจริยธรรมภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ ในชีวิตประจำวัน					
5. เจื้อนไขคุณธรรม					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.1 นักเรียนมีคุณธรรมตามแนวทางของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สถานศึกษากำหนด					
5.2 นักเรียนปฏิบัติตามหลักของคุณธรรม และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามที่สถานศึกษากำหนด และเป็นแบบอย่างที่ดีได้					

4. กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 นักเรียนรู้จักสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัว และการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า					
1.2 นักเรียนเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการอนุรักษ์และทดแทนสิ่งแวดล้อมได้					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 นักเรียนอธิบายแนวคิด หลักการ ระบบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนได้					
2.2. นักเรียนอธิบายเหตุผลการเลือกวิธีการอนุรักษ์และทดแทนสิ่งแวดล้อมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม					
3.2 นักเรียนรู้จักวิธีการอนุรักษ์และการทดแทนสิ่งแวดล้อม					
4. เจื่อนไขความรู้					
4.1 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการระบบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน					
4.2 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์และการทดแทนสิ่งแวดล้อม					
4.3 นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และมีเจตคติต่อวิทยาศาสตร์สูงขึ้น					
5. เจื่อนไขคุณธรรม					
5.1 นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการทดแทนสิ่งแวดล้อมโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการประยุกต์แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5.2 นักเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์และการทดแทนสิ่งแวดล้อมโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการประยุกต์แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

5. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ 1.1 ครูผู้สอนเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการคุณธรรมจริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม					
1.2 นักเรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้จากการจัดเรียนรู้แบบบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมโดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามศักยภาพของตนเอง					
1.3 นักเรียนเลือกตัวอย่างกิจกรรมเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ที่เหมาะสมไปใช้ในการเรียนรู้และนำไปเป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันของตนเองได้					
2. ความมีเหตุผล 2.1 นักเรียนอธิบายและวิเคราะห์ความรู้ ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้บูรณาการคุณธรรม จริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง					
2.2 นักเรียนอธิบายเหตุผลการนำคุณธรรม จริยธรรมแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี 3.1 นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3.2 นักเรียนมีหลักคิด หลักในการเรียนรู้ หลักในการทำงานหรือหลักในการดำเนินชีวิตที่มีคุณธรรม จริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4. เจือ้นไขความรู้ 4.1 ครูผู้สอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คุณธรรมจริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้					
4.2. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ศิล (พฤติกรรม) สมาธิ (จิตใจ) ปัญญา (ความรู้ ความคิด					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>การปฏิบัติ) ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>4.3 นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คุณธรรมจริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน</p>					
<p>5. เจื่อนไขคุณธรรม</p> <p>5.1 ครูผู้สอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตระหนักในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คุณธรรม จริยธรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>5.2 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านศีล (พฤติกรรม) สมာธิ (จิตใจ) ปัญญา (ความรู้) ความคิดการปฏิบัติ ในการเรียนรู้และการประยุกต์ในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข</p>					

6. กิจกรรมฐานตามรอยพ่อ พออยู่ พอกินและพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระอัจฉริยภาพในด้านต่าง ๆ					
1.2 นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเพียงพอ					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 นักเรียนพิจารณาแนวคิด หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีเหตุผล					
2.2. นักเรียนพิจารณาและอธิบายตัวอย่างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรมเพื่อการตัดสินใจในการนำไปใช้ได้อย่างมีเหตุผล					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 นักเรียนมีหลักในการเรียนรู้โดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3.2 นักเรียนสามารถใช้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการดำรงชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีความสุขและเพียงพอ					
4. เจื่อนไขความรู้					
4.1 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4.2 นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง					
5. เจื่อนไขคุณธรรม					
5.1 นักเรียนตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5.2 นักเรียนมีความประพฤติที่ดั่งงามโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับผู้อื่นได้					

7. กิจกรรมธนาคารส่งเสริมนิสัยรักการออมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามศักยภาพของตนเอง					
1.2 รู้จักหลักในการเลือกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเองสำหรับนำไปใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันได้					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 อธิบายเหตุผลของการเลือกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันได้					
2.2 อธิบายถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเอง ไปใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 มีหลักในการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3.2 สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงได้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4. เงื่อนไขความรู้					
4.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด และหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4.2 สามารถถ่ายทอดความเป็นมา แนวคิดและหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ผู้อื่นทราบได้อย่างเข้าใจ					
5. เงื่อนไขคุณธรรม					
5.1 ตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5.2 นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างเพียงพอ					

8. กิจกรรมการพัฒนาความรู้และทักษะการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความพอประมาณ					
1.1 เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามศักยภาพของตนเอง					
1.2 รู้จักหลักในการเลือกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเองสำหรับนำไปใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันได้					
2. ความมีเหตุผล					
2.1 อธิบายเหตุผลของการเลือกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันได้					
2.2 อธิบายถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับตนเอง ไปใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล					
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี					
3.1 มีหลักในการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3.2 สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงได้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4. เจื้อนไขความรู้					
4.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด และหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4.2 สามารถถ่ายทอดความเป็นมา แนวคิดและหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ผู้อื่นทราบได้อย่างเข้าใจ					
5. เจื้อนไขคุณธรรม					
5.1 ตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5.2 นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างเพียงพอ					

9. การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. กิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
2. กิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกและนำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีความสุข					
3. โครงการนี้ช่วยให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงปรารถนาเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนดไว้					
4. กิจกรรมในโครงการมีความหลากหลายน่าสนใจ					
5. กิจกรรมในโครงการช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แบบบูรณาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสูงขึ้น					
6. โครงการนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น					
7. โครงการนี้ช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
8. โครงการนี้ช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนระหว่างนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชนเป็นอย่างดี					
9. โครงการนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือรู้จักการเรียนรู้ และรู้จักการดำเนินชีวิตที่ดีด้วยตนเอง					
10. โครงการนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
11. โครงการนี้ช่วยให้โรงเรียน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายตามแนวทางของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
12. โครงการนี้ช่วยให้โรงเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง คือ โรงเรียนมี					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การบริหารจัดการภายใต้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ดีมีคุณภาพ ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความพึงพอใจ					

ความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโครงการ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. สามารถนำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติตนหรือการปฏิบัติงานหรือการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม					
2. มีหลักในการคิด การวางแผนและการทำงานสำหรับการรองรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ของสังคมได้ ด้วยความพอประมาณมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี มีคุณธรรมและมีความรู้					
3. เกิดทักษะการปรับตัวในการเรียนหรือการทำงานหรือการดำเนินชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
4. นำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์ในการเรียนหรือการทำงานหรือการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
5. นำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปใช้ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนหรือการทำงานหรือการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6. นำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบทีมหรือเครือข่าย					
7. นำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปเสริมสร้างการมีวินัยความรับผิดชอบและการบริหารเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
8. นำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปพัฒนาตนเองให้มีความพอดิด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อมด้านเทคโนโลยีและด้านการใช้จ่ายและการออม					
9. นำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปพัฒนาตนเองในด้านการแสวงหาความรู้ และความรอบคอบ ในการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด					
10. นักเรียน ครู ผู้บริหารและโรงเรียนได้รับรางวัลการประกวดแข่งขันในเวทีวิชาการในระดับต่าง ๆ เกี่ยวกับด้านคุณธรรมจริยธรรม และการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา					

ตอนที่ 3

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มเติม/แก้ไข/ปรับปรุงเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

1. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มเติม/แก้ไข/ปรับปรุงเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบประเมินทุกประการ

นายสมเกียรติ ผ่องจิต

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง
เพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียง ของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ**

คำชี้แจง

1. โปรดเติมเครื่องหมาย ✓ และกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

1. เพศ ชาย หญิง
2. ตำแหน่ง.....
3. ตำแหน่งทางวิชาการ.....
4. การศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
5. อายุการทำงาน.....

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อโครงการ

ระดับ 5 = มากที่สุดหรือดีมาก 4 = มากหรือดี 3 = ปานกลางหรือพอใช้ 2 = น้อยหรือต่ำกว่ามาตรฐาน 1 = น้อยที่สุดหรือต้องปรับปรุงแก้ไข

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง						
	1. นโยบาย					
1	สร้างความตระหนัก ความเข้าใจในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคคลในโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					
2	มีนโยบายน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยให้นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบาย					
3	ประชุมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา					
4	นำนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ชี้แจงต่อกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบและข้อเสนอแนะ					
5	พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษา สถานศึกษาพอเพียง					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
6	ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา					
7	ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา					
8	นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย แผนงาน โครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
9	รายงานผลการติดตาม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
10	สร้างเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียงที่เป็นแบบอย่างการบริหารจัดการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
ด้านการบริหารงานวิชาการ						
11	น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเหมาะสม					
12	ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
13	ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำสาระการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้น					
14	จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระต่างๆทุกระดับชั้น					
15	น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น การฝึกทักษะ กระบวนการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา ในชีวิตประจำวันโดยเชื่อมโยงสู่ครอบครัว ชุมชน สังคมโลก					
16	จัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้เรียน โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริง จากแหล่งเรียนรู้ภายในและ					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
	ภายนอกสถานศึกษาในรูปแบบของการจัดทำโครงการ โครงการงานทั้ง การศึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่ม					
17	เสนอแผนงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ^{ขั้นพื้นฐาน} เพื่อ ขอความเห็นชอบ					
18	จัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อสนับสนุน การดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม					
19	การดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการเบิกจ่ายงบประมาณ ยึดหลักความ พอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้					
20	บันทึกการใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน					
21	ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และการบริหารจัดการสรรงบประมาณตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
22	จัดทำทะเบียนการบริหารงบประมาณที่ใช้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม					
23	นำผลการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล มาพัฒนาปรับปรุง การบริหาร จัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง เหมาะสม					
24	สรุปผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลประกอบ การ พิจารณางบประมาณในปีต่อไป					
25	รายงานผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อบุคลากรคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง					
ด้านการบริหารงานงบประมาณ						
26	วิเคราะห์จัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาให้ ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเสนอของบประมาณ					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
27	วางแนวทางการใช้งบประมาณในการบริหารงาน โดยนำความรู้หลักการแนวคิดทฤษฎีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม					
28	วางแผนการจัดหางบประมาณ สนับสนุนด้านการเงิน วัสดุครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
29	วางแผนการบริหารจัดการงบประมาณ พัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
30	สนับสนุน ส่งเสริมให้ใช้งบประมาณตามแผนการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
31	จัดทำแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ					
32	เสนอแผนงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ					
33	จัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม					
34	ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการเบิกจ่ายงบประมาณ ยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้					
35	บันทึกการใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน					
36	ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
37	จัดทำทะเบียนการบริหารงบประมาณที่ใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม					
38	นำผลการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล มาพัฒนา ปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
39	สรุปผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา งบประมาณในปีต่อไป					
40	รายงานผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต่อบุคลากร คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง					
ด้านการบริหารงานบุคคล						
41	มีแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างเหมาะสม					
42	มีการวางแผนในการพัฒนาบุคลากรสู่การเรียนรู้เกี่ยวกับการนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
43	พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาทุกคนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และ น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ในการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง					
44	จัดสัมมนาและดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติภารกิจหน้าที่และ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
45	สนับสนุนแหล่งเรียนรู้และสารสนเทศเกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอเหมาะสม					
46	กำหนดวิธีการจัดสื่อ เทคโนโลยีที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพความรู้ ของบุคลากรเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
47	ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูหลังจากการผ่านการอบรม หรือดูงานด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
48	นำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินการพัฒนาบุคลากร เพื่อ ส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม					
49	ส่งเสริมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างครูภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างเหมาะสม					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
50	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตให้แก่ผู้อื่น โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง					
ด้านการบริหารทั่วไป						
51	ศึกษาและวิเคราะห์สภาพของสถานศึกษาเพื่อวางแผนดำเนินงานด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม					
52	สถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำรวจบริบทของสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา					
53	ประชุมบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาอาคารสถานที่ร่วมกัน					
54	จัดอาคารสถานที่และปรับปรุงภูมิทัศน์บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม					
55	จัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เน้นประโยชน์การใช้สอยและความคุ้มค่า					
56	จัดแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม					
57	ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นคว้าความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการแสวงหาความรู้					
58	จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับกลุ่มโรงเรียน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม					
59	วางแผนและดำเนินงานร่วมกับชุมชนเพื่อขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม					
60	จัดทำเอกสาร เว็บไซต์ ซีดี แผ่นพับและประชาสัมพันธ์การดำเนินการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในชุมชน/เครือข่าย และหน่วยงานอื่นได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ					

แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความ
พอเพียง

ของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

คำชี้แจง

2. โปรดเติมเครื่องหมาย ✓ และกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

6. เพศ ชาย หญิง
7. ตำแหน่ง.....
8. ตำแหน่งทางวิชาการ.....
9. การศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
10. อายุการทำงาน.....

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อโครงการ

ระดับ 5 = มากที่สุดหรือดีมาก 4 = มากหรือดี 3 = ปานกลางหรือพอใช้ 2 = น้อยหรือต่ำกว่ามาตรฐาน 1 = น้อยที่สุดหรือต้องปรับปรุงแก้ไข

รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ					
1.1 หลักการทั่วไป					
1.2 หลักการกำกับรูปแบบ					
1.3 วัตถุประสงค์ทั่วไป					
1.4 วัตถุประสงค์เฉพาะ					
2. ด้านโครงสร้างการบริหารของรูปแบบ					
2.1 การจัดกลุ่มงานต่าง ๆ ได้อย่างสอดคล้องกลมกลืนกัน					
2.2 การกระจายและมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้กับบุคคลและกลุ่มงานต่าง					
2.3 การเชื่อมโยงบุคลากรและกลุ่มงานให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม					
3. ด้านวิถีดำเนินงานของรูปแบบ					
3.1 กระบวนการวงจรEPDCAช่วยส่งเสริมการดำเนินงานให้บรรลุตาม					
3.2 ขั้นตอนมีระบบที่ช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานให้บรรลุตาม					
4. ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ					
4.1 ด้านนโยบายบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง					
4.2 ด้านการบริหารงานวิชาการ					
4.3 ด้านการบริหารงบประมาณ					
4.4 ด้านการบริหารงานบุคคล					
4.5 ด้านการบริหารทั่วไป					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3.1 สิ่งที่ท่านพึงพอใจในการร่วมโครงการในครั้งนี้

.....

.....

.....

3.2 สิ่งที่คุณควรแนะนำให้พัฒนาการจัดโครงการในโอกาสต่อไป

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสรุปผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับ
บริบทของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียน
สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ข้อที่	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้

ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น 0.82

การสรุปผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับ
ปัจจัยนำเข้าของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียน
สู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ข้อที่	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้

ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น 0.87

การสรุปผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับผลผลิตของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ค่ายพุทธบุตร พุทธธรรมนำชีวิตสู่เศรษฐกิจพอเพียง

ข้อที่	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
2	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
6	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
15	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้

ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น 0.87

การสรุปผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับผลผลิตของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนฤตศ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อที่	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้

ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น 0.85

การสรุปผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับผลผลิตของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านกิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ข้อที่	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้

ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น 0.84

การสรุปผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับผลผลิตของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อที่	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
11	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้

ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น 0.82

การสรุปผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับผลผลิตของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านกิจกรรมฐานตามรอยพ่อ พออยู่ พอกินและพอเพียง

ข้อที่	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้

ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น 0.87

การสรุปผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับผลผลิตของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านกิจกรรมธนาคารโรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการออมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อที่	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้

ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น 0.85

การสรุปผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับผลผลิตของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านกิจกรรมการพัฒนาความรู้และทักษะการดำเนินชีวิต ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อที่	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	4	1.00	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
6	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
7	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้

ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น 0.84

การสรุปผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับผลผลิตของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความพึงพอใจ

ข้อที่	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
12	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้

ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น 0.84

การสรุปผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ข้อที่	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.80	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
10	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	นำไปใช้ได้

ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น 0.85

การสรุปผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ข้อที่	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	0	+1	0	+1	3	0.60	นำไปใช้ได้
2	0	+1	+1	0	+1	3	0.60	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
10	+1	0	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้

สรุปผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ที่	P	B	การแปรผล	ข้อ	P	B	การแปรผล
1	0.70	0.47	คัดเลือกไว้	11	0.67	0.40	คัดเลือกไว้
2	0.75	0.33	คัดเลือกไว้	12	0.25	0.53	คัดเลือกไว้
3	0.67	0.40	คัดเลือกไว้	13	0.47	0.33	คัดเลือกไว้
4	0.73	0.33	คัดเลือกไว้	14	0.67	0.40	คัดเลือกไว้
5	0.67	0.27	คัดเลือกไว้	15	0.60	0.33	คัดเลือกไว้
6	0.60	0.20	คัดเลือกไว้	16	0.58	0.80	คัดเลือกไว้
7	0.67	0.40	คัดเลือกไว้	17	0.73	0.47	คัดเลือกไว้
8	0.47	0.33	คัดเลือกไว้	18	0.53	0.40	คัดเลือกไว้
9	0.53	0.27	คัดเลือกไว้	19	0.67	0.40	คัดเลือกไว้
10	0.60	0.47	คัดเลือกไว้	20	0.67	0.53	คัดเลือกไว้

มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.84

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ เรื่อง แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนก่อน และหลังเข้าร่วมโครงการทดสอบค่า t - test แบบ Dependent ซึ่งวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

Paired Sample Statistic

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair post	15.3753	722	3.11439	.11591
pre	9.4861	722	2.26545	.08431

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair post & pre	722	.959	.000

Paired Samples Test

	Pair Differences					T	Df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval Of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 post - pre	5,8892	1.14129	.04247	5.80581	5.97259	138.653	721	.000

ภาคผนวก ง
หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม

เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ชนะศึก นิชานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ
เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม
เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายพูนศักดิ์ จิตสว่าง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงชันและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม

เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายอภิชาติ พุทธเจริญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม

เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม

เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายสมพงษ์ เตชรัตนวรกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม

เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์. ดร.วีชรินทร์ กาสลัก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม

เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ภูมิสิทธิ์ สุขนธวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม

เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายสมใจ วิเศษทักษิณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม

เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายสุชาติ กัดสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม

เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายเทพพร อัจเวทย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงชันและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมิและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม

เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายดิเรก สุขประ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม

เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายประจวบ อินทรโชติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม

เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.มิตรชัย สมสำราญกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงชันและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ที่ ศธ ๐๔๒๘๘.๐๗๙/ว ๑๑๐๙

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

เพชรเกษม ๑๙ ถนนเพชรเกษม

เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.วีระเชษฐ ฮาดวิเศษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายสมเกียรติ ผ่องจิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงของโรงเรียนวัดนวลนรดิศ” เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อสร้างนักเรียนสู่ความพอเพียงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงและเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังทำการประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ผ่องจิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนนรดิศ

โทรศัพท์ ๐๒๔ ๐๘๒๘๑๘

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล นายสมเกียรติ ผ่องจิต
 วัน เดือน ปี เกิด วันที่ 30 เดือนมกราคม พ.ศ. 2507
 ที่อยู่ปัจจุบัน 77 เพชรเกษม 19 ถนนเพชรเกษม แขวงปากคลองภาษีเจริญ
 เขตภาษีเจริญ จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10160
 เบอร์โทรศัพท์ 0 2118 9570 โทรศัพท์มือถือ 0 9882 7965 9
 ที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
 ตำแหน่งหน้าที่ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ
 วิทยฐานะ ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการพิเศษ

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2530 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการ จ.กรุงเทพฯ
 พ.ศ. 2535 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา จ.กำแพงเพชร
 พ.ศ. 2550 รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึงสามัคคี จ.กำแพงเพชร
 พ.ศ. 2551 รองผู้อำนวยการโรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ จ.กำแพงเพชร
 พ.ศ. 2552 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองคล้า จ.กำแพงเพชร
 พ.ศ. 2553 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ จ.กำแพงเพชร
 พ.ศ. 2554 ผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนคณทิพย์พิทยาคม จ.กำแพงเพชร
 พ.ศ. 2558 ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนระหานวิทยา จ.กำแพงเพชร
 พ.ศ. 2563 – ปัจจุบัน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ จ.กรุงเทพฯ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2528 ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา วิทยาลัยครู
 บุรีรัมย์
 พ.ศ. 2544 ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยนเรศวร
 พ.ศ. 2551 ประกาศนียบัตรบัณฑิต การบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ประสบการณ์/ ผลงานและความสำเร็จในงานที่ภาคภูมิใจ

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนาสถานศึกษาจนได้รับรางวัลพระราชทาน
 ระดับมัธยมศึกษา ขนาดกลาง ประจำปีการศึกษา 2562 ของสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศเป็นผู้สนับสนุนครู และนักเรียนแกนนำเข้าร่วม
 กิจกรรมการจัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ชั้นพื้นฐาน ณ วันที่ 27 สิงหาคม 2563

3. เข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการ ของสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 18 ธันวาคม 2563
4. เข้าร่วมการอบรมตามนโยบาย สพม. กท 1 Quick Win หลักสูตรเพื่อความเป็นเลิศ เฉพาะทาง “ส่งเสริมศักยภาพตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน” ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ณ วันที่ 17 กันยายน 2564
5. เข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ และประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2563 ของกระทรวงศึกษาธิการและสมาคมกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 16 กันยายน 2564